

NAJVEČJA TE VRSTE V SLOVENIJI. Doslej največji proizvodni uspeh Kemo-opreme iz Trebnjega: v 120 dneh je bilo narejeno in postavljeno montažno kovinsko ogrodje za okoli 16.000 kvadratnih metrov veliko industrijsko dvorano tovarne Alples v Železnikih pri Skofji Loki. Pri izdelavi so uporabljali točkasto varjenje hladne pločevine. Novi način omogoča za dobro tretjino cenejšo gradnjo in še enkrat krajši čas izdelave. (Foto: M. Legan)

IMV BO LETOS IZDELALA 12.800 PRIKOLIC

Na Holandsko: 2.000 prikolic

Novomeško tovarno si je ogledalo
108 Holandcev

Ob koncu preteklega tedna je na nekajdnevni obisk v novomeško Industrijo motornih vozil prišlo 108 holandskih predstavnikov firme Dick Wissink, s katero trguje novomeška tovarna, njihovi sodelavci in zastopniki iz vse države. Novomeški gostitelji so jim hoteli na ta način vlti še več zaupanja v proizvodne zmogljivosti industrije motornih vozil.

Novomeške kamping prikolic so že tri leta gost na holandskem tržišču, pri kupcih pa so zelo iskane, saj jih vsako leto prodajo za polovico več. Tako so jih lani prodali 1500, letos pa jih bodo že več kot 2000. Skupna vrednost na Holandsko izvoženih prikolic iz Novega mesta bo presegla 2 milijona dolarjev.

Ob holandskem obisku je generalni direktor IMV Jurij Levičnik povedal, da bodo letos naredili približno 12.800 prikolic. Izvozili jih bodo najmanj 12.000, skupna vrednost izvoza pa bo večja od 10 milijonov dolarjev. Novomeške Adrije so se uveljavile že v vsej Zahodni Evropi, IMV pa odpira tudi lastne poslovalnice. Najprej so jo že lani odprli v Münchnu, letos pa bodo to

storili še na Danskem, v Belgiji in v Avstriji. V vseh teh državah bo IMV organizirala lastne prodajno-servisne službe. V prihodnjih dveh letih bodo proizvodnjo kamping prikolic podvojili. Pribesedah generalnega direktorja Jurija Levičnika bo letošnja proizvodnja dvakrat večja od lanske; skupna vrednost bo dosegla 700 milijonov dinarjev.

Danes Kavčič v Kočevju

Za danes, 5. februarja, je napovedan v Kočevju obisk Staneta Kavčiča, predsednika izvršnega sveta Slovenije. Ugledni gost se bo s predstavilki kočevske obč. skupščine, družbenopolitičnih organizacij in nekaterih del. organizacij pogovarjal o gospodarskem in družbenem razvoju kočevske občine, obiskal pa bo tudi nekatere delovne organizacije. J. P.

Generalni direktor Industrije motornih vozil Jurij Levičnik je v soboto v veliki novi proizvodni dvorani seznanil predstavnike nizozemske firme Dick Wissink in novinarje s proizvodnim programom in načrti naše največje tovarne stanovanjskih prikolic. (Foto: Mirko Vesel)

Palica z dvema koncema

Vprašanje likvidnosti je po nekajmesečnem odmoru iznenada spet postalo strah in trepet. Ob zagotovilih, da se na našem območju ni bati hudega, moramo imeti pred očmi več stvari.

Nelikvidnost je lahko ali posledica tega, da so podjetju kupci dolžni toliko, da ostaja brez denarja, ali pa tega, da je postalo nelikvidno zato, ker slabo gospodarji, ker je investiralo preveč in ker je samo dolžno več, kot pa drugi dolgujejo njemu. Na našem območju se srečujemo z nelikvidnostjo prve vrste: našim podjetjem so kupci dolžni 25 milijard starih din, hkrati pa so naša podjetja dolžna svojim upnikom za polovico manj.

Ukrepi, ki so bili storjeni, da bi se nelikvidnost

zmanjšala, bodo učinkoviti samo, če jih bomo uresničevali po vsej Jugoslaviji. V nasprotnem bomo doživeli enak neuspeh kot s poskusom kliringa lani spomladi. In še nekaj: v tem primeru se bodo ti ukrepi spremenili v palico z dvema koncema, ki bo udarila nedolžne, tiste, ki so nelikvidni zato, ker jim dolgujejo drugi!

Ob ugotovitvi, da je pri nas vse v redu, se ne smemo predajati zadovoljstvu. Usmerjajmo proizvodnjo dolgoročno, predvsem v tisto, kar je na tržišču iskano. V nasprotnem se nam namreč lahko zgodi, da nas bo presenetila nelikvidnost najhujše vrste: tista, ko ti blago ostaja v skladiščih in ga ne moreš prodati!

M. JAKOPEC

Mali Valentin Zgonc iz vasi Junče pri Sv. Gregorju pravi: »Lačni so in zebe jih!« Očka, gozdni delavec v obratu Ribnica, je dal Valentinu v pehar malo krme, posnemati pa bi ga morali tudi drugi. (Foto: France Modic)

**VRATA
OKNA
inles POLKNA
NA
ribnica KREDIT**

VREME

OD 5. DO 15. FEBR.

Nekako od 8. do 10. februarja pretežno jasno in hud jutranji mraz. V ostalem bo prevladovalo oblačno vreme s pogostnimi snežnimi padavinami.

Dr. V. M.

TO JE PRAVI ČAS ZA CESTO! Na Zajčjo goro, priljubljeno izletniško točko Sevnčanov, gradijo domačini 3 in pol km dolgo cesto. S samoprispelkom so zbrali 16.000 din. opravili pa so več kot 3.200 delovnih ur. Upajo, da jim bo na pomoč priskočila tudi občina, saj bi tako bila cesta narejena do 1. maja letos. (Foto: Franc Pavkovič — nagrada za fotografijo tedna).

Mirna vabi!

V nedeljo, 8. februarja ob 9.30. uri se bo na skakalnici v Mirni začelo državno prvenstvo v smučarskih skokih za mlajše mladince; po oldne pa bodo še meddruštvene tekme v smučarskih skokih.

DANES:

- ☐ Padali so kubiki za CELULOZO str. 9
- ☐ Kje so meje tem strahotam? str. 12
- ☐ Uspeh Kočevjarjev v Kočevju str. 13
- ☐ Tu imate otroke, ži-vite jih! str. 14
- ☐ Kaj je kdo rekel za okroglo mizo str. 26
- ☐ Nemirna moška leta str. 27

■ In posebna priloga posvečena Prešernovemu dnevu!

Nove kmetijske zadruge

Kmetje naj bi imeli možnosti odpraviti praznine, ki so jih sedanje kmetijske organizacije pustile v organizirani proizvodnji — O svoji organizaciji naj odločajo sami

O organizirani kmetijski proizvodnji se veliko govori. Nekateri zagovarjajo delo sedanjih kmetijskih organizacij, drugi pa niso zadovoljni. Zlasti mnogi kmetje ne. Odbor za združništvo in kooperacijo pri gospodarski zbornici Slovenije pa je pred kratkim zavzel zelo natančno stališče. Ta so bila dobro pripravljena, saj jih je sestavila posebna delovna skupina tega odbora in sekcije za kmetijstvo pri republiški konferenci Socialistične zve-

ze. Torej ne gre za neko razkolniško politiko kmetov, temveč kako bi v sedanjih razmerah lahko tudi oni bolje gospodarili in živeli.

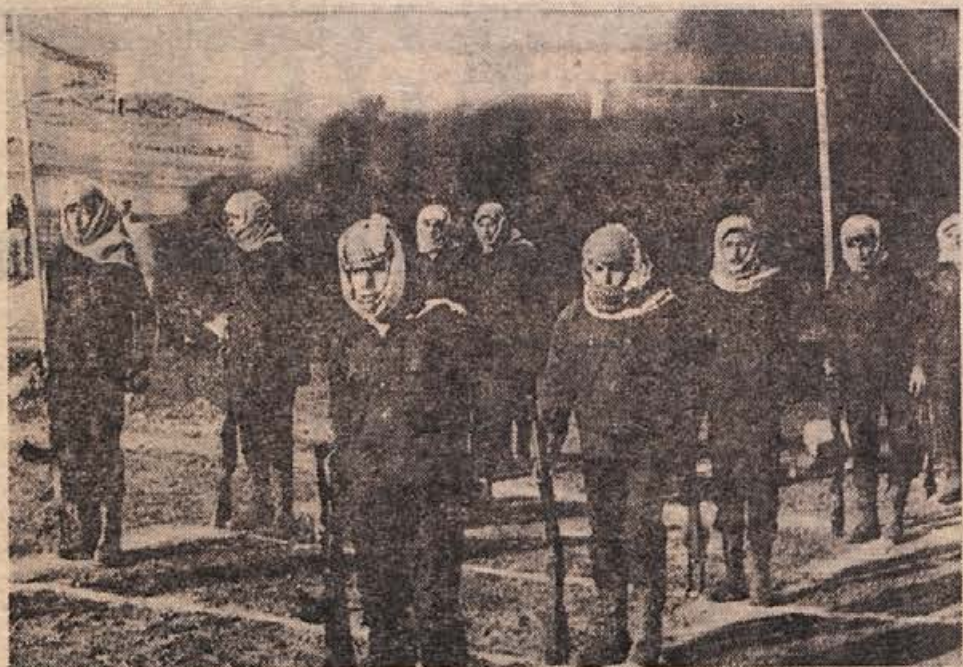
Sedanje kmetijske organizacije sodelujejo z večjimi in boljšimi kmeti. Precej je odvisno tudi od bližine. Kmetijski strokovnjaki ne delkov ne. Kmetje, oddaljeni krajev, zlasti če so hriboviti, pa tudi odkupovalci pridelkov ne. Kmetje, oddaljeni od mest, so torej najbolj prepuščeni lastni iznajdljivosti in možnostim.

Nove kmetijske zadruge naj bi bile predvsem organizacije kmetov, ki so že precej časa izključeni iz organizirane kmetijske proizvodnje in prodaje. Ustanavljanje takih zadrug ne bo nobena akcija zoper sedanje kmetijske organizacije. Kmetje jih bodo ustanavljali po lastni presoji in odločitvi. Torej gotovo le tam, kjer niso zadovoljni s sedanjo organizacijo.

Nekateri člani sedanjih kmetijskih organizacij se bojijo — ali predvsem plašijo kmete, da nove kmetijske zadruge ne bodo mogle uspešno delati. Predlog za novi zakon o združništvu, ki ga je odbor pri gospodarski zbornici Slovenije poslal v Beograd, pa kaže, da se tega ni treba bati. Seveda, če bo sprejet.

Kmetje — ustanovitelji zadruge naj bi sami odločali, kako bo njihova zadruga delala in kakšno administracijo potrebuje. Zakon naj bi le določil, da mora poslovali kot samoupravna organizacija vseh članov, torej kmetov in zaposlenih delavcev, ki jih v malih zadrugah ne bo veliko. Predsednik zadrugskega sveta naj bi lahko bil tudi upravnik. Tu di knjižgovodstva in druga dela bi opravljali ljudje, ki bi bili za to le nagrajeni s honorarjem, če ne bi bili polno zaposleni.

O višini članskih deležev, jamstvu za poslovanje za-

PRIPRAVLJENI NA BOJ — Skupina mladih članov palestinske osvobodilne organizacije El Fatah »nekje v Jordaniji« po končani vojaški šoli. Njihov voditelj Jaser Arafat jih je pregledal na paradi. (Telefoto: UPI)

druge, organizaciji prodaje pridelkov, nakupu strojev za skupno uporabo in drugem naj bi odločali člani zadruge. Vsaka zadruga naj bi si to uredila tako, kot bi se zdelo njenim članom najbolje. Zakon naj bi bil tako širok, da bi kmetom to omogočil. Preprečeval naj bi le spekulacije posameznikov.

Kmetom, ki se zdaj ne morejo vključiti v organizirano proizvodnjo in prodajo pridelkov, bo treba tudi pomagati, da si lahko ustanovijo tako zadruge. Na seji odbora za združništvo so razpravljali tudi o tem. Menili so, da bo treba takoj po sprejetju zakona ustanoviti iniciativni odbor.

JOZE PETEK

Lanski skok: za 3,2 odst.

Povečane lanske prodajne cene blaga pri proizvajalcih so bile glede na povprečja v letu 1968 večje za 3,2 odstotka, medtem ko so bile v decembru večje celo za 5 odstotkov od povprečja v istem mesecu 1968. V primerjavi z lanskim novembrom so se te cene decembra povečale za 0,6 odst.

TELEGRAMI

PARIZ — Zahodnonemški kancler Brandt je obiskal Pariz in se pogovarjal s francoskim predsednikom in premierom. Baje so bili vsi zadovoljni. Nemci, ker so jih Francozi podprli v njihovi politiki do Vzhoda, Francozi, ker jim je obisk politično pomagal pred Pompidoujevim obiskom v Washingtonu.

LONDON — Nekaj dni potem, ko so veleposlaniki treh zahodnih držav, poslali pismo sovjetskemu veleposlaniku v vzhodnem Berlinu, je Moskva sporočila, da se je volja pogajati z zahodnimi državami o Berlinu.

TOKIO — Napovedujejo, da bo predsednik prezidija vrhovnega sveta ZSSR Podgorni aprila obiskal Japonsko, ko bodo otvorili svetovno razstavo v Osaki.

ESSEN — ZSSR in ZRN sta v Essen sklenili največjo povojno kupčijo. Dve tovarni bosta prodali SZ jeklene cevi v vrednosti pol milijarde mark. Po teh ceveh bodo Rusi pošiljali na Zahod velike količine naravnega plina.

RIM — Jugoslovanski konzul Slavko Aleksić je zahteval od italijanskih oblasti v Palermu, naj pospešijo postopek v zvezi z ladjo »Cavata«, ki jo je italijanska obalna finančna straža odpeljala s seboj v Palermo pod obtožbo, da je tihoaplila tobak.

MANILA — V glavnem mestu Filipinov so več dni trajale študentske demonstracije, ki so terjale pet človeških žrtv. Predsednik Marcos je vse skupaj pripisal sturji zaroti.

WASHINGTON — DR Vietnam je obtožil ZDA, da so poslale v Laos 5000 plačancev. Kakor poroča radio Hanoi se ti skupaj s kraljevimi laoskimi vojski bojujejo proti islam Patet Lao.

MOSKVA — V sovjetskem glavnem mestu so se začeli pogovori med visokim zahodnonemškim funkcionarjem Bahrom in znanim ministrom Gromikom.

HONGKONG — Policija v Hongkongu je odkrila večje količine ponarejenih bankovcev. Ti bankovci so se pojavili v več mestih v jugovzhodni Aziji.

tedenski zunanjepolitični pregled

V Pragi je bil pravkar plen CK KP Češkoslovaške, ki je po lastnih ugotovitvah postavil temelje za obnovo »marksistično-leninistične ga značaja partije«, za njeno »kadrovske krepitev« in za utrditve njenega položaja in vloge v družbi. Hkrati je na kazal pot za dokončanje politične in gospodarske stabilizacije do konca letošnjega leta.

Trditve, da je postavil temelje za »kadrovske okrepitve«, zveni nekoliko nenavadno, če upoštevamo, da je na tem plenumu »odstopilo« ali bolje rečeno, da je bilo izključenih 27 članov centralnega komiteja. Na plenumu lani septembra je odstopilo ali bilo izključenih 19 članov CK. Poleg tega so izključili nekatero člano CK še prej. Tako je od aprila lani, ko je prišla na krmilo države nova vlada, »vzela slovo« skoraj tretjina članov CK.

Politični opazovalci sodijo, da so bile te kadrovske spremembe (po domače: čistka) zelo pomembne in verjetno zadnje v tolikšnem obsegu. Sedanje slovo skoraj 30 članov CK in spremembe v vladi uradno označujejo kot odstranjevanje vseh tistih, ki so kakor koli sodelovali pri snovanju in izvajanju politike Dubčkovskega vodstva. V tej skupini so bili tudi trije bivši člani predsedstva partije: premier Černík, prvi sekretar CK KP Slovaške Sadoysky in predsednik sindikatov Poláček. Pred izključitvijo jim ni pomagala niti obilna samokritika oziroma kesanje, ki so ga izrazili v pisnih predstavljenih partijskih pismih.

Opazovalci se strinjajo, da si je s temi »spremembami« Gustav Husak okrepil položaj tako do »desničarjev« kakor do »levičarjev«, in predvsem proti njim. Zdaj naj bi bila pot do »normalizacije« odprta. Husak je 5. januarja v intervjuju dosti govoril o normalizaciji.

Cement bomo morali še uvažati

Lani so jugoslovanske cementarne izdelale 4 milijone ton cementa, kljub temu pa smo ga morali še 925.700 ton uvoziti — a sredi največje gradbene sezone ga je spet primanjkovalo. Čeprav delajo vse naše cementarne kar s 96-odst. zmogljivostjo so lani za 5 odst. povečale proizvodnjo, bodo letos izdelale približno 4,56 milijona ton cementa ali za 14 odst. več kot lani. Poročaji smo že, da bo cementarna Trbovlje šele do konca 1972 povečala svojo proizvodnjo od 215 na 580.000 ton cementa, v Plevljah pa bo odtlej stekla nova cementarna s 320.000 tonami cementa. Uvoz bo torej potreben še nekaj let.

lizaciji in o tem, da bo »KPC razvijala vse tisto pozitivno, kar je prinesel januar 1968«. Toda po mnenju sedanjega partijskega vodstva v CSSR je v »praški pomlad« bilo bore malo pozitivnega.

Da je tako, najbolj zgovorno govori resolucija, ki so jo sprejeli na plenumu. Resolucija med drugim govori o sistemu enotnega planiranja, o popolni obnovitvi gospodarskega nadzorstva partije, o krepitvi zveznih gospodarskih organov (zameetek federativne ureditve v CSSR je zavrnjen) in o strožji disciplini nižjih partijskih enot po podjetjih.

Moskovski tisk je toplo pozdravil plen in poleg ob-

Čistka

širnih izvlečkov iz govora Gustava Husaka in referata Václava Hule na plenumu objavil komentarje z ugotovitvijo, da je CSSR stopila »na pot krepitve ekonomike«. Za sedanje stanje so po mnenju »Pravde« krivi izključno »antisocialistični razbijski elementi v CSSR«.

Res, »se kaže, da je zdaj Husaku odprta pot za konsolidacijo. Toda vprašanje je, ali je češkoslovaško ljudstvo, ki ga ni nihče vprašal za svet, tudi za takšno konsolidacijo.

V nedeljo, 1. februarja, je bila v zahodnonemškem mestu Essen sklenjena največja povojna kupčija med Zvezno republiko Nemčijo in Sovjetsko zvezo.

V navzočnosti sovjetskega ministra za zunanjo trgovino Patoliceva in zahodnonemškega ministra za gospodarstvo Schillerja so podpisali pogodbo med nemškima koncernoma Mannesmann in Thyssen in sovjetskim podjetjem »Promsiriimport« o pošiljki 1,2 milijona ton orjaških jeklenih cevi za graditve plinovoda od Sibirijske do Bavorske. Prav tako je bil podpisan sporazum, po katerem bo ZSSR čez tri leta začela dobavljati ZRN po tem plinovodu naravni plin iz Sibirijske.

Za financiranje pošiljke teh cevi je koncern 14 zahodnonemških bank dal Sovjetski zvezi kredit v višini 1,5 milijarde nemških mark, o čemer je bil tudi podpisan sporazum. Vse tri pogodbe bodo veljale dvajset let. V tem času bo ZSSR poslala ZRN 52 milijard kubičnih metrov plina.

Sovjetsko naročilo je največje v zgodovini nemške industrije jeklenih cevi in po obsegu znaša toliko kot skoraj dveletna proizvodnja kocerov Mannesmann in Thyssen.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ O IZVAJANJU XV. AMANDMAJA — Gospodarski in družbenopolitični zbor ter zbor narodov zvezne skupščine so prejšnji teden za povrstjo razpravljali na pobudo sindikatov o uresničevanju XV. ustavnega amandmaja oziroma o pojavih pri sestavljanju novih statutov delovnih organizacij. Sindikati so namreč opozorili, da pri tem silijo na dan težnje po omejevanju samoupravljanja. Tako je, recimo, v zamisli poslovnih odborov v mnogih delovnih organizacijah opaziti težnje, da bi združili oblast v rokah manjšega števila ljudi. Predstavniki sindikatov so v skupščinski razpravi poudarili, da ne gre za spopad med direktorji oziroma tehnično inteligenco na eni strani ter neposrednimi proizvajalci na drugi strani. So pa primeri, ki opozarjajo na tendence tehnokratizma, prav tako pa tudi na primitivne in demagoške tendence, ki vidijo v samoupravljanju samo velike pravice, ne pa tudi obveznosti. Vsi omenjeni zbori zvezne skupščine so poudarili, da je bila pobuda sindikatov za razpravo o uresničevanju XV. ustavnega amandmaja potrebna in so naročili skupni ustavni komisiji zvezne skupščine, naj ta vprašanja temeljito prouči in predloži osnutek ustreznega skupščinskega dokumenta.

■ KARDELJ — CASTNI ČLAN SLOVENSKEGA OBČIN — Prejšnji tork je bila v prostorih republiške skupščine in Ljubljani sloves-

nost, namenjena počastitvi 60. rojstnega dne Edvarda Kardelja. Na slovesni seji predsednikov vseh slovenskih občin, predstavnikov republiške skupščine in republiških vodstev družbenopolitičnih organizacij je predsednik skupščine SRS Sergej Kraigher prisrčno čestil jubilarntu in v krajšem govoru orisal lik revolucionarja, misleca, humanista, državnika in znanstvenika.

Koristna pobuda sindikatov

Nato je Slavko Zalokar, predsednik izvršnega odbora pogodbenne skupnosti »Občan« izročil Edvardu Kardelju listino, s katero so skupščine vseh slovenskih občin proglasile E. Kardelja za častnega občana vseh slovenskih občin zaradi izrednih zaslug, ki jih ima pri socialističnem, demokratičnem in samoupravnem razvoju Jugoslavije in Slovenije.

■ NOVA POLITIČNA REVIIJA — Izvršni biro predsedstva ZKJ je obravnaval predlog o zasnovi nove tedenske politične revije. Leta naj bi odpirala razprave in spodbujala izmenjavo mnenj o odprtih vprašanjih našega družbenega in političnega

ga razvoja ter tako prispevala k urejanju teh vprašanj.

■ PODRAZITEV ELEKTRIKE — Zvezni izvršni svet je sklenil, da se lahko tarife v tovrstnem železniškem prometu povečajo do 9 odstotkov. Prav tako je sprejel odlok o 10-odstotni podražitvi elektrike za široko potrošnjo od 1. aprila letos. V Sloveniji se bo elektrika podražila za 2,54 par pri kilovatni uri.

■ ŽELEZARNE O SVOJEM RAZVOJU — Prejšnjo sredo so predsednika republiškega izvršnega sveta Staneta Kavčiča obiskali predstavniki združenih slovenskih železnarn. Seznanili so ga z lanskimi rezultati. Združene železarne Jesenice, Štore in Ravne so uspešno zaključile lansko poslovno leto, kar je prvi sad integracije. Na sestanku s Kavčičem so se dogovorili, da bodo železarne čimprej pripravile dolgoročni sanacijski program, ki bo natančneje uredil notranjo delitev dela med železarnami.

■ POČITNIŠKA ZVEZA PRED RAZPADOM? Na nedavni seji izvršnega odbora republiškega vodstva Počitniške zveze so nekateri govorili celo o ukinitvi te organizacije, ki nima zadostnih možnosti za svoje delovanje. V Sloveniji sta le dva domova Počitniške zveze Slovenije in dve letovišči, vendar je prihodnost teh domov zelo negotova. Prav tako organizacija nima kadrov in ne uživa zadostne družbene pomoči.

Pravična odškodnina za razlašeno zemljišče

V republiški skupščini razpravljajo o predlogu, naj bi izdali zakon o nekaterih natančnejših merilih za določanje odškodnine za razlašena kmetijska in stavbna zemljišča

Na četrtem zasedanju delegatov občin v republiški skupščini je delegat občine Krško, podpredsednik občinske skupščine Slavko Smerdel predlagal, naj bi čimprej določili merila za določanje pravične odškodnine za razlašena zemljišča. Na terenu se pogostokrat pojavljajo problemi, po kakšnem merilu naj se odmeri odškodnina, kadar je potrebno določeno zemljišče nacionalizirati ali ga razlastiti za to, da bi uredili širše družbene potrebe. Zda so ta merila zelo različna, je dejal. Poiskati bi bilo treba taka, da bo onemogočeno ocenjevanje odškodnine na lepe oči, ampak naj bodo taka, da bodo dajala trdno podlago za določanje pravične odškodnine.

V republiški skupščini je že v razpravi predlog, naj bi izdali tak zakon. O njem so nekateri skupščinski odbori že povedali svojo besedo in so ga podprli. Predvsem menijo, da je tak zakon potreben zato, da bi bilo občinam končno omogočeno prej izračunati stroške za pridobitev in urejanje zemljišč. Gre namreč za taka zemljišča, ki so po urbanističnih načrtih predvidena za stanovanjsko in komunalno gradnjo in uvedejo zato razlastitveni postopek celotnega kompleksa.

Odbori so se posebej zavzeli, naj bi v zakonu posebej opredelili le tri splošna okvirna merila (v zveznem zakonu je navedenih devet). To naj bi bila: korist, ki jo lahko do nepremičnina, vlaganje prejšnjega lastnika v nepremičnino in tržna cena nepremičnine pri kmetijskih zemljiščih.

Kako naj bi ocenili npr. korist, ki jo da kmetijsko zemljišče? Za posamezne kulture bi vzeli določeni mnogokratnik enoletnega katastrskega dohodka. Mnogokratnik bi morali izračunati na podlagi statističnih podatkov o površinah posameznih kmetijskih kultur, o pridelkih, cenah in stroških za posamezne katastrske okraje.

Uvedli bi še novo merilo — rodovitnost kmetijskega zemljišča. Denarno vrednost tega bi izračunali tako, da bi od katastrskega dohodka odšteli vrednost vloženega dela. Seveda bo treba točkovati rodovitnost vseh kmetijskih rajonov v Sloveniji.

Pravično odškodnino za stavbna zemljišča pa bi izračunali na podlagi ocene koristi, ki jo da tako zemljišče. Oceniti te koristi bi dal dohodek od stavbnega zemljišča. To bi bila enoletna kosmata stanarina za družinsko stanovanjsko hišo. Treba pa je reči, da se upošteva samo tako zemljišče, ki ne presega 500 m², na katerem lahko zgradi lastnik stanovanjsko hišo s površino do 150 m².

Tak zakon je v resnici potreben. Močno bi omejili, če ne že povsem preprečili številne zlorabe in spekulacije zlasti s stavbnimi zemljišči. V. J.

Član zveznega izvršnega sveta Ivo Jerkić je prejšnji teden obiskal Zvezno republiko Nemčijo, kjer se je z ministrom za delo ZRN Walterjem Arendtom pogovarjal o položaju jugoslovanskih delavcev v ZR Nemčiji. Po neuradnih podatkih dela zdaj v tej državi nekaj nad 300.000 Jugoslovancev. — Na sliki: minister Walter Arendt (levo) se pogovarja z jugoslovanskim veleposlanikom v ZRN Rudolfom Čačunovićem (desno) in članom ZID Ivom Jerkićem v Bonnu 29. januarja. (Foto: Tanjug)

KAKO URESNIČUJEMO REFORMSKO POLITIKO

Reforma, tržišče in cene - enoten sklop

Ob uspehih, ki smo jih dosegli z reformo, se pojavljajo tudi nekatere težave in nedoslednosti. Ena izmed takih težav je počasno sproščanje odnosov na tržišču, posebno na področju razširjene reprodukcije. To pa je eden izmed bistvenih pogojev za usmerjanje proizvodnje, pa tudi za bolj umirjeno gibanje cen.

Neusklajenost ponudbe in povpraševanja oziroma močno povpraševanje na vseh področjih posebno v zadnjem času je zvečalo stroške poslovanja, s tem pa tudi cene.

Treba je poudariti, da doslej ekonomska politika ni točno določala odnosov na tržišču in pri cenah. Raziskave kažejo, da se morata gibanje cen in rast osebnih dohodkov skladati. Za 5 odst. večji osebni dohodek od produktivnosti dela že vplivajo na višje cene.

V današnjem razdobju je tudi davek na promet ukrep ekonomske politike, ki vsklajuje ponudbo in povpraševanje, s tem pa tudi cene. Celotno sodobno organiziranih tržiščih se pojavljajo velika nihanja pri cenah, ki jih v mnogih državah vsklajujejo z ukrepi davčne politike.

Zaradi kratkoročne politike v gospodarstvu so začele cene hitreje rasti. To je začelo negativno vplivati tudi na razvoj, saj postaja rentabilnost zaradi tega nejasna. Neusklajenost ekonomskih ukrepov in različno vrednotenje posameznih go-

spodarskih področij sta osnovna dejavnika, ki zavirata povezovanje v gospodarstvu in delitev dela. Včasih dosti lažje najdemo izhod v izmenjavi ukrepov kot v večanju produktivnosti dela. To je tudi vzrok za težko sporazumevanje o cenah med podobnimi gospodarskimi panogami.

Na slabo razvitem tržišču je prihajalo do neskladnih odnosov v gibanju cen. V prejšnjih razdobjih, ko je bil glavni problem ustvarjanje proizvodnje po reformnih cenah, ni bilo tako ostrih odnosov. Ti danes dobivajo drugačne razsežnosti, zaradi česar je tudi treba uvesti posamezne ukrepe.

ZANIMIV ČASOPIS ZA VRTNARSTVO IN SADJARSTVO

NAŠ VRT 1970 v novi obliki

Državna založba Slovenije v Ljubljani je izdala prvo številko V. letnika časopisa za vrtinarstvo in sadjarstvo NAŠ VRT. Doslej je časopis v knjižni obliki izhajal vsaka dva meseca in je izšlo vsega 24 zvezkov s 768 stranmi strokovnega čtiva, odsej pa bo časopis izšel desetkrat na leto. S tem sta založba in uredniški odbor izpolnila želje množičnih vrtinarjev in sadjarjev, proizvajalcev in ljubiteljev. List je dobil tudi novo zunanost in vso opre-

mo, barvni ovitek s podatki po JUS ter razvrstitvijo nekaterih važnejših člankov v UDK sistem ter s kratkim slovenskim in angleškim povzetkom vsebine, kar je važno zlasti za knjižnice, šole, strokovne in znanstvene institucije.

Vsebinska prva številka je izredno bogata, vendar smo prepričani, da bo uredniški odbor skrbel za pestrost in strokovno kakovost. Julija Smoletova objavlja Razmišljanje o »preobilici jabolk v Sloveniji v letu 1969, kjer ugotavlja, da bi se mnogim nevednostim izognili, če bi s pridekom boljše ravnanje, saj je sortirali in boljše organizirali trgovino s predelavo. V bodoče je treba povečati pridelke drugih sadnih vrst ter zgraditi hladilnice. Zelo zanimiv in poučen je članek Jožeta Mačka O pravilni rabi kemičnih sredstev; uporabniki morajo dobro poznati škodljivce, učinek in strupenost sredstva ter ves postopek uporabe.

Trije sodelavci obravnavajo uspehe in težave prve razstave cvetja in sadija Hortikultura 69 ter navajajo svoje misli in ocene obiskovalcev. Objavljen je tudi življenjepis Martina Humeka (1870 do 1943); ob stoletnici njegovega rojstva bodo na Raki pri Krškem odkrili spominsko ploščo.

Skratka, Naš vrt v novi opremi je dobil tudi vsebino, ki bo zanimala zelo širok

krog poklicnih sadjarjev in vrtinarjev ter ljubiteljev cvetja, narave, parkov in vrtov. (a)

NOVOMEŠKA INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL SLAVI

Deset let priznanja

Iz skromnih začetkov so prerasli v orjaka

V začetku februarja je minilo 10 let odkar je Združenje proizvajalcev motorjev in motornih vozil na svoji seji dokončno priznalo Industrijo motornih vozil v Novem mestu za tovarno avtomobilov. Tovarna se je že predem štiri leta razvijala, tako da je bilo priznanje zgolj formalno, je pa bilo pomembno zategadelj, ker je zagotovilo Industriji motornih vozil denar za uvoz tistih delov, ki jih v Jugoslaviji takrat še niso delali.

Priznanje Združenja proizvajalcev motorjev in motornih vozil je bilo četrto pri nas: IMV je postala avtomobilsko tovarna za mariborsko tovarno avtomobilov, Kragujevsko Crveno zastavo in pribojsko FAP.

Industrija motornih vozil je bila takrat registrirana za proizvodnjo dostavnih avtomobilov do 1 tone nosilnosti. Začetek je bil kajpak bolj skromen, saj so Novomeščani delali štiri izvedbe tega avtomobila: Sanitet, Turist, Kombi in Servis, vsak dan pa so naredili po pet oziroma še manj avtomobilov. Drži pa, da je bilo IMV — 1000 prvo vozilo domače konstrukcije v serijski proizvodnji.

Industrija motornih vozil je v teh desetih letih kajpak naredila ogromen vzpon, saj delajo danes že 15 različnih izvedb dostavnih avtomobilov, ki so se udomačili pod imenom »kombi«. Svojo proizvodnjo pa so usmerili tudi v izdelavo kamping prikolice, servisne opreme in osebnih avtomobilov. Iz skromnih začetkov so prerasli v orjaka, ki bo letos ustvaril 700-milijonsko proizvodnjo. J. SPLIHAL

Kmetijski nasveti

Prebavne motnje pujskov

V nekaterih predelih Slovenije pomeni vzreja pujskov pomemben vir dohodkov na kmetijah. Razumljivo je, da jo zastoj ali bolezen lahko hudo prizadene. Svoj čas smo pisali o malokrvnosti pujskov, danes pa je beseda o drugi zelo hudi nadlogi — želodčnih in črevesnih motnjah, ki jih na zunaj opazimo predvsem kot driske, imajo pa tudi nekatere druge zunanje znake.

■ Pujski so najbolj občutljivi prve dni po rojstvu in prve dni po odstavitvi. Ti dnevi so največja priložnost za bolezen, zato morajo biti rejci še posebno previdni. Bolezen pospešuje tudi okolje: neprimerni svinjaki, zatohel zrak, premalo svetlobe, izzove pa jo nepravilna prehrana, na primer pomanjkanje železa, ki ga lahko preprosto odpravimo z dodajo sveže ilovice, zatem pomanjkanje A vitamina. Motnje lahko povzročijo tudi pomanjkanje vode, ker živali v sili srebajo tudi gnojnice.

■ Se bolj nevarni pa so kužni povzročitelji prebavnih motenj in drisk, ki za razliko od nekužnih vzrokov povzročajo tudi temperature živali. Najbolj pogostna bolezen je kolibaciloza, ki se naglo širi in uničuje mlade pujske, ki poginjajo ali vsaj močno shujšajo. Bolezen spoznamo po smrdečih svetlorumenih iztrebkih pujskov, ozdravi pa jo lahko le veterinar.

Hudo drisko povzroča tudi drobnokrvnica — vibrio, za katero je značilno krvavo redko tekoče blato. Znana bolezen je še paratifikus, ki je nevaren tudi za človeka. Povzroča ga drobnokrvnica, ki pride v živalsko telo na različne načine s hrano, pa tudi prek klisonoscev, to je odraslih živali, ki so bolezen že preživele, vendar v sebi še nosijo klice bolezni.

■ Ob koncu naj še enkrat ponovimo, da je vredno pri vseh opisanih motnjah čimprej poklicati živozdravnika. Velikega pomena je tudi zaščita pred okužbo, to je cepljenje brijih svinj pred prasiatvijo, ob tem pa morajo biti živali primerno oskrbovane in v primernem okolju. Inž. M. L.

Politika vztrajnega prizadevanja

Predsednik Tito bo v dobrem mesecu dni obiskal sedem afriških držav, izmed katerih štiri prvič: Tanzanijo, Zambijo, Kenijo in Libijo. Poleg njih bo obiskal še Etiopijo, Sudan in Združeno arabsko republiko. Samo v dobi letal je mogoče v tako kratkem času obiskati toliko dežel. Vse te dežele so po površini velike za 34 Jugoslavij! Kako je videti Evropa razmeroma neznatna na zemljevidu v primerjavi z velikansko celinsko gmoto Afrike, ki je bila zmeraj skrivnostni kontinent. Danes se ta kontinent odpira na vse strani, toda to ne pomeni, da so njegovi narodi voljni zamenjati kolonializem za kaj drugega, kar jim je prav tako tuje. Čutijo, da so afriške širjave s svojimi velikanskimi neizkoriščenimi bogastvi v križnem ognju interesov velesil. Mlade neodvisne države si prizadevajo, da bi si čimprej gospodarsko opomogle in ustvarile tak družbeni red, ki bi najbolj ustrezal njihovim tradicijam in njihovem duhovnemu podnebj. Zato so nezaupljive do velikih in se na vse načine trudijo, da bi postale čim bolj samostojne. V tem tiči tudi privlačnost politike neuvrščenosti zanje. V njej vidijo možnost za okrepitev svoje neodvisnosti, ne pa nevarnosti, da bi jo izgubile.

Med obiskom v Tanzaniji si je predsednik Tito 27. januarja ogledal tudi študentsko središče v Dar es Salamu. Levo predsednikova soproga Jovanka Broz, v sredini (v beli obleki) predsednik Njerere. (Foto: Tanjug)

Toda ideja o neuvrščenosti ni ideologija, a tudi ne enačba, ki velja za zmeraj. Morda je lažje reči o njej tisto, česar ni. Vsekakor ni blokova politika, ki bi z ene strani predpisovala celim narodom, kako morajo ravnati, da bo v skladu z interesi ene ali druge velesile. Pač pa je uveljavljanje volje posameznih narodov in držav, da v današnjem nevarnem svetu, v katerem se čedalje jasneje rišejo obrisi treh super sil: ZDA, ZSSR in Kitajske, najdejo tisto pot in si ustvarijo tak položaj, da bodo razmeroma varne.

Neuvrščenost v spreminjajočem se svetu

Zato pa je potrebno sodelovanje med neuvrščenimi državami. To ne pomeni, da morajo vse neuvrščene države pristajati na iste bogove. Niti ni potrebno, da vse prisegajo na socializem, čeprav je zanimivo dejstvo, da ogromna večina mladih neodvisnih držav vidi prav v socializmu prilagojenem krajevnim razmeram, upanje za napredek in pravičnost med ljudmi.

Potrebno je sodelovanje v praktičnih zadevah svetovne politike pri obrambi lastnih interesov in varnosti. Male in srednje države nimajo atomskih bomb ne močnih armad ne velikega gospodarskega potenciala. Celo za svoje skromne oborožene sile si morajo prigrabiti od ust, da bi si zagotovile vsaj nekaj varnosti. Zato čedalje bolj dozoreva prepričanje, da bodo neuvrščene države toliko bolj varne, kolikor bolj trdno bodo med seboj sodelovale in usklajevale pomembne politične in gospodarske akcije.

To je tudi ena izmed osnovnih zamisli našega predsednika in eden izmed glavnih nagibov za njegov obisk v omenjenih afriških državah. Omeniti je treba tudi potrebo po krepitvi dvostranskih vezi med Jugoslavijo in vsako izmed teh držav, a tudi vezi med njimi vsemi.

Navzlic oviram in raznolikosti

»Ena izmed močnih vezi med novimi osvobojenimi deželami,« je dejal predsednik Tito v govoru na univerzi v Dar es Salaamu v Tanzaniji. »Je nedvomno tudi politika neuvrščenosti, za katero se zavzemajo. Ta politika je tudi nastala kot izraz koristi komaj ustanovljenih državnih skupnosti, predvsem na afriških in azijskih tleh, in njihove želje, da bi živele v miru in varno, da bi enakopravno sodelovale v mednarodnih odnosih in da bi si zagotovile čim boljše življenjske razmere.«

Ker pa je izredno veliko ovir na poti do uresničevanja take politike, so potrebna posvetovanja in potrpežljiva usklajevanja interesov, ki so tudi med malimi in srednjimi državami pogostokrat dokaj različni. Zato bo v glavnem mestu Tanzanije aprila pripravljena sestanek neuvrščenih, ki naj bi pripravil konferenco šefov držav neuvrščenih »na vrhu«. Tudi lanska posvetovalna konferenca v Beogradu in sestanek zunanjih ministrov petdesetih držav v OZN decembra sodita med te priprave.

Za zdaj je govora o približno 74 državah, ki bi bile povabljene na posvetovalni sestanek.

Ni lahka naloga uskladijati interese toliko držav. Dobro vemo, na primer, da je politika neuvrščenosti, kakršno pojmujejo v Jugoslaviji, doživela nasilno preobrazbo na Srednjem vzhodu zaradi vojne in spopadov med Izraelom in arabskimi državami. Arabci vidijo v Izraelu glavnega sovražnika in mislijo samo nanj in se dosti bolj opirajo na

eno izmed super sil — Sovjetsko zvezo — kakor bi se sicer opirali, ko ne bi bilo vojne, ker so tako zelo odvisni od sovjetske pomoči.

Za Zambijo in Kenijo na primer Izrael ni glavno vprašanje. Za Zambijo je glavna nevarnost »bela rasistična trdnjava« na jugu Afrike. Isto velja tudi za Tanzanijo.

Afriški mozaik

Tanzanija je na primer pretežno kmetijska dežela in njen predsednik, Julius Nyerere, je dosti prispeval k sedanji politični filozofiji stranke TANU, da se mora Tanzanija opirati predvsem na lastne sile. Glavna skrb je posvečena razvoju kmetijstva.

Zambija je v drugačnem položaju. Njeno bogastvo je baker, saj ga proizvaja na leto 700.000 ton in je potemtakem tretja največja proizvajalka bakra na svetu za ZDA in ZSSR. Četudi bi predsednik Kenneth Kaunda želel, ne bi mogel razvijati samo ali vsaj pretežno kmetijstva.

Kenija nima dosti naravnih bogastev, pač pa ima dosti plodne zemlje, najlepše naravne parke na svetu (turizem) in neprimerno več možnosti za razvoj od Tanzanije.

Sudan je dežela, ki je skoraj razklana na dve. Arabski sever je dolgo poskušal s silo in z vojaštvom prisiliti črnsko prebivalstvo na jug, da bi se pokorilo ukazom iz Kartuma. To prizadevanje do danes ni rodilo nobenih sadov, razen ne desetisoče mrtvih in opustošenje. Sedanja vlada predsednika Numeirija se trudi, da bi našla politično rešitev in pomirila de-

želo. Hkrati gleda Sudan proti severu in se čedalje tesneje povezuje z ZAR in z Libijo, odkar so tam 1. septembra lani prišli z državnim udarom na oblast mladi oficirji, ki so odstavili kralja Idrisa, razglasili republiko, se opredelili za socializem in povedali, da bodo z vsem srcem, a tudi z dolarji od nafte, podpirali boj arabskih narodov proti Izraelu.

Etiopija je spet dežela, ki je kljub svoji odprtosti običajla precej zadaj, čeprav je najstarejša neodvisna država na afriški celini. Temu je predvsem vzrok pretežno kmečki značaj gospodarstva. Toda Etiopija ima tudi druge težave. Odkar so Združeni narodi pred dvajsetimi leti priključili k Etiopiji nekdanjo italijansko Eritrejo, vre med številnimi Eritrejci, ki hočejo neodvisnost. Prav tako si Somalija lasti del sedanjega etiopskega ozemlja.

Potrpežljivo iskanje stičnih točk

Če je že teh nekaj afriških držav, ki jih zdaj obiskuje Tito, v tako različnih položajih in če si njihovi interesi včasih celo nasprotujejo, je razumljivo, da ni tako lahko najti čarobne enačbe, ki bi ta nasprotja in različne interese uskladila. Povsem nemogoče bi jo bilo najti in vsako prizadevanje za usklajevanje mednarodne politike bi bilo zaman, če ne bi bil vsem tem državam (afriškim in drugim po svetu) skupen en velik življenjski interes: ohraniti si neodvisen razvoj.

Vsaka izmed teh držav čuti pritisk velikih. Izraža se lahko na najrazličnejše nači-

ne, toda ponavadi tiči v gospodarskih potezah. Večinoma so te države revne. Potrebujemo ne samo gospodarsko pomoč, ampak tudi tržišča za svoje proizvode. Veliki lahko izvajajo pritisk nanje tako, da jim odreknjo pomoč in zapirajo tržišča. In tako tudi delajo.

Očitno je tudi, da je vsaka izmed teh držav šibka in malo pomembna v primerjavi s potencialom super sil in drugih velesil. Toda kakih 50 ali 70 takih držav skupaj, ki bi v svojem interesu in v bistvenih političnih in gospodarskih zadevah nastopale bolj ali manj složno, bi pomenilo silo, ki je tudi super sile ne bi mogle zanemariti. Ne gre za to, da bi neuvrščeni složno nastopali proti eni ali drugi super sili. To jim še na misel ne pride. Gre za to, da bi se lahko bolj ali manj složno uprli pritisku ene ali druge super sile ali obeh ali vseh treh skupaj.

Zato pa bi bilo treba na vseh popriščih, kjer je le mogoče, razvijati sodelovanje, da bi bile vezi med neuvrščenimi čim močnejše. Skrb za lastno varnost in nemoten razvoj je tista gonilna sila, ki žene naprej idejo o neuvrščenosti, ki je del Titove mislije in politike v Afriki na tem potovanju. Zakaj ob večjem sodelovanju in razumevanju med neuvrščenimi bo tudi vsaka posamezna država med njimi varnejša, kar seveda velja tudi za Jugoslavijo.

Naša varnost in neodvisnost

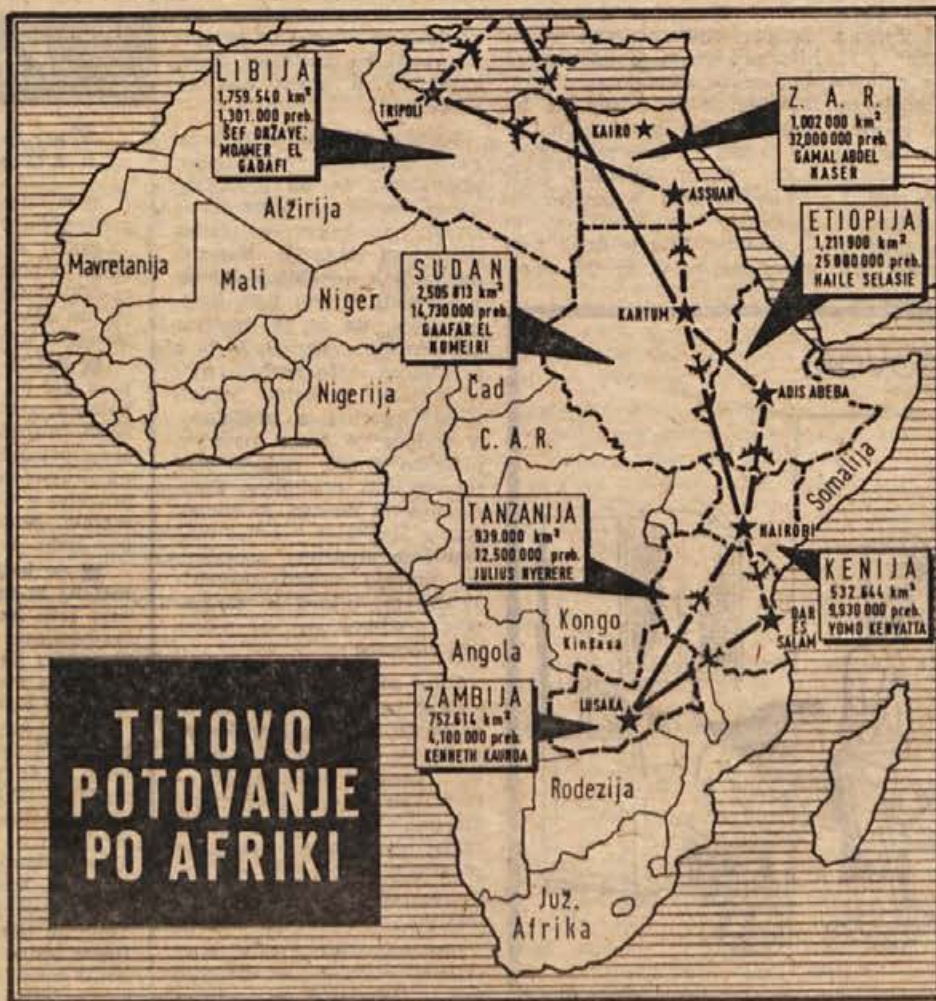
Težko je reči, ali je naša varnost in neodvisnost posledica politike neuvrščenosti, ki ji je ostala dolga leta zvesta. Vsekakor bi bilo pretirano reči, da je naša varnost izključno posledica neuvrščenosti. Naša neodvisnost je odvisna od številnih zapletenih dejavnikov, med katerimi vsekakor ni na zadnjem mestu naša lastna volja, da jo ohranimo, in žrtve, ki smo jih pripravljali prispevati, da bi jo ohranili. Prav tako je posledica določenega ravnotežja moči med super silami morda posledica strahu, da bi poseg v Jugoslavijo utegnil sprožiti veliko katastrofo, v kateri bi se hudo opekli tudi veliki.

Toda kar zadeva politiko neuvrščenosti, bi bilo pravilneje reči, da je neuvrščenost posledica naše neodvisnosti in ne obratno, da prav zato, ker želimo ostati neodvisni, hočemo ostati tudi neuvrščeni. In to je ena izmed glavnih silnic in gibal v naši politiki in prizadevanjih predsednika Tita.

V tem ni nič jalovega ne neobglenega.

Nebogljeno bi bilo, če bi vrgli puško v korzuzo, češ da tako ali tako ni mogoče nič storiti, ker so močni premočni, šibki pa prešibki, in ker so nesoglasja med »šibkimi« tako velika, da jih ne bodo nikoli prebrodili. Prav tako porazno bi bilo, če bi zaradi nenehno spreminjajočega se sveta obupali: s starimi prijemi ne gre več, ideja o neuvrščenosti je v krizi, nekateri trdijo, da ni več »moderna«, drugi da jo je čas prehitel. Čas lahko prehiti samo tiste, ki ne živijo z njim in ne poskušajo najti rešitve za probleme, ki jih vsak dan prinaša s seboj.

Tudi podoba afriške celine se spreminja, vendar se spreminja tudi Evropa, spreminjata se Azija in Amerika. Ne moreta pa se spreminjati želja in hotenje narodov, da bi se svobodno razvijali in živeli. Lahko se spreminjajo prijemi, poteze, taktika neuvrščenosti, toda smotri, ki jih poskuša doseči taka politika, se ne spreminjajo. In v tem je upanje.

Sokovi - privlačnejši od alkohola

Ker se doslej ni posrečilo doseči sodelovanja in delitve dela med tovarnami, bo tudi mirenska DANA začela izdelovati sadne sokove

Avtomatski stroj (linija) za polnjenje sadnih sokov je že naročen pri znani tvrdki Seitz: poleti bodo prvi sadni sokovi zapustili mirensko tovarno DANO, ki bo v kasnejših letih potrebovala velike količine ribeza, borovnice in jabolk. Kot nalašč za dolensko kmetijstvo, ki ne more prodati svojega sadja, ki ima možnosti za večji obseg gojitve ribeza in ki ima številne roke, voljne pridobiti si dodatni zaslužek z nabiranjem gozdnih sadežev.

Vendarle si lahko malo oddahnemo: drugačen način življenja in prehrane, nimalo pa tudi motorizacija, vse to je začelo opravljati svoje: poraba alkoholnih, zlasti žganih pijač, se je lani zmanjšala za desetino, za okoli polovico pa se je povečala količina popitih brezalkoholnih pijač. Tako ugotavljajo v DANI.

Mirenska tovarna je pripravila svoj dolgoročni program vlaganj. V treh letih naj bi porabili za nove proizvodne zmogljivosti nič manj kot tri milijarde starih dinarjev. Obdržali bodo dosedanje izdelovanje žganih pijač, brezalkoholne pijače pa bodo dopolnili še s sadnimi sokovi, ki bodo dobili zelo pomembno mesto.

Za letošnje predvideno, da bodo investirali 6 milijonov novih dinarjev, predvsem za nakup strojev. Del tega denarja bo posodila beograjska banka, ker slovenski bankirji niso pokazali razumevanja za te načrte. »Nič zato,« pravi direktor Alojz Krhin, »mi bomo svoje načrte vseeno uresničili, žal nam je le, da smo nekaj dragocenega časa že zamudili. Ne bi se smeli ustaviti takrat, ko nam je šlo najboljše.«

Tehnični vodja živilski inženir Avgust Gregorčič, ki pripravlja izračune in načrte, ocenjuje, da se bo letošnja vrednost in količina proizvodnje povečala za polovico, naslednje leto pa še za polovico.

DANA pripravlja nove vrste alkoholnih pijač, eno celo v sodelovanju s tujo tvrdko. Ob koncu lanskega leta je začela sodelovati tudi s koprsko Agrario, za katero polni vse bolj priljubljeno pijačo Tonic water.

M. LEGAN

V letošnjem letu bodo v novomeški Industriji motornih vozil izdelali 12.800 stanovanjskih prikolic. Večino teh prikolic bodo prodali na zahodnoevropskem tržišču in ustvarili s tem 10 milijonov dolarjev izvoza. (Foto: M. Vesel)

3. NADALJEVANJE IN KONEC

Kje dobiti denar za načrte?

Odgovarja direktor DOMINVESTA dipl. ekon. Miha Hrovatič

— Ko pripravljamo obsežen načrt dolgoročnega razvoja naše pokrajine, se hkrati odločamo tudi za naložbe, ki ji bomo uresničevali v daljšem razdobju. Ob tem se poraja razen vprašanja denarja za te naložbe tudi vprašanje denarja za izdelavo tako obsežnega načrta, ki zahteva veliko dela. Kaj lahko poveste o tem, od kod in kako naj bi naša pokrajina, ki je še vedno nerazvita, doblila denar za oboje?

»V svetu je pobudnik in tisti, ki daje denar za večje načrte gospodarskega razvoja, predvsem banke. Banke so namreč najbolj zainteresirane za načrtno usmerja-

nje bodočih naložb tako glede izbire kraja kot glede vrste dejavnosti. Območni plan gospodarskega razvoja mora vsebovati strokovne rešitve in predvidevanja o donosnosti ter prednosti razvoja neke panoge v kraju, kjer jo bomo razvijali. Pri nas ideja o sodelovanju bank pri sofinansiranju območnih načrtov šele prodira, menimo pa, da bo DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA tudi z denarjem podprla izdelavo takšnih načrtov, ko ji bo predloženo okvirno gradivo.

Pri načrtovanju denarja, ki je potreben za naložbe, se bomo morali oprati predvsem na lastne sile in na reprodukcijsko sposobnost našega gospodarstva. Kredite za naložbe na našem območju so do zdaj dobile iz virov izven pokrajine le nekatere večje gospodarske organizacije, ki trdno stojijo in zato pri naložbah vanje ni bilo nobenega tveganja.

Sploh pa je bilo naše območje vseskozi v podrejenem položaju, kar se tiče naložb v razširjeno reprodukcijo. Kot dokaz lahko uporabimo dejstvo, da so gospodarske organizacije na našem območju manj obremenjene s krediti, kot je povprečje v republiki. Razmerje med naložbami iz lastne akumulacije in krediti je 80:20 odst. Investicijski

programi podjetij dokazujejo ekonomsko upravičenost hitrejšega vlaganja, ni pa bilo zadostne prizadevnosti s strani narodnega gospodarstva, bančnega sistema in republiških ustanov za hitrejšo uresničitev teh programov na našem območju.

Vse bolj pa banke želijo in to je prav — da imajo investitorji utemeljene investicijske programe. Na našem območju je posebna težava tudi to, da je gospodarstvo v pokrajini razdrobljeno med tri regionalne banke. Posledica je, da imamo s sedežem v naši pokrajini samo eno banko, ta pa le težka zadošča vsem potrebam in zahtevam hitro rastočega gospodarstva. Verjetno bi ob večji regionalni banki laže in bolj učinkovito izvedli investicijske programe.

Vzroki za to, da pripada pokrajina trem bankam pa niso toliko v opredelitvi ali željah gospodarskih organizacij kot pa v nedodelanem bančnem sistemu pri nas. Na organizacijo bank so doslej namreč premočno vplivali subjektivni dejavniki izven gospodarstva. Kako naj uresničimo enotni program turizma, gozdarstva, lesne industrije, kmetijstva itd. v pokrajini, če pa je materialna osnova razdrobljena v številnih podjetjih in več bankah?

LETOS ZA 30 Odstotkov VEČJA PROIZVODNJA

Rekordni načrt INLESA

Centralni delavski svet največjega ribniškega podjetja INLES je 24. januarja sprejel proizvodni načrt za letošnje, ki predvideva doslej največjo letno proizvodnjo, in sicer v vrednosti 93 milijonov dinarjev.

To je 45 odstotkov več, kot je znašal proizvodni načrt za lani in okoli 30 odstotkov več, kot je bila stvarna lanske proizvodnja.

Povečanje bodo dosegli predvsem zaradi višje specializacije in z njo tesno povezane večje delovne storilnosti, manj pa zaradi večje števila zaposlenih ali novih investicij.

V INLESU bodo namreč že letos proizvajali le še stavbno pohištvo (za 74 milijonov din) in žagan les. Vse ostale proizvode bodo opustili.

Predvidevajo tudi, da bodo veliko večino proizvodov prodali doma, del pa tudi izvozili na Madžarsko, kjer so se uveljavili že lani. J. P.

Za obrambo - poseben sklad

V ponedeljek je bil v Sevnici sklican sestanek z direktorji delovnih organizacij, na katerem so razen o zbiranju prispevkov pri gradnji otroškega vrtca v Sevnici ter o gasilskem servisu govorili predvsem o zbiranju denarja za narodno obrambo in civilno zaščito. Na današnji seji občinske skupščine je predvidena ustanovitev posebnega sklada, v katerega naj bi vsaka delovna organizacija prispevala na leto po 50 dinarjev na zaposlenega. V enem letu bi se tako zbralo prek 150.000 novih dinarjev, s čimer bi bilo mogoče že precej narediti. Denar bodo uporabljali po 6-letnem programu.

Nosil ni mogoče dobiti!

Na nedavnem posvetu o vseljudski obrambi v Novem mestu so prisotni predstavniki teritorialnih enot tarnali, da zaman pozvedujejo, kje bi se dala kupiti nosila za ranjence. Nosil čisto preprosto na tržišču ni! Ko so poizvedovali še naprej, so izvedeli tudi to, da nosil v Jugoslaviji nihče ne dela!

Upamo lahko, da bomo začeli nosila kmalu uvažati. Kot je v navadi, bomo verjetno izbrali najdražja. Rešitev pa je prav gotovo samo v uvozu že zavoľo tega, ker se nosila delajo iz lesa, platna in manjšega kovinskega okovja, torej iz surovin, ki jih v Jugoslaviji ni mogoče dobiti. Kot je v navadi, bomo nič drugega, kot da našim uvoznikom zaželimo vso srečo in velike dobičke.

Austini (zaenkrat) nič dražji!

Potem ko so se zadnje dni dvignile cene veliki večini pri nas sestavljenih avtomobilov, saj sta svoja vozila podražila tudi Crvena zastava in Tomos, smo povprašali o morebitnih dražjih cenah novomeških austinov generalnega direktorja IMV Jurija Levčnika: »Nič zanesljivega ne morem povedati, ker sprememba cen ni v naših rokah. Zdaj lahko rečem le to, da ni osnov za podražitev avtomobilov. Vprašanje pa je, kakšni bodo novi carinski predpisi. Žal tega ne vemo, čeprav se je začel že februar — predpisi pa bodo veljali od prvega januarja naprej!«

Delo po vsej državi

Splošno mizarstvo v Krškem, ki je za novo leto praznovalo 10-letnico obstoja, namerava zaposliti še 30 novih delavcev. Izdeluje stavbno pohištvo in notranjo opremo po naročilu. Naročnike imajo po vsej Sloveniji, pa tudi v drugih republikah. Doma opravijo komaj 5 odstotkov vsega dela.

Sejmišča

Na sejmu v Novem mestu

V ponedeljek, 2. februarja, je bil v Novem mestu sejem, na katerem je bilo na prodaj 415 prašičev in 114 glav živine. Kupci iz raznih krajev so pokupili 362 puiškov in 55 goved. Cene živine se od decembra lani niso dosti spremenile, medtem ko so mlajši pujski vedno dražji. Mlajši pujski se zahtevajo za prašičke 170 do 558 din, za vole 6,20 do 6,60 din, za krave 4 do 5,20 din in za mlado živino 5,60 do 6,40 din.

Razlike: za ali proti?

V razpravah o razlikah, do katerih prihaja pri nas v osebnih dohodkih, se je bati posplošene obsodbe večjih osebnih dohodkov, ki, če hočemo ali ne, vodi v uravnilovko. Razlike v osebnih dohodkih smo zavestno uzakonili takrat, ko smo se odločili za nagrajevanje po delu.

Če hočemo nagrajevati po delu, moramo priznati, da obstajata pri ljudeh različna prizadevanja pri delu in različen uspeh, kot posledico obojega pa moramo zato priznati tudi različne osebnne dohodke: visoke, nizke in srednje. V primerih, ko je nagrajevanje uravnano tako, bi se bilo popolnoma narobe spotikati v razlike, do katerih prihaja.

Cisto drugače pa je v primerih, ko različno visoki osebnni dohodki niso posledica dela in uspehov pri delu. Žal moramo priznati, da so pri nas v sistemu nagrajevanja tudi še primeri prisvajanja tujega dela. Posameznik ali pa skupina ljudi v kolektivu so lahko zaradi premajhne razgledanosti ali osveščenosti ostalih članov uravnali nagrajevanje tako,

da manjši krog ljudi dobiva več, kot si zasluži. Takšna skupina si prisva-ja delo drugih.

Takšno nagrajevanje se navadno utemeljuje z odgovornostjo, posebno prizadevnostjo itd. (seveda ne vedno in povsod!), to pa so zelo raztegljivi pojmi. So tudi primeri, ko so pri nagrajevanju nekatere stvari preveč ovrednotili, pa zdaj tisti, ki na ta račun veliko vlačijo, pametno molčijo, od drugih si pa nihče ne upa nič reči.

Tam, kjer so te stvari pereče, jim bomo najlaže prišli do dna s preprosto primerjavo in vprašanjem. Če bo primerjava pokazala, da je v kolektivu skupina, ki prejema zelo visoke osebnne dohodke, da pa je precej delavcev, ki zaslužijo komaj 600 din na mesec, ne moramo vprašati: kje so prizadevanost, organizacijska sposobnost itd. teh z večjimi prejemki, če ne znajo organizirati proizvodnje tako, da bi delavec zaslužil človeku primerne? Nato bomo zelo hitro pri resnici!

M. JAKOPEC

...vandrovček moj, kam bova vandrala midva nocoj?

GOSTINSTVO V METROPOLI ZAOSTAJA

Razdrobljeno Novo mesto

V novomeški občini je Novo mesto že več let na zadnjem mestu med turističnimi centri: Otočec, Šmarješke in Dolenjske Toplice so ga sicer zaradi boljših pogojev že pred leti prehiteli, a naraščanje prometa in nočitev se v občinskem središču dviga najbolj počasi. Skupaj s Črmošnjicami spada Novo mesto med tiste turistične centre, ki bi jim bilo treba kar najhitreje pomagati, da bi se postavili na noge.

Lanski podatki — doslej so izračunani za deset mesecev — kažejo, da se je število nočitev povečalo za približno osem odstotkov. Hotel Metropol kot največji gostinski objekt v mestu pa je imel za več kot polovico manj prometa od Otočca. Če si osvežimo spomin, lahko celo ugotovimo, da je zadnja leta v Novem mestu število nočitev celo upadalo — mesto ob Krki je torej turistično vse manj zanimivo, čeprav ima bogate kulturne spomenike, krasne možnosti za športna tekmovanja in Krko, pravi raj za ribiče.

Vse to pa ne pomaga iz preprostega razloga: število postelj se že več let ni povečalo, oba hotela pa ne moreta več v korak s časom, saj vsi turisti žele precej več udobja, kot jim ga lahko nudijo v Metropoli in Kandiji.

Pregleda nad tujskimi sobami nima v mestu nihče, a znano je, da je šlo precej kreditov v te namene. Pravijo, da bi turistični biro lahko precej izboljšal zdajšnjo zmešnjavo, ki jo morajo reševati kar v Dolenjski turistični zvezi. V zadnjih letih smo slišali že za tri načrte za gradnjo novega hotela: ob obeh hotelih je imel te namene tudi gostinski šolski center. Uresničili jih ni nihče. Prav gotovo je najpomembnejši razlog pomanjkanje denarja. O združevanju v novomeškem gostinstvu pa doslej tudi še ni bilo govora. Res bi potem iz več majhnih revežev dobili enega velikega, a bi imeli vsaj samo en, enoten načrt razvoja novomeškega turizma. Zdaj imajo razdrobljeni gostinci vsak svojega.

NOVO V ZADNJIH DNEH

Šmarješke Toplice so še vedno zasedene, ker imajo zagrebški sindikati v zdravilišču seminar o samoupravljanju. V Čateških Toplicah je prostor samo v bungalovih, drugod po Dolenjskem pa imajo dovolj prostih postelj.

Povsod se že pripravljajo na pustovanje. Prvi podatki so prišli iz Čateških in Šmarjeških Toplic. V Čateških bodo igrali Crveni koralji, pela bosta Vice Vukov in Boris Babarović. Pustovanje bodo pripravili v soboto, 7. februarja, in v torek 10. februarja. Podobno bodo praznovali tudi na Otočcu, v Šmarjeških Toplicah pa bo pustovanje minilo v znamenju havajske noči. Za najboljše maske so pripravili nagrade. Trdijo, da se na pustovanje pripravljajo tudi drugod na Dolenjskem.

Na pustno nedeljo objublja v nekaterih krajih karnevale.

Nobena novost ni, da novomeški šport v slovenskem merilu že zdavnaj ne sodi več v kvaliteten vrh, bržkone je tudi že pod republiškim povprečjem. Navajeni pa smo slišati kopico izgovorov, ki naj bi opravičevali žalosten današnji položaj. Sportno društvo, v katerem je zbranih veliko društev, ki tekmujejo v slovenskih in podvezniških ligah, s svojo dejavnostjo nikakor ne more zlesti na zeleno vejo.

Organizacijski sekretar občinske Zveze za telesno kulturo je tik pred koncem lanskega leta sklical posvet s predstavniki posameznih klubov društva, na katerem naj bi se pogovorili o bodočem delu, ki bi ga bilo treba zastaviti kar najbolje, da bi si mesto na športnem polju povrnilo dokaj omajani ugled. Na veliko presenečenje pa so na posvet prišli samo štirje predstavniki — klubov pa je v društvu osem. Tako je pogovor padel v vodo.

Ostaja pa vprašanje, kje so vzroki za neuspehe novomeškega športa. Doslej smo kot odgovor največkrat slišali preprosti dve besedi: pomanjkanje denarja. To drži, a ob neuspelem pogovoru bi zdaj bržkone lahko že tudi zapisali: nezanimanje aktivnih športnikov oziroma vodij klubov za delo društva. Bržkone bo pogovor ponovno sklican. Če pa stanje ne bo boljše in bo društvo delalo le na papirju, so tudi možnosti za uspehe na dlani.

**POMAGAJ SI SAM
IN UNIOR
TI BO POMAGAL**

Portret tega tedna

„Pridem na vsako vabilo“

JOŽE KASTELIC iz Novo mesta, delavec v tovarni NOVOLES v Straži in oče dveh otrok, je že 18 let krvodajalec. Prvič je dal kri 1952, ko je bil pri vojakih v Karlovcu. Lani je za svoje dolgoletno udejstvovanje v krvodajalstvu dobil posebno diplomu.

— Kako ste postali reden krvodajalec?

»Leta 1961 sem imel prometno nesrečo z motorjem in sem skoraj izkruvel. Takrat sem prvič potreboval tujo kri. Ko sem ozdravel, sem se odločil, da bom tudi jaz pomagal drugim.«

— Kolikokrat ste že dali kri?

Pridem na vsako vabilo in doslej sem dal kri že 30-krat. Mislim, da je vse skupaj zneslo več kot 10 litrov. Dajem štiri do petkrat na leto po dva ali 3 dcl. Dvakrat sem dal tudi skoraj po pol litra za svojo mater.«

— Kako se počutite, kadar darujete večjo količino krvi?

»Počutim se dosti bolje, sem bolj miren in laže

Ptički brez gnezda

Prva šolska ura: spoznavanje narave in družbe. Pregledovala sem koledar narave, ki so ga učenci naredili doma. Pri Tinčkovih klopi sem se ustavila; vame je plaho zrlo dvoje svetlih oči.

»Nisi nič napravil doma?«

»Nisem mogel.«

»Je bilo spet kaj narobe?«

»Je. Ata je v mamo vrgel stol.«

»Ali je spet pil?«

»Pil, pil! Tudi nas je hotel tepsti.«

Streslo me je. Kaj naj rečem.

»Si danes že kaj jedel?«

»Mama noče nič skuhati, da ne bi še ata jedel.«

»Bomo že v razredu kaj dobili.«

Zašumel je papir, drobne roke so se stegnile in posegle v vrečke. Tinček je imel na klopi kruh, pomarančo in nekaj keksov.

»Hvala!« je šepnil bolj zase. Iz oči so mu zadržale solze.

»Ne jokaj! Vse bo še dobro!«

»Ne vem. Mama pravi, da ga bo še z grabljami pretepla.«

Pobožala sem ga po glavi. Bila sem brez moči. Ozrla sem se po razredu:

tišina, moreča tišina in zbegani pogledi.

Pa se dvigne Stanko v prvi klopi.

»Tovarišica, midva z mamico kar skozi okno zbeživa, kadar je ata pijan.«

»Naš ata pa takrat posodo razbija,« je hitel Jožek.

»Jaz bi vse sode preluknjala, da bi se vino razlilo,« je planilo iz Dragice, kuštrave deklice. Pri njih doma pije mama.

»Dovolj, otroci! Vse bo še lepo! Le dobro se učite in pridni bodite! Starši vas imajo radi!«

Pogledala sem po klopih. Učenci so doma izrezali ptičje hišice in ptičke. O ptičah pozimi smo se hoteli pogovarjati v učni uri, toda Tinčkove solze in njegova žalost so nas potegnile za seboj.

Gledala sem izrezane ptičje hišice in ptičke s široko odprtimi kljuni. Koliko teh otročičev vsak dan nosi ptičam hrano, da jim bodo spomladi veselo prepevale — sami pa tako zelo pogrešajo prisrčnost, tople dlani, pa če je še tako raskava in žuljava...

ANICA ZIDAR

„Srečnik“ pred dvanajstimi leti

Kočevske Novice so 18. januarja 1958 z velikimi črkami čez dva stolpca pisale: »Tudi v Kočevju televizija«. In naprej: »Andrej Arko, sekretar SGP Zidar, je med prvimi prebivalci v Kočevju, ki ima televizijski aparat.«

Nadalje so bili navedeni ostali podatki o tem »čudu« nove dobe. Poročevalec je dal besedo televizor v narekovanje, ker se ni bil prepričan, da je čudo oziroma skrinja res televizor. Napisal je tudi, da je aparat z vsem priborom stal 190.000 (starih) din, ter članek končal: »Zelim, da bi bilo v tem letu čim več srečnikov, ki bodo imeli

svoj televizijski aparat.«

Ker sem bil ta srečnik jaz, bi želel po več kot deset letih omeniti še to, da je sedaj v Kočevju nad 1000 takih »srečnikov«, ki pa se bistveno razlikujejo od prvega. Prvi srečnik je moral televizor takoj plačati in dati zanj 10 mesečnih plač, nekaterim srečnikom pa danes zadostuje že samo ena mesečna plača. Pa še to: takrat se ni bilo hišnega patrona, ki mu pravimo »potrošniški kredit«, temveč je bila še krepko ukoreninjena stara navada »Plačaj-nosi!« No, bomo videli, kdo bo srečni lastnik prve barvne televizije, ki si hitro utira pot. To pot bo šla sreča gotovo mimo mene, ker ji je znano, da sem upokojenec. Za barvno televizijo, bi mi bilo potrebno 10 mesečnih pokojnin. Tako bom tokrat izpadel...

A. Arko

Sindikalni seminar

Od 28. do 30. januarja je bil v Dolenjskih Toplicah seminar za člane občinskih in medobčinskih odborov Sindikata delavcev družbenih dejavnosti. Udeležili so se ga člani sindikata iz ljubljanskih, dolenjskih in spodnjesavske občine. Udeležencem seminarja so predavali člani RO sindikata družbenih dejavnosti in jih seznanili z organizacijo in delovnimi metodami sindikatov, s programom za leto 1970 ter s sistemskim in gmočnim položajem družbenih dejavnosti v Sloveniji. Seminar je osvetlil tudi mnoge druge probleme in dal udeležencem napotke za delo v tem sindikatu v bodoče.

K. O.

Za nekdanje buchenwaldovce!

Ob 25-letnici osvoboditve taborišča, med katerimi je bil tudi zloglasni Buchenwald — Dora, pripravlja komisija za interniranje pri republiškem odboru ZZB NOV v sodelovanju s podjetjem SAP 6-dnevni izlet. 11. aprila bo v nekdanjem taborišču slovesnost. Nanjo so vabljivi poleg bivših političnih internirancev in zapornikov tudi njihovi sorodniki. Cena izleta je 701 din, prijave pa na dolenjskem območju zbira Zvonko Hanzelj na občinski skupščini Metlika. Interesenti se lahko prijavijo tudi pri omenjeni komisiji v Ljubljani ali pri podjetju SAP. Izletniki si bodo razen proslave lahko ogledali še več nemških mest, Prago in Dunaj.

ANA VITKOVIČ

Adolfu Grumu

Šolniku in kulturnemu delavcu ob jubileju

Včeraj si tiho in skromno — tako značilno zate — praznoval 60 letnico svojega življenja. Prisrčni stiski rok, šopek rož in voščila sodelavcev in prijateljev, ki so se pridružili Tvojim domačim, so Te zmotila pri delu. Svečani trenutek jubileja zahteva, da si vzameš čas. Tebe pa obvezuje, da priskleneš naši misli, ki Ti jo želimo povedati za praznik.

Svoje življenje si posvetil šolstvu, skrbel za znanje mladega rodu in ga pripravljala za korak v življenje in čas, ki ga Ti bogatijo s svojim prispevkom kot pedagog, ravnatelj in kulturni delavec. Iskreno spoštovanje, velik ugled v javnem življenju in vpliv Ti dajeta tvoje delo, pa tudi smisel za družabnost, zato je s Teboj prijetno sodelovati.

Rad si v družbi veselih ljudi in nešteto krat je ubrana pesem, ki si ji dajal takt, osvaja srca in vnašala vedrino v vsakodnevno življenje. Ni kulturnih manifestacij v Trebnjem, da jim ne bi tudi Ti prispeval svoj delež in s tem plemeniti človeka in mu odpiral njegova obzorja. Med najaktivnejšimi tvorniki Tabora slovenskih likovnih samorastnikov se nisi znašel slučajno; pridružil si se jim z jasno željo in s ciljem, z zavzetostjo, da kraju, v katerem živiš že toliko let, ustvarimo novo podobo in mu vdahnemo sodoben utrip.

Dragi Dolje, poleg zdravice ob pristni dolenjski kapljici in želja za še dolgo življenjsko pot Ti ob tem kratkem voščilu (vse drugo, vem, bi ti bilo odveč) mladina, Tvoji šolniki, prijatelji in občani za vse, kar si dajal v svojih trebanjskih letih naši skupnosti, iz srca vzklíkamo: »Hvala!«

JANEZ GARTNAR

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« NOVO MESTO

vabi kandidate, ki nimajo uspešno dokončane osemletke in so stari najmanj 16 let, da se vključijo v tečaje za pridobitev poklica za:

- ZIDARJE
- TESARJE
- ŽELEZOKRIVCE

Kandidati bodo delali po posebnem programu izobraževalnega središča. Priučevanje traja 2 leti. Izredno ugodni pogoji priučevanja:

— kandidati so v rednem delovnem razmerju,
— vse oskrbne stroške v času priučevanja krije podjetje,
— tečajniki prejemaajo v času tečaja tudi denarno nagrado.

Kandidati naj pošljejo vloge kadrovski službi SGP »Pionir«, Novo mesto, Kettejev drevored 37.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

»PIONIR« NOVO MESTO

razglašja

prosta delovna mesta:

1. VEČ ZIDARJEV in TESARJEV na sektorjih Novo mesto, Ljubljana in Krško,
2. VEČ ŠOFERJEV na sektorju Ljubljana,
3. VEČ STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
4. VEČ AVTOMEHANIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
5. VEČ AVTOKLEPARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
6. VEČ AVTOLIČARJEV v mehansko-kovinskem obratu v N. mestu,
7. ADMINISTRATORKE na direkciji v Novem mestu.

POGOJI ZA SPREJEM:

pod 1.: končana poklicna šola zidarske ali tesarske stroke,
pod 2.: opravljen izpit za voznika C kategorije,
pod 3.: končana poklicna šola ključavničarske stroke,
pod 4.: končana poklicna šola avtomehanske stroke,
pod 5.: končana poklicna šola avtokleparske stroke,
pod 6.: končana poklicna šola avtoličarske stroke,
pod 7.: končana administrativna šola.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Za vsa delovna mesta je uvedeno polzgodno delo. Ponudbe z življenjepisom in opisom dosežanj zaposlitve pošljite na naslov: SGP »PIONIR«, Novo mesto — kadrovski oddelk, Kettejev drevored 37.

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO

ODBOR ZA KADROVSKE ZADEVE

razpisuje
prosto delovno mesto

gradbenega delovodje

Poleg splošnih pogojev po temeljnem zakonu o delovnih razmerjih mora delavec imeti ustrezno šolsko izobrazbo oziroma kvalifikacijo.

Natečaj traja 15 dni po objavi. Prošnje je treba vložiti na

KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO — Cesta komandanta Staneta 30.

Prošnje, vložene po poteku tega roka, bomo upoštevali le, če natečaj ne uspe, in se lahko vlagajo vse do zasedbe delovnega mesta.

Delovno področje je v glavnem na območju občine Novo mesto. Druga morebitna pojasnila dobite pri splošni službi podjetja.

Pri ljubljanskem Radiu bodo tudi letos posvetili primerno pozornost pustnim dnevom in pustnemu praznovanju. Nastopili bodo Hotaveljci, Ribničani, Mozirjani, Preddvorčani, oglašil se bo pust iz Prlekije, Bele krajine, Kostanjevice in od drugod. Radijski reporter Marijan Krišelj je za to oddajo posnel tudi pripovedovanje Alojzija Stritarja iz Skrlavice pri Vel. Laščah. (Foto: France Modic).

ŠE VEDNO ISČEJO DRUGEGA REŽISERJA...

Še: zakaj je župnik tudi režiser

Odgovor prosvetnim delavcem iz Zabukovja na njihovo pismo

Članek prosvetnih delavcev iz Zabukovja pri Sevnici je imel namen spodbuditi k razmišljanju ob idejno škodljivem pojavu: poseganju župnika v delo družbeno-politične organizacije. Župnik je izpolnil vrzel in pomagal mladincem, ki imajo veselje do igranja. To pa ni dovolj.

Ze sam izbor igre »Lovski tat«, katero jim je dal župnik, se preden so se z njim dogovorili glede režije, je idejno vyprashljiva, posebno njen konec, vse skupaj pa je plod cudnih razmer, na kar bi rad opozoril v svojem prispevku.

Navada je, da se v majhnih krajih ljudje dobro poznajo med seboj. Pogosto so odveč formalni sestanki, seveda je, če ljudje niso preveč vase zaprti. Dejstva me navajajo k trditvam, da za bukovski prosvetni delavci dokaj slabo poznajo življenje v tem kraju, sicer pa ga sami označujejo kot »samotarskega«. Nenačelna je njihova navedba, da so se člani mladinskega aktivna za del pripravljali za novoletno prireditev šele novembra lani. Pred enim letom so uprizorili Pinogorovo igro »Razvalina življenja«, toda ne v režiji prosvetnih delavcev, marveč Franca Kinka, ki se je nato kot knjižničar odselil v Ljubljano. Vstopnino v šolski zgradbi je pobiral župnik, pretipikal pa je tudi vloge. Izkupilca od predstave ni nihče razdelil ali zaplil, marveč je v blaginji mladinskega aktivna. Tudi vloge za Linhartovega »Matičkas« bi jim pretipikal župnik, saj je že prepsal prvo dejanje. V dogovoru s predsednico aktivna jim je nato tekst na stroške občinskega sveta ZKPO prepisal dijak iz Boštanj.

»Matičkas« so nameravali uprizoriti spomladi ali pa vsaj poleti, režirala pa naj bi ga študentka.

Glasuje za dolenski in belokranjski par!

Za letošnjo Kmečko ohcel sta se kot kandidata prijavila tudi Jože Mušič, PTT mehanik iz Novega mesta in Anica Kapš, upravnica pošte iz Otočca ob Krki. Oba sta trenutno Dolenjca, ker služujeta v novo-meski občini, sicer pa po rodu Belokranjca. Z enim je doma iz Draga- tuša, nevesta pa iz Lokve pri Črnomlju. Bralce našega lista prosimo, naj podprejo naš dolenski in belokranjski par.

MIMI BAHOR
DRAGATUS

Kristina Klenovšek, ki se je nameravala zaposliti v domačem kraju in nadaljevati izredni študij. Z zaposlitvijo ni bilo nič, ker menda ni bilo mesta zanj, mladinski aktiv pa je s tem izgubil še tega režiserja (obtoženi A. Z. je torej poznal sposobnosti režiserja, kot to mnoga glede na funkcijo). Predstavniki mladinskega aktivna so slaviško Cvetko Ameršek dvakrat prosili za sodelovanje, igrali pa niso na Bil. Vestrovu, marveč že prej. Po izjavi predsednice aktivna ZM-tovariš Leopold Hočevar kot eden od podpisnikov pisma ni režiral že 10 do 15 let in je le član sveta krajevne skupnosti.

Želja mladih je bila igrati, čeprav so bili brez režiserja. Nočem brati levitov, zavedam pa se, da ne bomo prišli daleč, če bomo le navajali, kakšno delo in kakšne težave imamo. Bolje bi bilo narediti to, kar je že naredil župnik. Ali naj mar še opišuje, kakšno delo ga vse čaka?

Obstirnimo lahko ob besedah, da so si mladinci razdelili izkupice od iger med posameznike, edino učiteljice, ki so igre režirale, so se temu honorarju vedno odpovedale. Sprašujem, kaj je z njihovo pedagoško avtoriteto in zakaj niso mogle mladim igralcem navdušiti za kaj drugega kot za sodelniško družbo, pri kateri sicer niso dvigale svojega deleža. Ob nekem razgovoru lanske jeseni so mladinci dejali, da imajo še denar od novoletne igre in da ga bodo spomladi porabili za izlet in ogled mozirskih vzornih kmetij.

Da člani mladinskega aktivna ne želijo ostružja, kakršno je vladalo pri skrbniarici Mirandolinke dokazuje tudi zadnji dogodek. Ob uprizoritvi »Lovskega tatusa« so porabili pod tisti tam, koder sploh ni nihče hodil, vendar pa jim je podpisnik pisma dovolil, da smejo ob uprizoritvi naslednjih dveh del na oder le 5 dni pred premiero. Svojo polemiko »strpnosti« je pokazal na način, ki je vsekakor nevarjen. Ividele je, da bom prisostvoval obliki dedka Mraza. Dedek Mraza zaradi snega s avtomobilom, v katerem je bilo spremstvo, ni mogel do šole. Tovariš L. K. je pridržal učenje in dejal: »Kar naj bo tam, mu že pokamele«.

Slaba slovenska navada je, da ob polemiziranju preveč radi blatimo kritikovo osebnost, ne obravnavamo pa z njegovo idejo in delom. Žal sem v tem odgovoru prisiljen tudi sam posegati po takih načinih. Za utemeljevanje svojega odgovora so prosvetni delavci iz Zabukovja naredili primerjavo s mojim osebnim dohodkom. V času pisanja prejšnjega sestavka sem prejemal 1.100 din na mesec, kar je manj kot povprečje v manj razvitih občinah. Naj navedem, da sem tik pred diplomom II. stopnje, poleg izrednega študija in funkcije, za katero sem plačan, opravljam še posle predsednika občinskega sveta ZKPO in tajnika občinskega sveta Ljudske tehnike. Misliti, da ni nizkotnejše stvari od te, da se člani ZK med seboj neuteme- ljeno obtožujejo glede plač.

Polemika bi po mnenju nekaterih sodila v Komunista. Izrekam priznanje uredništvu Dolenjskega lista, ki ima posluh in prostor tudi za kritične misli, saj je to le še en dokaz o odprtosti naše družbe in o idejni moči Zveze komunistov. Naj dodam še to, da sem po svojih sposobnostih še vedno pripravljen oglašati se na polemiko, če bo to potrebno.

ALFRED ZELEDNIK

NI NUJNO,

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani — K prispevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebnem željo pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kratkimi ali kakšno drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Lubi muji brauci!

Samu še enpar dni moramo potrpeti pol bomo pa spet praznovali. Na veste kuga? Ja suf prazen ven der! Tega bo lahko usak praznoval tist kater verje in tist kater na verje pa tist kater samu u dnarje verje in sploh usak kater ma tulka za čelem de ne de nema glih hudu veliku. Unem kater se pa zmiref nekaj ekstra držijo pa miseljo de majo zmirom prou pa so ponavad taku resen pa pust kuker slabu vreme pa tud nab škodlu deb ga kakšen glažek zvrnil pa deb se jem usaj enkrat usta raztegnila deb vedel kaku je blu na pu sta.

Jest že kumej čakam na tega patrona tud zaradi krofu sej sm že skoraj čistu pozabu kaku dišijo. Učerej mi je muja Tina oblubila de jeh bo za en ceu škaš napekla pa tud takeh kater so not s kakšno sladko rečjo nafilan.

ODGOVOR ŽIVILSKEGA KOMBINATA »ŽITO« IN NOVOMEŠKE PEKARNE

Kako je s kruhom v Novem mestu?

Upajmo, da bo nova pekarna v Ločni lahko premaknila peko iz dosedanjih nočnih ur v zgodnje jutranje ure, trgovine pa naj bi jemale kruh iz pekarn po »novem voznem redu« v korist kupcev

Pošiljamo vam odgovor na članka, ki sta izšla 11. decembra lani in 8. januarja letos izpod peresa M.K., gospodinj iz Novega mesta glede kakovosti kruha in preskrbe iz nove pekarn. V obeh prispevkih je tovarišica opisala mnenje številnih potrošnikov, češ da je kruh iz nove pekarn slabše kakovosti in da naj podjetje ŽITO zadevo pojasni.

Do novembra lani so potrošniki v Novem mestu dobivali kruh iz stare pekarn v Ločni, ki je bila zgrajena v zelo kratkem času za potrebe graditeljev avtomobilske ceste. V 12 letih je ta pekarna dala zadostne količine kruha, kljub skrajnemu naporu pa njeno osebo je le ni moglo doseči zaželeno kakovosti. Kruh je bil pogostokrat bolj kuhan kot pečen, slab oblikovan, z usnjato skorjo in neenakomerno luknjičavostjo. Živilski laboratorij v Novem mestu je dal temu kruhu povprečno oceno 24 točk od 30 možnih.

Zaradi dotrajnosti omenjene pekarn, zastarelega tehnološkega postopka in neenakomerno slabe kakovosti izdelkov, predvsem pa zaradi težkih delovnih pogojev je bilo nujno potrebno postaviti v Novem mestu sodobnejšo pekarno. Z investicijo 600 milijonov starih dinarjev je živilski kombinat »ŽITO« v zelo kratkem času postavil v Novem mestu obrat s sodobno opremo in

Nedostojen sprevodnik

Potniki, ki se vozimo z avtobusom podjetja SAP, smo že sili večnega nerganja in nedostojnega obnašanja mladega sprevodnika. Službo opravlja na progi Ljubljana—Vinica, v Črnomlju pa pripelje avtobus ob 14.15. Kakor da ljudje potujejo zaradi njega! Z jezo razmetava vozne liste in nas s kletvicami odpravlja. Morda zato, da mu ni treba odvečnega denarja vračati? Ne moremo pa se pritoževati čez njegovega kolega, zato bi bilo prav, če bi podjetje vse uslužbence naučilo levega vedenja.

M. B., Dragatus

tehnologijo ter z zelo ugodnimi delovnimi pogoji za zaposlene.

Kaj dobivajo Novomeščani iz nove pekarn?

Pretekla sta dva meseca od začetka proizvodnje v novi pekarni, pa pogledimo kakšen je zdaj kruh v Novem mestu. Ali je kakšna razlika med kakovostjo izdelkov iz stare in nove pekarn? Kljub običajnim težavam, ki spremljajo vsak začetek novega obratovanja, smo v rekordno kratkem času sprejeli nov način dela, ne da bi pri tem zmanjšali izbiro kruha in peciva (izbira je zdaj celo večja). Iz obeh objavljenih člankov pa je razvidno, da imajo novomeške gospodinj določene pripombe. Gospodinj ne tožijo zaradi kakovosti kruha, pač pa hočejo imeti le svež, dobro zapečen in sočen kruh.

Začetek proizvodnje v novi pekarni je 27. novembra 1969 stekel glede na tehnološki postopek po starih in tradicionalnih poteh, kar zadeva čas. Priprava testa in peka kruha ni bila glede na čas v ničemer izpremenjena; delavci pekarn so hoteli čimbolj spoštovati navade potrošnikov. Seveda je nov način tehnologije priprave in peke testa dal v krajšem času iz proizvodnje kakovosten kruh, kar je ob otvoritvi pekarn lahko ugotovil vsak izmed takrat navzočih.

Običajni način dostave kruha v trgovine pa je povzročil, da so potrošniki kupovali kruh, glede katerega so nato dajali pripombe, ki smo jih brali.

Kakovost v novi pekarni spečenega kruha je pod nadzorstvom Zavoda za zdravstveno varstvo oz. Živilskega laboratorija v Novem mestu. Glede kakovosti naj povemo v hvalo kruhu, ki ga peče nova pekarna, da je zdaj kruh boljše ocenjen kot kruh iz bivših pekarn. Laboratorijske ocene torej jasno govore, da je kruh iz nove pekarn boljši in da ima enakomerno kakovost. Ima tudi lepše in enakomernše oblike, tako da je med najboljše in najslabšo štruko le malo razlike. Skorja je lepo zapečena, sredica enakomerno porožna brez večjih votlin, kruh je zelo prožen, ima prijeten duh in okus — torej je tak, kakor ga zahteva pravilnik o kakovosti živil.

Vse te kvalitete ima v novi pekarni pečeni kruh seveda le, če ni starejši od 8 do 10 ur.

Kako zadržati potek staranja kruha?

Po desetih urah se začnejo na kruhu kazati začetni

znaki »staranja«. Prav ta pojav pa povzroča pri potrošniku slabo voljo. Žal to vprašanje do danes na svetu še ni docela raziskano in ga tudi mi ne moremo povsem zadovoljivo odpraviti. Lahko ga le nekoliko zadržimo, s tem da začetek staranja kruha za nekaj ur premaknemo z različnimi dodatki ali pa da prestavimo pripravo testa v zgodnje jutranje ure. Pri tem moramo še omeniti da proces staranja kruha ni odvisen samo od izgubljene vlage v kruhu. Napačno pa je seveda, kadar mislijo potrošniki, da je »svež samo tisti kruh, ki je še topele«; tak kruh zdravju celo škoduje!

Zaradi tega lahko pekarna v Novem mestu in trgovska mreža postrežeta potrošniku s svežim kakovostnim kruhom le nekaj ur po končani peki. Ta ugotovitev pa narekuje, da bi morala pekarna začetek peke premakniti iz dosedanjih nočnih ur v zgodnje jutranje ure. Na ta način bi potrošnik lahko kupoval sveži kruh ves dan. Žal pa praksa kaže, da zahteva večina trgovin v Novem mestu zaradi zahtev potrošnikov ves dnevni delež pekarskih izdelkov dostavljen naenkrat v zgodnjih jutranjih urah. Ta kruh seveda ni prodan ves hkrati, pač pa je na razpolago kupcu čez ves dan v trgovinah. Zato gospodinj ne morejo dobiti take kakovosti, kot bi želele.

Kaj pa prodaja »starega kruha« po znižani ceni?

Gospodinja M.K. je tudi predlagala, da bi morda star kruh prodajali po znižani ceni. Predlog ni tako napačen in bi ga morda lahko uresničili. Takoj pa je treba vprašati, kdo naj bi kril v takem primeru nastalo razliko v ceni, ko vsi vemo, da je maloprodajna cena kruha določena z odlokom občinske skupščine. Če bi obstajala možnost, da bi take stroške vsteli v ceno pekarskih izdelkov, potem bi trgovina lahko v razmerju s padcem kakovosti zniževala tudi maloprodajno ceno kruha ali peciva in ga vračala pekarni.

Živilski kombinat »ŽITO« — delovna enota Pekarna in slaščičarna Novo mesto je že doslej vedno upošteval vse pripombe potrošnikov. Tudi v tem primeru bo skušal sporazumno s trgovsko mrežo na tem področju urediti vse tako, da bodo potrošniki kruha čimbolj zadovoljni.

ŽIVILSKI KOMBINAT
»ŽITO«, LJUBLJANA

FOTOGRAFIJA TEDNA

Zima nekaj onegavi, pa so naši fotografi le premaknili otrple kazalce in bolj pridno pritiskali na sprožilce kot prejšnji teden. Tu je že prva fotoreportáža izpred objektiv zunanega sodelavca (na 9. strani) in tudi bera samostojnih posnetkov je boljša. Pod masko anonimnosti skriti »Kurent« iz Metlike in vsi drugi, ki so pozabili, kakšen je pogoj za podelitev naslova FOTOGRAFIJA TEDNA, naj pogledajo v 1. letošnjo številko na strani 12., kjer srio vse natančno zapisali.

Ta teden je dobil nagrado 100 din Franc Pavkovič iz Sevnice za posnetek TO JE PRAVI ČAS, ki smo ga objavili na prvi strani.

Naslednji rok je 9. februar dopoldan. Na svidenje!

UREDNIŠTVO

Vsakemu občanu luč, vodo, pot

Podeželske krajevne skupnosti napravijo iz dinarja dotacije dva ali celo več, mestne pa ne – Napredek podeželja pa vedno bolj zavira pomanjkanje programov komunalnih del krajevnih skupnosti

Krajevna skupnost Velike Lašče si je že pred leti zadala program, da bi v vsaki hiši gorela električna luč, da bi vsaka hiša dobila pitno vodo in da bi bile vse vasi povezane s primernimi cestami oz. roma potmi.

Elektrika je že speljana do vsake niše, prizadevno urejajo pa tudi vodovode, ceste in pota. Ko bo vse urejeno, bodo tudi kmetje imeli vsaj del tistega, kar ima danes prebivalec vsakega mesta.

Vedno bolj pa se na tem območju (tudi v bližnjih krajevnih skupnostih občine Ljubljana-Vič-Rudnik) ču-

ti pomanjkanje izdelanih in napisanih programov dela krajevnih skupnosti za 10 ali vsaj 3 do 5 let.

Pomanjkanje programov zavira gradnjo vodovodov, cest in poti. Zdaj dobijo denarno pomoč za urejanje teh zadev predvsem tista naselja, kjer so prizadevni in »stisni« ljudje ali njihovi predstavniki. Kjer

takih ljudi ni, pa niti nihče ne ve, kaj in koliko potrebujejo. Seveda bi občinska skupščina spodbujala tudi komunalno urejanje v takih krajih, če bi vedela, kaj potrebujejo, se pravi, če bi imele krajevne skupnosti izdelane svoje programe za nekaj let naprej.

V podeželskih krajevnih skupnostih pa prevladuje tudi prepričanje, da so v primerjavi z mestnimi zapostavljene. Mestne dobe namreč več denarja, vendar ga običajno večino porabijo za osebne dohodke svojih uslužbencev, pri tem pa ima mesto že urejene najnujnejše komunalne naprave. Razen tega za vzdrževanje teh naprav običajno skrbijo komunalna podjetja.

Na podeželju skupnosti nimajo uslužbencev in dobe manj denarja, vendar ga oplemenitijo s prostovoljnimi delom ter prispevki občanov v materialu ali denarju. Tako vaščani k dinarju dotacije primaknejo še svoje prispevke, ki so vredni prav toliko ali celo še več. J. P.

Zobotrebci za moped

Medtem ko drugod po Dolenjskem kmetje pozimi nekoliko bolj počivajo, pa na območju Velikih Lašč (in še ponekod) pridno izdelujejo razno suho robo. Tu se ljudje vedno bolj zavedajo, da je čas zlato. Direktor osnovne šole Velike Lašče Niko Veljavce nam je o prizadevnosti občanov dejal: »Zavedamo se, da je izdelovanje suhe robe rešitev za našo dolino. Tudi mladina ve, da ne kaže zapravljati časa. So primeri, ko so si na našem območju otroci z izdelovanjem zobotrebcev zaslužili mopede.«

Zadruga obnavlja trgovine

Kmetijska zadruga Velike Lašče bo letos obnovila trgovine v Velikih Laščah, Robu in Karlovcu. Zadruga je na zahtevo občanov prevzela nekdanje trgovine MERCATORJA, ki v devetih letih ni vložila za obnovo trgovin niti dinarja.

Najprej bodo obnovili trgovino na Robu, in sicer povečali prodajni prostor in kupili nov hladilni pult. Ljudje bodo tako lahko sveže meso kupovali doma in jim ne bo treba več pognj v Velike Lašče.

V Velikih Laščah bodo obnovili trgovino v stavbi, kjer je tudi uprava kmetijske zadruge. Na novo jo bodo tudi opremili. Trgovina v Karlovcu bo dobila med drugim hladilne naprave, da bo lahko prodajala meso in mesne izdelke.

Gibanje prebivalstva

Na območju matičnega urada Velike Lašče je lani umrlo 28 ljudi, rodilo pa so se le štiri otroci. Seveda je bilo rojstev več, vendar so domačinke rodile predvsem v ljubljanski porodnišnici, 5 otrok domačinov pa je prišlo na svet celo v inozemstvu. Porok v Laščah ni bilo, ker jih tu niti ne sklepejo.

Več prostora za šolanje otrok

Načrti o novi šoli v Ivančni gorici, ki bi nudila šolarjem širšega območja sodoben pouk in vse drugo, kar je v šoli potrebno

Krajevna skupnost v Ivančni gorici se ukvarja z mnogimi vprašanji, ki so velikega pomena za razvoj njenega območja ob obeh straneh avtoceste. Razen obrti, turizma in komunalne ureditve ne pozabljajo na šolstvo. Načrt, ki seveda ni uresničljiv v bližnji prihodnosti, je sodobna osemletka v Ivančni gorici. Potrebni bi jo več let za pripravo na takšno obsežno akcijo, za začetek pa bi pripravili načrte za svojo šolo prihodnosti.

Na območju, na katerem naj bi bile vezane dosedanje podružnične šole na novo šolo v Ivančni gorici, je več takšnih šol: v Zagradcu, v Amburju, na Krki in na Muljavi. Sorazmerno majhna oddaljenost teh šol bi ob sodobnem prevozu omogočila prešolanje vseh otrok v višjih razredih z njihovega območja v šolo v Ivančni gorici.

Nova šola bi seveda morala imeti vse, kar je potrebno za sodoben pouk: od opremljenih učilnic za kabinetni pouk, šolskih delavnic in telovadnice pa do plavalnega bazena.

Vzrokov, ki govorijo za šolo v Ivančni gorici je več. Dosedanja osemletka v Stični

Dobra prodaja v ŽELEZNINI

Železnina grosupeljskega Tabora v Ivančni gorici je v letošnjem januarju izredno zadovoljna s prometom, saj presega vse dosedanje januarske poslovne rezultate. Lani decembra so prodali za 300.000 dinarjev svojih izdelkov, v vsem letu pa za 2,4 milijona dinarjev. Pravijo, da prodajo največ gradbenega materiala, kuhinjske in gospodinjne opreme in kmetijskih strojev ter orodja. Če ne bi v sezoni zmanjkovalo betonskega železa in opeke, bi bil kajpak letni izkupicek še večji.

Dolina Krke ne bo več suha!

Zakaj je zamrla ideja o vodovodu po dolini Krke?

Pred vožnjo je bil izdelan idejni projekt za napeljava vodovoda od izvira v Globočcu pri Zagradcu pa tja do Straže po dolini Krke. Vendar do uresničitve ni prišlo. Sedaj pa je kot na dlani, da se prične gradnja vodovoda ob Krki, ki bo pripeljal vodo 15 vsem od zaselka Krka do Zagradca. Investitor Stanovanjsko komunalno podjetje Grosuplje bo pritegnilo k sodelovanju tudi bodoče uporabnike vodovoda, saj bo vsak gospodar prispeval 3000 din.

Prebivalci Zagradca menijo, da ne bi smeli pozabiti na možnost, da se čez leta uresniči ideja o napeljavi vodovoda po vsej dolžini Krke do Straže. Kajti zajetje v Globočcu je tako močno, da bi lahko z vodo oskrbovalo vso dolino Krke. Razen tega so strokovnjaki vodo ocenili za zelo dobro.

Kaj ne bi že zdaj v Globočcu, kjer je črpalnica, dali močnejše črpi tako da ne bi bilo čez leta treba spet razkopavati? S tem bi pri-

ni je že premajhna: del učilnic je že zdaj v stari stiški samostanski stavbi, kjer prostori prav gotovo niso najbolj primerni za pouk. Ede na popolna osemletka na območju krajevnih skupnosti je razen Stiške še v Sentvidu pri Stični.

Poroke samo na dveh krajih?

Na zborih volivcev v februarju bodo občani grosupeljske občine med drugim razpravljali tudi o predlogu, naj bi v bodoče na območju občine Grosuplje sklepali zakonsko zvezo samo na dveh matičnih uradih. Eden bo matični urad v Grosupljem, drugi pa še ni znan. Do zdaj so lahko občani sklepali zakonsko zvezo v Grosupljem, Višnji gori, Ivančni Gorici, Sentvidu pri Stični in v Dobropoljah.

3 rojstva in 18 smrti

Na območju krajevnega urada Ivančna Gorica so zabeležili vse lansko leto samo 3 rojstva, v istem obdobju pa je bilo 18 smrti. Vse lansko leto je bilo na tem območju 18 primerov sklenitev zakonske zveze. Letos v januarju še ni bilo nobenega rojstva in nobene smrti. Prvi par je v letošnjem letu sklenil zakonsko zvezo v soboto, 31. januarja.

Veliko možnosti za turizem

Zgodovinskih znamenitosti in privlačnosti je toliko, da se naravnost ponujajo

Na območju Ivančne gorice si veliko obetajo od turizma. Prve začetke so z izboljšanim gostinstvom in z nekaj ležišči za goste že usfvarili, vendar je to še vse premalo tudi za začetek.

Turizem, sodoben in takšen, kot si ga želijo, bodo razvijali in gradili na posebnostih, teh pa je v okolici na pretek. Stiški samostan je kot gradnja in kot zgodovinski spomenik poln raznih posebnosti. Če bi stal kje v razvitem svetu, bi se tja zginjale množice turistov in obudovale to staro gradnjo ter odprli ušes poslušale zgodbe iz njegove zgodovine. Preden bo to mogoče tudi v Stični, bo treba čim bolj ustvariti primerno okolje in iz njega izseliti vse tiste ustanove, za katere nato ne bo več prostora.

Znano ilirsko-keltsko selišče Vir je druga zgodovinska posebnost in izjemna red-

Število prebivalcev se v Ivančni gorici nenehno povečuje in kraj se že spreminja v središče, ki ima brez dvoma lepo prihodnost. Razvila se je gradnja stanovanj, veliko pa pomeni za kraj tudi obrat IMP, v katerem dela nekaj sto delavcev, obrat pa se bo razvijal še naprej.

Denar za gradnjo šole bo najbrž oreh. V Ivančni gorici kljub temu ne obupujejo: nekaj se bo zbralo s krajevnim samoprispevkom, nekaj bodo primaknile delovne organizacije, nekaj občina, del potrebne denarja, pa se bo dalo dobiti tudi s krediti. Najprej pa so seveda potrebni načrti za šolo. Ko bodo ti narejeni, bo delo samo priganjalo – tako modrujejo. M. J.

Z vlakom na delo

Na železniški postaji v Ivančni gorici prodajo vsak mesec 50 mesečnih kart dijakom in študentom, ki se vozijo z vlakom v Ljubljano in Novo mesto. Mesečna karta velja 49 dinarjev. Zraven tega prodajo približno 70 mesečnih vozniških kart delavcem, ki plačujejo do Ljubljane ali Novega mesta po 108 dinarjev. Delavci iz Ivančne gorice, ki se vozijo na delo z vlakom, delajo zvečine v Ljubljani, Grosupljem in Višnji gori. Vsak dan odpelje s te postaje po osem vlakov proti Ljubljani in Novemu mestu, zveze za vožnjo na delo in z dela pa so ugodne.

»Detektiv Medla«

V okviru gasilskega društva v Stični je prav prizadevna kulturna skupina, v kateri delata pevka in dramska sekola. Dramska skupina je pred kratkim uprizorila dramo »Matl in sine«, ki je bila lepo obiskana. Z dramo nameravajo tudi gostovati. Vsako leto priredijo na pustno nedeljo pevski koncert, igral-ska skupina pa uprizori veseloligro. Tako bo tudi letos, ko bodo občinstvu prikazali »Detektiva Meglow. Gasilsko društvo s svojim pevskim zborom in dramsko skupino se torej zares trudi, da kulturno delo v stiški občini ne bi zamrlo. GROGA

TURJASKA LIPA — Debela je grajska starka. Sedem jih jo je komaj objelo. Stara je 400 let in potrebuje zdravnika, da ji bo podaljšal hirajoče življenje. (Foto: Alojz Sever)

Ali bo Prešernov hrast še stal v turjaškem dvoru?

Mladi in stari vedo, da pred vhom v turjaški grad ni nobenega hrasta, pač pa bodo še nekaj let lahko občudovali le 400 let staro lipo, ki je zaradi svoje starosti obsojena na propad. Če bi za to častljivo staro skrbeli pravi medicinci, bi ji lahko podaljšali življenje za nekaj let. Sama onemogla

reva ne bo več dolgo vzdržala. Neki dobrohotni »mazači« so ji sicer dali pomoč s tem, da so ji dali cementne injekcije, vendar bi bilo potrebno stariko poviti s močnimi železnimi povoji po telesu, ker se bo sicer zgrudila. Na sliki si ogledajte sedanjost podoba lipe. V. S.

VELIKOLAŠKI DROBIŽ

OTROCI IN MLADOLETNIKI NE SMEJO sami nositi in uporabljati zračnih pušk. Novebrska lani je mladoletnik M. A. iz Zapotoka v domači kuhinji usmeril cev zračne puške proti 8-letni deklici P. M. Ni vedel, da je puška nabita. Sprožil jo je in zadell deklico v levo oko. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je deklica ostala slepa.

Take in podobne nesreče se bodo ponavljale, če bodo mladoletniki brez nadzorstva odraslih nosili in uporabljali zračne puške. Mladoletniki s zračnimi puškami pobijajo tudi ptice pevke ter preganjajo domače in druge živali. Zato opozarjamo na določbo 3. odstavka 10. člena zakona o nabavljanju, posesti in nošenju orožja, ki pravi: »Otrokom in mladoletnikom je dovoljeno nositi in uporabljati zračno orožje le pod neposrednim nadzorstvom staršev ali vadiatelja strelske organizacije.«

KNJIŽNICA JE ODPRTA vsak petek od 11. do 13. ure. Prostori ima nad mesarjo. Je dobro založena z leposlovnimi knjigami, ki so primerno čtivo za mlade in stare. Žal je izposojevalcev knjig zelo malo. Verjetno bi bilo bolje, če bi knjižnica izposojala knjige takrat, ko imajo ljudje več časa in opravkov v

Laščah. Morda bi bil najbolj primeren čas za izposojanje knjig ob nedeljah od 10. do 12. ure.

NOVO TRGOVINO SO DOBILI Raščani. Trgovsko podjetje Mercator je pred kratkim preselilo svojo trgovino z mešanim blagom v prenovljeno prostoro bivše gostilne Žufek. Srednji lokal je dosti bližje potrošnikom in tudi bolj sodoben je, saj ustrezno vsem sanitarnim ter tržnim zahtevam.

ZA LEPSI VIDEZ SVOJEGA KRAJA — lani so gostilno Koprivo obnavljali. Nekateri obnove prostori so kar prijetni. Čeprav dela še niso končana, bi bilo prav, da bi kdo s pločnika pred gostilno pospravil odpadni gradbeni material. Ne gre le za boljše počutje samo domačinov, pač pa tudi tujih gostov, ki se radi ustavljajo v Velikih Laščah.

DELOVNI CAS ZDRAVSTVENE AMBULANTE — Ambulantni zdravnik dr. Viktor Čec ordinira vsak dan od 7. do 13. ure, ob petkih od 13. do 19. ure; vsako drugo soboto popoldne in vsako drugo nedeljo ga nadomešča v dežurni službi dr. Lev Mejač. Dr. Mejač nadomešča dr. Čeca tudi v njegovi odsotnosti in ga lahko dobite v stanovanju pri cerkvi v Velikih Laščah. V. S.

ZIMSKA POMOČ

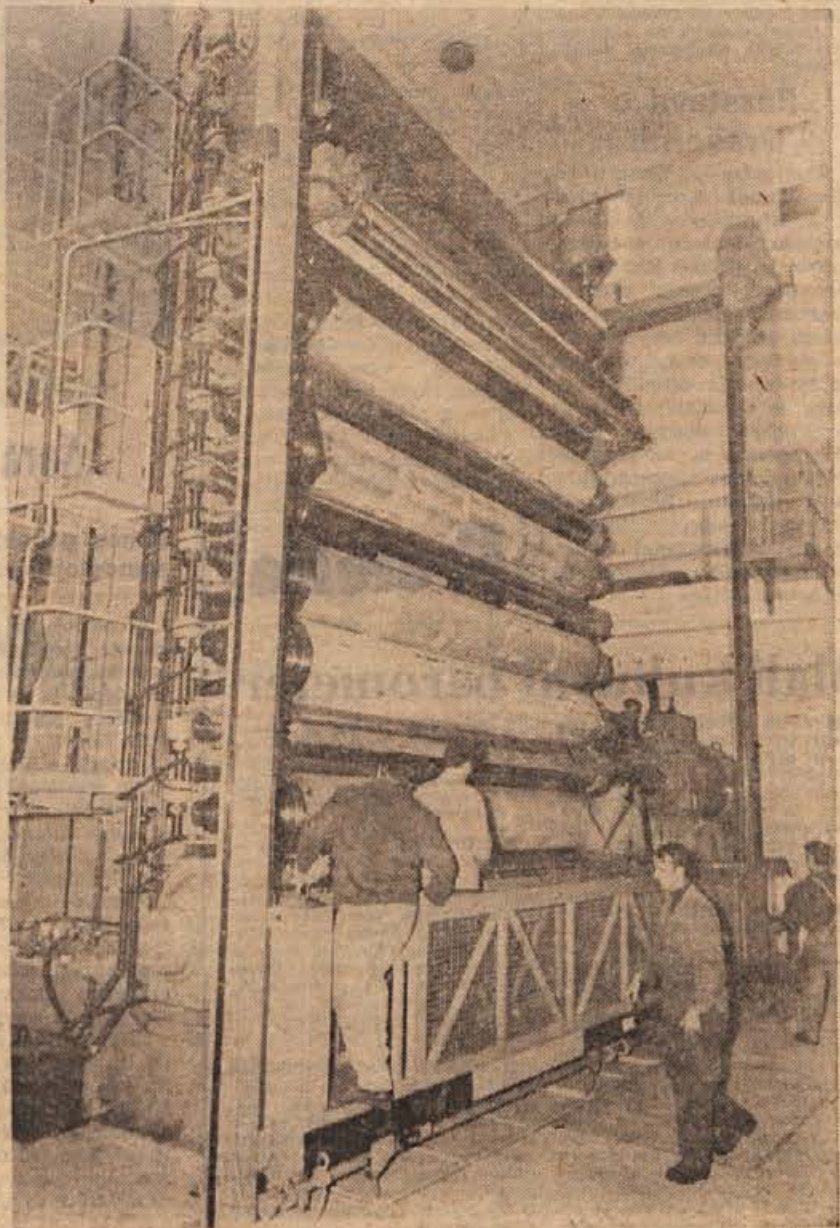
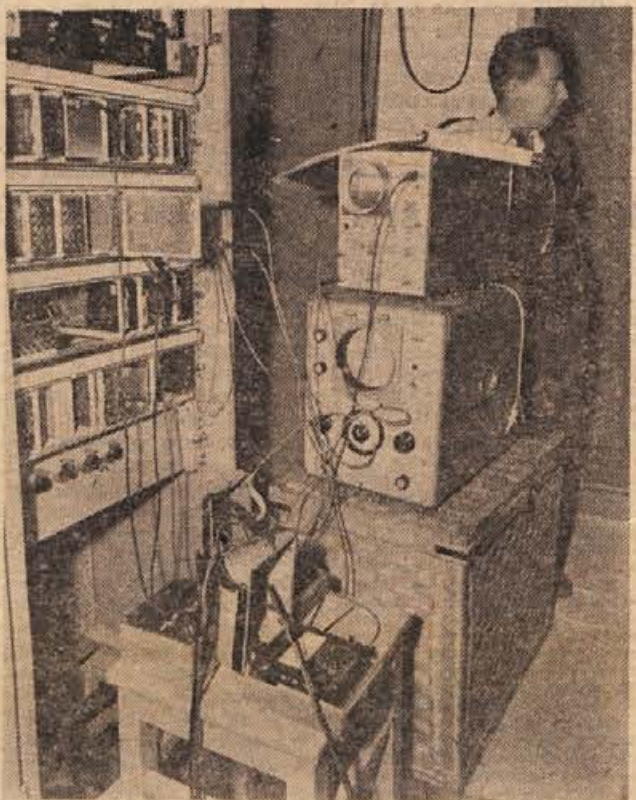

Ko pritisne zima, prično vsako leto pohajati lesne zaloge krški tovarni časopisnega papirja. Ne toliko zaradi zime v gozdovih, kot zaradi zamrznjenih cen lesa in papirja! Tudi letos so krški papirničarji poldrugi mesec delali samo s polovico zmogljivosti, čeprav so že pol leta prej ukrenili vse, da bi do tega ne prišlo. V najhujši stiski jim je med drugimi priskočilo na pomoč Gozdno gospodarstvo Brežice, ki bo podrla več kot 7000 prostorskih metrov topolovine in smrekovine. Na

sliki ob levi strani: golosek 14 hektarov smrekovega gozda na Petelinku pri Blanci, od koder je treba do poti les pretvoriti s pravimi konjskimi močmi. Iz nasadov v Vrbini pri Brežicah (slika na dnu) bodo več tisoč prostorskih metrov topolovine spravili do tovarne z manj muje. — Slike ob desni strani: tovarna pa si pomaga tudi z odpadnim časopisnim papirjem. Največ ga prispevajo tiskarne, zbirali ga bodo po šolah, najhitreje pa je, če ga kar sami pripeljete — kot tovarišica na naši sliki, ki ga

je v fička naložila skoraj 200 kilogramov. — V krški tovarni pa mislijo tudi vnaprej: že čez nekaj dni bo stekel gigantski gladilni stroj SUPER KALANDER za glajen papir, na kakršnega tiskajo ilustrirane revije. Tak papir smo morali do sedaj uvažati. Na slikah sta mehanizem za elektronsko krmiljenje zahtevne naprave, na kateri (spodaj) mehaniki in tehnologi pravkar prirejajo transportne valje (posnetek iz Vrbine: Tinko Vimpolšek, Brežice; vse druge: Tone Zalokar, Krško)

FOTOREPORTAŽA

kultura in izobra- ževanje

Danes predavanje o koroški literaturi

Matjaž Kmecl, asistent na filozofski fakulteti v Ljubljani — oddelku za slavistiko, bo predaval danes v Novem mestu o sodobni slovenski koroški književnosti. Okoli 11. ure bo o koroški književnosti govoril srednješolcem v gimnaziji, ob 16. uri pa v učilnici Studijske knjižnice Mirana Jarca slavistom in drugim obiskovalcem. Zanimivo predavanje prireja novomeška podružnica Slavističnega društva.

SODOBNOST št. 1

Januarska številka Sodobnosti je spet peštra in zanimiva tako zaradi aktualnih zapisov kot literarnih prispevkov. Uvodoma pri naša razmišljanje Cirila Zlobca o slovenski kulturi pred izidom zakona o kulturnih skupnostih. Nato objavlja štirinajst najnovejših pesni Lovčeta Krakarja, rojaka iz Semčica. To so izpovedi stiske sodobnega človeka, ki je prehodil trnovo mladost skozi taborišča in se utrujen vrnil na domača tla. Janes Menart si je v tu objavljenih pesnih, zlasti pa z Antisongom, privoščil vse, ki mažejo slovensko poezijo in kulturo s tako imenovano »straniščno poezijo«. Tretji pesnik je Franci Zagorčnik, umirjen, pa zato nič manj sodoben izpovedovalec. Evald Fliser je objavil radijsko igrano »Sodniška zgradba«, Marjan Krusič pa novelo »Kjow«. Revija prinaša med drugim tudi anketo, v kateri slovenski glasbeniki, pedagogi in kritiki izmenjujejo mnenja o problemih glasbe. V razdelku Kronika — Likovna umetnost beremo Tršarjevo razmišljanje ob razstavi del Antona Repnika v ljubljanski Mali galeriji, Pogačnikovo oceno Zlobčeve zadnje pesniške zbirke, Siferjevo kritiko Ingolčevega romana »Sumi gozdi domačije in istega avtorja kritiko Kavčičevega romana »Žrtve«.

Razstava o Prešernu

Novomeška Studijska knjižnica Mirana Jarca je odprla 2. februarja v svoji avli razstavo »Prešern v besedi, podobi in glasbi«. Kot že naslov pove, obsega razstava Prešernova dela, upodobitve našega pesnika (več kot 40) in glasbena dela, napisana na Prešernova besedila. Razstava je zanimiva, z njo pa je knjižnica dostojno počastila spomin na velikega pesnika oziroma slovenski kulturni praznik. Razstava o Prešernu je prva prireditev na čast slovenskemu kulturnemu prazniku. Odprta bo do konca meseca.

Mali kulturni barometer

ZBOR »EMIL ADAMIC« OD-LIKOVAN — Predsednik republike je odlikoval z redom zasluge za narod s srebrnimi žarki učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«, ki praznuje te dni 45-letnico obstoja. Pevski zbor je imel ob svojem jubileju tudi vrsto koncertov v večjih krajih po Sloveniji.

REVILJA BOREC O DOLENJSKI ZALOŽBI — Ko prva letošnja številka revije Borec objavlja knjižni program slovenskih založb v letu 1970, piše o Dolenjski založbi med drugim tole: »Danes slišimo marsikaj o dolenjskem, zlasti novomeškem gospodarskem boomu. Slišimo o velikih uspehih ene in druge pa tretje novomeške tovarne. Slišimo tudi o ugodnih materialnih razmerah novomeške občine. Na žalost pa se ta gospodarski razcvet Dolenjske na kulturnem področju ne čuti. Ali v Novem mestu ni posluha za vrnitev Dolenjske založbe v Novem mestu ali pa ni tam ljudi, ki bi bili pripravljeni obu-

V Napotnikovi galeriji v Soštanju bodo v počastitev slovenskega kulturnega praznika v soboto, 7. februarja, ob 18. uri odprli razstavo lesenih in železnih plastik, ki jih razstavlja Janko Dolenc iz Vučenice in Alojz Jerčič, delavec iz Mute. Medtem ko smo Dolenčeve plastike že videli na razstavah v Kostanjevici in v Trebnjem, predstavljamo zgornjo kompozicijo »Za plugom« iz varjenega železa, delo nadarjenega samouka Alojza Jerčiča.

Dolenjska spet na repu?

Pred slovensko revijo mladinskih pevskih zborov

Ob koncu letošnjega maja bo v Zagorju ob Savi druga revija mladinskih pevskih zborov Slovenije. Prireditelja te pomembne glasbene manifestacije sta ZKPOS in občinski svet ZKPO Zagorje. Srečanja se bo udeležilo okoli 50 najboljših mladinskih zborov iz vseh krajev Slovenije, nekaj pa tudi iz zamejstva.

Poleg republiške revije bodo občinska in medobčinska srečanja mladih pevcev sodelovali pa bodo tudi vokalni in instrumentalni ansambli. Zbori in ansambli bodo na teh nastopih razgnali, pred javnostjo uspehe celoletnega dela. Ker bodo prireditve v letu, ko praznujemo 25-letnico osvoboditve, je prav, da jih še skrbneje pripravimo. Ko razčlenjujemo delo mladinskih pevskih zborov, ki deajo večinoma na šolah, ugotovljamo, da je leto najbolj množično in kvalitetno na območju Stajerske. Dolenjska in Bela krajina pa slišita tudi na tem področju prece na rep.

Razgovor za to je več Bistveno vpliva na tako stanje pomanjkanje kvalificiranega glasbenega kadra. Posledice je čutiti tudi pri vrednotenju glasbenega pouka, ki na naših šolah še ni dobil prave vsebine marsikje pa ga celo omalčevčujejo. Ker ni strokovnjakov, se z glasbeno dejavnostjo ukvarjajo učitelji, ki imajo sicer veselje za glasbo so pa brez zavezanega znanja. Seminarji so potrebni in koristni, so pa tudi izhod v silo. Ob tem se je potrebno vprašati, ali šole tako dejavnost zadostni denarji podpirajo. Glasbeni pedagogi so sicer najčimprej skromni zato tudi silno poredkoma dobe priznanja.

Občinski sveti ZKPO bodo nujno prizadevanje in s tem dejavnost glasbenih pedagogov.

Frutella

RAZSTAVA V SEVNIŠKI GALERIJ

„Narava skozi moje oči“

Danes popoldne bodo v Sevnici odprli prvo samostojno razstavo Toneta Zgonca iz Tržišča

Ze od mladih nog je 29-letnega Toneta Zgonca, likovnega pedagoga iz Tržišča (doma je iz Brega pri Sevnici), veselilo slikarstvo. Končal je pedagoško akademijo v Mariboru, posebno spodbudo za delo pa mu je dala nagrada, ki jo je dobil na razstavi likovnih amaterjev Slovenije v Mestni galeriji v Ljubljani.

Njegovo stanovanje v novem bloku v Tržišču je atelje v malem. Vse je pravzaprav namenjeno tovrstnemu ustvarjanju, ki mu posveča ves prosti čas. »Ves čas sem čutil veselje in nagnjenje za to delo, na celjskem učiteljskem pa me je še posebno navdušil prof. Cesar, ki mi je dal prvo teoretično znanje. Bolj sem se začel ukvarjati s slikanjem leta

1966, od takrat naprej sem sodeloval tudi na nekaterih razstavah.

Moji motivi so vzeti predvsem iz narave, ki jo po svoje doživljam kot vnet planinec. Pri slikanju uporabljam tempero, ki ima tudi to prednost, da je poceni. Poskusil sem tudi kipariti.

Pred leti je bila v Sevnici razstava likovnih amaterjev iz Posavja. Tako sodelovanje bi morali gojiti. Počutim se osamljenega, pogrešam ljudi, s katerimi bi se lahko več pogovoril o naših poskusih in prizadevanjih,« je govoril Tone, ko sva pregledovala liste z njegovimi prvimi poskusi, ki kažejo slikarjevo nadarjenost in svojevrstno likovno ustvarjalnost. M. L.

Prešeren med partizanskimi tiskarji

Bilo je prve dni februarja pred 25 leti. V Centralni tehniki KPS v Crmošnjicah smo se živahno pogovarjali, kako bomo nad vse slovesno praznovati Prešerna, zlasti še, ker sta SNOS in izvršni odbor OF Slovenije razglasila 8. februar za slovenski kulturni praznik.

K nam je prišel tovariš Povh, ki je bil tiste dni tudi v Crmošnjicah. Nagovarjal me je, da bi kar jaz pripravil govor o Prešernu, za drugo pa bodo poskrbeli igralci, ki so imeli v tej vasi pod Rogom nekaj časa svoj sedež.

Naloga sem se na moč otepal. Naposled sem se le vdal in začel skicirati misli, na koncu pa sem pripisal »Zdravljico«. Ta listič sem ohranil do danes. Proslave nisem dočkal, ker so me prav tedaj premestili v partizansko tiskarno »Triglava« na Kočevsko. Pripravljeni govor sem tako povedal tiskarjem, nekdanja moja učenka — tedaj partizanka — pa je recitirala »Zdravljico«. Narod smo odpeli še nekaj narodnih in partizanskih viš. Slavlje se je končalo tako, da je tovariš Jokl izročil medalje

za hrabrost najboljšim tiskarjem.

Naslednji dan sem prevzel v tiskarni korektorsko delo. V roko mi je prišla Prešernova posvečena številka Slovenskega poročevalca. Dobro se spominjam uvodnega članka, ki ga je napisal Boris Kidrič, odloka o Prešernovem dnevu ter Prešernove podobe. Tako je bilo moje srečanje s Prešernom pred 25 leti in nikoli ga ne bom pozabil.

MARJAN TRATAR

Al' prav se piše...

„Sto doktorjem...“

Možnosti za obveščanje (za sporazumevanje!) so različne in ne vedno lahke. Upoštevanja vredna so glasila, ki jih redno ali priložnostno izdajajo predvsem velike delovne organizacije. Z njimi vzpostavimo neke vrste posreden pogovor s samoupravljalci. Razumljivost, jasnost in jednatost so prve odlike obveščanja, če hočemo doseči zaželeni smoter. Krog bralcev se mora od številke do številke širiti. Pišeči mora vedeti, za koga piše in kakšen odmev želi oziroma pričakuje. Zamotano pisanje je jalovo početje že od same osnove dalje. Strokovni jezik iz razprav je treba, preden ga izročimo na pol do delovnih ljudi, tako poenostaviti, da bo enako užiten tako za izobraženega kot za druge samoupravljalce, ki si iz različnih vzrokov izobrazbe niso mogli pridobiti. Poslednja misel ne sme nikogar motiti. Vsako pošteno delo je enako častno. Prav zato ne sme biti nihče prikrajšan pri pravicah. S pravicami pa so povezane tudi dolžnosti. In če bomo jasno opredeljevali, kaj sodi med dolžnosti in med pravice, bo odpadel marsikak grenak nesporazum. Tudi delovna vna je odvisna od pravočasnega sporazumevanja in dobrega razumevanja članov delovne organizacije.

Za konec pa si zapomni mo veliko misel, ki jo je nekoč povedal naš znani pisatelj Finžgar: »Največja umetnost je pisati za ljudstvo in inteligenco hkrati. Sto doktorjem govoriti ni težko, sto kmetom lepo govoriti je višek umetnosti.«

Ali imamo lahko mirno vest pred to resnico?

PROF. JOZE ŠKUFCA

Nesreča Blaža Arniča

1. februarja se je nedaleč od Kranja smrtno ponesrečil avtomobilom slovenski skladatelj Blaž Arnič, redni profesor za kompozicijo na ljubljanski akademiji za glasbo. Pokojni skladatelj je bil star 69 let. Smrt ga je zatekla, ko je pisal deveto simfonijo. Slovenski kulturi je zapustil veliko del trajne vrednosti.

Televizijski Čedermac

V ponedeljek zvečer smo videli na ljubljanski televiziji dramatiziran roman Franceta Bevka »Kaplan Martin Čedermac«. V odsko (gledališko) besedilo je delo preli Boris Grabnar, režiral pa ga je Saša Vuga. Na malem ekranu je zaživela zgodba o preganjanem kaplanu Čedermacu z vso pretresljivostjo. Gledalci so lahko podoživeli resnico o preganjanju slovenske besede v predvojni fašistični Italiji.

JUTRI V DOLENJSKI GALERIJI

V Dolenjski galeriji v Novem mestu bodo jutri ob 18. uri odprli slikarsko razstavo mladih likovnikov z novomeške gimnazije, nato pa bo prav tam glasbeno-literarni recital. Spored so pripravili: glasbena šola in sodelavci glasil »Stezi« in »Mladost v belem«, ki se bodo predstavili s svojimi deli. To bo druga kulturna prireditev na čast Prešernovemu spominu v Novem mestu.

Krško: v soboto literarni večer

V Valvasorjevi knjižnici bodo brali svoja dela predvsem pesniki mlajšega rodu

Prešernov spomin in slovenski kulturni praznik bodo počastili v Krškem z literarnim večerom, ki bo v soboto, 7. februarja, ob 18. uri v Valvasorjevi knjižnici.

Knjižnica je na večer povabila znane slovenske pesnike, zvečine pa pesnike mlajšega rodu. Nastopili bodo: Ivan Minatti, Tone Kuntner, Marko Kravos iz Trsta, Ervin Fritz in domačinka Ivanka Hergold.

Večinoma so to ustvarjalci, ki imajo za seboj že najmanj eno samostojno knjigo.

S to prireditvijo bodo Krčani nedvomno lepo počastili Prešernov spomin. Na prireditvi bodo pobirali prostovoljne prispevke za pomoč med potresom poškodovanim knjižnicam v Bosanski krajini. Tudi to je hvalevredno dejanje in za zgled drugim.

„Sinovi“ za Banjaluko

Koncert vokalno-instrumentalnega ansambla »Sinovi« je bil v Novem mestu slabo obiskan

V novomeškem Domu kulture so imeli pretekli petek »Sinovi«, vokalno-instrumentalni ansambl iz Ljubljane, poldrugo uro trajajoč koncert. Mudi glasbeniki so celoten dobiček namenili ponesrečenemu, ki so bili prizadeti ob potresu v Banjaluki in Bosenski krajini.

Čeprav v Novem mestu že kar precej časa nismo imeli priložnosti videti samostojnega nastopa kakšne beat skupine, je bila dvorana v petek zvečer komaj polna (na balkonu je sedelo samo nekaj 20 gledalcev — poslušalcev!). Ob tej ugotovitvi se lahko vprašamo: ali je novomeška publika že tako »razvajena«, da hodi poslušati samo Braca Korena, Edvina Fliserja in narodno zabavne ansamble? Ali se ji zdi preveč osem dinarjev za ponesrečenega ob potresu (ali premalo?) ali pa le na celno nasprotuje danes tako pri-

ljubljenim »električarjem«? S tem vprašanjem se obručamo predvsem na starejše Novomeščane, ker ni bilo v celi dvorani prav nobenega. (Bila je sicer neka starejša gospa, toda ker so po njenem preveč na glas »spilali«, je že ob odmoru zapustila dvorano!)

Mogoče res ni bil izbor pesmi najbolj primeren za malo starejše poslušalce, mogoče je bilo ozvočenje za tako majhno dvorano, kot je naša, premočno; toda kar solidno in dovršeno igranje »Sinov« je bilo vredno ogleda in poslušanja. Morda bi bilo zanimivo povedati, da je bil še pred nedavnim solo pevec pri »Sinovih« nekdanji Novomeščan Boris Bele Borč. Ker pa se je moral posvetiti študiju, ga je zamenjal Tomaž Marolt.

Koncert je torej uspel, saj je v »navalu navdušenja« med dokaj tiho in hladno publiko priletela na oder steklenica »Gorjana« — prazna! Na vso srečo ni nikogar zadela, pa še cela je ostala... Prireditve si je ogledalo 200 obiskovalcev, za Banjaluko pa se je nabralo 840 dinarjev. M. G.

Trikrat na odru v enem tednu

Dramski krožek žužemberške mladine je s svojimi tremi nastopi poskrbel za prijetno razvedrilo občanov v Žužemberku in na Dvoru. V režiji učiteljice Mimice Kodretove je zelo uspešno odigral veseloigro Marjana Marince »Poročil se bom s svojo ženo«. Za igro je bilo toliko zanimanja, da je tudi ob ponovitvi v Žužemberku bila dvorana polna. Igro so igrali tudi na Dvoru. Občani obeh krajev si takih nastopov še želijo. M. S.

Boštanj: »Pokaži, kaj znaš!«

Mladinski aktiv iz Boštanj pri Sevnici bo 22. februarja ob 15. uri popoldne priredil že sedmo tradicionalno prireditev »Pokaži, kaj znaš«. Tekmovali bodo posamezniki in skupine, ki se bodo predstavili s pevskimi, instrumentalnimi in gledališkimi nastopi. Organizatorji so dali v tisk poseben lepak, ki vsebuje tudi reklamne oglase delovnih organizacij.

TA TEDEN JE PRISPELO 241 KUPONOV

Prva Eva, sledi ji Mišo

Vaši glasovi so odločili:

1. »Ljubi, ljubi, ljubi« — Eva Sršen, 67 glasov
2. »Čemu da živim« — Mišo Kovač, 55 glasov
3. »Mamici« — Slaki, 32 glasov
4. »Moj dom je zaprt« — Slaki, 24 glasov, in
5. »Triglav« — Slaki, 17 glasov

Zares nas je razveselilo, da je nekaj naših bralcev ta teden glasovalo tudi za popevko »Moje žalostne oči«, ki jo poje Tatjana Gros. To še posebej zato, ker bo v kratkem izšla Tatjanina nova plošča, ki jo boste najbrž vsi radi poslušali. Pokazalo se je da še vedno najraje poslušate popevko »Ljubi, ljubi, ljubi«, ki jo poje Eva Sršen, zanimivo pa je, da se je ta teden prebil v sam vrh tudi Mišo Kovač s popevko »Čemu da živim«, ki jo tudi v drugih krajih Slovenije radi poslušajo.

Znova moramo opozoriti, da pri žrebanju upoštevamo samo tiste kupone, ki so pravilno izpolnjeni in imajo tekočo številko zadnjega tedna. Nekaj kuponov s št. 1 in 2 smo vrgli v koš, ker so bili že zastareli.

Neka bralka nas sprašuje, kako žrebamo dobitnike plošč. Povedali bomo kar na kratko: na vse dopisnice s

prilepljenimi kuponi ali na kupone, ki nam jih pošljete v pismu, napišemo zaporedne številke, prav toliko številčk pa napišemo na majhne lističe, ki jih dobro prepoznamo in premešamo. Pred 3-člansko komisijo izvedemo tri lističe s številkami, potem pa poiščemo kupone, ki nosijo prav iste številke. Srečni dobitnik je tu. Ta teden je naš žreb določil takole:

1. Stanko Kramar, Cesta herojev 21, Novo mesto, dobi ploščo »Jedna gitara stotinu snova« — Tonija Leskovarja,
2. Slavka Božič Zenge 9, Krško, dobi ploščo »Cigu-Ligu« — Kornel — grupe,
3. Marjanca Oštr, Kristanova 10, Novo mesto, dobi ploščo »Dolina mog djetinstva« — Mira Ungarja.

Plošče so darilo MLADINSKE KNJIGE Novo mesto, kjer lahko kupite najnovejše plošče.

V četrtek so se iz Zagreba vračali Bor Gostiša, Didka Haberl in Dejvi Hrušovar, člani priljubljenega ansambla »Bele vrane«. Za kratek čas so se ustavili na Otočcu. Fotografije bodo veseli vsi ljubitelji omenjenega ansambla, ki nam redno pošiljajo kupone, ki dokazujejo, da so »Bele vrane« tudi na Dolenjskem zelo priljubljene. (Foto: Mirko Vesel)

Šola, ki ima že priznan sloves

Center strokovnih šol v Novem mestu bo kmalu slavil 100-letnico ustanovitve — Šola ima priznan sloves in vsako leto več učencev — Praksa je ponekod pomanjkljiva, učenci pa poceni delovna sila v proizvodnji

1873. leta so v Novem mestu ustanovili obrtno nadaljevalno šolo, ki je predhodnica današnjega centra strokovnih šol. Pred skoraj 100 leti šola še ni bila v finančnih težavah, na današnjem centru pa so se denarne težave nehale šele tedaj, ko je financiranje prevzela republiška izobraževalna skupnost. Na centru strokovnih šol potrebujejo za praktične vaje učencev veliko denarja. Učenci, zlasti tisti, ki so v I. letniku, uničijo pri praktičnem poroku veliko orodja in materiala. To izgubo krijejo z donosnim delom učencev tretjega letnika, ki imajo v Bršlino svojo mehanično delavnico. V šoli zmanjkuje prostora in bodo morali urediti še nove učilnice, zlasti zato, ker število dijakov vsako leto narašča, ne nazadnje zaradi dobrega slovesa šole kot ene najboljših te vrste.

■ Vlado Drenovec: mehanik v bršlinskem servisu — vajenec:

»Doselej sem opravljal prakso v servisu »Pionirja«. Naučil sem se precej, ker tam popravljajo najrazličnejše avtomobile. Tudi pri nas mi je delo všeč. Ko popravljam motor in ga poižkušam vžgati, sem nestrpen, nazadnje pa silno srečen, ko vžge. Nimam nikakih pritožb, motijo me le nizke vajenske nagrade.«

■ Marjan Bračič: inštruktor: »Na našem servisu se fantje naučijo vsega, kar potrebujejo pozneje pri delu. Poskrbimo, da vsak predela program. Učenci, ki so na praksi v IMV, so brez osnovnega znanja, medtem ko n-dita Zavod za požarno varnost in Pionir zelo dobro prakso. V mnogih podjetjih morajo učenci opravljati delo, ki nima nikakršne zveze z njihovim poklicem.«

■ Boris Savnik, ravnatelj šole: »V šolo skušamo uvesti praktični pouk, ker dobijo učenci premalo sistematičnega znanja. Že v letošnjem letu smo nameravali ustanoviti razred, ki bi imel prakso v šoli, vendar ni bilo dovolj učencev. Večina naših vajencev ima prakso že zagotovljeno. Razred, ki bo imel prakso v šoli, bomo ustanovili šele prihodnje leto.«

■ Tomaž Lazar, učenec: »Za šolo sem se odločil, ko nisem niti dobro vedel, kaj pomeni biti orodjar. Če bi poklic prej poznal, se zanj ne bi odločil. Po končani šoli se bom najbrž usmeril drugam.«

■ Primož Razbelj, učenec: »Poklic me je veselil že od otroških let. Še preden sem šel v šolo, sem delal pri sošedu in se navdušil zanj. Moj konjiček je varjenje in izdelovanje ključavnic.«

MILOVAN DIMITRIČ

Noreti ali ne noreti, to je zdaj vprašanje

Za pustni čas vam dajemo nekaj nasvetov, kako boste presenetili znanca in prijatelje

Maškarada tu, maškarada tam. Maškarada povsod od sobote do torka! Malce pretirano rečeno, skratka večnost veselja in lahčij, še posebej za mlade. Noh, ko je postati mogoče na povsem nemogoč način.

Ne verjamete? Vam manjka idej? Na voljo vam je skromna bera.

Pojdite kot mornar z morskimi deklicami. Ne potrebujete nič drugega kot belo-modro progasto majico, zavijane kavbojke in

steklenico v eni roki, v drugi pa zares dolgočasno plavalčko v kopalkah (brez zgrajanja). Deklica naj si sešije še krilo iz cenene svile z razpoko v obliki ribjega repa, ki naj ga prelépi z luskinami, izrezanimi iz aluminijaste folije.

Če je dekle izbirčno in bi si rado poiskalo partnerja, zakaj pa ne?

Cinganki v hula hupkah kožne barve, z malomarno oblečeno bluzo, z velikimi uhanj in s krilom iz številnih nesešitih (lahko sposojenih) rut ne bo nihče zameril, če se bo sukala okrog miz.

Vas je več? Prijateljska družina? Pojdite kot super hippiji. Pogoj: pisana pisana oblačila, veliko cvetic, skušana griva in nekoliko ogrlic, verig, verižic itd.

Sta s prijateljico neolčljivi? Vsaka potrebuje samo kratko srajčko in na njem polovico srca, seveda velikega in rdečega. Da ne bi osvojili drugih src, o tem ni nobenega dvoma.

Ste navdušen avtomobilist? Sposodite si kombinizon in našite nanj črke WD-40. Brez skrbi, vse bo šlo kot po maslu. Lahko bi naštevali še in še. Z malce iznajdljivosti in prešernosti boste našli tisto, kar vam bo všeč, in zagotavljamo vam, da boste še dolgo pomnili 70. pust v našem stoletju. Pa veselo zabavo! ABV

OGLE*
DALO
MLA
*DIH

Mladina sebi in vam

Sredi meseca februarja pripravljamo občinsko konferenco ZM v Krškem zabavno-glasbeno oddajo pod naslovom »Mladina sebi in vam«. Na njej bodo nastopili zabavno-glasbeni ansambli iz Cerkelj, Radeč in Brestanice. V programu je tudi nekaj skečev in drugih zabavnih točk.

Prizadevnim mladincem zaupajo

Vaški mladinski aktiv v Ponikvah je med najbolj delavnimi v trebanjski občini. Tesno so se povezali z družbeno-političnimi organizacijami. Nič ni čudno, da so zato volilci izvolili kar tri mladince v KO SZDL Dolenja Nemška vas: Željko Gričar je tajnik, Mira Zakrajšek blagajničarka in Stanko Sitar član odbora SZDL.

Šalka vas: mladinski klub

V kratkem bo dobila mladina Šalke vasi pri Kočevju svoj klub, ki bo v stavbi, kjer je tudi kino dvorana. Vse kaže, da bo mladina ustregla pogojem, ki jih za ustanovitev kluba postavlja krajevna skupnost. Ti so: v klubski sobi bo imel 2-krat na teden vaje tudi neki ansambl in mladina mora sama vzdrževati sobo, plačati elektriko, kurjavo, čiščenje itd. Dokončno bo o klubu odločeno na bližnjem sestanku krajevnih organizacij in mladine.

Vedno pripravljene pomagati mladim

V trebanjski občini ni veliko tovarniških mladinskih aktivov. Vodstvo občinske konference ZMS Trebnje opazja v zadnjem času, da so mladinski aktivji zaživeli. Precejšen napredek je dosegel mladinski aktiv v »Danu« na Mirni, saj so prav pred kratkim izvolili novo vodstvo in sprejeli program dela. Niso ostali samo pri besedah, že pred dobrim mesecem so obiskali »Kolinško«, v Ljubljani so se srečali s tamkajšnjimi mladinci in sklenili, da bodo odslej tesneje sodelovali med seboj. L. R.

V Ponikvah skrb za pomladek

Gasilci iz Ponikve se zavedajo, da brez mladih članov ne bodo mogli. V decembru so pričeli akcijo »Skrb za pomladek«. Za vstop v gasilske vrste se je odločilo 20 mladincev, kar je za ta kraj že velik uspeh. Ker je ta način izobraževanja mladine proti elementarnim nesrečam zelo prikladen, bi bilo priporočljivo, da bi ga vpeljali tudi v drugih krajih. Z. G.

Na obisku v idrijskem klubu

Člani novomeškega predsedstva občinske konference ZMS so v ponedeljek obiskali idrijski klub mladih, kjer so se s tamkajšnjim vodstvom kluba pogovarjali o njihovem delu in izkušnjah. Idrijski mladinski klub sodi med najboljše tovrstne klube pri nas in je bil že večkrat nagrajen s prvo nagrado. Njegove izkušnje bodo koristile tudi Novomeščanom, ki si želijo organizirati klubsko dejavnost mladine, čeprav za razliko od Idričanov nimajo primernih prostorov.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek

Ulica

Kraj

Rok: 9. februar 1970

Kupon št. 4

Doklej jim je usojeno tako živeti?

Medobčinsko sodelovanje in otoška pobuda – pomoč pri reševanju

Nekoč je bila senzacija, če je Ciganka končala učiteljico. Danes zaposleni Cigani niso več redkost, kot niso redki mladi Ciganci, ki hodijo v šole. Kljub temu pa je med Cigani še veliko takih, ki so sprti z običajnim načinom življenja: klatijo se iz kraja v kraj, ukradejo, kar jim pride pod roke... Na sodiščih so zato še vedno pogosti obiskovalci, žal pa sodišča njihovih težav ne morejo rešiti.

Predsednik trebanjske občinske skupščine Ciril Pevec je prepričan, da bi morali o tem izredno perečem dolenskem problemu, ki ga zdaj vsaka občina rešuje zase, na skupnem sestanku postaviti enotno mnenje in tudi v

medobčinskih okvirih reševati te težave. Tovariš Pevec tudi sodi, da se tako lahko litreje nadejamo uspehov, saj se je medobčinsko sodelovanje že nekajkrat lepo izkazalo.

V krajevni skupnosti Otočec se na svojih sestankih že dostikrat spregovorili o ciganskem vprašanju. Mnenje, da se nam maščujejo stare napake, ko smo Cigane razselili, pa se zato drugi klatijo od ene do druge ciganske domačije, je sicer lahko pravilno, jedra problema pa ne more rešiti. Zato predlagajo takole rešitev: naseliti Cigane v posameznih krajih, poskrbeti, da bodo imeli delo – in rezultati bodo kmalu vidni. Civilizirane ciganske družine so si že marsikje pridobile dovolj ugleda zaradi svoje poštenosti in skrbnega dela. Marsikje pa izgubljajo ugled zaradi drugih Ciganov, ki kradejo v okolici. Zato ni nič čudnega, da se nekatere ciganske družine vse pogosteje pritožujejo zaradi podobnih početij drugih Ciganov, ki hkrati ne puste, da bi otroci hodili v šole, starši pa na delo. Morda je prav v tem ugoden trenutek za resno akcijo, ki jo ponuja otoška krajevna skupnost. Z medobčinskim sodelovanjem in programom bi morda le uresničili to, kar se nam ni posrečilo doslej: spremeniti bi večstoletne navade Ciganov in jih civilizirali.

LANSKOLETNA BILANCA Z DOLENJSKIH CEST (NADALJEVANJE)

Kje so meje vsem tem strahotam?

Vinjenost voznikov še vedno nevarno ogroža promet na Dolenjskem – Lani je »pihalo« kar 549 voznikov, 1352 pa so jih zasačili, ker so se vozili brez vozniškega dovoljenja

Ugotovili smo že, da se je lani zgodilo na dolenskih cestah (tako krajše imenujmo ceste na območju novomeške UJV) 1564 prometnih nesreč; njihove posledice so bile: 54 mrtvih, 688 ranjenec in okoli 4.591.085 din škode. Prav tako smo pregledali nesreče po občinah, pretresli število udeležencev in povedali, kdo vse je nesreče obravnaval. Tokrat poskušamo tem ugotovitvam dodati vzroke, zavoljo katerih je prišlo do nesreč, in reči še besedo, dve o ukrepih proti nespornim ali dozdevnim povzročiteljem.

Vzroki, zakaj se ljudje zavedajo in prevračajo na cestah, zakaj je toliko ranjenih, mrtvih – da o gmojni škodi ne govorimo, so zelo različni. Glede na to, kako pogosto nastopajo pri nesrečah, pa skorajda ne menjavajo vrstnega reda. In vendar so izvedenci ugotovili, da se je lani vrstni red vzrokov za prometne nesreče na dolenskih cestah nekoliko spremenil.

Tako je bila vinjenost že nekaj let med vzroki na četrtem mestu, po lanski bilanci pa je zdrsnila navzdol in je trenutno na petem mestu.

Vinjenost preganjajo v prometu že od vsega začetka, ker se je zaradi nje že veliko voženj slabo končalo. Miličniki so dali pihati »balončke« (alkoskop) 549 voznikom, 193 pa so jih poslali na pregled krvi. Nadaljnji ukrepi pa so bili predlogi sodiščem za kaznovanje: 388 voznikov motornih vozil in 37 kolesarjev in voznikov vpreg.

Hude preglavice so prometnim miličnikom delali ljudje, ki so jemali krmila v roke, ne da bi bili za to usposob-

ljeni. Takih, ki so se vozili na »svojo odgovornost«, so predlagali za kaznovanje kar 1352.

To pa še ni vse. Lanskoletna bilanca vsebuje tudi podatke o mandatnih in drugih kaznih, ki so jih dobili vozniki, ker so nepravilno prehiteli, se vozili s pomanjkljivo opremljenimi vozili, vozili hitreje, kot bi bili smeli itd. Seštevek vseh takih ukrepov pove, da so prometni miličniki (oz. UJV) predlagali uvedbo postopka v 3.583 primerih, izrekli 6.842 mandatnih kazni in izrekli okoli 17.300 opozoril zaradi lažjih kršitev prometne discipline.

Gotovo pa to še ni vse, kar bi se dalo povedati o »krikih in težavah lanskoletnega cestnega prometa na Dolenjskem. Navedli smo le nekaj ugotovitev, in če se bomo vsi (brez izjeme) zamislili ob njih, nam tudi ne bo težko odgovoriti na vprašanje: KJE SO MEJE VSEM TEM STRAHOTAM NA NAŠIH CESTAH?

I. Z.

VODI HITROST

Vzrok	Število nesreč
neprimerna hitrost	350
nepravilno prehitovanje	180
neprevidnost voznika	149
voznja po levi (sredini)	143
vinjenost voznika	117
prekratka varnostna razdalja	94
izsiljevanje prednosti	68
nepravilno prekanjanje ceste (pešci)	42
tehnična okvara (gume)	35
utrujenost voznika	28

Okradel je proračun

Davčni izterjevalec Polde Miklič osumljen, da si je prisvojil 35.900 din, ki jih je pobral od kmečkih davkoplačevalcev

V Sentjerneju in okolici so se v zadnjem času razširile govorice, da si je tamkajšnji davčni izterjevalec Polde Miklič prilastil veliko denarja, ki ga je pobral od kmetov.

Kot se je izkazalo, govorice niso bile izmišljene. Ugotovili so, da gre za okoli 35.900 din, ki naj bi si jih bil Miklič prisvojil potem, ko je kmetom že izdal potrdila o plačilu.

Uprava javne varnosti v Novem mestu je zoper osumljenega Mikliča medtem že začela kazenski postopek, o zadevi pa je obveščen tudi javni tožilec.

Proti Mikliču je ukrepala

tudi delovna organizacija, kjer je bil zaposlen. Najprej so mu prepovedali po 21. januarju še naprej pobirati davke. 27. januarja je Mikličovo dejanje obsodilo disciplinsko sodišče pri upravi občinske skupščine. 2. februarja je zasedala delovna skupnost uprave Obs in Mikliča zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti izključila po predpisanim postopku.

Pri vsej tej zadevi niso oškodovani kmetje, saj imajo potrjena, da so plačali izterjevalcu Mikliču. Škoda, ki nastala v občinskem proračunu, kjer se zbirajo davki in drugi prispevki.

HUMOR IZ SPISOV

Ni res

Sodnik: Obdolženi ste, da ste bili kar dvakrat pijani za volanom.

Obdolženec: Ni res! Samo enkrat. Miličnik me je namreč zalotil v noči in ob štiri zjutraj, ko se še nisem streznil.

Pijanost je bila torej – enkratna.

Pomanjkljivost

Sodnik: V čem, menite, je odločba nepravilna?

Obdolženec: Tako je jasna, da ne najdem razloga za pritožbo.

Pomota

Sodnik: Ze spet ste ponoči rogovili po naselju in motili nočni red.

Obdolženec: To je pomota! Vračal sem se s pevske vaje in malo glasneje ponavljal pesem, ki smo se jo prej naučili...

Nikakor ne

Sodnik: Pretvori ste se sredi glavnega trga.

Obdolženec: Nikakor ne! Sodnik: Saj ste brenili S. mona Fučnika?

Obdolženec: Sem...

Sodnik: Torej?

Obdolženec: Prosil me je, naj mu pokažem osnovne pravine – karateja...

Dobri sosedje

Kužnikov Pepe je ves meljav sedel na pragu svoje hiše in hladil glavo, ki je bila zaradi vina, popitega na gasilski veselici, nekam težka. Malo pred tem se je bil vrnil z veselice in nekam mehak je še bil v nogah...

Pa se mu je zazdelo, da sliši petje. Poskušal je zbrati svoje čute, pa – po pravici povedano – ni mogel. Zato je žedel na pragu naprej in prijetno kinkal.

Spet se je oglasilo petje. To pot zares. In Kužnikov je odprl oči in zagledal postavo, ki so pojoč šle po cesti mimo njegovega dvorišča.

»Poglej jih, tiče!« si je dejal Pepe. »Pojo mimo moje hiše. Bes jih plenaj! Kaj me motijo? Mar ne poznajo zakona, v katerem je čisto jasno zapisano, da gre ljudem ponoči zasluženi mir? In mar nisem jaz v tem miru moten?«

Take in podobne misli so se podile po glavi Kužnikovega Pepeta in v njegovem telesu so se začele zbirati prej utišane sile. Trudoma se je dvignil na noge in zaklical:

»Kdo kriči, vam pravim?«

Odgovora ni bilo. Le pe-

sem se je oglasila. To pol malo dže...

»Te že poznam, Korenčkov. Ta Tinkač in Grojzda sta zraven. Vas že poznam, tiči... Ne boste mi ušli... Zdaj vas imam... Jutri, koj jutri pojdem v mesto... pa boste videli...«

In res, Kužnikov se je zjutraj lepo oblekel in se napotil v mesto.

»Predlagam, da uvedete postopek zaradi kršitve nočnega reda in miru. Tinkač, Korenčkov in Grojzda so me motili v nočnem spanju...«

Uradni postopek, vabila, zasliševanja...

»Jaz da bi kršil nočni red in mir? Saj me sploh na veselici ni bilo...«

»Jaz sem šel domov že pred Kužnikom...«

»Res sem zapel po poti domov, toda mimo Kužnika nisem šel...«

»Pri moji veri, ne govorite resnice. Točno vem, da so bili oni trije...«

»Kako ste jih pa prepoznali?«

»Po glasovih...«

In postopek je tekel dalje. Ker ni bilo nobenih dokazov, je bil naposled ustavljen. Učinek: nič. Pač: zamera med sosedmi...

In koliko Kužnikov živi med nami?

KRONIKA NESREČ

PONIKVE: VES TOVOR NA CESTO — Stane Novak iz Sentvidja pri Stični je vozil 1. februarja tovornjak s priklopo mimo Ponikov. Nenadoma je zagledal pred seboj osební avto, ki je iz nasprotni strani prehitel tovornjak. Novak se je avtomobilistu umaknil na rob ceste, tovornjak s priklopo pa je zahvel v usek. Prikolica se je prevrnila in stresla po cesti ves tovor. Škodo so ocenili na 10.000 din.

PLUSKA: HUDO TRČENJE — 30. januarja zvečer so stali ob cesti pri Pluski trije tovornjaki. Tja se je pripeljal še Ljubljancan Vinko Golob s tovornjakom in priklopo, vendar je njegovo vozilo obstalo postrvo. Za njim se je s osebnim avtom ustavil tudi Seid Karadžić iz Sarajeva. Vsi vozniki so do tedaj vozila ustavili brez nesreče. Po poledeneli in zasneženi cesti se je pripeljal Koprčan Teodor Rebec. Med ustavljanjem avtomobila ga je zaneslo v Karadžićovo vozilo. Pri trčenju so bili poškodovani vsi potniki v sarajevskem avtomobilu. Božidarko Sekulović pa so zaradi hujšega udara v glavo odpeljali v bolnišnico. Škodo so ocenili na 18.000 din.

GMJAJNA: DVE RANJENI — 27. januarja je Grk Evangelos Demetridis ustavil pri Gmajni osební avto tako, da je sprednji del vozila segal na levo polovico ceste. Ko je naproti pripeljal s osebnim avtom Velimir Vujičić, je zaviral in se poskušal Grku umakniti čisto na desno stran, vendar mu to ni uspelo. Prišlo je do trčenja, pri katerem sta se poškodovali Grkovi sopotniki. Gmotno škodo so ocenili na 12.000 din.

NOVO MESTO: 8.000 DIN ŠKODE NA SNEGU — Na Cesti herojev v Novem mestu je 30. januarja zvečer med srečanjem zaneslo avtomobilista Bogomir Marjanec v fičko, ki ga je vozil Jože Gregorič s Otočca. Škodo so ocenili na 8.000 din.

MEDVEDJEK: ZADEL CE-STARSKO VOZILLO — Stefan Dumbovič iz Ljubljane je 31. januarja zjutraj s osebnim avtom pri Medvedjeku zadell tovornjak Cestnega podjetja Novo mesto, ko so posipavali cesto. Dumbovič in sopotnik sta se med trčenjem laže poškodovala, gmotno škodo pa so ocenili na 5.500 din.

GRADAC: MOPEDIST V PE-SCA — 31. januarja zvečer je Franc Kavčič iz Podzemlja sбил z mopedom v Gradcu domačina Jožeta Nemančiča, ki je šel po cesti. Pešca so odpeljali v bolnišnico, pri padcu pa se je poškodoval tudi mopedista sopotnica Jožeta Kavčič.

PLUSKA: NI UPOSTEVAL OPOZORIL — Ahmed T. D. Bachi iz Sirije se je 30. januarja zvečer pripeljal s osebnim avtom do Pluske, kjer je bila cesta zaradi poledenega klanca zaprta. Voznik ni upošteval miličnikovega opozorila, ampak je začel prehitovati kolono stoječih vozil. Ko je ugotovil, da je ne more naprej, je zavril, pri tem pa ga je zaneslo v osební avto, ki ga je vozil Italijan Giulio Pint. Škodo so ocenili na 4.500 din.

TRSTENIK: S FIČKOM V ŽIVO MEJO — Franc Kolenc iz Praprotnice pri Mirni se je 26. januarja zvečer peljal s fičkom s Mirne proti Mokronogu. V Trsteniku ga je zaneslo v živo mejo, nato pa se je prevrnil na cesto. Voznik je bil ranjen, škodo pa so ocenili na 5.000 din.

SMOLENJA VAS: PREK NASIPA NA TRAVNIK — Novomeščan inž. Jože Tršar se je 30. januarja dopoldne peljal s osebnim avtom proti Ratežu. Pri Smolenji vasi ga je na zasneženi cesti zaleso prekal nasipa, nakar se je na travniku prevrnil. Škodo so ocenili na 3.000 din.

KRAKOVSKI GOZD: ZBIL KOBILO — 30. januarja zvečer je Josip Katalinič iz Zagreba s osebnim avtom v Krakovskem gozdu zbil kobilu Valentina Brajdiča iz Sentjerneja. Žival je takoj poginila. Voznik je oškodovan za 4.000, Brajdič pa za 2.000 din.

MIRNA: MED PREHITEVANJEM ZBIL KOLESARJA — Franc Milošič iz Slovenske vasi je 27. januarja s osebnim avtom med prehitovanjem zbil kolesarja Edvarda Mikica iz Straže pri Sentrupertu. Pri padcu se je Mikec laže poškodoval. Gmotno škodo so ocenili na 1.500 din.

KOČEVJE: KOLESAR V BOLNICO — 30. januarja ob 8.30 je na Tomšičevi cesti prišlo do hude nesreče. Voznik osebnega avta Nikola Prašević je med prehitovanjem na poledeneli cesti zadell kolesarja Ivana Ostermana, ki je zaviral na levo proti Trati. Kolesar se je hujše poškodoval in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škodo je bilo za okoli 700... din.

KOSTANJEVICA: NESREČA AVTOMOBILISTOV — 1. februarja popoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda Kostanjevica-Brežice med voznikom osebnih avtomobilov Srečkom Furjanom iz Črneljke in Janozom Turkom iz Novega mesta. Na vozilih je nastalo za okrog 3000 din škode.

BREŽICE: 5000 DIN ŠKODE — 1. februarja dopoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti III. reda Brežice-Dobova med voznikom osebnih avtomobilov Marjanom Filipčičem iz Savskega Marofa in Slavkom Knežičem iz Zagreba. Pri trčenju je nastalo za okrog 5000 din škode.

CATEŽ: 10.000 DIN ŠKODE PRI TRČENJU — 1. februarja zvečer se je pripetila prometna nesreča na cesti I. reda Ljubljana-Zagreb na Catežu med tovornjakom s priklopo, ki ga je vozil Vladimir Kavčič iz Razdrtega, in osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Miroslav Marković iz Zagreba. Na vozilih je škoda za okrog 10.000 din.

RIBNICA: FIČKO PODRLI UPOKOJENKA — 30. januarja ob 17.50 je na avtobusnem postajališču v Zleblju pred Krunovo gostilno fičko podrli upokojenca Mirka Cvara iz Jelovce pri Sodražici. Fička je vozil Franc Škantar, trgovski poslovodja iz Dobropolja. Takrat je snežilo in je bila cesta nevarna. Ponesrečenca so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na vozilu je škoda za okoli 2000 din.

POTA IN STRANPOTA

DEŽURNI POROČAJO

KRADLI MESO IN VINO — Noč od 28. na 29. januar je bila za prebivalce nekaterih vasi pod Gorjanci razburiliva, kot že dolgo ne. Kako ne, ko so imeli v gosteh nadležne tatove prekanjene avtine in vina! Neznanci so najprej rinili skosti slavnato streho Belotove hiše v Vinji vasi, ker tam ni šlo, so poskusili pri vežnih vratih. No, na vežnih vratih pa so jih že čakale batine domačin, ki jih je ropot ponočnjakov prebudil. Tako so jo morali nadležni brez plena odkuriti drugam. Zapodili so se v sosednjo Jurno vas. Zlezli so na podstrešje hiše Terezije Zelinger in si, ker jih ni nihče motil, napolnili vreče s gnjatni, šinjeki, klobasami, mesnimi židolci in drugimi prekanjenimi dobrotami, ki so jih našli na podstrešju. Odnesli so več kot 34 kg mesa in oškodovali Zelingerjevo za najmanj 80.000 Sdin. Ko so si nabrali meso, so se spomnili, da bi bilo meso dobro zaliti z vinom. V Jurni vasi so vlomili še v klet Marije Sekula in odnesli 201 vina. Preden pa so vas zapustili, so šli spozdraviti Cimermančičev hlev in za spomine odnesli tri zajce. Sovasčanu Ivanu Barboriču pa je to noč zmanjkala sekira.

TAT V DELAVNICI — V noč od 28. na 29. januar je neznan vlomilec obiskal kolarsko delavnico Karla Skedjla v Selhi pri Beli cerkvi. Razbil je okno, zlezal v notranjost in kolarju ukradel 320 din.

PRETEP V NOVEM MESTU — 30. januarja ponoči so se v spodnjih prostorih kavarne na novomeškem Glavnem trgu in v Seidlovi ulici pretepali Alojz Znidaršič, Marjan Golobič, Saban Mujid in Anton Plet. Zbrali so se z vseh vetrov. Pluta in Znidaršiča so odpeljali miličniki in sta pri njih ostala do isteznitve.

NAPADEL DELOVOJDO — Alojz Jakše iz Česnje, delavec v karmolomni pri Mirni peči, se je 27. januarja stregel z nekim sodelavcem, nato pa je napadel še delovodjo. Pri sodniku za prekrške se bo moral zagovarjati, zakaj je dvignil pest.

GLOBA ZA TUJCA — 27. januarja zvečer se je jordanški državljani Ibrahim Mahmud, ki je začelno na delu v Nemčiji, na bencinski črpalki na Otočcu zelo nedostojno vedel in hotel celo tepsti delavce. Očitno ga je potem pomirila globa, ki mu jo je novomeški sodnik za prekrške pritisnil še čez nekaj ur.

RAZISKUJEJO KRAJO — Kočevski miličniki raziskujejo krajo melapan plošč v Kemični tovarni Kočevje. Nekateri delavci so osumljeni, da so med delovnim časom odnašali plošče. Tovarna ima čuvaja, okoli nje pa je tudi ograja. Poizvedbe še trajajo.

UKRADEL OBLEKE IN CEVIJE — Francu Pavcu z Gornjega Vrhopolja je neznanec med vdomom 29. januarja ukradel več oblačil in čevljev, vrednih okoli 1.000 din.

ALKOSKOP JE POZELENEL — Josip Černe se je 26. januarja pripeljal s avtom s Dvora v Kočevje. Pri hotelu je zapeljal čez zelenico, se ustavil na ploščadi pri NAMI in — zaspal. Miličniki so ga preizkusili s alkoskopom, ki je pozelel prek polovice.

RAZBLJAL JE — Dragan Andeselič iz Kočevja je v bifeju »Gaja 1. februarja okoli 23. ure razbil kozarec, mizo in udaril nekoga gosta. Privredil so ga na postajo milice, adaj pa se bo zagovarjal še pri sodniku za prekrške.

Smrt pod lokomotivo

31. januarja popoldne je nesrečno izgubil življenje 17-letni Mirko Uhan iz Zabrđja pri Mirni. Z neregistriranim motorjem se je peljal z Gornje proti domu in prekal nezavarovan železniški prehod v trenutku, ko je drvel vlak proti Sevnici. Lokomotiva je Uhana abila po tračnicah, da je takoj umrl.

ČIKAVA: S FIČKOM SE JE PREVRNIL — Jože Mikec s Rateša se je 31. januarja s fičkom prevrnil na poljedele ceste. Nesreča se je zgodila na Veliki Čikavi. Škodo so ocenili na 900 din.

Temelji so postavljeni

Mokronoški šahisti so se resno oprijeli dela
Pionirke so med najboljšimi v Sloveniji

Sport v trebanjski občini se resda ne more pohvaliti s kakšnimi večjimi dosežki, toda napredek je vendarle viden. Če, da so si kraji razdelili posamezne vrste. V Trebnjem napreduje odbojka in košarka, na Mirni smučarski skoki, v Mokronogu pa je znova zaliven šah, zlasti po zaslugi prizadevnega učitelja Jožeta Hočevarja, predsednika pred kratkim ustanovljenega šahovskega kluba.

— S kakšnimi uspehi se lahko pohvalite mokronoški šahisti?

»Največ so vsekakor dosegli pionirke. Danka Zajc je doletela prvakinja, Nada Peterle pa je osvojila prvo mesto na republiškem prvenstvu. Tu ekipno so se dobro odrezale: prvo mesto na Dolenjskem, tretje v Sloveniji. Med starejšimi je treba omeniti prva tri mesta ekip na občinskem sindikalnem prvenstvu ter drugo mesto na turnirju

v Trebnjem. Z Antejem Zutičem sva bila prva v sestavljanju problemov na natečaju, ki ga je predlaskim priredila revija TOVARIS. Začetni uspehi, ki niti niso tako majhni, so nas spodbudili, da smo ustanovili klub.

— Klub je tvoja zamisel in prizadevanje, uspehi pionirk so plod načrtnega in vztrajnega dela z mladimi — kaže, da ti šah ob napornem poklicu veliko pomeni.

»Vsekakor. Zanj porabim skoraj ves prosti čas. Vendar to ni samo konjiček, marveč mnogo več: učenje, razvijanje v skrivnostni svet šahovske fantazije je tudi pomemben del splošne vzgoje, ki blistri razum in utrjuje samodisciplino.

— Kakšen je tvoj učni načrt, seveda šahovski?

»Najprej pravila igre, šahovska abeceda, kasneje pa tudi teorija, zlasti otvoritve, saj je tako lahko učenci postopno napredujejo. Zdeli bi, da bi kdo prevzel vsaj nekaj mojega dela, ker bi se bolj posvetil Zajčevi in Peterletovi, ki po svoji igri daleč prekašata svoje vrstnike, vedno več pregleda pa delata tudi že starejši šahisti.

— Kaj pa problemski šah?

»Zanj mi primanjkuje časa. Na tem področju se bolj uveljavlja kolega Zutič, saj je bil kot član slovenske reprezentacije v dvoboju z Makedonijo med najboljšimi. Včasih mu prisloim malo na pomoč pri dokončnem oblikovanju njegovih idej.

— In končno načrti v klubu?

»Za nami je že turnir za pridobitev kategorije. Vsak mesec bo redni hitropoten turnir, zatem več tekmovalni s sosednjimi klubi, udeležili se bomo številnih prvenstev, zanemarljiva pa ne bomo tudi poglavitna v šahovski teoriji. Začetni težav se bomo najhitreje znebili, če se bomo povezali z drugimi klubi. Upam, da nam leti ne bodo odrekli sodelovanja.

JOŽE KRŽIČ

Udeleženci šahovskega turnirja v Kočevju (od leve proti desni): Stefan Cimer, Franc Gornik, Slobodan Ivič, Franc Mestek, Igor Penko, Tone Praznik, Vlado Ivačič, Rudi Osterman, Vid Vavpetič, Tone Škerlj, Franc Cizelj, Tone Šporar in prizadevni kočevski šahovski delavec Ive Stanič. (Foto: J. Primc)

Kočevarji Cimer, Gornik in Ivič so postali mojstrski kandidati

Prijetno so presenetili kočevski šahisti Cimer, Gornik in Ivič — Organizatorji so za odlično organizacijo poželi priznanje

Šahovski turnir v spomin šahista Alojza Obravničarja v Kočevju je končan. Razvrstitev šahistov je nekoliko presenetljiva, v glavnem v pozitivnem smislu. Res, da so nekateri dolenski šahisti malce razočarani, so pa drugi, na primer kočevski prvokategorijci Stefan Cimer, Franc Gornik in Slobodan Ivič, dosegli več, kot so pričakovali največji optimisti. Živo so se mladi zagrizli v boj za vsako polovično točko in v končnem uspehi. Vsem trem grede iskrene čestitke in jim želimo, da bi jim ta uspeh vili še večjo voljo.

Prvo mesto je nekoliko presenetljivo brez večjih težav osvojil Domžalcian Vlado Ivačič, ki je lazi zmagal tudi v Novem mestu. Njegovo prvo mesto ni presenečenje, je pa naskok morda le prehud. Naša šahovska mušketirja Igor Penko in Rudi Osterman sta ostala v senci mlajših, ki so lomili vse, kar jim je prišlo pod roko. Morda sta se ustrašila navala nadobudnežev in sta nekoliko prepoceni prodala svojo kožo. Upamo, da je to le trenutna kriza, ki bo kmalu minila.

KONČNI VRSTNI RED: 1. IVAČIČ (Domžale) 8,5; 2.—3. Cizelj (Domžale) in Cimer (Kočevje) 7; 4.—5. Gornik in Ivič (oba Kočevje) 6,5; 6.—7. Osterman (Koč.) in Vavpetič (Domž.) 6; 8. Penko (N.m.) 5,5; 9. Škerlj (N.m.) 5; 10. Praznik (Kočevje) 4; 11. Šporar (N.m.) 2,5 in 12. Mestek (Kočevje) 1,5 točke.

Igralci so prejeli denarne nagrade, ki so jih prispevala podjetja TRIKON, TEKSTILANA, ITAS, Rudnik, Hotel Pugled, Komunalna banka, Turistično društvo in Kočevski tisk ter Varnost in Tobakna tovarna iz Ljubljane.

Organizacija tekmovalja je bila na izredni višini. Vsi udeleženci turnirja so se pohvalili in čestitali prizadevnim organizatorjem.

Pred turnirjem smo vse udeležence poprosili za njihove končne uvrstitve, vendar nihče ni pravilno napovedal svojega mesta.

S. DOKL

ŠAHOVSKI TURNIR KOČEVJE 1970

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	T	M	%
1 GORNIK		1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	6,5	11	3,9
2 MESTEK	0		0	0	0	0	0	0	0	1	0	1/2	4,5	10	4,6
3 IVIČ	1 1/2	1		0 1/2	0	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	6,5	11	3,9
4 IVAČIČ	1 1/2	1	1		1 1/2	1	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	8	12	2,7
5 ŠPORAR	0	1 1/2	0	0		0 1/2	0	0	0	0	0	1/2	2,5	11	2,2
6 CIZELJ	1 1/2	1	1 1/2	1	1		1	0 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	7	11	6,4
7 PENKO	1 1/2	1	0	0 1/2	0	0		0 1/2	1	1	1	1	5,5	11	5,0
8 CIMER	1 1/2	1	0	0	1	1	1		1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	7	11	4,3
9 VAVPETIČ	1 1/2	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	0	1 1/2		1 1/2	1 1/2	1 1/2	6	11	5,5
10 ŠKERLJ	1 1/2	0 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	0 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2		1 1/2	1 1/2	5	11	4,5
11 OSTERMAN	1 1/2	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	0 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2		1 1/2	6	11	5,5
12 PRAZNIK	1 1/2	1	0	0	1 1/2	0 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2	1 1/2		4	11	3,3

JUBILEJ TELESNE KULTURE

2 din za telesno kulturo

Lani je občinska skupščina Ribnica ustanovila sklad za financiranje telesne kulture. Z zbranim denarjem nameravajo izboljšati telesno kulturo, zgraditi nekatere telesnokulturne objekte in vzdrževati obstoječe objekte.

Dohodki sklada naj bi bili prispevki delovnih organizacij, kar bo urejeno še s posebnimi dogovori med skladom in delovnimi organizacijami. Predlog upravnih organov občinske skupščine in občinske zveze za telesno kulturo predvideva, da bi znašal prispevek na vsakega zaposlenega 2 din. To bi znašalo okoli 24.000 din na leto.

V sklad naj bi prispevale tudi sindikalne podružnice, vanj bi se stekal del denarja iz sklada za urejanje mestnih zemljišč, nekaj pa bi prispeval občinski proračun. Tako bi se v skladu zbralo okoli 65.000 din.

Denar sklada bo uporabljen na podlagi sprejetega programa za leto 1970.

Z njim bodo plačali nekatere stroške za smučarske, plavalne in druge tečaje, športna tekmovanja, organizacijo turnirjev in praznovanje nastopov, za vzdrževanje športnih objektov, za nabavo potrebne športne opreme, za ostale izdatke občinske zveze, društev in klubov itd.

Letos je jubilejno leto telesne kulture v ribniški občini. Uresničitev programa telesne kulture in prireditve, ki bodo v tem letu, pa je odvisna od tega, če bo predvideni denar v sklad tudi pritekel.

K. ORAZEM

Jože Mrzlak zmagal v Krškem

Na modernem dvosteznem kegljišču SGP Pionir v Krškem se je pomerilo 48 kegljačev na odprtem prvenstvu občine Krško. Prvenstvo je priredila ObZTK Krško, organiziral pa ga je kegljaški klub Krško. Poleg domačih tekmovalcev so nastopili še kegljači iz Novega mesta, Črnomlja, Sevnice, Brežice in Brestanice. V nedeljo zvečer se je tekmovalje končalo; najboljši trije kegljači so prejeli pokale v trajno last. Končni vrstni red posameznikov: 1. Mrzlak (N. m.) 849 kegljev; 2. Rovar (Krško) 790; 3. Vanlič (Krško) 776; 4. Krusič (N. m.) 769; 5. Turk (N. m.) 766; 6. Požeg (Sevnica) 760; 7. Škarjak (Črnomelj) 751; 8. Mehle (N. m.) 749 itd.

I. HARTMAN

ŽELEZNIČAR in LUKNJA vodita

V četrtim in petem kolu občinske kegljaške lige so bili doseženi naslednji rezultati: Gozdar — Krka 396:453; Pionir — Partizan 499:512; Železničar — Iskra 544:447; Partizan — Železničar 422:498; Luknja — Gozdar 475:350 in Krka — Pionir 416:415. Na zadnje sročanje so se igralci Pionirja priročili, ker je eden od igralcev Krke predčasno slegel tekmovalni dres.

Lestvica: Železničar in Luknja 8 točk, Krka 6, Iskra 4, Partizan 4, Pionir in Gozdar brez točke.

J. M.

60 let telesne vzgoje v Kočevju

V Kočevju bodo letos praznovali 60-letnico ustanovitve prvega telovadnega društva Sokol in 20-letnico društva Partizan

V februarju bo redni občni zbor TVD Partizan Kočevje. To bo eden najvažnejših zborov tega društva. Letos bo namreč poteklo že 60 let, odkar je bilo v Kočevju ustanovljeno prvo telovadno društvo — SOKOL. To je dalo temelj za vso poznejšo telesno vzgojo v mestu ob Rini in okolici. Še posebno pomembno bo to leto tudi zaradi 20-letnice društva Partizan.

O prvih zmetih telesne kulture v Kočevju bo slišati več na raznih jubilejnih prireditvah. Prav je, da poudarimo, da so bili prvi dnevi takratnega telovadnega društva v Kočevju povezani z razburkanjo dobo, ki je bila važna tudi iz narodnostnega vidika pred prvo svetovno vojno.

Drugi važni mejnik v društvu je bil prvi občni zbor Partizana pred 20 leti. V društvu so vpeljali nove organizacijske oblike, ki so v tem času že delno nasprotovale statutom Partizana. Niso pa odnehali, ker so bile take organizacijske oblike potrebne. Te so iz leta v leto tudi izpopolnjevali. Društvo se je razvilo v močno središče telesne kulture v Kočevju. Se danes so v društvu ponosni na

to, da so bili med prvimi poborniki sodobne smeri dela na telesnovzgojnem področju.

Tako bo letošnji občni zbor zanimiv ne samo zaradi poročil o uspešnem delu v minulemu letu, temveč bo živahen tudi zaradi analize in pregleda društvenega dela in prispevka k družbenemu življenju mesta v minulih 60 letih.

A. ARKO

KRKA je uspela!

Kegljačema KRKE je uspelo na kvalifikacijskem turnirju v Zalcu osvojiti 4. mesto in se uvrstiti v prvo republiško kegljaško ligo. V svoji skupini so sicer zmagali, vendar so v skupni uvrstitvi pristali na četrtem mestu, ki jih še vedno popelje v zahtevno republiško tekmovalje. Končni vrstni red: 1. Ljubelj (Trbič) 12.970; 2. Fužinar (Ravne) 12.960; 3. Ljubljana-Center 12.879; 4. KRKA 12.848; 5. Koper 12.767; 6. Lokomotiva (Maribor) 12.728; 7. Nova Gorica 12.706; 8. Aero (Celje) 12.606; 9. Bratstvo (Hrastnik) 12.548 in 10. Litostroj (Ljubljana) 12.322.

Kegljači novomeške KRKE so si v Zalcu priigrali mesto med najboljšimi ekipami v naši republiki. Tako so zapolnili vrzel, ki je nastala z izpadom PIONIRJA iz društva najboljših. Na sliki: kegljači Krke (od leve proti desni): stojijo Mrzlak, Jarc, Turk, Rodič, Karpljuk; sedijo Rožič, Fabjan, predsednik KK Krka Vene Pečarič in Zidanek. Manjka Tone Krusič. (Foto: S. Dokl)

Šport

Od tu in tam

■ NOVO MESTO — Pričelo se je šahovsko prvenstvo Novega mesta, na katerem nastopa 14 novomeških šahistov. Udeleženci turnirja so izrekli naslednje številke: 1. dr. Petkovič, 2. Vene, 3. Adamc, 4. Istenič, 5. Hrovatič, 6. Jenko, 7. Milč, 8. Udir, 9. prof. Penko, 10. Bjelanovič, 11. Mladinec, 12. Škerlj, 13. Šporar in 14. Sitar. — (J. U.)

■ VAVTA VAS — Na 25-metrski skakalnici v Kočevju nad Ravnimi vasjo je bilo v ponedeljek izvedeno tekmovalje v smučarskih skokih. Na dobro urejeni skakalnici, ki ima delno umeten mostiček, doskokače s pravim nagibom in z odlično lego, so tekmovalci dosegali lepe dolžine. Mlajši mladinci — 1. Franko (16 in 17 m) 149,5; 2. Ravbar 148,4 točk; starejši pionirji: 1. Piškur (15 in 16,5 m) 143,1 točke, 2. Škedelj 135,1 točke; mlajši pionirji: 1. Nese (17 in 17,5) 154 točk; 2. Majer 80,4. Kot predskakalec se je odlikoval Janez Novinec, ki je skočil 23,5 in 25,5 m. — (J. P.)

■ KRMEJ — Na dvoletnem hitropotenem šahovskem turnirju je med 6 udeleženci presenetljivo zmagal Franci Kos 9,5, sledijo Presenik 7,5; Debelak 5,5 itd. (B. D.)

■ ČRNOMELJ — Januarja je mladinski aktiv na poklicni kovinarski šoli v Črnomlju osnoval šahovsko sekcijo, v katero je vključil 16 učencev. Organizirali so tudi šahovsko prvenstvo šole, ki pa še ni končano. Trenutno vodi 10,5 točke Boris Vranešič, sledijo: Adlešč 9; Jerman 8,5. (J. D.)

■ BREZICE — pred desetletjem je bil v Brežicah hokej na ledu šport št. 1. Ekipa je precej pomnila tudi v slovenskem merilu. Tedanji igralci so sicer že v letih, vendar še vedno želijo preizkusiti svoje znanje z vrstniki iz Celja. Ker nimajo doma drsališča, se bodo pomerili v Celju. Datum še ni določen, na igranje pa so pristali nekdanji znani igralci Radanović, De Costa, Poljanšek, Veršovšek, Ruch, Kurent in drugi. (V. P.)

■ NOVO MESTO — Na prvem letošnjem večjem turnirju v namiznem tenisu je igralo 12 mladih igralcev, ki so pokazali nekaj lepih in borbenih iger, medtem ko večjega napredka nismo opazili. Na tem turnirju je brez večjih težav zmagal Pezelj, ki je oddal samo 2 seta. Izven konkurence sta igrala tudi Uhl in Berger, ki sta premagala vse mladince, njun dvoboja pa se je končal z Bergerjevo zmago. Končni vrstni red: 1. Pezelj, 2. Poredoš, 3. Jerančič, 4. Kovarčič, 5. Sveti, 6. Bartolj, 7. Zlatič itd. — (J. P.)

■ BREZICE — Prvo nedeljo v februarju so se v Ljubljani spet zbrali najboljši rokometarji Slovenije ter gosti iz Hrvaške, Rovinj in Zamet. Pri članih, kjer igra ekipi Ribnica in Brežice, so bili doseženi naslednji rezultati: Ribnica: Medvode 24:14, Brežice: Celje 14:20, Slovan: Brežice 15:10 in Zamet: Ribnica 18:16. Pri dekletih pa so Brežičanke porazile ljubljansko Olimpijo 9:8. (V. P.)

■ VAVTA VAS — Smučarski tečaj učencev osnovne šole iz Vavte vasi je bil dobro obiskan. Tečaja se je udeležilo 46 učencev. Na koncu tečaja so se mladi smučarji pomerili v veleslalomu in slalomu. Najboljši so bili: M. Ravbar, M. Franko, B. Zupančič, L. Zupančič, I. Novinec, J. Dular, I. Jakše, M. Dragman, M. Novak, T. Nose, B. Triep, B. Prime, I. Brsan, S. Sluga, in I. Avguštin. (J. P.)

■ ŽUZEMBERK — Na kegljaškem prvenstvu v disciplini 100-kegljev je presenetljivo zmagal Dušan Ožbolt s 407 podrtimi keglji, sledijo Nose, A. Šter in P. Šter. (P. S.)

■ NOVO MESTO — Na hitropotenem turnirju, ki so ga odigrali novomeški šahisti v ponedeljek, 2. februarja, je zmagal brez poraza Tone Škerlj (10 točk), sledijo prof. Penko (8,5), Milč (7,5), Adamc (7) itd. (J. U.)

■ ČRNOMELJ — V telovadnici osnovne šole dvakrat na teden redno vodi 16 rokometarjev Črnomlja pod vodstvom Tineta Papela. V zavarstveno-dolenski rokometni ligi so v jesenskem delu tekmovalja pristali v sredini lestvice; računano pa, da bo spomladi bolje. Vodja ekipe je z disciplinirano igrarstvo zelo zadovoljen in pravi, da bodo Črnomelci 1971 igrali v drugi republiški ligi. (K. W.)

■ ŽUZEMBERK — Na zimskem prvenstvu Žuzemberka v streljanju z zračno puško je zmagal F. Lavric, Boljša mesta so zasedli še Šter, Langar in drugi. (P. S.)

■ NOVO MESTO — V nedeljo, 8. februarja ob 8. uri, se bo v telovadnici novomeške osnovne šole začelo občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Prireditelj tekmovalja je namiznoteniški klub Novo mesto, ki prikaže tudi tekmovalce iz manjših šolskih športnih društev. (R. V.)

DRUGJE SE JE ZGODILO

Dva groba pred hišo — in živ mrlič v njej

■ V NAŠEM ČASOPISJU se še niso polegale razprave o primeru s Kozjanskima, ko sta v bedi in revščini umrla dva zakonca. Kratek čas po tem lahko skoraj o podobnem primeru, morda tik pred dvajseto uro, poročamo tudi iz naših krajev.

75-letni Jakob Puklavec s Huma pri Ormožu je drastično spričevalo naše skrbi za ostarele kmete, njegova zgodba pa je tako žalostno resnična, da je morda niti ne boste mogli verjeti. Hočete ali nečete, dejstva so na dlan in prisiljeni smo se soočiti z njimi. Nekoč trdna kmečka domačija se podira, gospodinja, Jakobova žena Ottilija, je umrla že leta 1937, dva sinova, Ivan in Jože, ter hčerka Ottilija so zapustili ostarelega očeta...

... Minulo soboto smo starčka obiskali v njegovi samotni in razpadajoči domačiji. Oknice na hiši so bile zaprte, gospodarsko poslopje se je podirilo. Na beton-skih stopnicah, ki vodijo v hišo, so bili kupi koruznega ličja, nekaj desk in drugi odpadki. Namesto desk na vratih je bila razpeta vrečevina. Stopili smo v mrčen prostor. Nekoč je bila tod kuhinja. Zgostili smo se ob prizoru, ki se nam je nudil. V postelji je ležal, zavrt v cunj, starček, ves nagiščen, onemogel in premražen. V pozdrav nam je ponudil tresočo, kot led hladno roko...

Moji spremljevalci so nekje staknili dve sveči in ju prižgali ob njegovi postelji. Ponudil se nam je grozen in nepopisen prizor. Starček je dvignil glavo, njegov koščen obraz je bil zaraščen, globoko vdrti oči so pro-seče gledale v nas. Prižgani sveči ob postelji sta vzbujali videz, kot da stojimo ob živem mrliču. Njegova pripoved je bila pretresljiva. Prostor že več kot tri tedne ni bil zakurjen. Sinova in hčerka, vsi živijo v bližini, ga pridejo le malo okdaj obiskat. Hrano dobiva le enkrat na dan, včasih pa niti to ne. Največkrat mu prinese toplo hrano sosedja Ljudmila Miško... — Pogled po kuhinji, ki tega imena več ne zasluži, nam je povedal vse: v skodelici, ki je bila na štedilniku, smo našli plesnivo kašo... in kar nas je še posebej pre-treslo, tik pred odhodom smo odkrili v postelji še kup zmrazjenega človeškega blata...

Ob vsem tem smo ostali brez besed. Starček nam je ob odhodu dejal: »Živ ne morem v grob, vsaj ubijte me, prosim, če mi že ne morete pomagati...«

Soseda nam je pozneje povedala: »Vojna mu je vze-la sina in hčerko. Raztrgala ju je granata, kaže pa, da bo njun oče umrl še strahotnejše smrti...«

In kdo bo kriv? Če bi ta primer postavili pred so-dišče, bi bil izrek sodbje: »Krivda ni podana«. Tako je tudi na Kozjanskem. Pa vendar smo krivi. Kdo? Lako-ta, samota, zima — obup? Ne! Kje ste otroci? Kje je nekoliko širša solidarna soseska pomoč? Kje je social-na služba in kako lepo oblikovano socialistično načelo, ki postavlja skrb za človeka v ospredje vseh družbenih dogajanj?

(«TEDNIK», Ptuj — 29. jan. 1970)

Mladinska nagradna igra z novci

Za vsako vlogo v višini 10 din: znak čebelice na posebnem kartončku, za 10 čebelic: starinski kovanec, ki je povezan z zgodovino starodavnega mesta ob Savinji — 29. oktobra letos: nagradni kviz

Kreditna banka Celje pri-čenja s 1. februarjem na vsem svojem območju z mladinsko igro z novci, ve-zano na varčevanje. Gre za serijo 5 starih novcev, ki so zgodovinsko vezani na me-sto Celje. Tako je prvi novce-Friderika II — Celjskega že-lzdan, tem pa sledijo v 2-me-sečnih razdobjih še:

2. Ulrik II. (1406—1456), zadnji celjski grof. Z njim izumre rodovina Celjskih. Vsa njihova posest preide v ro-ke Habsburžanov.

3. Claudius (41—54), rimski cesar, ki je podelil mestne pravice keltski naselbini Celeji.

4. Keltski srebrnik iz II. stoletja pred našim štetjem. V II. in I. stoletju pred našim štetjem kujejo Keltski svoj denar tudi v Celju.

5. Franc Jožef I. (1848—1916). Dvojni tolar, ki je bil kovan v spomin na gradnjo južne železnice Dunaj—Trst leta 1857.

Mladinski varčevalci bodo za vsako novo vlogo v višini 10 din po 1. februarju 1970 dobili znak čebelice na pose-ben kartonček, in ko doseže-jo tako 10 čebelic, dobijo kovanec. Ko zberejo celo se-rijo kovancev, prejmejo pla-stični etui za zbirko novcev. Če pa nekdo pridno varčuje, lahko dobi tudi dva komple-ta novcev, ki predstavljajo posebnost, saj so zelo redki. Ob zaključku igre bo za dan varčevanja žrebanje s kultur-no-zabavno prireditvijo in kvizom o varčevanju. Kredit-na banka Celje bo podelila izžrebanim mladincem 20 za-nimivih nagrad. Kreditna banka želi s to igro, ki je nadomestilo dosedanjih m'a-dinskih žrebanj, doseči zani-manje pri mladih za numiz-matiko in seveda za pozna-vanje zgodovine hranilništva. Kreditna banka Celje pri-pravlja to edinstveno mla-

dinsko igro ob pomoči Po-krajinskega muzeja v Celju in z osebno prizadevnostjo profesorice Kolškove, kusto-dinje pri omenjeni ustanovi. A. V. H.

Z naših vratov

Naglica nikoli ni dobra

Na pogovor o dolenskem turizmu, ki ga je Dolenjski list pripravil pretekli čet-tek, je načelnik za gospodar-stvo novomeške občinske skupščine prišel — točno te-den dni prezgodaj.

Naglica zares ni nikoli do-bra: mi smo prehitro posla-li vabila, načelnik pa, če-prav je pokazal najboljši na-men, ni mogel 22. januarja prav nič pomagati k razgi-banosti pomenka o dolenj-skem turizmu.

Kurentova obleka

Na podeželski šoli, kjer je službovalo več učiteljev, so si privoščili o pustu tudi do-mačo šalo: neporočeni kole-gici so napravili Kurenta. Upravitelj je posodil še kar lepo obleko, tako da je do-bila res čednega ženina (Ku-renta).

Cez kakega pol leta pa pri-de upravitelj k njej in ji reče: »Milka, ali bi mi lah-ko vrnila tisto obleko?« Kar mislite si, kako je debelo po-gledal, ko mu je povedala, da je njegovo še lepo obleko podarila nekemu beraču.

B. M.

Lonec je pisker

V šoli v Loškem potoku je nova učiteljica vprašala nekega učenca:

— Kaj je ovca?

Učenec se je korenjaško odrezal:

— Ovca je škaba!

V Loškem potoku namreč pravijo ovi »škaba«, kot pravimo skoraj povsod lon-cu »piskera«.

Belokranjski šaljivec

Na dolgočasnem vlaku iz Ljubljane v Belo krajino vstopi na neki postaji proda-jalec časopisov in vpije:

»Novi Pavliha, novi Pavli-ha!«

Med potniki se nekdo znaj-de:

»Kako novi, ali je stari umrl?«

Vsi se zasmijejo, prodajalec pa ne odneha in mu pomoli časopis pod nos:

»No, ali boste Pavliha ali ne?«

Potnik pa spet obrne po svoje in reče:

»Ne, jaz ne bom Pavliha, kar sami bodite!«

Samo da je še topla!

Autobus čez Gorjance je nabit do vrha, dobre volje pa Belokranjecem vseeno ne manjka. Starejša žena, ki je vstopila na Suhorju, najde stojišče na hodniku med se-deži. Ko autobus opleta po ovinkih, se žena nehote na-sloni na mlajšega moškega, ki sedi zraven nje. Hitro se opraviči. Fant pa nazaj:

»Nič, nič! Je bilo kar luš-tno!«

Ona pa: »Ze, že, če bi bila kakšna mlajša...«

»Ni važno, mlada ali stara, samo da je še malo topla!«

Hvala JUTR

Kresetova družina s Trstenik Franci in Jožek Bečaj s Pluske Mariji Andoljšek, Hudorčević tro-lju in Korenetovi trojčki iz Segor-sliki) se toplo zahvaljujejo delavka otroške konfekcije »JUTRANJKA« rilo: dolge hlače, perilo in drugi pretekli teden razdelili med neštete trojčkove v družini Korene (na si-gami v rokav: Peterček, Anica in staršema je Angelca, v maminem Jožek) smo dokupili še gumijaste vsakemu škatico barvnikov in u-pa seveda še vrečko sladkih dobro-lepo razvijajo. (Foto: Tone Gošnik)

Tisti, ki jih z

Dokaz, da novomeških ta-zima ne moreta spraviti za-dnevni zimski tabor na Fra-otokov. Porečanov in taborni kotanji blizu koč postavili ti preživeli štiri dni z namenom, sposobnosti v taborniških ve-

Na dnu majhne kotanje blizu koč pozno popoldne plapolajo ogenj. Ob njem v polkrogu tri bele šotorske strehe na še bolj beli snež-ni odeji in jambor s spuščeno zastavo. Z vrha kotanje opazim temne kepice, ki se-diho ob ognju.

»Ohooo!« zakličem na-vzdol.

»Ohooo!« odmeva od bliž-nih gozdov. Kepice na dnu se zganijo in mi vrnejo po-zdrav. Spustim se po snež-ni strmini in padem narav-nost med šest rdečeličnih fantov. Jule, Marko, Jože, Matjaž, Milan in Boris nalo-žijo na ogenj in me povabi-jo, naj se pogrejem.

»Kdaj ste pa zakurili?«

»Včera, ko smo prišli.«

»?«

»Nikar tako debelo ne glej! To je naš večni ogenj. Gorel bo vse štiri dni, do-klér bomo tu.«

Nalezem se njihove živah-nosti in še sama skačem po snegu. Pokukam v šoto-re in vidim, da je pod vsako

INLES: računsko središče

Zaradi vedno večjega obse-ga poslovanja se je centralni delavski svet ribniškega pod-jetja INLES odločil za nakup elektronskega sistema za ob-delavo podatkov in za ustano-vitev elektronskega računske-ga središča. Namenjen bo predvsem za potrebe lastne nabavne in prodajne službe, planiranja in proizvodnje. Po-možnosti pa bo to središče opravljalo tudi usluge drugim podjetjem z območja občine ali celo izven nje.

KAJ SO PRED 70 LETI PISALE

Dolenjske Novice.

Kralj se bo ženil

■ (ZENITEV SRBSKEGA KRALJA ALEKSANDRA.) — Javno se že govori, da se oženi kralj Aleksander z avstrijsko nadvojvodinjo Marijo Kristino, hčerjo nadvojvode Friderika, ter da dobi v ženitvanjsko darilo Bosno in Hercegovino. Kraljeva mati Natalija pa s to zvezo svo-gega sina ni zadovoljna ter mu je pisala, naj si izbere pravoslavno nevesto.

■ (CESARSKI PRESTOL NA KITAJ-SKEM.) — Zasedel je devetletni princ Pu-Chun. Dosedanji cesar Kusang Tsie se je po kitajskih poročilih vladi odpovedal, drugi dan po odpovedi pa je bil že mrtev. Ni znano, se je sam usmrtil, ali so mu drugi pomagali.

■ (NEMSKO VOJNO BRODOVJE.) — ki se ima pomnožiti, bo stalo 4936 in pol milijona mark. Ta grozno velika svota se mora pokriti v šestnajstih letih.

■ (VOJNA V AFRIKI) — Ves svet z velikim zanimanjem sledi vojski Angležev z Buri. Angleška vojna uprava je naro-čila v Kruppovi tovarni na Nemškem nov-ih topov, toda nemški cesar je tovarni prepovedal izdelovanje. Buri štejejo sedaj 70.000 mož močno armado, ki je z vsem preskrbljena za več let.

■ (KRALJ BELGIJE LEOPOLD) — je ob enem kralj afrikanskega kraljestva Kongo. Kraljestvo Kongo je kupilo pred leti polovico Sudana od Angležev. To

kupčijo so Angleži pozneje obžalovali, in branili Belgiji zasesti kupljeno zemljo. Zdaj, ko je Anglija v škripcih, je Belgija zasedla Sudan.

■ (ZAHVALA) — Preč. gospod Anton Fetting — Frankheim, dekan v St. Jerneju daroval je za uboge šentjernejske občine 80 kron, katere se bodo na svečnicni dan, t. j. 2. svečana t. l. razdelile med najbolj uboge te občine.

■ (C. IN KR. VOJNO MINISTER-STVO) — je v sporazumljenju s c. kr. ministerstvom za deželno obrambo dolo-čilo, da se letošnji redni nabori ne bodo vršili kakor sicer od 1. marca do konca aprila, temveč od 19. marca do 12. maj-nika.

■ (V SOLI GLASBENE MATICE) — v Novem mestu se po odobrovan sklepu prvo polulete sklene še le početkom me-seca sušca, ker bi se poprej zaradi pred-pustnih veselje težko vršila javna skušnja v Citalnični dvorani.

■ (V »DOL. PEVSKEM DRUŠTVU«) — se je sklenilo, prirediti počeniš z me-secem svečanom t. l. zabavne večere. Za vsak večer posebej določi se 6 rediteljev, tri dame in tri gospe, kojih naloga skrbeti za vsopred, prostor, sploh za vse potrebno. — Upati se tedaj sme, da bode v letošnjem predpustu za zabavo vse-stransko poskrbljeno!

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. februarja 1900)

bruar rodila sina. Sinko je privekal na svet v porodniš-nici Kliničnih bolnišnic v Ljubljani. V porodnišnici smo zvedeli, da je vse v re-du, da je sin težak 3,40 kg in da je prišel na svet še pred polnočjo, se pravi še 31. ja-nuarja.

Sredi preteklega tedna, se pravi nekaj dni pred poro-dom, je bila Nataša v Kočev-ju, kjer si je skupaj z oče-tom Jožetom Koširjem ogle-dala tudi del enega kola ša-hovskega turnirja mojstrskih kandidatov in prvotekstorni-kov, ki je bil ves pretekli te-den v HOTELU PUGLED.

Mladi mamici in njeni dru-žini ob srečnem dogodku pri-srčno čestitamo!

J. P.

Priznanja za naj-boljše: v Krškem 14. februarja

Svečana podelitev priznanj najboljšim športnikom Dolenj-ske za 1969 bo v dvorani Sve-bode na Vidnu pri Krškem v soboto, 14. februarja, ob 18.30. V kulturno-zabavnem in špor-tnem programu bodo nastopili: Henčkov trio s pevema Vaso Matjanom in Tomažem Bran-kom, telovadke TVD Partizana, itd.

Za izžrebane gledalce in šest najboljših športnikov so da-tila prispevala dolenjska pod-jetja.

BAR
Gataške
Toplice

vsak mesec
NOV PROGRAM

„Tu imate otroke, živite jih!“

Oče, ki so ga zaradi pijančevanja in nerednega prihajanja na delo odpustili, je brez premisleka pripeljal na upravo svojega bivšega podjetja šest mladoletnih otrok in jih prepustil tujim ljudem

Vlado Maleševac iz Mirne peči, delavec v kamnolomu Vrhpeč pri sv. Ani, je 29. januarja sprejel in podpisal odločbo delavskega sveta, da je odpuščen, v petek pa je oblekel svoje otroke in jih pripeljal na upravo sekcije za vzdrževanje prog v Novem mestu in rekel v pisarni: »Tu jih imate, živite jih! Pokličite milico in naj jih pripelje domov.« Obrnil se je in odšel, in ni ga motil jok najmlajše hčere, ki se je prestrašila, ker se je znašla z bratci in sestricami med tujimi ljudmi in v tujem okolju.

Otroci niso ostali v Novem mestu. Ko so se najeli, jih je šofer s kombijem odpeljal domov, na upravi pa so še prej telefonirali njihovi mami v tovarno, kjer dela, in ji naročili, naj jih pričaka doma.

Vlado Maleševac je delal v kamnolomu Vrhpeč dve leti. Neredno je prihajal na delo, na veliko pijančeval in se ni zmenil za opozorila nadzornikov in tovarišev. Pravilnik o varstvu pri delu v kamnolomu je silno strog, kajti delo je težko in nevarno, in če delavci niso pri sebi, je nesreča kmalu tu. Maleševca so opominjali, kaznovali in svarili. Zaman. Uprava sekcije za vzdrževanje prog se je zato odločila

za najstrožje ukrepe. Do zadnjega dneva Maleševac ni verjel, da mu bodo dali odpoved. Zagrozil je, da se bo pritožil, ker so mu vzeli kruh. Naslednji dan je pripeljal otroke. Omenil je, da jih bo še pripeljal, če ga ne vzamejo nazaj. Najbrž je pozabil, da je imel poleg pravice kot delavec tudi še dolžnosti. Tudi na to, kako je pri sreči otrok, če jih v mesto pripelje oče, nazaj pa jih vozijo tujci, ni pomislil.

Konj je obiskal bivšega gospodarja

Pobegnil gospodarici in odšel v Loški potok

Nekoga zgodnjega jutra lani je Ivanka K. iz Maleševca presenečeno ugotovila, da ji je neznanec odpeljal iz hleva konja. Izg

notje konja je prijavila milici v Laščah.

Milničniki so takoj pričeli polzvedovati in po dveh dnevih ugotovili, da je konj sam odšel k bivšemu gospodarju Janezu V. v vas Hrib v Loškem potoku.

Nekdanji lastnik je bil obiska svojega konja zelo vesel. Še bolj pa je bila vesela srečanja s svojim konjem sedanja lastnica, ki ga je nato odpeljala domov.

Zanimivo je, da so laški milničniki pred tem dogodkom v nekaj dneh prijeli dva vlomilca, ki sta vlomila pri Ivanki K. in ji odnesla ročno motorno žago »Stihle«. Ta družina ima zares nekaj smole, hkrati pa tudi sreče.

V. S.

PUSTOVANJE NA OTOČCU!

V soboto, 7. februarja in torek, 10. februarja.

Najboljše maske bodo nagrajene.

Rezervacije sprejemamo po telefonu 21-335. Peta bo

MARJANA DERŽAJ!

NJKI!

nad Mirno, dvojčka naj pri dobri rejnici iz Loke pri Črnomedu Skočjanom (na in delavcem sevniske prelepo zimsko dablčica, ki smo jih ružine! Našim »prvim« stoji spredaj s knjičkom, v sredini med kročju pa 10-mesečni sorenjčke, nogavičke, blokovi za risanje kroci so zdravi in se

be, so ostali doma!

nikov niti sneg in ečke, je tudi štiri. Člani čete Zelenih iz osemletke so v otore, v katerih so bi preizkusili svoje lah in vzdržljivost.

en šotor z dnem. jo v njih.

is nič ne zebe?« mo me pogledajo, po-bruhnejo v smeh.

ki jih zebe, so osta- lijo, da me še ved- prepričali, mi Jule

eto se utrjujemo in lamo, in to je prav- preizkus naše vzdrž- To nas zabava.«

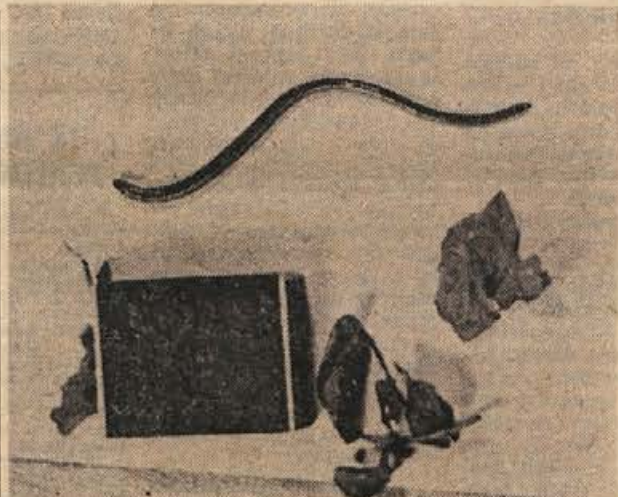
se počasi spušča z dolino in kmalu za-

jame tudi kotanjo. Odpravi- mo se v koč na vroč čaj. Z vrha kotanje se še enkrat ozrem. Iz ognja se dvigne oblak isker in osvetli šoto- re in Jožeta, ki pravkar na- laga na ogenj.

V koči pijemo čaj, in ko je zunaj že skoraj noč, se odpro vrata. Prišla sta tabo- rovodja Frenk in tabornica Vanja. Gorkota kmečke peči nam je še bolj razvezala je- zike in zanimive dogodiv- ščine se kar vrstijo. Kako lepi bodo šele spomini, ko se vrnejo domov!

Skoraj je že noč in fant- je me spremijo del poti. Na križišču se poslovimo in ža- rometi avtomobila, s kate- rim se vracam proti mestu, še zadnjič osvetlijo skupino fantov, ki se vračajo v tabor.

A. V.

Naš bralec mlinar Jože Cvelbar z Dolnjih Kamenc je v ponedeljek 2. februarja, prinesel v naše uredništvo mlado kačo, dolgo približno 12 cm (za primerjavo smo jo slikali s škatlico vžigalnice). Na male kače je naletel v skalah nad Bršlinskim potokom, kjer jih je našel v nedeljo, 1. februarja. Zakaj so kače prilezle iz luknje, ne ve odgovora. (Foto: S. Dokl)

STOLETJA PRATIKA

devetnajstega stoletja

svetla. Kaj pomaga bogatemu sre- ro in zlato, če pa ljubiga zdravja nima? Rad bi se vsiga znebil, da bi le spet svoje zgubljeno zdravje zadobil. Tode le bolni prav živo spoznajo, kako neprecenjen dar je zdravje; zdravi ljudje pa tega veli- kokrat nič ne obračajo, ker s svo- jim še terdnim zdravjem tako lah- komišljeno in nemarno ravnaajo, ka- kor da bi jim na zdravju celó nič ležeče ne bilo, in bi ga nikoli zgu- biti ne mogli. Nekteri ljudje men- de pozabijo, da je njih život per- stena posoda — in kaj se rajši ubi- je in razdrobi, kakor perstena po- soda? — ker z njim tako nespa- metno in neusmiljeno počenajajo, ka- kor da bi iz železa ali jekla bil, in bi se nikoli pokvariti ne dal. Oni so nesnažni in vnažani, ker njih život, obleko, stanovanje i. t. d. za- deva; nimajo prave mere v jedi in pijači, pri delu se sijaajo, potem

pa nagio shladé; so vdani mnogim strastim: nečistosti, jeziku, sovra- štvu, nevoščljivosti, samogoltnosti, prevelikim in praznim skerbem i. t. d. Iz vsiga tega pa izvirajo mnoge bolezni, katerih je človek večidel sam kriv, kriv pa tudi svoje prez- godnje smerti, tedaj je sam svoj morivec in ubijavec. Kolikšna sod- ba pa morivca in ubijavca čaka, je znano slehernemu podučnemu kri- stjanu. Človek si ni sam sebi svo- jiga življenja dal, torej si ga tudi ne sme vzeti, pa tudi ne prikrajšati; veliko več je njegova dolžnost si prizadati, svoje življenje pri zdra- vju ohraniti, da mu je mogoče, dol- žnosti svojega stanu natanko spol- novati; in iz tega namena je tudi dolžan, se poslužiti vsih tistih pri- pomočkov, kateri mu v ohranjenje njegoviga zdravja in v podaljšanje njegoviga življenja pripomorejo.

V ohranjenje zdravja in v podaljš- šanje življenja pa priporočajo: 1) snažnost života, obleke, stanovanja i. t. d.; 2) pripravna obleka; 3. pros- torna, suha, svetla stanica ali hiša; 4. zmernost v jedi in pijači, pri delu in počitku; v spanji in čuva- nji in razveseljevanji i. t. d.; 5. zder- žnost od razuzdanih življenja, jese in drugih strast.

Prvi nastop

Živčna stojim za odrom. Končno zaslišim napovedoval- čev glas: »Z naslednjo popevko se nam bo predstavila na- ša mlada debitantka...« Potem slišim svoj priimek.

Da bi vsaj dobro zapela, si mislim, ko odhajam z ne- gotovimi koraki na oder. Že sem pred mikrofonom. Lepo se priklonim. Občinstvo mi zaploska. »Hvala za spodbudo,« dahnem plašno.

Vsi utihnejo. Cela večnost se mi zdi trenutek, preden mi dirigent da znak za začetek. Pričnem. Tiho, potem pa vse močneje se razliva moj glas po dvorani. Nekam tuj se mi zdi. Kot da ne pojem jaz, ampak nekdo drug. Utiham. Štiri takte igra samo orkester. »Začni glasno,« si v mislih ponavljam dirigentovo navodilo.

Spet sem na vrsti. Skušam dati od sebe vse. Čutim, da dajem pesmi dušo. Končam čisto tiho. Poslušalci mi za- ploskajo. Pogledam po dvorani in se priklonim. Na obra- zih ljudi opazim zadovoljstvo. Še vedno mi ploskajo. Po- novno se priklonim. Potem odidem. Močno ploskanje po- slušalcev pa me še enkrat privabi na oder.

Srečna sem! Z nasmehom na ustnicah se vracam na oder. Naslednja pevka, prav tako začetnica, se pripravlja, da krene na oder. Zaželim ji veliko sreče in nič treme.

Tedaj zagledam v garderobi svojega brata. »Čudno, ka- ko neki je prišel sem,« premišlujem. Gotovo mi je prišel čestitat. Z nasmehom se mu približam.

»Se ti zdi, da sem dobro zapela?« ga vprašam. Šele te- daj ga bolj pogledam v obraz. Ves bled stoji pred mano.

»Kaj pa se je zgodilo, povej brž!« se prestrašim.

»Veš...« Nekaj trenutkov molči, kot da se hoče zbra- ti. »Oče in mama sta te želela slišati, pa ti tega nista ho- tela povedati. Kmalu zatem, ko sva midva odšla, sta se tudi onadva odpeljala...« Zopet je prenehal.

»Povej mi, kaj se je zgodilo!«

»Zaletela sta se. Oba so odpeljali v bolnišnico... bo- jim se za mamó...«

Skoraj mi je zmanjkalo tal pod nogami. Orijela sem se ga. »Povej... je... je... najhujše?«

Samo priklimal je. Nema sem se sesedla na stol. Vsa sem trepetala. Potem sem zajokala.

Dolgo sem tako sedela. Brat je brez besed stal ob me- ni. V meni je bilo preveč bolečine, da bi lahko ostala tu, zato sem dejala: »Pojdiva!«

»Ne, ti ostaneš! Sam grem... Moraš vendar počakati na rezultat! Mogoče boš celo nagrajena, pa te nikjer ne bo. Sama si si izbrala ta poklic. Bodi močna! Ljudem moraš kazati vesel obraz, četudi se za njim skriva bolečina. Tak je tvoj poklic.«

»Tega ne bom zmogla! Moram s tabo!«

»Ne, ostan! Saj bom prišel kmalu pote!«

S težkimi koraki je odšel. Pri vratih je še enkrat po- novil:

»Zapomni si, ne kaži ljudem bolečine, ne bi je razume- li! Prišli so sem zato, da bi se razvedrili.« — Potem je za- prl vrata.

Obsedela sem v naslonjaču. Vsega sem kriva jaz! Kaj sem storila, zakaj sem se prijavila za nastop? Spet sem zajokala...

»Pojdi, no, na oder, kaj pa še čakaš?« zaslišim glas druge debitantke. »Osvojila si prvo mesto. Pojdi hitro!«

»Kdo, jaz?« jo vprašam odsotno.

»Ti, da! Čakajo te!«

Zdi se mi nemogoče. Hitro vstanem. Obrišem si solze in počasi odidem na oder. Poskušam se nasmehnuti. Ne gre. V spomin si prikladem bratove besede: »Ne kaži ljudem bolečine, ne bi te razumeli!«

Spet sem pred mikrofonom. Dvorana mi ploska. Ko- maj zadržujem solze, ko se spomnim na mamó. Še enkrat moram zapeti. Ne vem, če bom zmogla. Kot v snu vidim dirigentovo znamenje. Zapojem. Moj glas je šibkejši kot prej, v njem je prizvok grenkobe, bolečine. Pojem, mama pa je mrtva. Zdrznem se. Skušam vsaj za nekaj trenutkov pozabiti strašno, kruto resnico. Bom zdržala do konca? V grlu me nekaj stiska, težko izgovarjam besede.

Kaj ne bo še konec pesmi? S kakšnim zanosom sem pela prej, zdaj pa mi je tako težko, da bi najraje pobeg- nila.

Konec... Vsega je konec: pesmi, sreče, kariere. Dobro vem, da nastopam prvič in zadnjič. Utrujena, z nagrado, ki mi sedaj nič več ne pomeni, odhajam z odra.

MARTA

(Honorar 100 din)

— »Prava sreča, draga Kunigunda, da sem bil tu! Pomisli, Marija naju je hotela zapustiti!«

Vremenost v svečanu

1. — Medved v berlogu se zbudi: je mrazlo, jasno, se obrne, da huda zima se poverne, in to še terdno v njem zaspi. — Jaga če potegne, vstane krešo st; da zima kmalu pobegne, prav dobro ni je svest.

2. — Kar pred Svečnico škerjan- ek žvrgoli, toliko časa še po Sve- ničli molči.

3. — Če na Svečnico dežuje, kmal se spomlad oglasuje.

4. — Ako svet'ga Petra stol mer- ni, dolgo časa zima še terpi.

5. — Ako je preveč toplo svečana, ma- travnica še počiva brana; če na- sprut svečana hud je mraz, mali- travnica se poti obraz.

6. — Rajši vidim svečana na polji vol- ki, kakor tamkaj hoditi v srajci moza.

7. — Svečnici če burje ni, še mali- travnica kaj nori.

Poduk zdraviga se ohraniti, življenje si podaljšati in v sili ga oteti

Zdravje je nar najboljši dar, za kteriga se ne moremo Bogu nikdar zahvaliti; več je vredno, kakor vse maloge in zakladi tega

OTROŠKA MAŠKARADA

Društvo prijateljev mladine v Brežicah bo na pustni torek organiziralo otroško maskarado. Spreved mask bo popoldne obšel najprej glavne mestne ulice, nato pa bo rajanje v prosvetnem domu. Maske bodo pogoščene.

Srečanje v šolskih klopih

Vodstvo artistske osnovne šole je pred kratkim povabilo na razgovor učence, ki so zadnja leta zapustili šolo in se zdaj pripravljajo na poklic. Odzvalo se jih je lepo število in srečanje je poteklo v priskrbenem vzdušju. Prisotni so bili tudi učenci sedanjega osmega razreda. Tisti, ki so zdaj na drugih šolah ali v uku, so dali koristne pobude za boljše seznanjanje otrok s poklici. Menili so, da svetovalci, ki prihajajo na šolo, pokliče v glavnem le naštevajo. To je premalo, zato bi kazalo povabiti v razrede inženirje, mojstre in druge ljudi. Oni s poklicem vsak dan živijo in ga znajo bolje opisati.

Razdeljene dolžnosti

Člani komiteja občinske konference Zveze komunistov so zadnje dni v januarju določili naloge komisij in si porazdelili dolžnosti med seboj. Sprejeli so program za dopolnitev obširnega zunanjepolitičnega pregleda.

KROFI NA STOJNICAH

Zdravilišče Čateške Toplice bo razpostavilo po Brežicah stojnice s krofi in krajinskimi klobasami, da se bodo številni gledalci torkove maskarade in četrtkovskega pokopa pustila lahko kar mimogrede okrepčali. V soboto bo na pustovanju v Toplicah nastopil ansambel »Rdeči koral«, v torek pa bo pel ljubljenski čateški občinstva Vice Vukov. V Mokricah bo pustovanje 11. februarja.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Ana Beluhan, upokojenka iz Sv. Križa, je padla na poti in si poškodovala levo roko; Katica Beribak, gospodinja iz Sel, je padla na poti in si poškodovala levo nogo; Fanika Čakančič, gospodinja iz Hrašine, je padla v stanovanju in si poškodovala glavo.

NOVO V BREŽICAH

INSPEKCIJSKA SLUŽBA pri občinski skupščini v Brežicah se je pred dnevi mudila dlje časa v Čateških Toplicah. Pregledala je hotel, restavracijo, počitarnico, naselje in prenočišča v stari zdraviliški zgradbi ter ugotovila, da jih lahko uvrstijo v B razred. Ta pregled je napravila v skladu s predpisom pravilnika o kategorizaciji hotelov.

V BREŽICAH je bil minul teden skladen razgovor o zaščitenih območjih za kmetijstvo in gozdarstvo v občini. Udeleženci so predlagali, da bi določili meje posameznih območij in predvideli vrsto kulture na njih. Menili so, da prepovedi ne nudijo dovolj zaščite, zato bi morali najprej ugotoviti zemljišča za smotno izkoriščanje.

PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH sklicujejo zbor občanov. Volilci obravnavajo na njih dejavnost v preteklem letu, pretepa poročila poravnanih svetov, obravnavajo načrte za novo de-

V Vrbinj pri Brežicah sekajo delavci Gozdnega gospodarstva les za tovarno papirja v Krškem. Izsekali bodo 15 ha topolovih nasadov in 5 ha drugih gozdnih površin. (Foto: inž. Vlado Jenko)

Zaenkrat še edini prebijamo led

Ob podpori komunistov in vseh delovnih ljudi Posavja bomo dosegli kar želimo — Sklepe bomo morali poslej dosledneje uveljavljati

Kam je usmerjeno delo novega medobčinskega sveta ZK Posavja in katerim nalogam dajete prednost?

Naloge in smeri delovanja našega sveta narekujejo osnovne družbene in ekonomske značilnosti sedanjega časa v Posavju. Naj naštejem nekatere izmed njih: območje Posavja je gospodarsko kulturno in geografsko zokrožena celota z vsemi obsežnejši manj razvitega območja v Sloveniji. Dnevne migracije delavcev in dijakov ter še mnogo drugega so karakteristike povezanosti Posavja. Kljub takim značilnostim, ki pomenijo skupne posavske idejno-politične in družbeno-gospodarske probleme, je doslej v Posavju prevladovala neopracijeliva neenotnost v idejno-političnem delovanju občinskih organizacij ZK ter odločno premajhno sodelovanje posavskih občin. Ob skupnem nastopu treh občinskih organizacij ZK oz. občin bi posamezna vprašanja prav gotovo dobila drugačne dimenzije in družbeno težo ne le v območju samem, ampak tudi navzven, do posameznih regij in republike.

Spriču tega bodo prizadevanja in delo medobčinskega sveta potekali predvsem v dveh temeljnih smereh. To sta:

— spodbujanje in usklajevanje naporov in dela organizacij ZK v Posavju za učinkovitejšo opravljanje njihove družbene vloge;

FRANC BUKOVINSKI

— oblikovanje in usklajevanje stališč in akcij za tesnejše sodelovanje na vseh tistih področjih družbenega dela, ki so bistvenega pomena za hitrejši družbeni ekonomski razvoj Posavja.

Kako kot dosedanji član tega medobčinskega organa ocenjujete odziv oz. dejanja, ki so sledila njegovim priporočilom in sklepom?

Menim, da je medobčinski svet v svojem dosedanjem enoletnem delu sprejel že vrsto koristnih pobud, stališč in predlogov prav na tistih področjih, ki sem jih prej naštel. Temu so sledili tudi nekateri stvarni napor, predvsem pri usklajevanju skupnega načrtovanja bodočega razvoja posavskih občin. Vsekakor pa bo v bodoče potrebno v našem skupnem interesu — to smo poudarili na prvi seji medobčinskega sveta v sedanjem sestavu — dosledneje uveljavljati skupno dogovorjene in sprejete obveze. Pri tem bodo morali največ storiti ravno člani medobčinskega sveta in vodstva občinskih organizacij ZK v vsaki občini.

Se vam zdi, da članstvo pričakuje od sveta več, kakor to zmore kot posvetovalni organ?

Medobčinski svet ZK je predvsem oblika organizirane regionalnega povezovanja in sodelovanja občinskih

organizacij ZK. Je torej dogovor in sporazum prizadejnih organizacij o vrstah in obsegu skupnih akcij, pri čemer pa vsaka izmed občinskih organizacij še naprej obdrži svojo samostojnost. Razumljivo je tedaj da bodo učinkovitost oz. rezultati dela medobčinskega sveta odvisni predvsem od naporov vsake izmed občinskih organizacij ZK.

Ne glede na tako opredeljeni položaj medobčinskega sveta po mojem mnenju članstvo ZK in drugi občani Posavja spriču mnogih odprtih in zahtevnih vprašanj bodočega razvoja na tem območju, upravičeno pričakujejo, da bo medobčinski svet kot zaenkrat še edina oblika medobčinskega povezovanja čim bolj odigral vlogo povezovalca na vseh tistih področjih ustvarjanja in dela, o katerih smo prej govorili. Ob tem izražam trdno prepričanje, da bo v tej svoji funkciji prav gotovo tudi uspeval, kolikor ga bodo v teh prizadevanjih iskreno podprli vsi člani ZK, vsi družbeni dejavniki in vse delovni ljudje Posavja.

Vprašanja zastavila
JOZICA TEPPEY

V BREŽICAH SE BOJE ZA ZEMLJIŠČA S TOPOLI

Čigavi bodo nasadi v Vrbinj?

Na zadnji seji občinske skupščine v Brežicah so dobili odborniki uradni odgovor na vprašanja o odnosih med gozdnim gospodarstvom Brežice in tovarno celuloze Krško pri odkupovanju zemljišč.

Zvedeli so, da sodeluje krška tovarna papirja »Djuro Salaj« pri osnavljanju nasadov s 70 odst. vloženih sredstev. Celuloza je soudeležena tudi pri odkupih zemljišč s 70 odst., ker toliko vlaga v nove nasade. Gozdno gospodarstvo je sklenilo s tovarno pogodbo o dolgoročnem sodelovanju pri skup-

nem osnavljanju topolovih plantaž. V enakem razmerju, kot oba poslovna partnerja vlagata sredstva, je tudi razmerje lastništva nasadov. V teku so celo dogovori, da bo Celuloza povečala svoj delež na 85 odst. Občinska skupščina Brežice ni zadovoljna s tem, da se tovarna vključuje tudi na zemljišča, čeprav nima nič proti temu, da dobiva svoj delež, ki ji pripada, v obliki surovine za papir.

Doslej je bilo na območju krške in brežiške občine odkupljenih za nasade 480 hektarov zemljišč, od tega v brežiški občini 316 ha. Topolovih nasadov je 540 ha, od tega 122 ha na zemljiščih splošnega ljudskega premoženja.

Občinska skupščina v Brežicah bo s predstavniki podjetja o teh odnosih na zemljiščih še razpravljala. Ni ji po volji, da bi zemljišča tako poceni prišla v last tovarne, saj se lahko zgodi, da jih bo morala občina celo drago odkupovati za svoje potrebe.

J. TEPPEY

Biserna poroka na Bizeljskem

V nedeljo 1. februarja, sta slavila biserno poroko zakonca Frančiška in Jože Pinterič z Bizeljskega. Zakonsko zvezo sta sklenila 7. februarja 1910 na Bizeljskem. Rodilo se jima je 9 otrok, od katerih jih živi še 5. Oba sta preužitkarja. Slavjenec Jože Pinterič je 31. januarja dopolnil 92. leto, njegova življenjska družica pa 25. januarja 84 let. Zelimo jima še veliko zdravja in zadovoljstva v njunem zakonu.

S 4. členom nismo zadovoljni

Kako je kolektiv METALA sprejel novi zakon

— Tovariš Sepetavc, dobili ste zakon o obrtnih nabavno-prodajnih zadrugah. Kako ste ga sprejeli v vaši zadrugi?

— Zakon v celoti pozdravljamo in se strinjamo z vsem, edino četrti člen, glede katerega smo imeli pomi-

sleke že v osnutku, nam ne ustreza. To pa zaradi tega, ker je v njem rečeno, da obrtne nabavno-prodajne zadruge lahko ustanavljajo proizvajalci in storitvene delavnice kot delovne enote zadruge le za dodelavo ali sestavljanje izdelkov oziroma za opremljanje obrtnih storitev svojim članom. Prepričan sem, da se niti ena slovenska zadruga ne bo lotila tega, ker je delovno področje omejeno samo na članne zadruge. To je mnogo preozko, da bi lahko zagotovili stalno zaposlitev. Po mojem mnenju bi morali dovoliti ustanavljanje proizvodnih in storitvenih delavnic, v katerih bi lahko delali tudi za zunanje naročnike, ne le za svoje člane. Tako bi imeli zagotovljeno stalnost dela, povečali bi število zaposlenih, ker potrebe na trgu dovoljujejo širšo dejavnost. Razen tega bi se tudi sestav v organih upravljanja precej popravil. Na vse to gledam z očmi občana, ki se zaveda, da je na delu v tujni blizu 2000 ljudi. Zakaj jim ne bi odprli nekaj novih delovnih mest tudi pri nas? Zdaj, ko smo dobili zakon, dokončno vemo, kaj smo. Včasih so nas prav zaradi neurejenega pravnega položaja obravnavali zdaj kot zadruge zdaj spet kot podjetje, kakor je komu prišlo bolj prav.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Zakšek iz Osredka — Mihelca, Vera Svah iz Vel. Podloga — Natašo, Stefka Bizjak iz Brežic — Jožico, Terezija Motoh iz Pokleka — dečka, Marija Mihelin z Bizeljskega — dečka, Kristina Zupančič iz Anovca — deklico, Frančiška Kukovič iz Dol. Leskovec — Ksenijo, Neža Irt s Čateša — Borisa, Angela Glaser iz Brestanice — Bruna, Frančiška Filipič iz Bošnjega — Simona, Vera Bačan iz Senkovec — Marijo, Marija Imperi iz Ledine — Viktorja, Pavla Jovanovič iz Mihalovca — deklico, Vida Smit iz Stranja — Franca in Neža Omerzu iz Pavlove vasi — deklico. — Čestitamo!

Brežiški upokojeanci so dobili streho v novem stanovanjskem bloku. Nekateri so se vselili vanj tik pred novim letom, drugi pa so počakali, da so minili prazniki. Za upokojece je v bloku 15 stanovanj, na katera so prosilci čakali nekaj let ali pa celo desetletje in več. (Foto: J. Teppey)

RADIO BREŽICE

PETEK, 6. FEBRUARJA: 18.00 — 18.10 — Napoved programa in poročila. 18.10 — 18.40 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.40 — 19.30 — Glasbeni oddaji: Izbrali ste sami.

NEDELJA, 8. FEBRUARJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Pesniško izročilo — program učencev osnovne šole bratov Ribarjev ob slovenskem kulturnem prazniku — Kako daleč smo z usklajevanjem? — Kako daleč smo z usklajevanjem? — Za naša statistična obdobja Brežice — Za naša statistična obdobja Brežice — Pomočeno cepljenje sadnega sadja — Iz slovenske glasbene zakladnice — Naše gospodarstvo na prelomu? — Nedeljski pogovor — podpredsednikom občinske skupščine Brežice Ivanom Živičnem — Ob-Pozor, nimaš prednosti! — Obvestila, reklame in sporaz. kinematograf. 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 10. FEBRUARJA: 16.00 — 19.00 — Novo v knjižnici — Kaj priganov nam predstavlja — Kaj priganov nam predstavlja — Dojenjska naša nova številka Dojenjska naša nova številka — lista — Iz naše glasbene zakladnice — Obvestila, reklame in filmski pregled. 19.00 — 19.30 — Diskoteka predstavlja svoje novitete.

BREŽIŠKE VESTI

Cesta - preizkušnja za mlade

Mladina bo pomagala graditi cesto na Planino

Na nedeljski konferenci ZMS v Krškem so mladi kritično ocenili dosedanje delo, dali priznanje najboljšim aktivom, druge pa spodbudili za nove naloge. Rajko Derstvenšek je v svojem referatu prikazal življenje mladine in omenil, da v Krškem mladi nimajo prostora za sestajanje, zato se srečujejo v gostinskih lokalih. Dobil je odgovor, da se bo občinske organizacije s skupščino vred potrudile za

ureditev primerne prostora v domu Partizana.

O mladinskih delovnih akcijah v zadnjem letu je govoril Zdenko Mirt in pohvalil zlasti aktiv na Senovem in aktiv v Leskovcu. Jože Sotelšek je seznanil člane konference s težavami in udeleževanjem mladine na vasi. V Koprivnici je delo mladih oteženo in že zopet jim delajo težave pri obisku plesnih vaj. Na vasi bi aktiv bolj zaživeli, če bi imeli sposobna vodstva, žal pa v večini krajev tega nimajo.

V razpravi so se oglasili tudi gostje. Predsednik Socialistične zveze je poudaril, da se je mladina pri zadnjih volitvah uspešno uveljavila, saj je bilo med 184 evidentiranimi kandidati kar 50 mladincev. Mladino je pozval na delovno akcijo na cesti na Planino v Gorjancih. Mladim bodo pomagali tudi pripadniki armade. Cesta mora biti dokončana do 3. julija letos.

Sekretar komiteja je naslovil na mladino želje občinske konference po večjem vključevanju v vrste ZK in po sodelovanju v obrambnih pripravah.

Krčani plavali v Zagrebu

Plavalni klub Celuzar je pretekli teden v Zagrebu imel plavalno tekmovalno svojih plavalcev. Dosegli so kar dobre rezultate: 400 m prosto: Čargo 4:58,4; 100 m delfin: Jenkole 1:21,9; 200 metrov prosto: Turk 2:43,0; 100 metrov prosto: Navak 1:22,6; 100 m prsno: Novak 1:37,3. Uspešen je bil tudi naznailski plavalec v klubu Andrej Skafar, ki je postavil osebni rekord v disciplini 50 m prosto s časom 38,0, medtem ko je prog 50 m delfin preplaval v 47,7 sekunde. Celuzarjevi plavalci se resno pripravljajo za zimsko republiško in državno prvenstvo ter na letošno tekmovalno sezono. L. HARTMAN

Pozvedimo, zakaj so izstopili

Željam mladih ljudi ne znamo prisluhniti

Preberite nekaj misli direktorja tehniške šole Krško Lojzeta Stiha o obnavljanju Zveze komunistov:

— Konferenca Zveze komunistov v Krškem je sicer razpravljala o zelo pomembnih gospodarskih vprašanjih, posebej pa bi treba spregovoriti še o tem, zakaj je tako malo mladih v organizacijah ZK. Eden izmed vzrokov je gotovo ta, da je današnja oblika dela v tej organizaciji za mlade premalo zanimiva. Drugi vzrok moramo iskati pri sebi, ker smo se premalo potrudili, da bi Zvezo komunistov približali mlademu človeku.

Ustaviti bi se morali tudi pri izključevanju in izstopanju iz članstva v ZK, ki običajno sledi nedelavnosti po-

sameznikov. Ob tem se nam takoj zastavi vprašanje, zakaj so ti ljudje stali ob strani: ali jih je delo v organizaciji razočaralo ali v njej sploh niso našli svojega mesta? Zato menim, da bi bilo zelo dobro pripraviti raziskavo o mnenju mladih o Zvezi komunistov, dobro pa bi bilo prisluhniti tudi mnenju tistih, ki so izstopili iz organizacije. Tega nisem mislil samo za občino, ampak za širšo družbeno skupnost.

Iz pritlikavca raste velikan

Leto 1970 pomeni za Kovinarsko iz Krškega veliko prelomnico. Kolektiv vidi pred seboj dolgoročno perspektivo, odkar se je odločil za modernizacijo.

Podjetje si je ustvarilo ime po vsej Jugoslaviji. Trenutno je eden največjih proizvajalcev jeklenih konstrukcij na Slovenskem. Na leto napravi v Kovinarski 800 ton industrijske opreme, 2500 ton jeklenih konstrukcij in 1000 ton podnic za rezervoarje. Z industrijsko opremo oskrbujejo kemične tovarne, steklarne, asfaltna baze, industrijo nafte in plina ter tovarne papirja. V prihodnje bo proizvodnja industrijske opreme zavzela širok obseg, računajo, da bo dosegla 2000 ton. Obdržati bodo tudi izdelovanje podnic za rezervoarje po laro-

čilu. Podjetje jih je do sedaj izdelovalo v glavnem po naročilu, zdaj pa ima že načrte za serijsko proizvodnjo. Dosedanji obseg podnic nameravajo podvojiti.

Kovinarska bo tudi v prihodnje zadržala zase jeklene konstrukcije. Tržišče ima zagotovljeno predvsem na slovenskem območju, zato si obetajo povečanje te proizvodnje na 4000 ton. Za modernizacijo potrebuje tovarna precej denarja. Za investicije bodo leta 1975 pora-

bili blizu 10 milijonov dinarjev. Uresničitev zastavljenih načrtov si bo morala zagotoviti s posojilom.

Kolektiv se je zavestno izrekel za postavljeni razvojni program in pričakuje razumevanje občinske skupščine in širše družbeno-politične skupnosti. Delavci so pripravljeni vsak zase prispevati za napredek, kolikor največ zmorejo. Prepričani so, da analiza tržišča, ki so jo do sedaj napravili, potrjuje pravilnost začrtane poti v naslednjih petih letih. Tovarna, ki se je razvila iz majhne obrtne delavnice, postopoma preraščala v industrijskega velikana, zato pa mora do kraja modernizirati ves proizvodni postopek.

V Brestanici republiški muzej

Republiška zveza Združenj borcev NOV je minulo sredo sklicala na brestaniškem gradu posvet o nadaljnjem razvoju muzeja izgnancev. Udeležilo se ga je 19 predstavnikov muzejev in kulturnih ustanov ter komisij za kulturne spomenike pri združenjih borcev. Udeleženci so si ogledali muzej, po katerem jih je vodil prof. dr. Tone Ferenc. V razgovoru, ki je sledil ogledu, so se zavzeli za to, da bi dobil muzej republiški značaj in da bi ga kasneje razširili. Priporočal naj bi tudi preseljevanje drugih evropskih narodov in se sčasoma razvil v evropski muzej izgnancev.

Komisije že delajo

Minuli teden so se začele sestajati komisije, ki so jih izvolili na občinski konferenci ZK v Krškem. Komisija za idejna vprašanja se je zavzela za to, da bi prilagodili resolucijo razmeram v krški občini. Pripravila je akcijski program za obravnavo posameznih vprašanj po skupinah in aktivih ZK.

Če želite

odgovor ali naslov iz malih oglasov nam pošljite v pismu dopisnico ali znamko za 50 par.

UPRAVA LISTA

MAŠKARADA V KRŠKEM

Upravni odbor TVD Partizan Krško se je sestajal in sklenil, da priredi tradicionalno partizansko maskarado v torek, 10. februarja, ob 20. uri v domu TVD Partizan.

Pozornost pri delitvi!

Posvet s knjigovodji in z drugimi vodilnimi delavci v gospodarskih organizacijah, ki ga je 30. januarja sklicala podružnica Službe družbenega knjigovodstva v Krškem, je bil zelo dobro obiskan. Na njem so prisotni ugotovili, da bo letos reforma zahtevala smotno gospodarjenje in dosledno izpolnjevanje priporočil za delitev dohodka. Povečevanje osebnih dohodkov bo možno le ob rasti proizvodnje in večanju poslovne sposobnosti podjetij.

Mladi in zunanja politika

Občinski komitej ZM v Krškem bo v novem obdobju namenil prednost izobraževanju mladine. Najprej bodo priredili zanjo več predavanj o zunanje-političnih dogodkih, nato pa še o najpomembnejših vprašanjih našega družbenega in gospodarskega razvoja. Pri tem jim je obljubil pomoč občinski komitej ZK.

Nova zbirka v Brestanici

Muzej izgnancev v brestaniškem gradu bodo verjetno še letos razširili z zbirko umetniških risb in skic, ki so nastale v pregnanstvu. Zanje bodo uredili dva prostora.

JUTRI PREŠERNOVA PROSLAVA

6. februarja ob 19. uri bo v Domu svobode proslava v počastitev obletnice smrti pesnika Franceta Prešerna. Program so pripravili: osnovna šola, glasbeno šola Krško, ter člani delavskega prosvetnega društva »Svoboda«. Nastopil bo tudi pevec Matko Matjan. Organizatorji se priporočajo za obisk.

A. ZMAVC

KRŠKE NOVICE

■ **VARSTVO PRI DELU IN STANOVANJA.** Občinski sindikalni svet si je za letošnje leto zadal precej pomembnih nalog. Da se skrb in vpliv sindikata širi, je sklepali tudi potem, da v svojih nalogah zajema tudi področja varstva pri delu in skrb za reševanje stanovanjskih problemov, ki jih je v komunih še vedno veliko.

■ **ZA 16,7 ODST. VEČJI OSEBNI DOHODKI.** Organi upravljanja pri GP SAVA so sklenili, da se bodo osebni dohodki v tem kolektivnem povečali v letošnjem letu poprečno za 16,7 odst. Po kvalifikacijskih kategorijah bodo najmanj pridobili ne kvalificirani delavci — 5 odst., največ pa tehnični kadri, in sicer 25 odst. večje OD.

■ **PRELOŽENI OBČNI ZBOR.** Konec januarja bi moral biti občni zbor obč. sindikalnega sveta. Zaradi bolezni predsednika so občni zbor preložili za približno mesec dni.

■ **NADVOZ V LETU 1971/72.** Priprave za gradnjo nadvoza čez železniški prelaz so v polnem teku. Če se bodo investitorji gradnje dokončno sporazumeli, bo nadvoz končan v letu 1971/72. Predvideno je, da bodo pri inve-

sticih sodelovali vsak z enotretinsko udeležbo železnica, republiški cestni sklad in občinska skupščina. Investicijski stroški za nadvoz še niso znani.

■ **KOMUNISTI SO SE SE. STALI.** Nedavno (30. jan.) so se v tovarni papirja sestali člani osn. organizacije ZK. Obravnavali so poročilo sekretariata o aktualnih problemih gospodarjenja. Razprava se je nanašala predvsem na pomanjkanje surovin — zaradi tega še vedno delajo s polovičnimi kapacitetami — na razvoj podjetja in na mesečne odnose.

■ **KDAJ AVTOBUSNA POSTAJA?** Čeprav so organi SAP upravljanje že konec 1968. leta sklenili zgraditi na Vidnu avtobusno postajo, do gradnje še ni prišlo. Vse kaže, da si pri SAP glede gradnje sedaj niso enotni. Potniki bodo še nekaj časa čakali na dalj.

■ **NA ZDRAVLJENJU 42 DELAVCEV.** V tovarni papirja so v preteklem letu omogočili zdravljenje ali okrevanje v Cateških Toplicah, Rogoški Slatini, Radenci, na Lisci in v Poreču 42 delavcev. Podobno bodo za zdravje delavcev poskrbeli tudi letos.

Premogovnik na Senovem požre ogromne količine lesa. Delavec na sliki je pravkar naložil vagonček hlodov, ki jih bodo uporabili za podpore v jamah. (Foto: Jožica Teppey)

NAJEMNINA NAJ SE VRAČA ZA POPRAVILO GRADU

Strah za grad je bil odveč, ali res?

Opozorila za nevarnost požara so naletela na gluha ušesa! Ni dosti manjkalo, pa bi zgorelo ostrešje — Streha kljub najemnini še pušča

Pod naslovom »Strah za grad je bil odveč« je bil 25. decembra lani objavljen v vašem listu sestavek, v katerem je med drugim pisalo: »Ko je turistično društvo pred letom dni sprejelo na stanovanje v brestaniški grad delavce Železniškega gradbenega podjetja, je doživljalo precej očitkov... Vredno je bilo, saj so s tem zaslužili lepe denarje za vzdrževanje gradu, za kar sicer ni nikjer rednih virov...

Ker sem bil podpisani tudi eden od tistih Brestaničnov, ki so dvomili da se bo denar od najemnine porabil za popravilo gradu, in sem istočasno tudi opozarjal na možnost požara na gradu, sklepam, da velja dopisnikova ugotovitev — strah za grad je bil odveč — tudi meni. Dopisnik pravi da je turistično društvo dobilo od železnice okoli 50.000 din na-

jemnine in da je torej zaslužilo lepe denarje za vzdrževanje gradu. »Če nič drugega, vsaj streho bodo lahko zakrpal«, piše dopisnik. Teh dveh ugotovitev sem vesel, saj streha vpije po takojšnjem popravilu. Manjkajo žlebovi in opeka marsikje prepušča vodo. Hodnik, ki je bil ob odprtju muzeja lepo prebeljen, je porjavel od vode, ki pronica skozi streho.

Turistično društvo prav gotovo ve, da se kaj takega ne bi smelo dogajati, in je zaradi tega namenilo z najemnino zasluženi denar za popravilo strehe. Tako je prav in pošteno. Dohodek od gradu naj se porabi za grad, dohodek od gostišča pa za gostišče!

Pisec naj nam prihodnjič pove kdaj je društvo prejelo tistih 50.000 din najemnine in zakaj ni bilo mogoče še pred zimo popraviti strehe. Pove naj tudi, kdaj bo društvo to napravilo in koliko bo to delo veljalo. Končno pa še tole: pred dnevi je zaradi slabih dimnikov izbruhnil požar v enem od grajskih prostorov; hitri preprečitvi gre zahvala, da je bil ogenj pogasjen. Kljub temu je zgorelo precej obleke, ki jo je imel tam uskladiščeno občinski odbor RK iz Krškega. Vprašam vas: kaj bi bilo, če bi požar izbruhnil ponoči in se razširil na podstrešje? Prepričan sem, da ne bi bilo nobene pomoči, kajti tramovje je suho. Prav je, da si delavci po prihodu z dela zakurijo, toda za požarno varnost bi moralo biti v gradu kljub temu poskrbljeno! Na to sem včasih že opozarjal.

A. ZMAVC

Veselo na snegu so učenci koprivniške osnovne šole med počitnicami zaman pričakovali. Našli so si drugo zabavo, da so jim urice počitka prijetneje minile. Deček in deklica, ki ju vidite na sliki, sta si izbrala za proste urice šahiranje. (Foto: Jožica Teppey)

Danes seja skupščine

Sevniška občinska skupščina se bo danes dopoldne sestala na svoji 8. seji. Dnevni red zasedanja obsega kar 16 točk, med njimi odlok o ustanovitvi sklada za narodno obrambo, odlok o vzdrževanju javne snage in obveznem odlaganju smeti in odpadkov, poročilo o varstvu pri delu, odlok o neposredni kontroli cen, poročilo o poslovanju sevniškega Komunalno stanovanjskega podjetja, določitev ribolovnega območja in še nekatere zadeve. O odločitvah skupščine bomo več pisali prihodnjič.

Kal: predavanji o prvi pomoči

Za minulo nedeljo je bil na Kalu pri Sentjanžu sklican razgovor o davčni politiki in zavarovanju kmetov. 15. februarja bo ob 14. uri v tem kraju veterinar Franc Stirm predaval o prvi pomoči pri živini. 1. marca ob istem času pa je predvideno predavanje Dr. Humra o prvi pomoči pri ljudeh.

NOVICE IZ TRŽIŠČA

● **PREVZEM VODOVODA NA MALKOVCU.** V ponedeljek, 2. februarja, je bil na Malkovcu tehnični prevzem tamkajšnjega vodovoda, ki so ga prizadevali ljudje zgraditi v zelo kratkem času. Voda je v hiše prvič prišla že decembra, vendar je bilo takrat še vedno kot polovico hiš brez vodovodne napeljave.

● **PREDSEDNIK JE IVAN PUNGČAR.** Na prvi seji novozvoljenega odbora krajevnih organizacij SZDL Malkovec so izvolili za predsednika Ivana Pungčarja, za tajnika Ljuzeta Udovca, za blagajnika pa Slavka Levstika. Utrdili so tudi delovni program, ki obsega med drugim: gradnjo vodovoda za Pavlo vas, začetek in pomoč pri gradnji vodovoda Krsinji vrh, ureditev poti ter še nekatere organizacijske zadeve.

● **ČAKAJO NA DANO OBLJUBO.** V Tržišču ljudje še vedno čakajo, da pridejo električarji iz Sevnice, ki so obljubili, da bodo uredili javno razsvetljavo. Zaukrat so Tržiščani kar v temi.

● **ZBOR GASILCEV.** Prejšnjo nedeljo so zborovali tržiški gasilci, ki so ob tej priložnosti sestavili delovni načrt za letošnje leto.

● **PREMALO DENARJA.** Laniška pomoč občinske skupščine krajevni skupnosti Tržišče v višini 5.000 dinarjev je bila razdeljena na 23 vasi, zato je, razumljivo, vsaka izmed njih dobila zelo malo. Kljub temu je bilo opravičeno veliko del, o čemer smo že pisali. Iz programa za letošnje leto je razvidno, da bi ves denar, ki ga občina prispeva, lahko porabili samo za gradnjo vodovodov v Krsinjem vrhu. Pavli vasi in Gabrijelah, vse drugo pa bi moralo počakati.

L. UDOVC

46 let biti „financar“!

»Res ni lahak tak posel, da vse življenje terjaš od ljudi denar,« pravi Franjo Musec

V petek je občinska uprava v Sevnici pripravila poslovlino slovesnost za svojega dolgoletnega službenca, načelnika davčne uprave, nazadnje pa davčnega inšpektorja 65-letnega Franja Musca, ki je nič manj kot 46 let svojega življenja posvetil davčni službi.

Rodil se je v Logatcu, od koder se je družina po nekaj letih preselila v Sevnico. Končal je meščansko šolo ter se v začetku 1924 zaposlil pri takratnih »financarjih«. Služboval je v Radljah ob Dravi, v Slatini Radenci, Dubrovniku, ob Skadarskem jezeru. »Takrat je bilo tako: če nisi pravega volil, si lahko pričakoval, da boš moral nad drugo delovno mesto. Jaz sem že moral enkrat tako,« pove Franjo.

Osvoboditev je dočakal v Iloku, zatem je delal še v Sidu, Slovenskih Konjicah, dokler se ni 1956 zaposlil na občini v Sevnici.

Kaj naj bi preizkušenega finančnega mojstra vprašali drugega kot to, kako se mu je posrečilo zdržati toliko let pri tako izpostavljenem delu!

»Res ni lahak tak posel,

kjer denar zahtevaš, ne pa daješ. Pred leti se mi je na Branskem nad Sentjanjem celo zgodilo, da sem imel denar, ki ga je bil lastnik kmetije dolžan za davke, že v rokah, pa mi ga je strgal in mi zagrozil z orožjem, da sem moral bežati.«

»In kateri davčni obvezniki so vam povzročali največ težav?«

»Obrtniki, posebno z gostilničarji je bilo težko. Človek mora zameriti ljudem, ki so v svojih davčnih prijavah izkazovali nekaj tisočakov zasluga — ali celo izgubo, ob tem pa so gradili nove hiše. Ko sem jih vprašal, od česa sploh živijo, so me začudeno gledali.«

M. L.

Z ZADNJEGA ZBORA VOLIVCEV

Na Bučki so se odločili

Še letos bodo začeli graditi vodovod — Predlagali so odlok o obveznem prispevku za ceste

Na Bučki so se na zadnjem zboru volivcev prejšnjo nedeljo dokončno odločili: še letos bodo začeli graditi vodovod, ki si ga želijo že desetletja. Na zboru so ugotovili, da so načrti in priprave že tako daleč, da bi bila velika škoda odnehati prav zdaj.

Po načrtih, ki jih je omogočila občinska konferenca SZDL, bo vodovod stal okoli 220.000 dinarjev. Napajal bo gospodinjstva Bučke, Jerman vrha, Laz in še nekaterih vasi in zaselkov. Ker so stroški gradnje precejšnji, se je

vodovodni odbor odločil, da bo gradil v dveh fazah. Na zboru volivcev so naredili tudi razdelilnik, po katerem bo prispevalo vsako gospodinjstvo.

Na zboru volivcev so veliko govorili tudi o popravilu vaških poti in cest. Predlagali so, naj občinska skupščina sprejme odlok, po katerem je vsako gospodinjstvo na območju krajevnih skupnosti Bučka obvezno prispevati 16 prostovoljnih delovnih ur ali namesto njih plačati za vsako uro 5 novih dinarjev. Skupščina bo sprejela tak odlok, saj bo prispeval k načrtnejšemu delu in skrbi za ceste.

Sklenili so tudi, da bodo v prihodnje tesneje sodelovali s sosednjo krajevno skupnostjo Rako, s katero bodo sklenili sporazum o skupnem popravilju nekaterih vaških poti in cest.

TELEVIZORJI IN PEČI

V prodajalni ELEKTROTEHNA v Sevnici imajo na zalogi še nekaj madžarskih televizorjev sprejemnikov, ORION z ekranom 59 cm stane le 2.370 din. Zanimiv je tudi mali ORION — minivizor. Prav tako imajo na zalogi še nekaj trajno gorečih peči GORENJE in francoske GODIN.

ELEKTROTEHNA je dobila novo pošiljko raznovrstnega vodoinstalacijskega materiala. Tudi elektroinstalacijskega materiala imajo dovolj na zalogi.

Odslej lahko prodajalno ELEKTROTEHNA v Sevnici pokličete tudi po telefonu 74-142. (PO-E)

PARTIZANOVA MASKARADA bo tudi letos na pustno soboto zvečer v lepo okrašenih prostorih doma. Za najlepše maske, ki jih bo izbrala posebna komisija, je pripravljen lepo število dragocenih nagrad.

MAKADAM ENOSTAVNO VEČ NE ZDRŽI DANAŠNJEGA PROMETA

„Naredili smo več, kot bi morali - vzroki za slabe ceste so drugje“

Odgovarja vodja vzdrževanja cest v sevniški občini Franc Povše

Poročali smo o ostri javni kritiki na račun vzdrževanja cest v sevniški občini, ki so jo izrekli na prvi seji novoizvoljene občinske konference SZDL. Vodjo vzdrževanja pri delovodstvu novomeškega Cestnega podjetja v Sevnici Franca Povšeta smo zato zaprosili za nekaj odgovorov.

»Tovariš Povše, gotovo ste seznanjeni s kritikami z zadnje seje občinske konference SZDL na račun vzdrževanja cest, za katere skrbi Cestno podjetje Novo mesto. Kaj pravite na to?«

»Očitki na račun delavcev naše uprave so neutemeljeni. Naredili smo več, kot bi morali. Bistvo problema je drugje. Lani smo prekoračili plan našega delovodstva in denar, ki mu je bil dodeljen, za 300 odstotkov samo na zavrski cesti. Če pet let dobivamo enako veliko denarja, kar je povsem nevzdržno, saj je vsakomur jasno, za koliko so se povečali stroški v zadnjih petih letih, za veliko pa se je povečal tudi promet.«

»Na konferenci so očitili, da niste izkoristili udruge in niste posipali cest, ko so bile le-te še mokre. Menili so tudi, da bi morali imeti ob cesti že pripravljen gramoz za zapisanje jam.«

»Zadnji odtok je povsem nestrokovno. V praksi smo se prepirali, da je bolj pametno gramoz dovažati, ker manjši kupi ob cesti ostaja dolgo zamrznjeni in cestarji le stežka pridejo do gramozov in peska. Pa še nekaj: kupi ob cesti ne zaženejo dosti, saj je treba mnogo kamionov gramoz in peska, če hočemo ceste dobro popraviti. Letošnja odjuga je bila nenadna, toda zlasti na mirenki cesti nepopolna. Vse ceste na našem območju smo pravočasno preorali z buldožerjem in grederjem, ukrepali pa smo tudi proti poledici. Na cesti je še vedno nekaj ledu, zaradi česar so jame še večje, gramoz pa se v takih kotanjah ne drži dlje časa. S kako velikimi težavami se ukvarjamo, naj pove primer, da smo za enkratno krpanje ceste Brestanica-Sevnica porabili 500 m³ gramozov, učinek pa je komajda opazen. Če v januarju smo imeli tako velike stroške, da smo zaskrbljeni, kako bo z vzdrževanjem cest med letom.«

»Kaj pravite k očitkom rudnika Hrastnik in Trbovlje, ki sta zagrozila, da bosta prenehala voziti delavce iz Sentjanža in Krmelja, če ceste ne bo popravljena?«

»V tem vplivu je preveč dramatiziranja. Delali smo ob sobotah in nedeljah, da bi ceste bolj vzdrževali. Tudi občinska skupščina Sevnica bi se lahko uredila lastništvo kamnoloma v Skrovni-

ku, da bi uporabljali tamkajšnji gramoz. Mirenska ce-

Zadnja pot Damjanove mame

Nedolgo tega so na pokopališču v Gabrijelah pokopali Marijo Damjan iz Pijavice, preprosto, skromno ženo, ki se je kljub 85 letom še živo zanimala za dogodke doma in po svetu. V tem mesecu bi praznovala 60 letnico zakonskega življenja; vzgojila je 7 otrok, od katerih so trije dali življenje za svobodo. Ob grobu se je od Damjanove mame najstarejše občanke na območju krajevnega urada Tržišče, poslovlil predstavnik krajevnih organizacij ZB Tržišče.

B. D.

A. ZELEDNIK

URAD PUSTNEGA KRALJSTVA JAVLJA:

Cesto bo dala pustna oblast

10. februarja bo v velikem ceremonialu asfaltiranih zadnjih 12 km ceste od Ljubelja do Ohrida

Spoštovani meščani, sporočamo vam, da bo pustna oblast, ki se bliža, naredila za vas toliko dobrega, da je zlepa ne boste pozabili. Uresničila bo prvo posavsko integracijo (sodelovanje turističnih društev Sevnice in Krškega), izpeljala bo vesoljsko poroko Lune in Marsa in predvsem: asfaltirala bo zadnjih 12 km ceste med Ljubeljem in Ohridom.

Sporočamo tudi, da bo Pustno kraljestvo sprejelo še več pomembnih dokumentov, pri čemer posebno opozarjamo na proglas »vsj enotni — vsj edin« ter na posebne dovolilnice soprogam in ljubimcem ter še na nekatere javne listine, ki naj do našega praznika ostanejo skrivnost.

O resoluciji v osnov. organizacijah

Občinski komitej ZK Sevnica je minuli teden obravnaval zunanje politični položaj Jugoslavije, posebno odnose do vzhodnoevropskih dežel. Sklenil je tudi, da bodo po krajevnih organizacijah ZK obravnavali naloge, ki sledijo iz resolucije, ki jo je republiška konferenca Zveze komunistov Slovenije sprejela na prvi seji.

RADIO SEVNICA

Radio Sevnica oddaja poskusno na valovni dolžini 213 m ali 1403 kHz.

NEDELJA, 8. FEBRUARJA: 12.00 — Napoved programa — Lokalna poročila — Občinske novice in kronika — Objave, reklame in spored kinematografov — Kulturni praznik Slovencev, Prešernov dan — Operne arije — Nekaj o vzgoji — Prvi del oddaje po željah — Zdravstveni napotki — Spomini na NOB — Kmetijski nasveti — Tuji pevci, tuje melodije — Promet in mi — Drugi del oddaje po željah.

SREDA, 11. FEBRUARJA: ob 17.00 — Objave, reklame in spored kinematografov — Zdravstveni napotki — Nekaj o vzgoji — Sodišče in občan — Poje otket iz Loke — Razgovor s direktorjem konfekcije JUTRANJKE — Prvi del oddaje po željah — Kmetijski nasveti — Z glasbo po svetu — Turistični napotki — Nove melodije — Nekaj o bontonu — Glasbene igranke v studiu — Drugi del oddaje po željah.

sta je preobremenjena toda staro sofersko pravilo je, da je treba hitrost prilagoditi razmeram na cesti. Naši delavci želijo, da se kritiki bolje seznajajo z našimi težavami. Dobronamerne pripombe radi upoštevamo.«

Spored pustnega torka

Ob 14. uri bo v Smarju poročilo za firbce in objava pogodbe o asfaltiranju ceste Impolje-Krško.

Ob 15. uri na ploščadi pred Merksom — asfaltiranje ceste.

Ob 16. uri v gasilskem domu vesoljska svatba.

Ob 17. uri na Kvedrovem trgu prevzem in izročitev ceste za promet.

Ob 17.30 slavnostna vesoljska poroka.

V prodaji so vstopnice in enodnevna dovoljenja za nemoteno ponočevanje.

SLEDI, KAR KDO ŽELI!

Razpored skupščin ZB

Sestavljen je razpored letnih skupščin krajevnih organizacij Zveze borcev NOV na območju sevniške občine. Medtem ko sta že bili skupščini v Loku in na Blanci, se bodo v naslednjih dneh zvrstile še: 12. febr. v Borzvrstilu, 19. febr. v Sevnici, 22. febr. v Krmelju, Sentjanžu, Bučki in Studencu ter 1. marca v Tržišču in Zabuškju.

SEVNIŠKI PABERKI

■ **VAS MIKA DRŠALNA REVIJA?** Neutrudni Jože Smodej spet zbira prijave za izlet v Celovec in obisk slovite dunajske dršalne revije. Tja bi se s Sapovim avtobusom odpeljali v času od 6. do 10. februarja, kar je odvisno od tega, za kateri dan se bo odločilo največ ljudi. Izlet stane 75 do 85 dinarjev na osebo.

■ **NAGLENO ZA.** Svet za urbanizem, komunale in stanovanjske zadeve je prejšnji teden na seji sklenil, da je treba natančneje preučiti zahtevek sevniških dimnikarjev, ki so predlagali, da bi podražili svoje storitve. Člani sveta so menili, da je podražitev nekaterih uslug upravičena, saj se cene že dolgo niso spreminile in imajo dimnikarji razmeroma slabe zaduške.

■ **BAGATOV TEČAJ.** Kot važno lepaki, se je ta teden začel v Sevnici Bagatov tečaj šivanja, krojenja in vezanja, ki obsega 70 učnih ur.

■ **OSTREJE GLEDE SNAGE.** Na današnji seji občinske skupščine je tudi odlok o vzdrževanju javne snage ter obveznem odlaganju smeti in odpadkov. Odlok, ki predvideva do 3.000 novih dinarjev kazni za kršitelje, naj bi po mnenju predlagateljev prispeval, da bi Sevnica in drugi kraji v občini dobili lepši videz.

■ **OB DOMU SE PRAVNICA.** Pri sevniškem gasilskem domu bodo uredili tudi pralnico za čiš-

POGLOBITI STIKE Z OBČINO

Zdaj imajo svoj klub

Pomenek s predsednikom novoustanovljene- ga Kluba študentov trebanjske občine, Jože- tom Mandljem, študentom gradbeništva iz Trstenika

»Trebanjska občina šte- je med manj razvite. Po podjetjih imajo malo strokovnjakov, čeprav so prav ljudje navažnejši pri tehnološkem napredku. Kako gleda vaš klub na ta dejstva?»

»Sodelovati z domačimi delovnimi organizacijami je naša najvažnejša nalo- ga. V ta namen bomo iz- delali tudi analizo, v kate- ri bomo ugotavljali potre- be v občini in skušali stu- dentov ne dobiva druž- bene pomoči, čeprav bi jo nekateri zelo potrebo- vali. Da bi poglobili stike, ima klub v načrtu razgo- vor z gospodarstveniki ob- čine ter ekskurzijo po po- djetjih občine.»

»Ze v starih, dobrih ča- sih je študentarja rada prirejala zabave. Gotovo na to niste pozabili.»

»Naš klub bo v soboto, 7. februarja, priredil pust- ni ples na Mirni, v načrtu pa imamo tudi, da bi ka- sneje organizirali brucova- nje v Trebnjem.»

M. L.

RAZGLAS ROKA

ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA
V SEČNIH SEZONAH

1970/71 IN 1971/72

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količin lesa za domačo uporabo GG Brežice objavljajo GOZDNI OBRATI Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Radeče, Senovo in Sevnica

ROK ZA PRIGLASITEV
SEČNJE LESA

V SEČNIH SEZONAH
1970/71 in 1971/72

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na področju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 1. februarja
do 15. marca 1970

Kraj in čas priglasitve v navedenem roku bodo gozdni obrati objavili na krajevno običajne načine.

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno priglasiti sečnji za dve leti skupaj (1970/71 in 1971/72).

Vsak gozdni posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglase- ne količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjavo in tehničnega lesa in koliko je namenil za prodajo. Če ima gozdni posestnik zaradi večjih popravil stavb v svo- jem gospodarstvu ali novogradnji večje po- trebe po tehničnem lesu, mora ob priglasitvi sečnje obvezno predložiti potrjeno gradbeno dokumentacijo. Priglasitev je sicer možno opravi- ti tudi pisмено na gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismeni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne na- mene rabi les.

V razpisnem roku so priglasitve sečenj proste vsakega plačila.

Izven razpisnega roka gozdni obrati ne bo- do več sprejemali priglasitve, razen za pose- be potrebe v primeru elementarnih nezdod.

Brežice, 26. 1. 1970

Uprava gozdnega gospodarstva
Brežice

Zaradi revščine lahko še revnejši

Tako pravi Zavod za spomeniško varstvo, ki svari pred uničevanjem kul- turnozgodovinskih spomenikov ter poziva ljudi k sodelovanju

Majhne denarne možnosti — ob tem pa veliko bogastvo kulturnozgodovinskih spomenikov, to je osnovno nasprotje, ki je pri ohranjanju našega kulturnega izročila značilno za trebanjsko občino. Tako ugotavlja Zavod za spomeniško varstvo, ki si prizadeva kljub temu obvarovati, kar se največ da. Občina sama ne more skrbeti za spomeniško var- stvo tako, kot zahtevajo predpisi.

V nekaj stavkih je nemo- goče naštet, kaj šele opisa- ti, vsega bogatega kulturne- ga izročila, ki so ga naši predniki zapustili na ob- močju občine. O starih cerk- vah in gradovih, freskah in kiparskih delih piše v vsaki knjigi, ki obravnava kultur- nozgodovinsko bogastvo vse Slovenije.

Zal je bilo to področje v preteklosti precej zapostav- ljeno. Danes marsikak do- mačin ne ve, da ima na pri- mer Sentrupert eno najlep- ših gotičnih cerkev na Slo- venskem, da premore stera cerkev na Zalostni gori pri Mokronogu freske pomemb- nega baročnega mojstra Fran- ca Jelovška, da je cerkevica na Vihru nad Sentrupertom znana po svojih starih oltar- nih podobah, da ima cerkev na Veseli gori slike Antona Tuška, da je bil v Sentrup- ertu doma zelo ploden po- dobar in slikar Anton Postl, da je okoli 800 let stari Stre- lov turn ostanek starega mo- kronoškega obzidja. Malo je poznana tudi zgodovina mno- gih gradov, ki so posejani po Mirenski in Temeniški dolini.

Se bi lahko naštevati zma- nenitosti, ki pomenijo velik prispevek v zakladnico slo- venske kulture.

Da bi obvarovali, kar se še obvarovati more, je po- trebno spremeniti odnos do spomeniškega varstva ter podučiti ljudi, kaj pomeni

uničiti kulturnozgodovinsko znamenitost. Primeri, kot podro to staro gospodarsko poslopje na Veseli gori, za- tem kapelica pri Mokrono- gu, cerkevica na Cerovcu, do- kazujejo, da se marsikje te- ga še ne zavedamo.

Zavod za spomeniško var- stvo je za leto pripravil vrstni red najnujnejših del na posameznih kulturnih spo- menikih, k čemur prispeva tudi sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti. Vedno znova poudarja, da je skup- nega denarja premalo in da naj ljudje s svojo zavestjo prispevajo, da vsaj v prihod- nje ne bo večje kulturne škode. O koristih, ki jih že ima ali jih bo še imela ob- čina od svojega kulturnega izročila, ni potrebno govoriti.

M. L.

Priprave na konference

Letne konference krajevnih organizacij SZDL se bodo zvrstile do 15. februarja — Predlog izvrš- nega sveta: 0,15 odst. od neto proizvoda

Najkasneje do 15. februar- ja naj bi bile končane letne konference krajevnih organi- zacij SZDL. Tako je sklenil izvršni odbor občinske kon- ference minul teden.

Razen poročil o delu v minulem letu bodo na let- nih konferencah obravnavali tudi politični in gospodarski položaj v občini ter organi- zacijo šolske mreže, torej stvari, ki zadevajo vse občan- e. Te dni se je sestala ve- čina odborov krajevnih organi- zacij, kjer so določili tu- di nekatere kadrovske spre- membe, ki jih bodo predla- gali letni konferenci.

Izvršni odbor je prejšnji teden znova obravnaval fi- nanciranje organizacije SZDL v občini. Na predlog repub- liške konference je sklenil predlagati občinski skupšči- ni, naj tudi ona z odlokom določi stalni vir denarja za

organizacijo. Da bi Sociali- stična zveza dobila toliko de- narja za svoje delo kot lani, bi bilo treba zanjo izločiti 0,15 odstotka neto proizvo- da občine. Izvršni odbor predlaga, naj skupščina z od- lokom zagotovi ta odstotek.

Začele so se skupščine ZB

S prvim februarjem so se začele letošnje letne skupšči- ne krajevnih organizacij ZB. Tega dne sta bili skupščini na Mirni in v Velikem Ga- bru, sklicane pa so tudi za prihodnjo nedeljo. V drugih krajih so pripravljali sestanki odborov, na katerih govo- rijo o novem statutu organi- zacije ter o drugih pripra- vah na letne skupščine.

Mirna: v soboto pustni ples

Studentski klub trebanj- ske občine, ki nosi ime Pavla Golca, bo v soboto zvečer, 7. februarja, prire- dil v domu TVD Partizan na Mirni pustni ples. Na prireditvi bodo igrali »Fantje izpod Brneke«. Vvabljeni!

Mirna: otroška maškarada

Tako kot med vsemi dru- štvi na Mirni je tudi pri Društvu prijateljev mladine čutili vse večjo delavnost. Društvo je ob novem letu organiziralo sprejem dedka Mraza in obdaritev otrok ter program z otroškimi ig- ricami in lutkovnim gledali- ščem, za pusti dan pa bo priredilo tradicionalno otro- ško maškarado. Naj še na- vedemo da sta dve članici odbora — Marija Kolenc in Martina Potokar — sprejeli zlato odličje, s katerim ju je za dolgoletno delo odliko- val republiški odbor DPM.

P. S.

Oglašujte
v DL!

Trebanjski grad sega v X. stoletje. Obstajajo načrti, kako bi ga usposobili v turistične namene, vendar ni denarja. Na sliki: stiliziran lev pred vhodom v po- slopje, ki je zdaj zatočišče družin, ki nimajo boljših stanovanj. (Foto: Legan)

Predsednik še na- prej Ivan Kos

Na občnem zboru izvoljeni 25-članski občinski sindikalni svet je 28. januarja volil predsednika in predsedstvo. Za predsednika ObSS je bil izvoljen Ivan Kos, za tajni- ka Ivan Longar, člani pred- sedstva pa so še: inž. Dam- jan Mlakar, Jana Potočnik, Stanka Selak, Jože Kastelic, Peter Podobnik, Martin Ma- jerle in Tone Glogovšek. Za predsednico nadzornega od- bora je bila izvoljena Lojz- zka Kek, za člana pa še Franc Masnik in Stane Pon- nikvar. Na seji so govorili o delu sindikata, dopolnili pravila ter sklenili organi- zirati seminar za novoizvoljene sindikalne delavce.

Večja vloga občin- ske zveze

Kako poživiti delo občin- ske zveze za telesno kultu- ro, je bilo najvažnejše vpra- šanje na seji članov odbora, ki je bila sklicana na po- sredovanje predsednika ob- činske konference SZDL. Ponovno so ugotovili, da društva za telesno kulturo, ki vključujejo TVD Partizan in šolska športna društva, dokaj uspešno delujejo, manjka pa večja usklajeval- na vloga občinske zveze. Sklenili so dopolniti sestav njenega odbora, za predse- dnika pa predlagali Ivana Ko- sa, ki je to funkcijo priprav- ljen sprejeti. Govorili so tu- di o delovnih programih za leto, ki so jih posredovali občinski skupščini.

NAJNOVEJŠE IZ CAPE NASSENFUSSA

Klub »Marfarjeva« iz Mo- kronoga je sklenil prelo- žiti izstrelitev Kurentove rakete, ki je medtem že dobila ime Nassenfuss I, na pustno nedeljo, 8. fe- bruarja, ob 14. uri. V pri- meru, da bo zelo slabo vreme, bodo izstrelitev preložili na torek.

Ob 14. uri bo prihod karnevala na trg Cape Nassenfuss. Sledil bo slavnostni sprejem dele- gacij iz zamejstva, nato pa še izstrelitev. Nagrada 1000 dinarjev bo izplača- na taksaj, ko bo raketa vzletela v vsemirje, kar bo vsekakor nekaj edin- stvenega. S. P.

TREBANJSKE IVERI

■ ZDAJ ZE 10.000 KNJIG. Tre- banjska knjižnica se je lani obog- atila za 346 knjig in jih ima skupno že okoli 10.000. Lani je bilo izposojenih blizu 5.000 knjig, daleč najbolj številni bralci so iz vrst mladine. Matična knjižni- ca posoja knjige tudi na Mirno in v Sentrupert, letos pa bo za- čela urejati tudi šolske knjižnice na podružničnih šolah, tako, kot je uredila šolsko knjižnico v Trebnjem.

■ POKAKATI BO TREBA. Tre- banje, ki je iz leta v leto večje, je prerazlo vas in zato že po- trebneje ulice. Vendar bo treba z imenovanjem ulic počakati do le- ta 1971, ko bo splošen popis pre- bivalstva in bodo opravljene tudi te spremembe. Tako zahtevajo pristojni republiški organi.

■ »BITKA« ČEZ 11 MESECEV. Pico leto dni bo treba potrpeti, da bo prišel tudi trebanjski kine- matograf na vrsto pri predvaja- nju Bulajčevega filma Bitka na Neretvi. Film bo v Trebnjem na sporedu 9. in 10. januarja 1971. Za mesti smo torej — leto dni, nekdanji smo bili še precej dlje.

■ JUTRI O SMUCARSKEM KLUBU. Če že letošnja zimska sezona, vsaj po januarskem vre- menju sodeč, ne bo dala posebno veliko smuke, bo pa dala smu- carski klub. Za jutri je sklican iniciativni odbor, ki bo pripravil ustanovitve smučarskega kluba Trebnje. Klub bo deloval kot sek- cija TVD Partizan.

■ DRUGIC V SOLI. Ta teden se je začel pouk v večerni osnov- ni šoli, ki jo je delavska univer- za priredila za tiste, ki v času rednega šolanja niso naredili osemletke. Prišli so torej drugic v šolo, tokrat prav gotovo z več- jo voljo, da jo bodo tudi dokon- čali. Prijavilo se je čez 30 ljudi.

■ TELEFON NA REPČE. Rep- čani bi imeli radi telefonsko zve- zo z bližnjim Trebnjem. Predse- dnik ObS je že zagotovil, da bo skupščina pomagala, krajevna skupnost naj stvari preuči in pri- pravi vse potrebno.

■ PRVE MASKE. Letošnje pu- stovanje se bo kar precej razte- nilo. Prvo pustovanje je že v ne- deljo priredila gostilna Opara, za prihodnjo soboto, nedeljo in to- rek pa so pustne prireditve na- povedane tudi drugod. Torej: na svidenje za pustno masko!

■ ZELJA: ASFALT DO STEFA- NA. Na zadnjem zboru volivcev v tem kraju so govorili, da bi bilo potrebno asfaltirati zelo promet- no cesto od Trebnjega do Stefa- na, v dolžini okoli 2 km. Seveda je vprašanje, kje dobiti denar, saj je v občini nedokončana ce- sta proti Mokronogu in naprej proti Sevnici, ki je moderniza- cije še bolj potrebna.

■ SE EN OBRATNIK. V pro- storih mehanične delavnice pri Jutraševi hiši je začel opravljati samostojno obrt Jože Krevs. Po- pravlja mopede, pa tudi druga motorizirana vozila.

TREBANJSKE NOVICE

Kmalu zbor občanov

Zbor občanov Kočevja bo okoli 20. februarja. Na njem bo potekala razprava o zaključnem računu krajevnih skupnosti za lani in o nadaljnjem urejanju mesta. Sprejeta bosta tudi program del na območju krajevnih skupnosti za leto in finančni načrt. Podrobneje bomo o osnutku programa poročali prihodnjič.

Milijoni so bili, tisočakov ni

Pred leti so v kočevski občini ugotovili, da zemljiški kataster ne daje točnih podatkov o spremembah, ki so nastale med drugo svetovno vojno in v povojnem obdobju, ko je večji del zemljišč postal družbeno lastnina. Da bi dobili čimbolj zanesljive podatke, so izvedli že pred nekaj leti novo merjenje zemljišč. Za te namene je bilo porabljenega precej družbenega denarja. Podatki so v glavnem zbrani, potrebno bi jih bilo samo javno razgrniti. Za ta dela pa sedaj primanjkuje denarja. Tako podatki hitro zastarevajo. Pogoste spremembe, predvsem v večjih središčih, so neizbežne (zaradi novih gradenj itd.).

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje: (cene v din za kg)	Ribnica: (cene v din za kg)
krompir	0,90	0,80
svetle zelje	2,80	2,80
kisla repa	2,80	2,80
cvetača	2,90	3,00
fižol v		
zrnju	5,65	5,00 in 7,00
čebula	3,89	4,00
česen	13,20	13,00
solata	4,70	5,00
špinata	7,80	8,00
korenje	2,20	2,00
petušilj	6,00	6,50
zelena	3,00	—
radič	10,30	10,00
jabolka	1,60 do 2,90	2,00
hruške	2,60	3,00
grozdje	5,20	5,00
limone	4,90	5,90
mandarine	6,50	6,20
pomaranče	5,40	5,30
banane	6,20	6,20
ananas	7,40	7,50
jajca (cena za kos)	0,95	0,97

DROBNE IZ KOČEVJA

■ ■ ■ ZIMA SE JE PREVE-SILA in polagoma se bo treba pripravljati za dela na vrtovih in v parkih. Pri turističnem društvu je bila ustanovljena vrtnarska sekcija, ki je ob ustanovitvi veliko obetala. Že dolgo nismo slišali ničesar o njenem delu, čeprav je sedaj najbolj ugoden čas za pripravo letnega načrta za delo sekcije in za nasvete ter pomoč članom. Sekcija bi morala biti tudi močan usmerjevalec za urejanje mestnih parkov in pri vzgoji prebivalcev, da bi dobili čut za okrasne nasade oziroma parke. Morda bi bilo delo uspešnejše, ko bi imeli v Kočevju samostojno društvo s vnetimi vrtnarji in ljubitelji narave.

■ ■ ■ NADZOR NAD PROMETOM, tudi pešci, bi morala zaostri krajevna skupnost. Prek vseh zelenic so že narejene staze, bližnjice. Vse je potepano in stlačeno, kar je bilo v jeseni na novo urejeno in drago plačeno. Tudi nekaterim avtomobilistom je vseeno, če vozijo po zelenici ali po bližnjicah kakor na vasi. Prometni znaki so samo še za olajšavo mesta in ponočnjakom za preizkušanje moči in surovosti. Avtomobilizem pri nas naglo narašča, kar je znak dobre življenjske ravni, žal pa ne raste tako hitro kulturna raven pri večini voznikov. Kjer ne spoštujejo prometnih znakov, ne spoštujejo tudi organov, ki te znake predpisujejo!

■ ■ ■ RAZSTAVA PTIC PEVK in golobov v Ljubljani je zelo zanimiva za ljubitelje teh živali. Tudi iz Kočevja se je peljalo že več ljudi na njen ogled. Naši obiskovalci so se zanimali za kanar-

Resni napor za pridobitev strokovnjakov

Izvoljen je odbor, ki bo delovnim organizacijam pomagal usklajevati štipendiranje, izobraževanje in zaposlovanje - Delovne organizacije bodo v obliki pogodbe kmalu podpisale družbeni dogovor

Pred kratkim je bil v Kočevju sestanek predstavnikov delovnih in drugih organizacij, na katerem so izvolili 9-članski usklajevalni (koordinacijski) odbor, ki bo delovnim organizacijam pomagal usklajevati zaposlovanje in štipendiranje. Za predsednika odbora so izvolili Marka Zvoklja, vodjo kočevske podružnice Zavoda za zaposlovanje Ljubljana.

Glavna naloga novega odbora je, da bo uresničil ali pomagal izvrševati sklepe v zvezi z zaposlovanjem v občini, ki jih je na nedavni seji prejela občinska skupščina.

V teh sklepih je med drugim predvideno, da bo ustanovljen ta usklajevalni odbor, ki bo izdelal v obliki pogodbe osnutek družbenega dogo-

vora o štipendiranju, izobraževanju in zaposlovanju v občini. Osnutek bo izdelan do konca marca, nato pa bodo o njem razpravljali samoupravni organi delovnih organizacij. Seveda bo novi odbor spremljal tudi izpolnjevanje družbenega dogovora in skrbel, da se bodo določila dogovora uresničevala.

Odbor ni organ občinske skupščine, ampak delovnih organizacij, saj bo njim pomagal, jim svetoval in jih usmerjal. Vendar pa bo družbeni dogovor povsem določen obvezoval vse delovne organizacije, da bodo plačevale izobraževanje potrebnih strokovnjakov in da bodo stro-

kovnjake tudi pravilno zaposlovala.

Kljub temu pa bo spremljala delo odbora s pomočjo nekaterih svojih organov (na primer sveta za gospodarstvo) tudi občinska skupščina. To je dolžna tudi zato, ker je večina njenih sklepov tesno povezana z delom novega odbora.

Ob zaključku naj spomnimo bralce še, da v občini Kočevje primanjkuje raznih strokovnjakov (o tem smo že poročali), zato je delo novega odbora zelo odgovorno. Prav od njegovega dela je namreč odvisen tudi hitrejši vsestranski, predvsem pa gospodarski napredek občine.

J. P.

Protituberkulozna služba

Protituberkulozni dispanzer zdravstvenega doma Kočevje, ki deluje za območje kočevske in ribniške občine, je lani pregledal okoli 6.500 ljudi ali 22,6 odstotkov vsega prebivalstva. Razen številnih ostalih bolezni in obolenj so ugotovili 28 primerov novih tuberkuloznih bolnikov. Ob koncu preteklega leta je bilo po njihovih podatkih 140 tuberkuloznih bolnikov in 1.291 oseb z neaktivno tuberkulozo. Obolenja so ugotovili tudi pri šolskih otrocih, zlasti s podeželja.

Š.

Zelo drag načrt

Načrt za novo stavbo vzgojnovarstvenega zavoda oziroma za otroški vrtec v Kočevju je izdelan. Gradnja bi veljala okoli 5 milijonov din ali več kot še enkrat več, kakor je bilo prvotno predvideno. Na bližnji razširjeni seji sveta za kulturo in prosveto bodo načrt temeljito preučili. Zelo verjetno se bodo odločili, naj bi zgradili le tako stavbo, ki bo v skladu s finančnimi možnostmi.

Prostori so že razdeljeni

Mladina v Likovni salon, Likovni salon v tržnico - Trikon pa ostane še v starem muzeju

Končno je odločeno: kočevska mladina bo imela svoj klub v prostorih sedanjega Likovnega salona, razen tega bo za ples lahko uporabljala (kot že doslej) sosednjo dvorano množičnih organizacij.

Likovni salon se bo preselil v zgornje (zaprte) prostore kočevske tržnice, ki so bili doslej le delno izkoriščeni. V eni pregradi je imelo prodajalno podjetje Ljubljanske mlekarne, ki je s 1. februarjem odpovedalo najem. Kulturni delavci lahko začno takoj preurejati prostore za novi Likovni salon.

TRIKON bo še nadalje obdržal skladišče v bivšem muzeju. Preselitev skladišča na tržnico namreč ni prišla v

poštev, ker je tržnica premajhna, razen tega pa je ob zelo prometni cesti. Skladišče ob tej cesti bi bilo velika ovira za promet.

Z razdelitvijo prostorov, ki je bila opravljena 29. januarja, so prizadeli v glavnem zadovoljni. Razdelitev je bila opravljena na sestanku predstavnikov družbeno politične organizacij, občinske skupščine, krajevne skupnosti in kulturnih delavcev.

Tesno sodelovati z vsemi

S seje komisije za pripravo programa razvoja občine Kočevje - Osnovno: gozdarstvo, lesna industrija, prometne zveze in turizem

Na zadnjem sestanku komisije za izdelavo programa razvoja občine Kočevje 28. januarja so v zvezi z dosedanjim delom sprejeli nekatere sklepe.

Tako so menili, naj bo naložba izdelave programa DO-

MINVEST, za kar pa je treba pripraviti še pogodbo. Komisija oziroma nekateri njeni člani pa bodo z njim tesno sodelovali.

Nekatera izhodišča za reševanje posameznih vprašanj bo komisija še dopolnila oziroma nakazala več možnih rešitev.

Udeleženci sestanka (vabljeni so bili tudi predstavniki nekaterih delovnih organizacij in drugi) so se strinjali, da imata največ možnosti za razmah gozdarstvo in lesna industrija. Menili pa so, da morajo napredovati tudi vse ostale panoge oziroma posamezne delovne organizacije v občini (z izjemo Rudnika, ki bo preusmerjen).

Fratella

Nadalje so poudarili potrebo po boljši prometni povezavi s svetom, po razvoju turizma ter sodelovanju z vsemi središči in območji (tudi s tujino). Opozorili so, da program ne sme biti ozek, ampak mora zajemati najmanj območje občin Kočevje in Ribnice ter celo Velikih Lašč (visokogorski kras).

Prav gotovo pa bo vsaj v nekaterih primerih (zdravstvo, zavarovanje, zaposlovanje itd.) treba zajeti še širše območje. Za nekatera območja občine pa se bo moral program tudi ujemati s programom sosednjih občin, saj sodelovanje že zdaj obstaja ali pa se kaže močna potreba po njem.

J. P.

Več dali, kot dobili

Za turistična društva je podobno kot za ostala znana, da se preživljajo predvsem z dotacijami, ki jih dobijo od občinskih skupščin za svoje amatersko in družbeno koristno delo. Pri obračunu za lani pa je upravni odbor Turističnega društva Kočevje ugotovil, da so prejeli od družbe (občinske skupščine) lani 5000 din dotacije, društvo pa je v obliki prometnega davka prispevalo družbi (zvezi, republiki, občini) 5.986,30 din. Torej je društvo družbi več dalo, kot je od nje prejelo!

J. P.

„JELKA“ upravičila obstoj

Novi delovni prostori bodo velika pridobitev za obrat LIK v Podpreski - Pomagalo tudi ZKGP

Za obstoj lesnega obrata v Podpreski niso zainteresirani samo člani tega kolektiva, ampak vsi občani Dragarske doline, ki budno spremljajo njegove uspehe in težave.

V prvih povojnih letih so bili najodgovornejši predstavniki okraja prepričani, da je ta obrat za družbo škodljiv. Na mnogih burnih sestankih so skušali izsiliti pristanek za ukinitve, čeprav se niso bile obnovljene v vojni požgane vasi.

Kljub protestom ljudi je leta 1949 matično podjetje obrat ukinilo, ker v oddaljeno in zaostalo območje ni hotelo vlagati denarja.

Kasneje je kmetijska zadruga Draga začela spet rezati les za obnovo, razen tega je ustanovila mizarski obrat, v katerem je dobilo zaposlitev nekaj domačinov. Iz tega obrata je nastalo samostojno podjetje „Jelka“, ki se je kasneje združilo z Lesno industrijo Kočevje.

Matično podjetje je kmalu izdelalo načrte za nove prostore. Gradnja pa se je zavlekla zaradi požara na žagarskem obratu v Kočevju in gradnje ivernice.

V Podpreski zdaj že gradijo nove delovne prostore. Prepričani smo, da bo delovni kolektiv obrata s svojo prizadevnostjo in skrbnim gospodarjenjem upravičil gradnjo, kot je doslej upravičil obstoj obrata.

Za gradnjo novih prostorov pa je pokazalo veliko razumevanje Združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje, ki je v ta namen prispevalo precej denarja. S tem je Združeno KGP pokazalo, da namerava pomagati gospodarski rasti zaostalih krajev.

L. PANTAR

Sodišče kmalu brez sodnikov?

Občinsko sodišče je pred kratkim zapustil en sodnik, vse kaže, da ga bo kmalu še drugi in da bo tako ostal le predsednik sodišča - Drugje so višji osebni dohodki, zato sodniki zapuščajo sodišče

Pred kratkim smo obiskali predsednika občinskega sodišča Kočevje Julija Pluta in se z njim pogovorili o bodoči usodi tega sodišča, ki mu grozi, da bo ostalo brez sodnikov.

Koliko je dela na vašem sodišču in koliko sodnikov?

— Z ozirom na obseg dela bi moralo biti na našem sodišču zaposlenih po izračunu sekretariata za pravosodje za lani 5 sodnikov. Sistemizirana imamo 3 delovna mesta za sodnike. Septembra lani nas je zapustil en sodnik in se zaposlil pri banki, vse pa kaže, da bo konec februarja odšel za njim še drugi in bon torej ostal sam. Novih sodnikov ne moremo dobiti, čeprav se sekretariat za pravosodje prizadeva.

Res odhajajo sodniki v druge službe zaradi nizkih osebnih dohodkov? Kakšni so izgledi, da bi bili sodniki sodišča primerno plačani?

— Sodniki so v drugih službah res bolje plačani. Kakšni so izgledi za višje osebne dohodke na našem sodišču v bodoče, še ne vem. Za leto smo predvideli osebne dohodke na osnovi katastra, ki ga je izdal za lani republiški odbor sindikatov družbenih služb.

V zadnjih tednih je bilo že nekajkrat slišati, da bi Kočevje lahko ostalo brez sodišča, če ne bo zanj dovolj denarja in celo, da se lahko zgodi, da se sodišče preseli v Grosuplje. Koliko resnice je v teh govorih?

— Prepričan sem, da bo sodišče ostalo v Kočevju in da bodo vse naše težave zadovoljivo rešene. Stališče sekretariata za pravosodje pa, ko-

likor vem, je, naj bodo sedeži sodišča v občinah, ki so jih zmožna vzdrževati. O združevanju in priključevanju sodišč v vsej Jugoslaviji je sicer nekaj slišati, vendar menim, da se bo ta jugoslovanska težnja začela uresničevati šele čez nekaj let.

PRIMO JOZE

Spet nov pritisk na cene

Kočevje: Podražila naj bi se kruh in mleko

Ljubljanske mlekarne in podjetje ZITO Ljubljana so zaprosili občinsko skupščino Kočevje, naj dovolj podražite mleka za 5 para pri litru, črnega kruha za 5 par pri kilogramu, za beli kruh pa naj bi bilo dovoljeno prosto oblikovanje cen, ob čemer bi ga ZITO podražilo za 0,20 din pri kilogramu.

Podražitev mleka je predlagana le zato, da bi zanj dobili proizvajalci (kmetje in kmetijska posestva) po 5 par pri litru več.

Občinski organ, ki je pristojen za cene, še dvomi, če je predlog za podražitev kruha utemeljen. V zadnjem biltenu Zavoda za cene SRS so namreč prikazane cene kruha za 22 slovenskih občinskih središč. V vseh se cena črnemu kruhu giblje od 1,40 do 1,45 din za kilogram v Kočevju pa je črni kruh že zdaj po 1,50 din, medtem ko naj bi po novem predlogu veljal kar 1,55 din.

Beli kruh je zdaj v Kočevju po 2,20 din, po novem pa naj bi bil po 2,40 din. Taka cena velja doslej v Ljubljani, Kopru in na Vrhniki, medtem ko je v ostalih krajih znatno nižja; v Lenartu kjer je najnižja, je beli kruh le po 2 din kilogram.

Občani pričakujejo, da bo služba za družbeno kontrolo cen predloge za višje cene dobro pretehtala, ko se bo odločala, ali naj zahtevkom za višje cene ugodí. Prepričani so namreč, da je Kočevje med mesti, ki so že zdaj precej draga.

J. P.

Učni uspeh ni zadovoljiv

Učni uspehi v poklicni kovinarski šoli Črnomelj so ob koncu prvega polletja ne koliko boljši kot lani, vendar uspeh ni zadovoljiv, saj je izdelalo le 55,17 odstotkov učencev. Med vzroki za slab uspeh je tudi gripa, ki je med učenci precej razširjena, razen tega je veliko vozačev. V prvem razredu je veliko učencev iz bližnjih hrvaških krajev, ki jim naš jezik dela težave. Najboljši je bil v prvem polletju tretji razred, najslabši pa I. a. Najboljšim učencev so razdelili knjižne nagrade. Nagradjeni so bili: Bojan Vovk, Branko Boldin, Stanko Vrščaj in Stanko Grdiša.

dj

17 ljudi ve za recept!

Od leta 1869 do 1884 je bilo na območju krajevnega skupnosti Semič rojenih 2.343 ljudi, danes pa je živih le še 17, stari pa so nad 85 let. Kdor bi rad dočkal visoko starost, naj vpraša za nasvet 100-letnega Martina Moverna iz Vavpč vasi, 93-letno Nežo Pašič z Vrtače 6, 90-letno Marijo Prešeren iz Semiča 27, 89-letno Katarino Poč z Vrtače 11, 89-letnega Petra Kambiča iz Prelogov 2, 89-letno Ano Simonič iz Podrebrja 1, 88-letnega Jožeta Derganca s Kala 19, 88-letno Nežo Simonič iz Osojnika 11, 87-letno Magdaleno Troje iz Kašče 15, 86-letno Marijo Skrinjar iz Črešnjec 20, 86-letnega Martina Skalo iz Mladice 8, 86-letno Nežo Bukovec iz Trate, 86-letno Ano Sever z Vrtače 21, 85-letno Marijo Rožman s Krupu 8, 85-letno Katarino Dichtberger iz Kašče 11, 85-letno Marijo Arko iz Rožnega doba 11 in 85-letno Marijo Govednik s Sodjega vrha 10.

LEOPOLD MARINCEK

Za 30.000 din vložnih rib

Čeprav ribiška družina iz Črnomlja nima veliko denarja, je v zadnjih šestih letih vložila v vode veliko ribjega zaroda in več vrst rib. Vlagali so v Kolpo pri Vinici in Starem trgu, v Dobliču, Lahinju in Krupu. V šestih letih so v te vode vložili za 30.000 din postavil, sulcev, krapov, smuč, somov in linjev.

dj

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ PREDAVANJA V MARŠIŠČEM KROGU na črnomaljski gimnaziji se je pred kratkim udeležilo več kot 30 dijakov. Z zanimanjem so poslušali temo o socialni diferenciaciji, ki jo je pod predavatelj Franci Šali iz Novega mesta.

■ SODELOVANJE S STUDENTI — Dijake IV. razreda gimnazije so obiskali člani Kluba belokranjskih študentov iz Ljubljane, vodil pa jih je predsednik Peter Jančan. študenti so letošnje maturante seznanili s pogoji študija na visokih šolah v Ljubljani, s možnostmi za stanovanje itd.

■ POKLICNA KOVINARSKA ŠOLA je v tekmovalni, ki ga je razpisala poslovna enota zavarovalnice SAVA iz Novega mesta, osvojila drugo nagrado in prejela 700 dinarjev. S tem denarjem je vodstvo šole kupilo več šahov, 4 šahovske ure in garnituro za namizni tenis. Tako je dobila mladinska organizacija možnost za ustanovitve šahovske in namiznoteniške sekcije.

■ V FAJANOVJI HISI PRI MOSTU je prejšnji tork zvečer poslovali trgovina s čevlji tovarne JOSIP KRAS iz Karlovca. Trgovina je lepo urejena in ima precej

Novi in svetli prostori, novi stroji in nov poklic so značilnosti letošnjega dela v črnomaljskem obratu BETI. (Foto: R. Bačer)

PREUSMERITEV PROIZVODNJE JE KONČANA

BETI: novo delo gre dobro od rok

Okoli 150 žensk je moralo lani menjati poklic — iz pletilj so postale konfekcijske šivilje — Zdaj delajo v glavnem kopalke za izvoz

Rekonstrukcija obrata BETI II v Črnomlju je končana. V proizvodnji ni več stiske s prostorom, imajo vse nove stroje, delovni pogoji pa so za zaposlene veliko boljši. Tudi poklicna preusmeritev je uspela.

Nova proizvodna dvorana — šivalnica meri 480 m², v staro šivalnico so namestili krojilnico, v nekdanji pletilnici pa so uredili pakovalnico ter odpremo blaga.

V črnomaljskem obratu BETI so dolga leta izdelovali pletenine, zdaj te proizvodnje ni več. Rekonstrukcija in preusmeritev proizvodnje sta prinesla kolektivno več zasluzka, novi konfekcijski izdelki gredo bolje v promet, delavke pa imajo veliko lažje delo, kot so ga imele prej. Nov je tudi ves strojni park.

Dokler so se pletilje pričevale šiviljskemu poklicu, je bilo več mesecev težko, saj so bili tudi osebni dohodki slabi. Težave so imeli ženske že dosegajo in presegajo normo v šiviljskem poklicu, čeprav je norma enaka kot v obratih, kjer se s tem že dolgo pečajo. Zasluzki se gibljejo od 750 do 800 din na mesec, dobrim delavkam pa tudi 1000 in več dinarjev ne uide.

V obratu BETI II je zaposlenih 175 ljudi. Delajo

otroške in moške kopalke, dekliške in ženske puloverje iz velurja, moške in otroške pulje iz helarce ter ženske velur pižame. Kopalke gredo vse v izvoz, tako da za domači trg od sedanjih proizvodnje ne bo niti enega kosca. Tudi več kot 60 odstotkov proizvodnje puljev gre na tuje, le puloverji iz velurja so na razpolago domačim kupcem.

Kdor je prej poznal delo v tem obratu, kjer je bilo vse na kupu, da delavke niso imele kje sedeti, gibanje po delavnicah je bilo zaradi natrpanosti prav težavno, je nad sedanjimi delovnimi pogoji prav presenečen. Obrat je dobil centralno kurjavo, napravo za zračenje, svetle in velike delovne prostore, parket, preurejeno menzo in nova skladišča. Uredili so tudi dvorišče ter okolico stavbe in vse asfaltirali.

V obratu, kjer naredijo več kot 100.000 izdelkov na mesec, se število zaposlenih ni bistveno povečalo. Vzeli

Urediti lastništvo kulturnega doma!

Na seji odbora krajevnega organizacije SZDL v Semiču so 24. januarja razpravljali o perečih krajevnih zadevah, ki bi jih morali urediti. Gre predvsem za lastništvo kulturnega doma, ki ni urejeno, čeprav je uradni lastnik kmetijska zadruga. Menili so, naj bi z domom upravljalo prosvetno društvo ali pa krajevna skupnost, ker je stavba potrebna popravil, a zadruga jih ne žmore. Pogovorili so se tudi o turizmu. V Semiču je zraslo več stanovanjskih blokov, njihova okolica pa ni urejena. Predlagali so, naj bi določili prostor za smetišče, obenem pa uredili odvoz smeti. Ko bo zgrajena cesta Semič-Gradac, bo treba misliti tudi na obnovo ceste do Jugorja, na uređitev turistične pisarne in gradnjo gostišča.

dj

V tem tednu vam priporočamo nakup najnovejših vzorcev 100-odstotnega kangarna s 30-odstotnim popustom. Izkoristite priložnost!

„Deletekstil“ ČRNOMELJ

Upam, da se bo vse uredilo...

Nehvaležno dolžnost predsednika gasilskega društva Črnomelj je te dni prevzel Leopold Kolbezen. Z dobro voljo se loteva nalog

— Funkcijo ste prevzeli v času, ko je društvo v hudih težavah. Ali jih boste premostili?

— Res nam gasilec veliko manjka, da bi lahko učinkovito pomagali pri gašenju požara, ob tem pa ne smemo pozabiti, da smo le veliko dobili. Imamo nov gasilski avtomobil in nov gasilski dom. Res se ni dograjen, vendar bo v nekaj mesecih uporaben. Kot smo s težavo prišli do teh stvari, a vendar smo, upam, da bo tudi akcija za nabavo opreme uspela.

— Koliko zares potrebujete za nujno gasilsko opremo?

— Sem tak, da z družbenim denarjem še bolj varčujem kot s svojim, zato smo predložili resnični stroškovnik za nabavo nujnih rekvizitov. Po mnenju sveta krajevnega skupnosti, ki je o tem razpravljala, smo še premalo zahtevali. Gre za okoli 700.000 dinarjev, ki bi jih morali zbrati za novo motorno brizgalno, ker je sedanja muhasta in jo večsih pri najboljši volji ne moremo spraviti v pogon. Nujen je drsalni prt za reševanje iz stolpnice, nujne so nove cevi itd. Za re-

dno vzdrževanje društva pa ne potrebujemo več kot dobrih 70.000 din. Skromni smo bili tudi pri planiranju teh izdatkov. Če nam bo uspelo letos dobiti denar za opremo, bo problem gasilstva za nekaj let rešen.

— Kako nameravate zbrati ta denar?

— Najprej smo se obrnili bolj po moralno oporo h krajevni skupnosti, s svojimi težavami pa smo seznanili tudi občino in po njej delovne organizacije. Povedali smo, da smo pripravljeno požrtvovalno gasiti vedno in povsod, da pa ne moremo jamčiti za uspeh, če nimamo potrebne opreme.

R. B.

So bila posojila smotrno razdeljena?

Dober občni zbor krajevnega organizacije ZZB NOV v Kotu pri Semiču — Celoten dosednji odbor je bil še enkrat izvoljen

Borčevska organizacija v Kotu šteje 199 članov, od teh jih je 18 včlanjenih tudi v invalidski organizaciji, 9 članov pa za preteklo leto ni hotelo plačati članarine. Po mnenju odbora se čutijo prizadeti, ker niso mogli uveljaviti svojih zahtev ali ker jim družba ne more dati tega, kar bi jim morda pripadalo. Novi odbor bo z vsakim posebej govoril in skušal zadevo urediti.

Veliko razprave je bilo o borčevskih posojilih. Člani so menili, da bi moral biti spisek dobitnikov posojil objavljen v Dolenjskem listu kakor v primeru občine Metlika, končno pa so seznam prebrali na občnem zboru.

Ker je v občini Črnomelj za posojila prosilo 1070 članov, za vse pa je premalo denarja so zastavili vpraša-

nje, če je bil denar za posojila pravilno razdeljen. Za gradnjo doma upokoencev v Črnomlju je bilo iz tega sklada odobrenih 800.000 dinarjev, mnogi člani pa so se prepričali, da okrog gradbišča doma upokoencev pod milim nebom propada gradbeni material.

V krajevni organizaciji Kot je 37 upravičenih prosticcev za stanovanjsko posojilo, za katere bi potrebovali 400.000 dinarjev, doslej pa je bilo odobrenih za 90.000 dinarjev posojil. V tej organizaciji prejema 8 članov stalne priznavačnine, invalidski dodatek je odobren 9 članom, 3 otroci borcev pa

dobivajo štipendije za šolanje.

Z delom dosedanjega odbora so člani tako zadovoljni, da so celotnemu staremu odboru še enkrat podelili mandat. V letošnjem letu bodo največ pozornosti posvečali gradnji oboležja padlim ali postavitvi skupne grobnice na pokopališču. Delo bo potekalo vzporedno s popravilom pokopališkega obzidja, ki ga vodi poseben odbor, v njem pa je nad 75 odstotkov članov ZZB. Druga naloga odbora je pomagati upravičenim prosticcem za stanovanjska posojila do primernejših stanovanj.

JOŽE HUTAR

Povsod zagreti za turizem

V Črnomlju, Semiču, na Vinici, v Adlešičih in v Starem trgu so na pobudo Socialistične zveze razpravljali o napredku v turizmu

V vseh turistično znanih predelih v občini Črnomelj so na nedavnih posvetovanjih ljudje pokazali veliko zanimanje za razvoj turizma, obenem pa so tudi kritično obravnavali dosedanja neorganizirana prizadevanja, da bi ta panoga gospodarstva resnično zaživela. V vsej občini trenutno ni niti enega delovnega turističnega društva, za turizem pa se doslej niso dosti zanimali niti krajevne skupnosti, niti ne zainteresirana gostinska in trgovska podjetja.

Na posvetih so nakazali vrsto možnosti za turistični napredek v več krajih. V Adlešičih imajo lepe možnosti z nepokvarjeno dolino Kolpe in edinstveno domačo obrtjo. Na Vinici so poudarjali načrte o gradnji naselja miru, razširitev gostinskih in trgovskih zmogljivosti, predvsem za željo urbanistični načrt in v dovođ. V Starem trgu so se zavzeli za olepšavo naselij in

za enoten ribolovni režim. V Črnomlju so prav tako nakazali vrsto nalog, od ureditve mesta do turističnih prireditvev, ki jih še vedno ni dovolj, oziroma niso dovolj dobro organizirane.

Načrte posameznih krajev bodo skušali uresničiti s pomočjo delavnih turističnih društev, ki naj bi čimprej zaživela, med seboj pa naj bi delo društev povezovala občinska ali belokranjska turistična zveza (v okviru dolenjske turistične zveze).

Predlagali so, naj se izdela prednostna lista potrebnih gradenj, pri čemer naj bi imela prednost dolina Kolpe. Najbolj je potrebna asfaltna cesta od Podzemlja prek Adlešič do Preloke in Vinice ter cesta od Kanjarice do Kočevja z odcepom na Brezovico in Stari trg. Zgraditi pa je treba tudi več dostopov do Kolpe in postaviti bifeje.

NOVICE
črnomaljske komune

Škofove mame ni več

12. januarja so se sorodniki, znanci in sosedje poslovili od Barbare Skof iz Dragomilje vasi. Spet smo izgubili eno belokranjskih žena, ki je odprla vrata prvom partizanom. Deležni so bili marsikaterga kosa kruha, ki ga je Škofova mama pritrkala

od ust sebi in svojim otrokom. Partizani številnih brigad so jo poznali kot dobrosrčno partizansko mamico, pri njej so našli zavetje in nego ranjenici ter izgane partizanske družine. Kot aktivistka in sekretarka vaške organizacije AF2 je skupno s sovaščankami skrbela tudi za zbiranje hrane za bolnišnice in borce. Zelo težka in trnava je bila pot Škofove mame, a je vse napore pogumno prenašala. Domačini ter znanci in prijatelji od vsepovedno domo pokojnico ohranili v najlepšem spominu.

I. T.

V vsakem kraju bo nekaj novega

15. februarja bo v metliški občini referendum. Občani se bodo z glasovanjem kot na volitvah odločali za samoprispevek, ki je sestavni del velikega petletnega načrta o modernizaciji podeželja in mesta

Predlog petletnega načrta javnih del je dopolnjen, občani pa se bodo zanj izrekli 15. februarja, ko bodo na referendumu odločali tudi o samoprispevku, brez katerega široko zastavljenih načrtov ne bo mogoče izpeljati. Poglejmo, kaj se v naslednjih letih obeta posameznim krajem:

ŠUHOR: trofazni električni tok bo napeljan v več okoliških vasi; dobili bodo asfalt do odcepa do Bušnje vasi in Brezovice; popravili bodo prosvetni dom, izdelali načrt za gradnjo vodovoda Dole-Ravnice (in ga po možnosti

tudi uresničili) ter uredili pokopališče.

DRASICI: največjega pomena bo okoli 7 km dolga asfaltna cesta do vinorodnega predela, ki bo s tem dobil po goje za razvoj turizma, trifazni tok pa bo napeljan v obrobne drašiške vasi.

RADOVICA: prav tako je za radoviško območje najbolj važna nova asfaltna cesta, posamezne vasi dobijo trofazni tok.

BOŽAKOVO: v ta predel bo 5 km dolga asfaltna cesta prinesla največji napredek, izdelali pa bodo tudi študijo za oskrbo s pitno vodo za Božakovo in Rakovec.

ROSALNICE: razen asfalta dobijo vodovod tudi vasi Svržaki, Curile in Rosalnice.

GRADAC: letos bo uresničena dolgoletna želja prebivalstva s tem, ko bo v Gradcu le napeljan vodovod, dobili bodo cesto čez naselje, ki bo peljala do Semiča, popravili bodo šolo in urejali pokopališče.

PODZEMELJ: dobi vodovod, asfalt do kopališča, gasilski dom dobijo v Primostku, popravili bodo šolsko stavbo v Podzemlju ter uredili kopališče in pokopališče.

GRABROVEC: dobili bodo gasilski dom, razen tega še boljše elektriko.

LOKVICA: v načrtu je gradnja gasilskega doma, ki ga ljudje najbolj želijo, saj bi s tem dobili tudi manjšo dvorano za vaše prireditve in sestanke.

JUGORJE: urejali bodo vaško hišo in napeljali trofazni tok.

DOBRVICE: dobijo trofazni tok, izdelana pa bo tudi študija za oskrbo s pitno vodo.

SLAMNA VAS: dobi asfalt, vodovod do Boldraža in urejeno hišo za vaše sestanke in podobno.

KRIZEVSKA VAS: predvidena je ureditev ceste, ki je za prebivalce in razvoj turizma najbolj pomembna.

METLIKA: ima cel seznam novih gradenj in pridobitev.

Borci so za samoprispevek

Na nedavnih letnih konferencah krajevnih organizacij ZZZB NOV v Gradcu, na Hrastu, v Slamni vasi in na Lokvici so po poročilih razpravljali o politični vlogi organizacij, ki bi se morala v prihodnje bolj držati. Obravnavali so priznavalnino, posojila in druge oblike pomoči borcem ter spet izražali nezadovoljstvo nad dejstvom, da revna metliška občina lahko plačuje le po 50 do 100 din priznavalnino mesečno, bogatejša občine pa dajejo vsaj trikrat toliko. Načrtali so tudi vprašanje osebnih dohodkov in visoke zasluge posameznikov, obenem pa so povsod podprli predlog petletnega načrta javnih del. Kakor so povedali na teh sestankih, bodo borci podprli akcijo za samoprispevek in si bodo prizadevali, da bi referendum uspel.

Sem spadajo: nova tržnica, vrtec za dojenčke, telovadnica in igrišče pri šoli, urejanje kanalizacije s čistilnimi napravami, ureditev vodovoda s čistilnimi napravami, asfaltiranje ulic in stanovanjskih naselij, urejanje javne razsvetljave, mladina bo dobila klub, urejali bodo grad, pokopališče in kopališče, medtem ko je zagotovljena tudi dograditev in prestavitev sejmšča.

Razen tega so v petletnem razvojnem načrtu mesta zajeli gradnjo sodobnega križišča cest z bencinsko črpalko in avtobusno postajo ter gradnjo poslovno-kulturne stavbe. Vendar bodo ta dela financirana posebej, s pomočjo zainteresiranih podjetij in drugih skladov.

Ker so iz prvotnega osnutka izločili kulturni dom in križišče, kar zahteva financiranje iz samoprispevkov občanov, bodo vsa druga dela veljala 15 milijonov din. K temu bi občani sami v petih letih prispevali 2 milijona din, ostala sredstva pa bi zbrali s pomočjo delovnih organizacij, skladov, proračuna in seveda posojil.

Spremenjen je tudi načrt o plačevanju samoprispevka tako da bodo zaposleni in upokojeanci z nad 450 din dohodka na mesec plačevali 1,5 odstotka od zaslužkov, kmetje in obrtniki pa 2 odstotka od davčnih osnov.

Ni odveč, če povemo še to, da so občani v posameznih krajih (v Drašičih, na Radovici in drugje) pripravljeni še veliko več dati za uresničitev 5-letnega načrta. Zaposleni obljubljajo poleg samoprispevka še vsako leto eno celo mesečno plačo, upokojeanci so pripravljeni odstopiti eno pokojnino, drugi pa dodatne vsote denarja.

Tečaj za gasilce - strojnike

Občinska gasilca zveza v Metliki je organizirala tečaj za gasilce-strojnike, v katerega se je prijavilo 36 članov iz 17 gasilskih društev v občini in še iz industrijske gasilske čete tovarne BETI. Tečaj bo trajal šest zaporednih tednov, vsega 24 ur.

Tečajnikom predavata komandant poklicne enote požarne varnosti iz Novega mesta in član poklicne gasilske brigade iz Ljubljane. Predavanja so v novem gasilskem domu v Metliki in mladi kandidati predavanjem vestno sledijo, saj bodo na koncu tečaja opravljali izpit za naziv gasilca-strojnika.

SPREHOD PO METLIKI

SESTMESEČNI DOPISNI TEČAJ za varstvo pri delu je organiziral izobraževalni center pri tovarni BETI. Tečaj, ki se je pričel 19. januarja, vodi mariborski Zavod za varstvo pri delu prek svojega oddelka za vzgojo in publicistiko v Ljubljani. Predavanja so enkrat ali dvakrat na teden v prostorih izobraževalnega centra BETI, udeležijo pa se jih predvsem vodstveni kader, to je mojstri in predelavci. Za tečaj se je prijavilo okoli 30 oseb, ob zaključku pa bodo tudi izpiti.

BIVŠE MAKARJEVO GOSTIŠČE so pričeli preurejati konec prejšnjega meseca. Zanj so bili že predljudski izdelani načrti in opravili so tudi nekaj začetnih gradbenih del, vendar so jih zaradi pomanjkanja denarnih sredstev kmalu ustavili. Zda je investitor gostinsko-turistično podjetje tovarne BETI, dela pa je prevzelo metliško Komunalno podjetje. V preurejenih prostorih bo še pred začetkom glavne turistične sezone odprta belokranjska kmečka gostilna.

NOVA SVETLOBNA napisa so namestili v hotelu »Bela krajina« nad obojnimi vhodnimi vrati. Na

Seja občinske skupščine

3. februarja so metliški odborniki v prisotnosti poslanca Petra Vujčiča, Franca Vrviščarja, dr. Albin Pečaverja in Antona Trohe razpravljali o pripravah na referendum, na katerem se bodo občani izrekli za 5-letni samoprispevek in za obširen načrt javnih del. Odborniki so menili, da je akcija dobro zastavljena, saj so občani že na vseh zborih volivcev izjavljali, da so pripravljeni sodelovati. Sprejeli so sklep o razpisu referendumu, ki bo 15. februarja, sprejeli so odlok o neposredni družbeni kontroli za stanarine ter imenovali komisijo za pregled davčnega zaključnega računa.

BETI: ves kolektiv je za!

V ponedeljek popoldne so se v metliški tovarni BETI izjemoma ustavili stroji. Sestal se je ves kolektiv in razpravljali o 5-letnem načrtu javnih del v občini ter o uvedbi samoprispevka, o čemer je podrobneje govoril podpredsednik občinske skupščine inž. Ivan Kostelec. Zaposleni v BETI se bodo za samoprispevek izrekli na referendumu v kraju bivanja, na tem sestanku pa so izjavili, da bodo akcijo napredka povsod podprli.

Čestitke na dom

Letošnji 8. marec bodo v Metliki proslavili malce drugače, kot je bilo doslej v navadi. Na večer pred praznikom bo v domu TVD Partizan proslava, za katero pripravljata program mladinski klub Fokus in mladinke iz BETI. Namesto običajnih večerov s pogostitvijo mater padlih borcev, ki se jih zaradi bolehnosti ni udeleževalo dosti žena, bodo raje pripravili skromna darila in jih raznesli po domovih. Mater in vdove padlih lahko pričakuje obisk in voščila na domu.

Lastniki avtomobilov - ženske

Ker se na Božakovem večja število zaposlenih, narašča tudi število vozil, saj je do Metlike več kot uro hoda. Pred letom dni je bil v vasi samo en avtomobil, zdaj pa so že štirje. Posebnost pa je v tem, da so od teh tri lastnice ženske. Pravi, da bo na Božakovem še več šoferk.

J. N.

V samopostrežbi 320.145 kupcev

V Mercatorjevi samopostrežni trgovini je bila lani najbolj presenetljiva prodaja zelenjave - V enem letu tudi 13 priznanih tatvin!

V drugem letu poslovanja so v samopostrežbi računali na 2.150.000 din prometa, bilo pa ga je dosti več. Lani je to trgovino obiskalo 320.145 strank, ki so kupile za 220.000 din zelenjave, za 80.000 din mlečnih izdelkov, za 166.200 din kruha in peciva, medtem ko je preostali promet dosegla prodaja živilskega in industrijskega blaga.

Trgovce je najbolj presenetila prodaja zelenjave, saj se ni dolgo, ko so v mestu strahoma odprli eno zelenjavno trgovino. Bali so se, da ne bo kupcev, češ da ima vsakdo vrt doma. Metlika pa se je zelo spremenila in že dolgo ne drži več trditve o vrtu v vsakem gospodinjstvu.

Če so ljudje samo v eni trgovini kupili za 220.000 din sadja in zelenjave, si lahko mislimo, da je šlo še veliko več tega blaga v promet, saj je na drugem koncu mesta še ena samostojna zelenjavna prodajalna.

Med lanskimi kupci je bilo tudi 13 tatov, ki so s podpisom priznali, da so hoteli to ali ono stvar izmakniti. Med njimi so bili otroci, mlada dekleta in starejši ljudje. Verjetno je bilo zmi-

kavov še več, vendar so v trgovini zelo previdni pri obdelitvah. Če niso stoodstotno prepričani, da je kupec blago stisnil pod plašč, ga ne preiščejo, da ne bi bilo zamere.

„Berem vsak prosti trenutek“

Jožica Kozjan že leto dni dela v KOMETU, po službi pa so ji najljubše knjige

Iz vasi Božakovo se vsak dan odpravi na 5 km dolgo pot proti Metliki skupina deklet in žena, ki delajo v BETI, KOMETU in v NOVOTEKSU. Med njimi je tudi mlada Kometova delavka Jožica Kozjan.

— Ste že dolgo v službi?

— Leto dni. Prve mesece sem bila na priučitvi, zdaj imam že plačo po normi.

— Kakšno je vaše delo in koliko zaslužite?

— Povprečno gre skozi moje roke 500 nedrčkov na dan. Delamo po fazah. Moje delo je vlaganje kapic. Zaslužim od 800 do 100 dinarjev na mesec.

— Hodite vedno peš in koliko časa vam vzame pot?

— Poletj se vozim s kolesom, pozimi hodim peš. Pet kilometrov poti mi vzame uro časa, če je velik sneg še več.

— Mladi ste še in najbrž vneti za zabavo. Kako mladina na Božakovem preživlja prosti čas?

— Na vasi nimamo zabave. Jaz še v kino bolj redko hodim. Doma pomagam v gospodinjstvu, kadar pa imam čas, zmeraj berem. Nekatero knjigo preberem tudi po trikrat.

— Če so knjige vaše najboljše prijateljice, katere so vam najbolj pri srcu?

— Več jih je: Sadovi zla, Miklova Zala, Pajkova mreža in Heidi.

— Jožici se je mudilo. Pred službo je imela še opravke v trgovini.

R. B.

Vsi so bili za referendum!

31. januarja je bil na Božakovem zbor volivcev za vasi Božakovo, Zelebej in Rakovec. Razpravljali so o petletnem načrtu javnih del v občini Metlika in o izvedbi referendumu za samoprispevek občanov. V tem načrtu je zajeta tudi modernizacija ceste Rosalnica-Božakovo in izdelava študije za zajetje vodovoda Božakovo in Rakovec in vzdrževanje ceste Božakovo-Drašiči. V živahni razpravi so bili občani mnenja, naj bi občinska skupščina izdelala tudi prednostni red gradenj. Vsi, ki so se udeležili zbora volivcev, so bili za referendum. Imenovali so volilni odbor, katerega bo da Božakovem vodil Jože Kozjan, v Zelebeju pa Anton Vukšinič.

MP

JOŽICA NEMANIC

12.000 avtomobilov na dan!

Novomeški most čez Krko postaja po svojih letih že starček. Glede na velika bremena, ki jih mora prenašati vsak dan (ne glede na praznik ali delavnik!) pa je zelo podoben kmečkemu starcu na kakšni odročni kmetiji. Vsek dan se prepelje čez no. vomeški most povprečno po 12.000 avtomobilov, druga prevozna sredstva in pešci pa hodijo čezenj za nameček! Pravkar zapisana številka dokazuje, da smo novomeški most upravičeno primerjali s kmečkim starcem z odročne kmetije. Ostarelim ljudem na kmetih in novomeškemu mostu občina ne more pomagati, ker ima premalo denarja, na republiko pa za oboje razen besed ne kažejo kaj več zanimanja. Most in mesto pa sta ob tem še na slabšem: stari ljudje na kmetih, ko že nič več ne morejo, dobijo majhno podporo, da se z njo preločijo do smrti, novomeškemu mostu pa bo preostalo kvečjemu to, da bo počepnil pod težo prometa. Nato pa se bomo iz Kandije v Novo mesto in obratno samo klicali!

Sulci so že izlovljeni

Član ribiške družine Novo mesto so sulčjo lovno sezono 1969 — 1970 že končali: pred dnevi je bil namreč ujet že zadnji sulc.

Športno srečo pa bodo še lahko preizkušali tujci, saj lahko ujamejo še devet sulcev. Letošnja rekorderja sta Savo Avsec z 18-kilogramskim in zahodni Nemec Hernestein, ki je ujel 10-kilogramskega sulca.

Novi šolski prostori

Šolski center za gostinstvo v Novem mestu pripravlja razširitev šolskih prostorov, ki so bili nekdanje zelo udobni. Danes, ko imajo 370 učencev in več deset tečajev na leto, so postali že močno pretesni. Gradnja je odvisna od denarja; šolski center se že pogovarja o možnostih, vendar pa še ni določeno, ali bodo začeli nove šolske prostore graditi še letos ali prihodnje leto. Šolski center za gostinstvo je namreč zdaj zagotovil denar za šolsko in mlečno restavracijo, za kateri so bili načrti narejeni že pred leti.

Reševanje ciganskih težav

Konkretni načrti za urejanje žgočih problemov

Pretekli četrtek, 29. januarja, je obiskal Novo mesto republikanski sekretar za notranje zadeve Silvo Gorenc, ki se je dlje časa zadržal v pogovoru z novomeškimi delavci javne varnosti. Predvsem so se pogovarjali o tekočem delu novomeške uprave javne varnosti.

Po pomenku z delavci javne varnosti se je Silvo Gorenc zadržal še v pogovoru s predstavniki novomeške občine, ki so ga seznanili s cigansko problematiko na tem področju. Republiškega sekretarja so prosili za konkretno pomoč pri reševanju pereče problematike. V načrtu je namreč, da bi Cigane naselili v določenih naseljih, potrebovali pa bi zato več miličnikov, ki bi nadzorovali njihovo obnašanje. Prav tako je v načrtu, da bi najmlajše Cigane dali v šolo, starejše pa zaposlili. Sodiijo, da je to edini način za prevzgojo dolgoletnih ciganskih vavod.

Silva Gorenc so seznanili še s stanovanjskimi problemi novomeških miličnikov, v Sentiernju pa bi potrebovali zgradbo za tamkajšnji miličniški oddelek. Računajo, da

bodo do sklepov četrtkovih pogovorov prišli prav kmalu, posebej glede pomoči pri reševanju pereče ciganske problematike.

Razsvetljava za parkirišče

Lepo urejeno parkirišče za osebne avtomobile pod kapiteljsko cerkvijo pri Prosvetnem domu v Novem mestu je ob prireditvah vedno prazno. Pred Prosvetnim domom pa je ob takšnih priložnostih parkiranih na javni cesti toliko avtomobilov, da se še pešec komaj prebije skozi. Parkirišča, nekaj deset metrov dlje, se ponoči lastniki avtomobilov izogibajo najbrž samo zato, ker ni razsvetljeno. Na njem bi bilo treba postaviti nekaj luči (morda takšnih, kot so pred Prosvetnim domom) in postaviti pred domom prometni znak o prepovedi parkiranja. Če bi nato miličnik predpisal kršilec nekaj kazni, bi urejeno parkirišče najbrž kar hitro doseglo svoj namen.

Šmarjetčanom za premislek!

21. januarja je bil sklican posvet območnih odbornikov in predstavnikov KS Otočec, Bela cerkev, Skočjan in Šmarjeta ter predstavnikov krajevnih vodstev družbeno-političnih organizacij v Šmarjeških Toplicah. Posveta so se udeležili vsi vabljene razen predstavnikov iz Šmarjete, ki štrajkajo zaradi spora s pošto.

Na posvetu bi se morali tudi oni pogovoriti o svojih potrebah in načrtih: najbrž o asfaltiranju ceste od Šmar. Toplic do Šmarjete, o vaških poteh in o vodovodu, ki je v nekaterih naseljih zelo potreben. Na posvet pa jih ni bilo, zato letos verjetno ne bo z njihovimi načrti nič.

Posvet je sklicala občinska skupščina skupaj z občinskimi vodstvi družbeno-političnih organizacij. Organ, ki so posvet sklicali, so v sporu glede pošte v

Šmarjeti vsekoli sprejemali stališča, ki niso bila v nasprotju z zahtevami prebivalcev. Zato je nerazumljivo, zakaj so predstavniki teh prebivalcev bojkotirali posvet in povzročili škodo celotnemu območju.

Posvet je bil sklican v Šmar. Toplicah zato, ker je edino tam primeren prostor — ni šlo torej za »izzivanje!« Predstavniki iz Novega mesta so na posvetu z vso odločnostjo zavrnili poskuse KS Bela cerkev, da bi oživila stare spore med obema območjema. Tako je na seji v sredo ocenil to zadevo komite ObZ ZK Novo mesto in sklenil takoj sklicati sestanek aktivna komunistov v PTT podjetju in enak sestanek komunistov Šmarješkega območja, da bi dokončno razčistili vprašanje pošte v Šmarjeti, ki se je razvil v tolikšen kamen spotike.

M. J.

Prejšnji teden so na novomeškem Glavnem trgu odprli še eno preurejeno trgovino: to je drogerija trgovskega podjetja Dolenjka, ki je tako obnovila domala vse večje lokale v Novem mestu. »Dišeča« trgovina je urejena kar najbolj sodobno, zavzema pa tudi prostore nekdanje prodajalne z usnjem. V prostorih, ki jih je preuredilo gradbeno obrtno podjetje iz Novega mesta, je zdaj precej večja izbira kot v starem in utesnjenem lokalu, postrežba pa je hitra. (Foto: Ivan Zoran)

ŠMARJEŠKE TOPLICE MISLIJO NA BODOČNOST Nov bazen nepravilnih oblik

V načrtu nov hotel in terapijski objekt

V Šmarjeških Toplicah načrtujejo letos zgraditi nov bazen nepravilnih oblik, ker je zdajšnji premajhen in ne zmore več zadostiti čedalje večjemu številu kopalcev, zlasti v glavni turistični sezoni. Z gradnjo bazena bodo obenem zaključili prvo etapo rekonstrukcije tega zdravilišča, ki je z modernizacijo hotela in vikend hiše došlo 140 ležišč.

Zaj pa ugotavljajo, da je to število precej prenizko, saj imajo proste postelje samo v januarju in februarju, pa še to le v primerih, da

zdravilišča ne obišče nobena skupina. V sezoni pa so prisiljeni pošiljati goste naprej po avtomobilski cesti. Da bi bila nesreča še večja, se z enakimi težavami ubadajo tudi na Otočcu in v Čateških Toplicah, zato poleti izgubijo prenekateri dinarje, ker se turisti odpeljejo naprej — proti Zagrebu ali Ljubljani.

Da njihove ugotovitve niso iz trte zvite, zgovorno pričajo podatki: lani so zabeležili 23.514 nočitev, od tega 5604 nočitve tujih turistov,

leto poprej pa so imeli vsega skupaj 13.130 nočitev, od česar so pri 3000 nočitvah zabeležili imena tujcev. Prav zato ne bodo mogli privoščiti oddiha, ampak bodo skušali kar najhitreje uresničiti svoje načrte: zgraditi nov hotel, terapijsko zgradbo s pokritim bazenom in povežati nove objekte z zdajšnjim hotelom. Naglica je upravičena tudi zato, ker bodo ob nenehnih podražitvah na ta način prihranili tudi precej denarja, zraven tega pa bodo lahko prej in precej povečali svoj promet.

SEJA KOMITEJA OBČINSKE KONFERENCE ZK

Tako, da smo lahko res zadovoljni

Komite meni, da je razpoloženje ljudi na terenu izredno dobro — Govorili so o statutih, o likvidnosti in o mladini

Seja komiteja občinske konference ZK v sredo, 23. januarja, je bila dolga, pa tudi zanimiva. Kot so bili morda na prvi seji komiteja novi člani še malce zažirani, se je tokrat okoli vsega, o čemer so govorili, razvil živahen boj mnenj in stališč.

Sekretar Boris Gabrič je v kratkem poročilu o prilagajanju statuta XV. ustanemu amandmaj ugotovil, da je večina delovnih organizacij glede tega šele na pol poti. Največ težav je z opredelitvijo samoupravljanja v enotah združenega dela, ki nimajo svojstva pravne osebe. Obstaja strah, da bi v takšnih enotah morali zaradi samostojnega obračuna preveč povečati administracijo in strah, da bi posamezni obrati terjali ustvarjene sklade samo zase.

Največ težav je s statuti v malih podjetjih, kjer ni kadrov, ki bi jih pripravljali. Sekretar je poročal, da bo komisija za družbeno-ekonomske odnose pripravila anketo in posredovala organizacijam ZK stališča.

Ko so govorili o likvidnosti, so opozorili, da bodo spreje-

ti ukrepi učinkoviti le, če jih bomo odsledno uresničevali v vsej Jugoslaviji. V boju za likvidnost naj iščejo organizacije ZK vsebinsko v dolgoročno usmerjanju proizvodnje in v prilaganju zahtevam tržišča. V delovnih organizacijah, kjer bi morda zaradi nelikvidnosti grozile 80-odstotne plače, je treba to delavcem v sodelovanju s sindikatom pravočasno pojasniti in zlasti poudariti, da bo razlika v plačah lahko izplačana že čez nekaj dni, brž ko bo podjetje spet likvidno.

Člani komiteja so zelo ugodno ocenili stanje na terenu ob nedavnih posvetih z vsemi KS. Zlasti so pohvalili izredno stvarne programe KS, ki slonijo predvsem na ustvarjalni moči terena in šele nato terjajo pomoč od občine.

Sekretar medobčinskega sveta ZK Ludvik Golob je poročal o seminarju za mlade komuniste v Dol. Toplicah in o ugotovitvah, ki so jih zbrali na njem. Udeležba je bila izredna, mladi pa so poudarjali, da so organizacije ZK in SZDL ter sindikat preveč zaprte vase in premalo odprte do mladine, ki je voljna sodelovati.

Aktivni mladih komunistov v občini niso zaživel, zato naj jih v bodoče ustanavljajo organizacije ZK v podjetjih in tudi na terenu, ki imajo v

svojih vrstah več mladih komunistov. Takšen je bil sklep komiteja po razpravi o tem. Menili so tudi, da je delovanje mladinske organizacije v občini preozko usmerjeno. Komite bo pripravil skupaj s komitejem ZMS analizo o možnosti delovanja mladine, seminarji kot je bil ta v Dol. Toplicah, pa naj postanejo stalna oblika dela.

M. J.

Radi bi javne telefone

Ce je pri hiši bolnik, če kje gori ali pa če grozi kakšna druga ujmja, je vse prepočasno hiteti po pomoč peš, s kolesom ali drugim prevoznim sredstvom. V odročnih krajih zato vedno bolj terjajo javne telefonske govornice ali pa telefonske aparate, ki bi bili dosegljivi v vsakem času. Takšne telefone so si na posvetih krajevnih skupnosti zaželeli v Orehovic pri Sentiernju in v Dragi, javno telefonsko govornico pa zahtevajo Zuzemberčani in prebivalci Bršlina v Novem mestu.

800 prizadetih otrok

V novomeški občini je 800 telesno ali duševno prizadetih otrok. Od tega je 400 takšnih, ki se bodo lahko šolali samo v posebni šoli. Posodobitvenje in primerna preureditev posebne šole v Smihelu je ob tem zelo odgovorna in neodložljiva naloga. Če ne bo mogoče te šole v kratkem usposobiti za pouk večjega števila otrok, bo treba razmišljati o oddelkih posebne šole na osnovnih šolah v večjih krajevnih središčih v občini.

NOVO MESTO V PODOBI

Nekoč Dolga, danes Vrhovčeva ulica...

Pogled na nekdanjo Dolgo, danes Vrhovčevo ulico, ki teče vzporedno s cesto Komandanta Staneta in gorenjim robom Glavnega trga. Na levi se od nje odcepi Kratka ulica. Na razcepu stoji še danes ohranjena hiša nekdanjih kočarjev z značilnim visokim z lesom opaženim podstrešjem, ki je služilo za sušenje kože. — Po stari navadi so nekdanji meščani spravljali svoje vozove — kar na ulici.

Darko Lutman

V ponedeljek dopoldne se je po Novem mestu razširila vest, da je po težki bolezni doživel Darko Lutman. Novica o smrti je že sama po sebi boleča, toliko bolj pa se zarezala v srca, če nam smrt ugrabi človeka v razcvetu, še preden je začel žeti plodove svojega dela. Čeprav so ožji znanci in prijatelji pokojnega Darka vedeli, kako težko bolezni ima, so upali, da morda le ne bo prišlo do najhujšega. Kruta resnica, da ga ni več, pa je zdaj tu. Pred očmi nam lebdi spomin na zagnanega in delovnega pokojnika, ki je bil umirjen v nastopu, pa vendar v svoji notranjosti čuteč in pravi tovariš.

Rodil se je leta 1930 v Novem mestu v družini uslužbenca lesne industrije. Mladost je preživel v Gor. Polju pri Straži, med vojno je

končal dva razreda gimnazije, šolanje prekinil in gimnazijo končal po vojni. V mladinski organizaciji je začel delovati še med NOB, v SKOJ je bil sprejet 1946, v ZK pa 1949. Sodeloval je v mladinskih delovnih brigadah, 1950 pa je končal srednjo veterinarsko šolo. 1953 je začel delati pri novomeški zavarovalnici, 1. januarja 1967 pa je postal njen direktor.

Darko je bil znan športni delavec, ugleden član ZK, bil je predsednik UO in član CDS Zavarovalnice SAVA, kot rezervni poročnik pa je deloval tudi v ZROP. Ko se ob preranem grobu poslavljamo od njega, sočustvujemo z vdorom in 14-letnim sinkom. Veliko smo še pričakovali od Tebe, Darko, zato je slovo toliko težje, spomin nate pa bo v naših srcih vedno svetel in lep!

M. J.

Obširen program

Na občnem zboru turističnega društva v Dolenjskih Toplicah so sprejeli program za letošnje leto. Sklenili so, da bodo morali turistično društvo organizacijsko uvrstiti, izboljšati sodelovanje s krajevnimi organizacijami in se vključevati v vse krajevske akcije, katerih cilj je polepšati videz kraja. Računajo tudi, da bodo pripravili predavanja za tiste, ki oddajajo sobe. Njihovi načrti pa so kajpak odvisni od denarja, tega pa jim vedno manjka.

Igrišče za Mestne njive

V naselju na Mestnih njivah je veliko otrok, urejenega otroškega igrišča pa naselje še nima. Prav bi bilo, ko bi prebivalci že zdaj pozimi tudi sami začeli razmišljati o tem. Nekaj bi lahko naredili s prostovoljnimi delom, nekaj pa bi prav gotovo primaknili tudi DOMINVEST. Zakaj ne bi tudi v mestih posnemali mnogih lepih zgledov prebivalcev podeželja, ki nikdar ne čakajo, da jim bo kdo kaj prinesel, ampak raje začno sami?

Za cel venec načrtov in potreb

Ne samo pripravljenost začeti z lastnimi sredstvi, pač pa tudi sodelovanje med KS v širših načrtih je letos razveseljiva novost

Tudi na posvetih KS vzhodnega območja novomeške občine je tekla beseda predvsem o komunalnih potrebah. Posebej naštevamo samo pomembnejše stvari iz programov posameznih KS. Načrtjani so tudi socialne probleme in se zavzemali za kulturno dejavnost, med več KS pa se je že začelo razveseljivo sodelovanje pri gradnji vodovodov in cest.

KS BRUSNICE: gradnja novega dela šole je bila glavna stvar, krajevni samoprispevek pa bodo namenili predvsem za to. Ugotovili so tudi, da so potrebna stanovanja za učitelje. S krajevnim vodovodom bo treba še nekaj let počakati, letos pa bodo skušali zgraditi nov transformator, da bi izboljšali električno napetost.

KS GABRJE: najbolj so se zavzeli za ureditev hudournika v Suhadolu, ki pride na vrsto še letos. Za ureditev družbenih prostorov že zbirajo samoprispevek, v načrtu pa imajo popravilo vodovoda v Gor. Suhadolu.

KS MALI SLATNIK: v načrtu imajo gradnjo vodovoda, za katerega so se prebivalci s pogodbenimi obvezali prispevati 80.000 din in ga bodo uredili še letos.

KS STOPICE: podlago za asfaltiranje ceste od Črmošnjice do Stopič so že sami naredili, zdaj pa bi radi asfalt. Omenili so tudi potrebo po javni razsvetljavi. Kako z vodovodom v Gor. Težki vodi, se bodo odločili po posvetu s KS Podgrad, s katero bi pri tem sodelovali zaradi skupnega zbiralnika.

KS PODGRAD: načeli so vprašanje ureditve pokopališča in gradnje mrtvašnice.

Glede vodovoda za Koroško in Jurno vas se bodo odločili v sodelovanju s KS Stopiče. **KS SENTJERNEJ:** uredili

bodo pločnike v Sentjerneju, asfaltirali cesto do Pleterij, potegnili vodovod v Vrhpolje, zahtevajo več zobozdravstvenih delavcev, zbirali pa bodo samoprispevek za dograditev šole. Govorili so o kulturno-prosvetni dejavnosti in o socialnem varstvu.

KS OREHOVICA: s pomočjo občine bi radi dogradili dom družbenih organizacij,

zahtevajo telefon za zvezo s svetom; v Orehovici in 11 okoliških vaseh bodo zgradili vodovod.

KS SKOCJAN: za novo šolo pripravljajo referendum o samoprispevku, zavzeli so se za ureditev sejmišča, vsaj v eno ali 2 vasi bodo napeljali vodovod, na cesti Skocjan-Zbure pa bi radi asfalt.

KS BELA CERKEV: uredili bodo nekaj vaških studencev, potegnili po Beli cerkvi in okoliških vaseh vodovod.

M. J.

ZDRAVILNA ZELIŠČA SO BOGASTVA NARAVE

Odkup pa počasi, a vztrajno pada

Slovenski odkup zdravilnih zelišč pri KRKI predstavlja le 13 odstotkov

Na velikem zaključnem žrebanju novomeške tovarne zdravil KRKA za prizadevne zbiralce zdravilnih zelišč je bilo v bobnu sreče 6.679 kuponov, ki so jih poslali skupaj z 92 kmetijskimi organizacijami iz Slovenije številni nabiralci. Rekorderji so imeli tudi po 60 kuponov — vsak je veljal 50 dinarjev, a kljub temu bi lahko zapisali, da akcija ni uspela tako, kot so si jo zamislili.

Vse bolj očitno namreč postaja, da je za nabiranje zdravilnih zelišč premalo zanimanja, čeprav lahko spretne in prizadevne nabiralce lepo zaslužijo. Slovenski odkup pa predstavlja pri tej novomeški tovarni komaj 13 odstotkov vsega jugoslovanskega odkupa: Krka je nam-

reč odkupila lani več kot 1000 ton zdravilnih zelišč.

Zaskrbljenost ob slovenskem odkupu je toliko bolj upravičena, ker je bilo iz kuponov razvidno, da je prav veliko število udeležencev v natečaju, kjer so razdelili 200 nagrad v skupni vrednosti 70.000 dinarjev, poslalo en sam kupon — torej le toliko, da so sodelovali pri žrebanju. Stanje, ki je v Sloveniji ob naraščanju zaposlenosti že zaskrbljujoče, se žal slabša tudi v drugih republikah. Doslej sta bili namreč Bosna in Hrvatsko Zagorje največji odkupni postaja novomeške tovarne. Zadnje čase pa iz teh krajev vse več ljudi odhaja na delo, v drugo kraje Jugoslavije in v tujino, zato je vse manj pridnih rok za nabiranje zdravilnih zelišč. Tako ostajajo bogastva narave neizkoriščena, industrija pa se je zaradi tega znašla v kočljivem položaju. Če bo zdajšnje upadanje nabiralcev in nabranih zdravilnih zelišč šlo v enakem tempu, bo čez nekaj let položaj skoraj brezupen. Koreniti posegi so torej potrebni že zdaj, da bi ne prišlo do neljubih presečenj. Dejstvo, da si na povečanje odkupa nihče ne upa niti pomisliti, ampak se

borijo, da ne bi upadel, je dovolj zgovoren znak za alarm.

Referendum v Škocjanu

Sredi januarja je krajevna skupnost v Škocjanu organizirala po 14 vaseh zbor obččanov, ki so bili zelo lepo obiskani. Pogovorili so se o možnostih za uvedbo krajevnega samoprispevka za dobo štirih let. Občani naj bi namreč prispevali del denarja za nakup nove šolske opreme. Na zborih obččanov je tekla beseda tudi o komunalni dejavnosti: želijo si asfalt od Šmarjeških Toplic do Škocjana, radi bi vožo v Zalogu, Goriški vasi in Osrednju, popraviti nameravajo ceste in mostove. Vsekakor so zbori pokazali, da bodo občani v velikem številu prišli na referendum, ki bo marca, ko bodo glasovali o samoprispevku za pomoč pri gradnji šole.

J. A.

Novomeška kronika

NOVI SNEG, ki je pobelil Dolenjsko zadnjo soboto in nedeljo, tudi tokrat ni presenetil stalne zimske službe pri Čestnem podjetju. Vse ceste so bile pravočasno posute s peskom in soljo in prevozne. Čeprav je bil v nedeljo na vseh glavnih cestah živahen promet — mnogi se kljub snegu niso odpovedali nedeljskega vikenda — ni prišlo do večjih zastojev v prometu.

STANOVALCI STOLPNIC na Znančevih njivah se močno jezijo, ker jim pokajo vmesne stene v stanovanjih. Stolpnice je gradilo splošno gradbeno podjetje »Pionir«, ki je pri gradnji uporabljalo nov gradbeni material. Čeprav so delavci gradili posamezne etaže pod nadzorom strokovnjakov, so se že nekaj mesecev po vselitvi v vseh stanovanjih na vseh vmesnih stenah pokazale nekajmilimetrske razpoke. Nekateri stanovalci zahtevajo popravilo.

ZIMSKE POCITNICE, ki so jih šolarji tako težko pričakovali, so minile. Solski zvonec na vseh novomeških šolah spet zvonil, otroci pa so nejevoljni, ker jim je muhasto vreme pokvarilo lepe počitniške načrte. Napovedani so bili smučarski tečaji, ker pa ni bilo snega, so se načrti podrli. Zdjaj, ko so se morali vrniti v šolske klopi, pa je sneg spet zapadel.

LIKOVNA RAZSTAVA novomeških osnovnošolcev, ki so jo podprli v ponedeljek, je bila dobro obiskana. Razen šolarjev iz vseh novomeških šol so si jo ogledali tudi starši.

GOVORICE o tem, da bodo vozniki izpit poslednjega strožji, se v mestu in okolici že dolgo širijo. Ni čudno, da se je v zadnjem mesecu prijavilo za zdravniški pregled in testiranje za bodeče vozniške več kot 150 kandidatur. Zaradi tolikšnega števila prijavljenih so morali organizirati testiranje za več skupin, pri zdravniških pregledih pa prvi prav tako niso prišli vsi na vrsto.

Tudi 5 m globoko v kamen

Na račun počasnega preurejanja Trdinove ceste v Novem mestu je bilo izrečenih že nemalo kritičnih opazk. Mnogi kritiki godrnjajo, da dela Komunalno podjetje prepočasni in da se mu nikamor ne mudi. Malokdo ve, kako težavna so bila dela pri kopanju jarkov za kanalizacijo na tej cesti. Ker bodo strmino ceste ublažili in se ne bo več tako kot dozdaj vzpenjala v več klancih, je bilo ponekod treba kopati globlje. Delavci Komunalnega podjetja so na nekaterih mestih kopali jarke 5 m globoko v živo skalo, zato ni nič čudnega, če so se dela zavlekla!

Pomaga naj jim sklad

Na posvetu krajevske skupnosti v Žužemberku so predstavniki kraja zaželeli tudi pomoč za ureditev športnih igrišč na žužemberški Loki. Posebno veliko denarja ne bi potrebovali, zato so menili, da bi jim lahko primaknila kaj občina iz proračuna. Pojasnjeno jim je bilo, da obstaja v občini sklad za telesno vzgojo, ki zbira denar prav za takšne namene, in naj zaprosijo za pomoč pri tem skladu.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Slavka Janežič iz Svrževa — Andreja, Ivanka Galič iz Malenske vasi — Mirana, Stefka Režek iz Goljeka — Igorja, Marija Zupan iz Velikih Poljan — Ireno, Dragica Novosel iz Dolenjske Bukovca — Jasminko, Mihaela Planinc iz Krškega — Roberta, Stefka Šobar iz Uršnih sel — Aleša, Martina Bajuk iz Bojanje vasi — Zdenko, Filomena Kašič iz Trstenika — Dimitrija, Nada Vukojevič iz Črmošnjic — Mileno, Jožica Penica iz Krmačine — Duška, Katica Bogdanovič iz Pilatovcev — Zeljka, Cvetka Čumk iz Gabrja — Zlatka, Pepca Kovarič iz Rakovnika — Janeza, Marija, Grden iz Dolge njive — deklico, Ivanka Pašič iz Črešnjevca — deklico, Ana Kralj iz Dobruške vasi — deklico in Terezija Grlica iz Detje vasi — deklico. — Čestitamo!

Zadnje dni januarja sta praznovala 50-letnico poroke Marija in Alojz Kocjančič z Dvora. Zakonca sta živela trdo delavsko življenje. Oče Alojz je vojaški vojni invalid še iz I. svetovne vojne. V zakonu se jima je rodilo 8 otrok, ki so že vsi pri kruhu. Za aktivistično delo med NOB je Alojz Kocjančič bil odlikovan. Na matičnem uradu v Žužemberku so zlatoporočencema v soboto, 31. januarja, pripravili lepo slovesnost in ju nagradili. Ob pomembnem jubileju jima čestitamo in želimo še veliko srečnih in zadovoljnih let.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Siška, član Novolesa, Straža; Alojz Zupančič, član Novoteksa, Novo mesto; Slavko Nagelj, Avgust Pavlič, Franc Lobe, Martin Lužar, Ivan Zrimšek, Anica Turk in Milan Kavsek, člani IMV Novo mesto; Jože Progar, Alojz Plantan in Jože Dušan Pust, člani OMP Instalater, Novo mesto; Franc Gorjanc, Pavel Krapež, Franc Jerele, in Martin Kastelle, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Janez Strbene, član osnovne šole Sentjerne; Janez Gorenc, Vinke Zulič, Jože Lužar, Franc Kostrevec, Slavica Kotar, Ana Komec, Helena Jerele, Ludvik Simončič, Bogomir Potočar, Jožefa Zagora, Ivan Metelko in inž. Božidar Pavlin, delavci iz Smolenje vasi; Lado Kos, član Novoteksa, Novo mesto; Marija Kos, gospodinja s Krke; Joža Pavlin, Alojz Salehar, Vida Jerman, Marija Klemenčič, Marija Pirnar, Draga Deželan, Diha Lokovšek, Rafko Lindič, Cveti Staniša, Rudi Celič, Marko Krevs, Rudi Deželan in Danica Kovačević, člani Industrije obutve, Novo mesto.

Niso še zaživele...

Na zadnji seji komiteja občinske konference ZK je sekretar v prvi točki poročal tudi o uresničitvi sklepov zadnje seje. Komiteju je bilo naloženo, naj se posebej pobriga za organizacijo ZK, ki še niso zaživele po letnih konferencah. Z najnovejšim stanjem v teh organizacijah je seznanil sekretar prisotne takole:

»Organizacija na Ragovski cesti v Novem mestu je še vedno brez sekretarja, ker sekretariata organizacije niso mogli sklicati, v organizaciji v Stopičah je sekretar še vedno nesposoben za vodenje sestanka in bo sklical konferenco, kot je obljubil, februarja, organizacija v Šmarjeti se je pridružila splošnemu štrajku Šmarjetčanov, do organizacije na Uršnih selih pa še nismo prišli zaradi snega...

Takšno poročilo je povzročilo na seji smeh, ob njem pa se je nasmejati tudi sekretar. Na srečo so v njem omenjene organizacije le izjema. Upamo, da bodo kmalu oživele in zaživele!

Ena gospa z občine je rekla, da bo zdaj kmalu (mogoče še leto) začela odlično izpopolnjevanje nekaterih novomeških prometnih izumov: na dovolj široki Cesti talcev z dvostranskim pločnikom bo uvedla omejitve hitrosti na 14,5 km na uro (zdaj 30 km na uro), na kozji Koštalovi stezi brez pločnikov bo dovolila 120 kilometrov na uro (zdaj 60), predpisala bo obvezno parkiranje pred mesnico na tej ulici in na sredini kandijskega mostu (zdaj neobvezno), v križišču pred hotelom Kandija bo postavila originalni holandski mlin na veter, v naselje na Znančevih njivah pa bo iz mesta obvezna smer mimo bolnišnice in skozi Šmihel... Se prej bo pa vprašala teta s Pangerč grma!

Ali je dolenski turizem že zrel za tesnejše poslovno sodelovanje? Pravijo, da ga bo ekonomska nujnost sama prisilila. Je zdaj sodelovanje, bolje rečeno integracija gostinskih obratov na Dolenskem, že nujno? O tem je tudi tekla beseda na pogovoru za okroglo mizo, na katerem so sodelovali Vlado Deržič, direktor Čateških Toplic, Milena Popović, upravnica Šmarjeških Toplic, Niko Paulič, predsednik Dolenske turistične zveze, Marko Ivanetič, direktor Šolskega centra za gostinstvo, Marjan Simič, načelnik za gospodarstvo novomeške občinske skupščine, Karel Vardijan, direktor metliškega hotela, Jože Lampret, direktor Otočca, Franci Šmajdek, šef recepcije na Otočcu, Matija Praznik, direktor kočevskega Pugleda in Stane Jajtič, računovodja kočevskega hotela. Žal niso prišli za okroglo mizo predstavniki novomeškega Metropola, zdravilišča Dolenskih Toplic in črnomaljskega hotela. Razgovor je pripravil, vodil in ga zapisal Jože Splihal, fotografiral pa je Slavko Dokl.

DERŽIČ

PAULIČ

ŠMAJDEK

VARDIJAN

Načrti, načrti

Po lanskoletnem zatišju se letos obeta na Dolenskem obilo turističnih gradenj. Skoraj vsi udeleženci četrtkov okroglo mize so namreč povedali, da bodo letos gradili.

Jože Lampret: Razen nekaterih manjših preureditev zdajšnjih objektov, ki smo jih imeli že dlje časa v načrtu — sem sodi preureditev bara v restavracijo, kjer bomo gostom pripravljali jedi kar ob mizi, pa večja obnova in dozidava novomeške Ribje restavracije — imamo v načrtu tudi gradnjo novega hotela na Otočcu. Hotel s približno 180 do 200 ležišči nameravamo graditi še letos: bo zares moderen, saj bo imel bazen, savno, masažo, kozmetični salon, 4-stezno kegljišče in zabavišne prostore.

Matija Praznik: Razen nekaterih preureditev v Kočevju bomo gradili nov motel na Jasnici, ki bo veljal po sedanjih ocenah 6 milijonov dinarjev. Kočevje nujno potrebuje tudi kopališče in te želje bomo skušali letos uresničiti, čeprav zdaj še nimamo investitorja. Ob novih gradnjah pa so naši načrti usmerjeni tudi v obnovo hotela Pugled.

Karel Vardijan: V turističnem pogledu je zadnja leta Metlika stala ob strani, razvoj sta ustavljali gradnja ceste in zapora mostu. Letošnja naloga bo ureditev bivše gostilne Makar, v hotelu pa bomo morali povečati nočitvene zmogljivosti. Namesto današnjih 41 ležišč jih bomo morali usposobiti vsaj 60 ali 70. Ob Kolpi bomo morali urediti tudi kopališče in kamping naselje ter povečati zmogljivosti tamkajšnje restavracije.

Marko Ivanetič: V Novem mestu bomo preuredili šolsko in mlečno restavracijo, pripravljamo pa tudi gradnjo hotela s približno 100 ležišči. Denar za ureditev obeh restavracij je že zagotovljen. V Šmarjeških Toplicah bomo uredili okolico, mislimo pa tudi na nadaljnjo izgradnjo Toplic. Najprej bo na vrsti bazen, ki je že pretesen za današnji naval. Zelim si tudi novega hotela, ki naj bi bil povezan s sedanjim, uredili bomo pokriti bazen in druge pomožne objekte. Ni pa gotovo, da bomo s temi načrti uspeli že letos, ker še nimamo zagotovljenega denarja.

Vlado Deržič: Imamo sicer obsežne načrte, a ne vemo, kako bo z denarjem. Usmerili se bomo v zdravstvo, kopališko rekreacijo in eksku-

zivni turizem, ki je bil doslej pri nas zapostavljen. Graditi nameravamo še nove bazene in 4-stezno kegljišče, uredili pa bomo okolico in parkirišča. Na večjo investicijo računamo v jeseni, ko bomo začeli graditi ob avtomobilski cesti turistično središče s približno 160 ležišči in bazeni s termalno vodo. Če Geološki zavod vode v bodočem središču ne bo odkril, jo bomo napeljali iz že od-

zelo malo dokumentacije o nadaljnjem razvoju turizma v občini. Najbolj zgošč je problem v Novem mestu, kjer imamo veliko gostinskih organizacij, ki pa so premalo donosne, da bi se lahko odločno lotile urejanja gostinstva v Novem mestu. Dolenske in Šmarješke Toplice ter Otočec imajo izdelane svoje razvojne programe, zato niso v takih težavah. Občinska skupščina je pripo-

program turistične izgradnje. Na naše predloge pa sta odgovorila samo Otočec in Šmarješke Toplice. Škoda je, da potem ni bilo odziva niti na predloge teh dveh delovnih organizacij.

Marko Ivanetič: Na sestanku v Kostanjevici je prevladovalo mnenje, da bi lahko poslovno sodelovali v propagandi, skupnem nastopu na tujih tržiščih in pri zaposlovanju kadrov. Od dogovora

stinstvo predstavljali tudi ekonomski razlog za združevanje. Poglejte: če bi se združili hoteli Kandija, Metropol in Otočec, bi pri plačevanju davkov prihranili 180 do 200 tisočakov, deviz pa bi nam ostalo 130.000 dolarjev več kot zdaj, ko poslujejo vsak zase. Prepričan sem, da bo treba združevati v dveh smereh: v gostinskih in v zdravstveno-turističnih delovnih organizacijah, ker nimamo istih pogojev poslovanja.

Vlado Deržič: Zdi se mi, da bi se moralo tudi pri nas združiti breziško gostinstvo, to združeno podjetje pa bi se moralo povezovati s še močnejšim partnerjem. Toda ker v občini samo govorijo, a ničesar ne napravijo, smo se odločili, da bomo kar sami poiskali možnosti za poslovno sodelovanje. Pogovarjamo se že z ljubljanskimi in beograjskimi partnerji.

Niko Paulič: Dolenska turistična zveza ima program turističnega sodelovanja na Dolenskem. V propagandi smo že začeli sodelovati. Ne rečem, da je to pomemben uspeh, je pa prvi korak k sodelovanju. Dolenska ima danes dve kategoriji gostinskih podjetij: srednja kategorija že čuti potrebo po povezovanju, manjši kolektivi pa živijo v samozadovoljstvu. Velikih podjetij nimamo. Prav manjši kolektivi pa nas ovirajo pri prizadevanjih, da bi prišlo do integracij. Zvečina so zadovoljni z dejstvom, da živijo tako, kot je, ne pomislijo pa, kaj bo jutri. Težave so še hujše, ker ta podjetja ali ne morejo ali pa nečejo vlagati denarja, ker bi šlo to na račun njihovega standarda.

In katera so taka podjetja? **Marjan Simič:** Zvečina so to tista, katerih predstavniki danes ni na tem pogovoru.

Matija Praznik: Kočevsko področje je danes še neobljudeno, čez nekaj let pa bo gotovo privlačno za turiste. Zaradi prometnih zvez se mi zdi navezovanje z Novim mestom manj zanimivo kot z Ljubljano, čeprav smo vedno pripravljani sodelovati z Dolensko, ker nam to lahko samo koristi. Turistični program je sicer nekoliko v zraku, je pa osnovna, na kateri bi lahko gradili bodoče akcije. Pravzaprav pa se ustvarja novo turistično območje, ki sega od Ljubljane proti Kolpi in naprej proti morju in v katerega spada tudi Kočevje.

Karel Vardijan: Bela krajina je sicer z občinsko mejo ločena, vendar v gostin-

Smučarski Gorjanci

Jože Lampret, direktor otoškega hotela, je v pogovoru sprožil zanimivo in že večkrat omenjeno misel, da bi bilo dobro, ko bi tudi Gorjance pritegnili v smučarsko in turistično dirko na Dolenskem. Samoborska občina ima v načrtu celo asfaltno cesto na Gorjance. Marko Ivanetič pa sodi, da so investicije izgubljene, če bi bilo manj kot 120 dni smuke: na Gorjancih je ne bi bilo več kot 66, se pravi še nekaj manj kot v Crmošnjicah. Vsekakor pa bi tudi to bilo dovolj za premostitev mrtve sezone v turističnih centrih ob avtomobilski cesti.

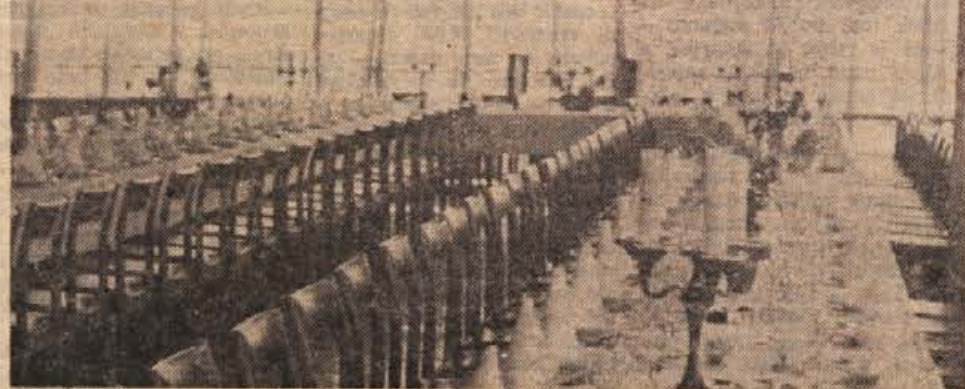
stvu ne bi smelo biti meja. Prepričan sem, da bi morala biti v Beli krajini ena sama gostinska organizacija in smo pripravljani na združitve s črnomaljskim gostinskim podjetjem.

Marjan Simič: Osnova za vsako sodelovanje bo kvečjemu ekonomska. Pritiski ne bodo rodili sadov. Zato sem prepričan, da bo zaradi ekonomskih razlogov prej ali slej moralo priti do sodelovanja v dolenskem merilu. Od takega povezovanja bo tudi Novo mesto imelo korist.

Niko Paulič: Položaj kaže, da ekonomske nuje še ni. Kadar namreč zaškrpije, takrat tudi rešitev hitro najdemo.

Marjan Simič: Prav gotovo nujna je, vprašanje pa je, če jo danes gostinci že čutijo ali ne. Voda sicer še nikomur ne teče v grlo, nesporna pa je ugotovitev, da imamo na turističnem področju v dolini reke Krke škodo, ker ni medsebojnega povezovanja. Poprečna podjetniška donosnost je bila predlanskim na našem področju, če upoštevamo gostinske organizacije, 200.000 dinarjev. Manjše podjetje za to leta in leta zbira denar, preden lahko gre v modernizacijo oziroma preden se lahko začne pogovarjati z bankami o najetju kreditov. V času, ko zbira denar, pa ga hkrati razvrednoti: če bi ta denar krožil, če bi bilo gostinstvo združeno, bi ga zbirali hitreje in tudi hitreje vlagali. Vsekakor danes na našem področju ni konkurence, ker imamo premalo ležišč: škoda pa je, da si z nekvallitetnimi uslugami ustvarjamo slab sloves.

TURIZEM ZA OKROGLO MIZO

kritih izvirov. Računamo, da bo gradnja turističnega središča veljala 15 milijonov dinarjev, od tega bo za prvo etapo, ki naj bi se začela avgusta ali septembra letos potrebno dve tretjini te vsote.

Kdaj do združevanja?

Na Dolenskem že dlje časa govorijo o turističnem poslovnom sodelovanju. Zdi pa se, da doslej posebnih uspehov niso pozeli. Današnje poslovno sodelovanje je omejeno le na pomoč v sezoni, ko nekaterim hotelom zmanjka prostih postelj, pa pošljejo svoje goste naprej po avtomobilski cesti. Kakšne so možnosti, da bi od besed prešli k dejanjem, od govorjenja o poslovnem sodelovanju do resničnih integracij?

Marjan Simič: Če govorim za območje novomeške občine, lahko povem, da je občinska skupščina že razpravljala o problemih turizma. Takrat smo ugotovili, da je razen prostorskega programa

ročila gostinstvu v občini, naj kar najhitreje pripravi enoten program; če tega ne bodo hoteli ali ne bodo mogli narediti, potem bo potrebno skupaj s skladom, ki ga je občinska skupščina ustanovila lani, zagotoviti ta program. To bomo morali narediti, čeprav mimo gostinskih delovnih organizacij, potem pa bomo s pomočjo javnih natečajev ugotovili sposobnost investitorjev.

O morebitni integraciji gostinskih organizacij smo že veliko govorili in izdelali tudi štiri možnosti za združevanje delovnih organizacij v gostinstvu. Nismo mislili samo na sodelovanje v novomeškem merilu, ampak tudi na sodelovanje v okviru občine in vse Dolenske. Po prvi varianti naj bi to sodelovanje predstavljala konzorcij, druga možnost bi bila organizacija skupnega denarja za sodelovanje ob skupnem tveganju. V tem primeru bi vlagatelji delili dobiček ali pokrivali izgubo z dogovorjenim odstotkom, vendar največ do višine svoje vloge. Tretja oblika bi lahko bilo poslovno združeno kot pravno telo, ki bi za turistične organizacije opravljalo s pogodbo določene posle. Poslovno močna delovna organizacija naj bi ustanovila poslovno enoto, ki bi poslovala z drugimi delovnimi organizacijami. Tudi v tem primeru bi skupno vlagali denar za

do uresničitve pa ni prišlo. Zdi se mi, da do poslovnega sodelovanja ne bo prišlo toliko časa, dokler ne bo to sodelovanje ekonomsko nujno.

Jože Lampret: Mi smo bili bolj konkretni: predlagali smo združitev z novomeškim hotelom Kandija. Na ožjem novomeškem področju je zdaj menda kar sedem manjših gostinskih obratov. Ker imamo v razvojnem načrtu gradnjo hotela v Novem mestu in ker smo menili, da ni tja Kandija niti Metropol nista ekonomsko sposobna, da bi lahko gradila nov hotel, ker ne bi mogla devizno odplačevati kreditov, smo predlagali to združitev. V načrtu imamo namreč, da bi potem, ko bo urejeno križišče v Kandiji, zgradili moderen hotel z 80 do 120 ležišči z restavracijami in morda tudi s slaščičarno. Hotel naj bi bil zares moderen. Novo mesto pa bi tako dobilo sodoben lokal, ki ga zdaj močno pogrreša. Hotel Kandija seveda išče najugodnejšega ponudnika, mi pa se nočemo vsiljevati.

V propagandi na zunanem tržišču samostojni nastop danes ne predstavlja ničesar medtem ko bi združeno dolensko gostinstvo že lahko uspevalo; zato je škoda, da se pogovori niso uresničili.

Prepričan sem, da bodo novi predpisi in olajšave za go-

Otočec, hvala!

Uredništvo Dolenskega lista se zahvaljuje hotelu Grad Otočec, ki je gostil udeležence četrtkov okroglo mize, gostinske in turistične delavce Dolenske.

IVANETIČ

LAMPRET

POPOVIČ

PAZNANIK

JAJTIČ

SIMIČ

Število rojstev že četrto leto pada

Kje so vzroki, da je začelo upadati število rojstev tudi na dolenjskem območju? – Škodljivih splavov je iz leta v leto manj, čeprav kontracepcija še ni tako razvita kot bi bilo potrebno

V Sloveniji že nekaj časa upada število rojstev, v zadnjih letih pa ta pojav opazamo tudi na območju Dolenjske, Bele krajine in Spodnje Posavja. Kaj je vzrok temu in kako so to spremljali v novomeški bolnišnici, nam bo povedal predstojnik novomeške porodnišnice dr. Ljubo Kretič.

— V preteklem letu je bilo na vašem oddelku nad 200 porodov manj kot leta 1968. Čemu pripisujete upadanje?

»Upadanje porodov na oddelku je posledica zmanjševanja rojstev sploh. Poglejmo, kako je bilo z rojstvi na tem področju. V zadnjih nekaj letih: 1965. je bilo 2.282 rojstev, 1966. leta 2.259, 1967. je to število padlo na

2.112, 1968. že na 1.986. Lani je bilo samo še 1.786 porodov, kljub temu da je leta 1965 v porodnišnici rodilo 68 odst. vseh porodnic na našem območju, leta 1969 pa že 91 odstotkov vseh porodnic. Naj omenim še to, da se je lani rodilo 24 dvojčkov.

Pričakovali bi, da se je zaradi zmanjšanja rojstev povečalo število splavov, pa ni tako. Tudi tu statistika kaže upadanje, kar je seveda razveseljivo. Leta 1965 je bilo 1.123 vseh splavov, lani pa le 931.

— Ali je vzrok temu tudi vpliv kontracepcije v novem času?

»Kontracepcija je res eden izmed vzrokov za to, toda le v manjši meri, saj je 27.000 žensk lani porabilo le za 15.500

mesecev kontracepcijskih sredstev. Bolj kot to pa vpliva na zmanjšanje rojstev bolj razumen, uviden in human odnos moških do žensk in pa odhajanje mladih ljudi posebno z vasi na delo v mesto oziroma v tujino.

— Kako je z uveljavljanjem kontracepcije pri načrtovanju družine na našem območju?

»Nezaupanje do kontracepcijskih sredstev se pojavlja zaradi neodgovornih člankov v časopisju, ki razširjajo mnenje o škodljivosti teh sredstev, češ da vplivajo na zamašitev pljučnih žil in povzročajo raka na roditeljih, medtem ko noben zdravnik ne zagovarja tega mnenja. Take govornice širijo tisti, ki ne vedo ali pa so pozabili da je še do nedavnega dosti žensk umrlo zaradi splavov. Se danes v državah, kjer ni kontracepcije, umre zaradi tega dosti žensk. Moram poudariti, da v Sloveniji nismo imeli še niti enega primera smrti zaradi pravilne uporabe kontracepcijskih sredstev ali pa primera, da bi povzročala raka na roditeljih pri ženskah.

— Ali vpliva na upadanje števila rojstev v naši pokrajini tudi dviganje življenjske ravni prebivalstva?

»Res je vedno več mladih družin, ki si 'privoščijo' le enega otroka. Seveda so vzrok za to materialne pogoje življenja, saj se je nekdanji življenjski minimum tako povečal, da že ta zahteva velike stroške. Toda glavni vzrok za zmanjšanje rojstev je vselej, kadar se vedno pomanjkljivo urejeno varstvo otrok in stanovanjske razmere. Primer: enosobno stanovanje ne zadostuje 4-članski družini, zato si ljudje najprej udobno uredijo stanovanje in šele potem pridejo na vrsto otroci.

ANA VITKOVIC

Toliko otrok noče jesti...

Ko mi matere v svetovalnici pripovedujejo o teh težavah, ugotavljam, da premože dajo otroku preveč na krožnik. Ko mi zaskrbljeno razlagajo, kaj je otrok včeraj SAMO pojedel, ugotovim, da je njegov želodček zares premajhen, da bi lahko spravi vanj tisto količino, ki mu jo je mati čez dan dajala. Mnogokrat zaleže materi sledeči nasvet:

»Če ste zaskrbljeni, da je otrok premalo pojedel, primerjajte količino hrane z otrokovim želodčkom. Velikost otrokovega želodčka ji narišem na list papirja, na drugi list krožnik in manj s svinčnikom nalagam vse, kar mi mati pripoveduje. Narišem vse kar je mati otroku dala. Na primer: celo jabolko, pol litra mleka, juho, polovico hrenovke, 2 kosa kruha z marmelado itd. In nato primerjava obe sliki — majhen otrokov želodček in vrhan krožnik. In šele takrat mi matere priznajo, da silijo otroku več hrane, kot je lahko sprejme. Stetujem jim tudi, da lahko zaupajo otrokovemu teku oziroma želji po hrani. Enkrat otrok poje veliko, drugič manj.

SLAVICA POGACNIK-TOLICIC
(Odlomek iz članka v reviji OTROK IN DRUŽINA)

»Vse preveč je neresnih govoric o škodljivosti kontracepcijskih tablet!« svari dr. Ljubo Kretič, predstojnik ginekološko-porodniškega oddelka v novomeški bolnišnici.

Plinske peči so ponekod nevarne!

Republiški sanitarni inšpektorat opozarja na pravilno ravnanje z njimi

V zadnjem času je v prodaji več peči na tekoči plin (butan propan) brez odvoda v dimnik. Podjetja, ki te peči proizvajajo, nabavljajo ali prodajajo, jih zelo priporočajo. Ljudje jih kupujejo v najboljši veri, da so brez nevarnosti. Zaradi tega opozarja republiški sanitarni inšpektorat vse kupce takih peči da morajo biti pri njihovi uporabi zelo previdni.

Ko plin izgoreva, potrebuje kisik. Tega dobiva iz zraka v sobi. Če je izgoravanje popolno in če je plin popolnoma čist, nastajajo samo ogljikov dioksid in vodni hlapi. Vodni hlapi vlažijo zrak v prostoru (to je ugodno), ogljikov dioksid, ki v večjih količinah človeku škoduje, pa se v zraku kopiči. Obenem se zmanjšuje količina kisika. Ob pomanjkanju kisika izgorevajo snovi nepopolno, pri tem pa nastaja ogljikov monoksid. Znano je, da povzroča ta plin že v zelo majhnih koncentracijah slabo počutje, glavobol, utrujenost in druge znake zastrupljenja. Večkrat se dogajajo smrtne zastrupitve z ogljikovim monoksidom, zlasti v zaprtih

garažah ko voznik ne ustavi motorja. Zadoštuje že nekaj minut bivanja v takih okoliščinah!

Če pa plin butan propan, ki se uporablja za gorivo pri teh pečeh, ni povsem prečiščen in vsebuje žveplo ter druge škodljive snovi, prehajajo v zrak še proizvedli izgoravanja teh snovi in škodujejo ljudem, ki biva v takih prostorih. Dražijo očne veznice, sluznice dihalnih poti, zmanjšujejo odpornost organizma in podobno.

Pri pečeh brez odvoda plinov, ki so nameščene v zaprtih prostorih moramo torej pogosto odpirati okna in dobro zračiti prostore, ki jih ogrevamo, če nočemo, da bi se zrak tako poslabšal, da bi to škodovalo zdravju. Računati moramo z možnostjo hujših zastrupitev — ki lahko povzročijo tudi smrt, npr. v spanju v manjši sobi, kjer gori peč ob zaprtim oknu. Zaradi vsega tega peči na tekoči plin brez odvoda v dimnik niso primerne za ogrevanje stanovanj. V poštvenih priporočilih le v takih prostorih, kjer se stalno odpirajo vrata ali kjer je kako drugače že samo po sebi poskrbljeno za

neprestano zračenje, kot so npr. trgovinski ali podobni lokali.

Republiški sanitarni inšpektorat opozarja tudi proizvajalce in prodajalce takih peči, da v prospektih in pri prodajanju opozarjajo na vse njihove pomanjkljivosti, ki so jim izpostavljeni uporabniki in da prilagajajo pečem pisnena navodila.

Če je otrok slab jedec

Prenehajmo otroka siliti k jedi!

Prav tako kot odrasle mu tudi otroku marsikakšna hrana ne tekne.

Otrok rad je v toplem družinskem omizju.

Pravilna prehrana v prvih letih in učenje pri hranjenju sta pomembna za ves nadaljnji otrokov razvoj.

Poleg materinih prsi in kasneje ob drugi hrani si otrok želí še varnosti in materine ljubezni.

Bolni otroci so brez teka. Ne silimo jih 2 do 3 dni z »močno bolniško hrano.« Jesti jim dajmo takrat, kadar si želijo.

Otrok ne je samo zato, da dobiva kalorije in vitamine. Sprejemanje hrane ni samo potreba njegovega organizma, je tudi potreba njegove duševnosti.

NEMIRNA MOŠKA LETA

Ne samo ženske — tudi moški preživljajo »kritična leta« okrog 40. rojstne letnice. Toda vsakdo doživlja to krizo po svoje, nekdo trpeče, drugi spet z lahkoto

Moški, ki so zadnjih dvajset let varno in gotovo hodili svojemu cilju naproti in obvladovali vse težave in ovire, se nenadoma zavedo, da so postali negotovi, da izgubljajo zanimanje za svoje delo in prepričanje v svoje znanje. Slabe volje so in nezaupljivi do prijateljev in tovarišev. Zavoljo tega najbolj trpijo njihove žene, ker te vrste moški zro na svojo življenjsko stopnično z očmi, polnimi dolgočasje in hkrati razdražljivosti. Najraje se odločajo za beg v drugo pomlad — z drugo, mlajšo ženo.

V zadnjem času so zdravniki, psihologi in sodniki začeli govoriti o tem, da imenovanim nemirnim moškim letom. Vsi se strinjajo v prepričanju, da upor moških ne nastaja zavoljo telesnih sprememb, kot je to pri ženah,

temveč da gre za duševne krize.

Moški štiridesetih let razmišlja približno takole:

»Ne morem uresničiti svojih sanj, kar zahteva poklic. Torej bom užival, kolikor je mogoče, v življenjskih radostih. Naj pri najboljših močeh sedim doma!«

Skratka — moški teh let se bojuje bodočnosti. Reakcije so različne: nekateri padajo v depresije, drugi postajajo razdražljivi in žolčni, tretji bežijo z doma in iščejo uteho v novem objemu.

Nekaj pa imajo skupnega: sleherni med njimi potrebuje pomoč, ki mu jo mora ponuditi žena. Kako? Tako, da bo razumela njegove skrbi in da bo skušala s kar največ potrpljenja in ljubezni vrniti svojemu štiridesetletniku izgubljeno zaupanje vase.

Pogovor z zdravnikom

Glavobol

Glavobol je brez dvoma zelo neprijeten in spravlja ti stega, ki ga ima, v neugodno razpoloženje, zmanjšuje mu sposobnost za delo in kalj odnose z drugimi ljudmi. Glavobola je po vsem civiliziranem svetu vedno več, posledica tega pa je jemanje vseh mogočih tablet proti glavobolu na tone. Ta pojav se je razpasel tudi že pri nas in nekateri ljudje brez tablet proti glavobolu sploh ne morejo več shajati.

Če si malo bolj ogledamo vzroke za glavobol, lahko rečemo, da izvira velika večina glavobolov iz različnih oblik živčnosti, ki jih hiter življenjski tempo iz dneva v dan pospešuje. Glavobol nastane tudi pri pomanjkljivi prehrani, kjer zaradi enoličnosti manjkajo važni vitamini. Večinoma pa sploh ne pomislimo, da je krivo za glavobol pomanjkljivo spanje, prekomerna obremenitev z delom, delo v slabo prezračenih prostorih, premalo ali preveč osvetljeno delovno mesto, izpušni plini motorjev, peči in drugih priprav za izogrevanje. Glavobol povzroča lahko tudi prekomeren hrup. Da povzroča glavobol kajenje in pitje alkoholnih pijač je že tako znano, da na ta dva vzroka skoraj nihče več ne pomisli. Vendar je »maček« po prekropani noči upoštevanja vreden pojav. Kadilci in pivci ga dobro poznajo. Soferji, poklicni in amaterji, vedo za glavobol, če so predolgo za volanom in izpušna cev avtomobila ni v redu. Glavobol, ki takrat nastane, je posledica vdihanih izpušnih plinov, ki povzročajo zastrupljenje.

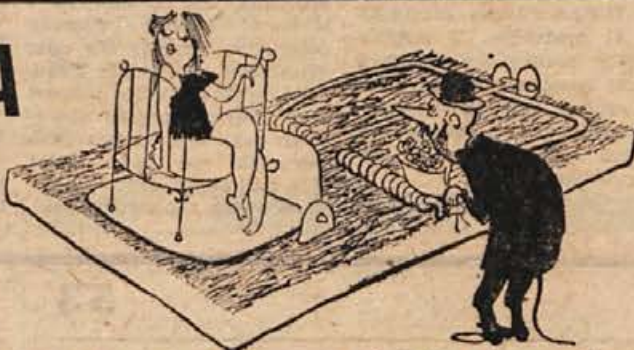
Vse te glavobole preprečimo, če odstranimo vzroke. Mimo in urejeno življenje, pestra prehrana, dovolj spanja, normalna delovna obremenitev, zračenje prostorov, rekreacija v naravi na svežem zraku, pravilna osvetlitev delovnega mesta, odstranitev hrupa, pravilna instalacija naprav za izogrevanje, da ne puščajo plinov, omejitev ali opustitev kajenja in pitja alkoholnih pijač, popravo izpušne cevi pri avtomobilu — vse to bo brž učinkovalo.

Drugi vzroki za glavobol so lahko: vnetje zob, ušes, nosu, oči, nosnih votlin, oči, žli, kožna vnetja na obrazu, turri in podobno. Glavobol povzročajo tudi druge bolezni, posebno nalezljive, predvsem če jih spremlja visoka vročina. Večkrat je glavobol sploh sestavni znak neke bolezni. Tudi kratkovidnost lahko povzroči glavobol. Dalje je vzrok glavobola povečan krvni pritisk, pa tudi premajhen krvni pritisk. Glavobol je lahko znak duševne bolezni, bule v glavi in še drugih bolezni. Vse to ugotovi zdravnik in da ustrezna zdravila ali napravi ustrezne ukrepe. Čim je vzrok odstranjen, glavobola ni več.

Če torej malo presodimo, lahko ugotovimo, da je najprej treba odstraniti vzrok glavobola, če hočemo, da nas glava ne boli! Ta pa je večinoma znan, če malo pomislimo. Le če je glavobol trdovraten in stalen in nikakor noče po-
nehati kljub našim poskusom, da bi ga odstranili, potem je bolje, da se posvetujemo z zdravnikom, kakor pa tla s stalnim jemanjem tablet proti glavobolu le začasno odlagamo bolečine, ki pa se takoj po končanem učinku tablet spet povrnejo.

Pa še nekaj! Veliko glavobolov povzroča tudi stalno jemanje tablet proti glavobolu, posebno pri tistih, ki jih jemljejo kar naprej. Ne smemo namreč pozabiti, da je tabletomanija ne samo razvada, pač pa stalno zastrupljanje organizma s snovmi, ki so v večjih količinah strupene.

Dr. BOŽO OBLAK

DOLENJSKI LIST • VESTNIK
• NOVI TEDNIK • GLAS •
PRIMORSKE NOVICE IN 10
RADIJSKIH POSTAJ

SKUPNI
REKLAMNI
PROGRAM

Zdravila ob koncu našega stoletja

Slabo se izraža

Proti koncu aprila 1942 je komandant mladinskega bataljona Durmitorskega odreda poklical mladince Živko Bojovića in mu naročil, naj pregleda četniške postojanke. Komandant mu je dal tudi daljnogled.

Ker pa Živko ni znal dobro naravnati daljnogleda, je sklenil, da si bo podatke o sovražniku dobil drugače. Šel je proti četniški postojanki, ujel njihovega opazovalca in ga pripeljal s seboj v štab bataljona. Zaprošil je svojega tovariša, naj mu straži četnika, sam pa je šel h komandantu.

»O, Živko, si prišel! Po-
vej nam vse, kar si videl,«
mu je rekel komandant.

»Veš, tovariš komandant, jaz se nekako težko izražam, zato sem raje pripeljal bolj pismenega človeka, ki vam bo vse lepo razložil.«

Odprl je vrata in poklical bradača četnika.

»Izvolite, tovariš profesor. Boste poročali!«

Mrzlica

Ob napadu na sovražno oporišče Virovitico leta 1943 je ena izmed enot 18. slavonske brigade bila v zasedi. Ze med maršem proti vasi Luka se je borec s strojno puško spotaknil in padel v jarek. Čeprav ves moker, se je udeležil borbe. Ko so odbili prvi napad Nemcev, ga je vprašal komisar čete:

»No, tovariš, Milenko, kako je s tvojo mrzlico?«

»Kar dobro, tovariš komisar, dokler mi puška dela. Ona trese mene, jaz trem njo, oba skupaj pa treseva Nemce.«

POPRAVEK

Prejšnji teden smo na tej strani poročali o starki Ani S. Taskini z Urala, ki je ubila 41 medvedov. V tretjem stavku nam jo je tiskarski škrat pošteno zagodel, ko je zapisal: »vsi sinovi so nadaljevali lovski pokol«, namesto »pokolice«, kar s tem popravljamo.

Uredništvo

Čez 20 let naj bi bili kos že 70 odstotkom rakastih obolenj, v človeško telo pa naj bi presajali razen možgan in kostnega mozga vse druge organe, ki bi jih dobivali od živali – Umetno srce naj bi nadomestilo živo človeško in živalsko srce – Kaj obetajo tablete za načrtovanje družin? – Ali res že čez pet let popolnoma učinkovit filter za cigarete?

Po oceni britanskih zdravstvenih strokovnjakov bodo zdravniki lahko do leta 1990 nadzorovali okrog 70 odstotkov rakastih bolezni, deloma zavirali in preprečevali proces staranja in presajevali vse človeške organe razen možgan in hrbtenice. V brošuri pod naslovom »Zdravila v devetdesetih letih« (Medicines in 1990), ki jo je izdala britanska uprava za zdravstveno ekonomiko, predvidevajo izreden napredek tudi drugih medicinskih vej v naslednjih 20 letih.

Britanski strokovnjaki predvidevajo, da bo v zadnjem desetletju tega stoletja kajenje in uživanje alkohola mogoče zamenjati z nekaterimi oblikami uživanja zdravil in mamil, ki bi bila manj nevarna. Sredstva za pospeševanje procesa učenja, boljše sodelovanje in večjo učinkovitost dela, olajševanje utrujenosti ter povečanje ali oblikovanje človekovega opazovanja okolice, bi bilo mogoče raziskovati ali celo uporabiti že leta 1975.

Svetlo upanje v boju proti raku – da bodo zdravniki nadzorovali nad 70 odst. takih obolenj – temni samo možnost, da se lahko pojavijo novi tipi nevarnih novotvorb, ki jih bo še posebno težko zdraviti.

Z velikaškim napredkom, ki ga pričakujemo v

Namesto lutk

Hidrometeorološka postaja v jakutski vasi Siki (ki leži za severnim polarnim krogom) pošilja sporočila vsake tri ure v radiometeorološki center v zalivu Taksi. Dežurni uslužbenec, ki sprejema sporočila, niti ne sluti, da v Morsovi abecedi sporoča osemletna deklica. Ob neki priložnosti je načelnik hidrometeorološke postaje pokazal svoji hčerki Morsovo abecedo in deklica si je zelo hitro zapomnila vse znake. Sedaj Olja Salnikova sama pošilja in sprejema zapletene tekste.

kirurgiji presajanja, ne mislimo samo na sposobnost zdravnikov, da presajajo vse organe razen možgan in kostnega mozga. Posebno bodo gojili živali za oskrbo z organi za presajanje, imunološko reakcijo na tuje tkivo pa bo mogoče premagovati tako, da bodo novorojenčkom pred ali neposredno po rojstvu dajali snovi živalskih tkiv. Izdelali bodo tudi umetno srce, ki bo nadomestilo človeško in živalsko.

Čez 20 let bodo zdravniki že znali zavirati ali celo deloma povrniti proces staranja, pri čemer bodo stare ljudi pomlajevali s pomočjo preparatov, ki bodo izhajali iz medicinskih, ne pa iz kozmetičnih raziskovanj.

Kje je meja plodnosti in s čim je pogojena?

Po mnenju doktorja bioloških znanosti in vodje laboratorija za fotosintezo pri inštitutu za fiziologijo rastlin na akademiji znanosti SSSR Anatolija Ničiporoviča je plodnost zemlje določena v prvi vrsti z odstotkom izkoriščanja sončne energije. Ta koeficient znaša sedaj samo 3 do 4 odstotke. Teoretično lahko znaša ta odstotek izkoriščanja sončne energije v kmetijstvu 12 do 15. To pomeni, da se sedanje pridelovanje lahko 5 do 6-krat poveča.

»Vsak sončni žarek, ki ga travniki in pašniki ne vsrkajo, je za vedno izgubljen. Izdelujemo že metode za najboljše načrtovanje, ki bi omogočilo fotosintezo na poljih. Bistvo te metode je v tem, da uskladimo zalivanje, gnojenje in vse, kar je potrebno v poljedelstvu, z delovanjem sončne energije na rastline.«

Če bo agronom poznal obseg površine listov na enem hektaru posevka in količino

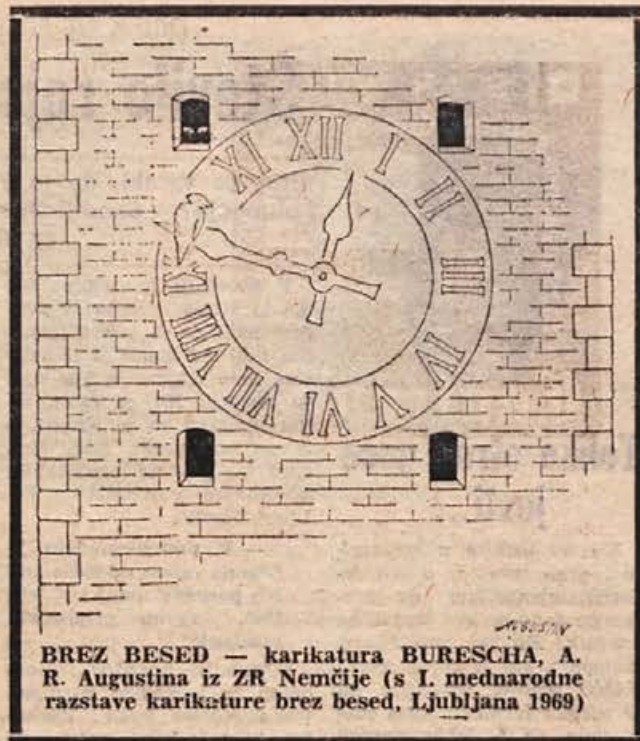
Do 1975 bodo izpopolnili kontracepcijske tablete za moške, kontracepcijsko sredstvo za naknadno uporabo, tableto z dolgotrajnim delovanjem in tehnično imunizacijo proti spočetju – trdijo v poročilu. Predvidevajo tudi, da bodo približno do istega roka (1975) izdelali popolnoma učinkovit filter za cigarete, uvedli električno anestezijo, ki bi pacientu omogočila, da bi ostal med operacijo pri zavesti ter izdelavo oralne vakcine proti navadnemu prehladu.

TASS poroča, da so v Kijevu pred kratkim ustanovili

sprejete sončne energije v času rasti, če bo mogoče natančno zadovoljiti vse zahteve rastlin, bo lahko oblikoval načrtovanje letine po desetdnevni ali dnevni grafiki. Takrat bo agronom na osnovi kontrolnih hektarov, kot je primer s kontrolnimi panji v čebelnjaku, vsak dan poznal prirast organskih snovi na poljih. S pomočjo posebnih elektronskih aparatov bo agronom tudi dobival signale za klorofil in bo lahko vsak trenutek vključil v proces fotosintezo.

Kmetijci lahko usmerjajo rast na poljih s pomočjo tehnoloških zemljevidov tako, da posevke izpostavijo močnim sončnim žarkom in lahko prirast organskih snovi v dobi rasti doseže 5 do 6 centov na hektar v 24 urah.

Delež izkoriščene sončne energije bo lahko dosegel 12 do 15 odst., kar bo pomenilo pri pridelki dobre pšenice sorte od 100 do 200 stotov zrnja na hektar.

Gibanje kot sredstvo zdravljenja

poseben znanstveno raziskovalni inštitut za raziskovanje medicinskih problemov telesne kulture. Človekovo gibanje bo glavno področje raziskovanja skupine znanstvenikov, biologov in strokovnjakov za telesno kulturo, ki so zbrani v tem inštitutu.

Direktor inštituta profesor I. V. Muravov je izjavil da so tehnični napredek in dosežki v tem stoletju povzročili pri ljudeh »lakoto za gibanje«, ki je posledica premalo gibanja in je vzrok mnogim motnjam, posebno na področju delovanja srčnih žil. Zato ni čudno, da so pri svetovni zdravstveni organizaciji ustanovili posebno

znanstveno skupino, ki raziskuje koristnost telovadbe za zdravje svetovnega prebivalstva.

Delo inštituta ne bo omejeno le na ukrepe za povečanje aktivnosti vseh 639 mišic človeškega organizma. Sodelavci inštituta se bodo trudili, da ugotovijo in raziščejo biološke mehanizme raznih oblik fizičnih vaj, ki blagodejno vplivajo na srce ali na druge organe. Ti znanstveniki si najbolj prizadevajo, da bi izdelali nekakšne »Mendeljeve tabele« za gibanje, na katerih bi bila vsa gibanja opredeljena.

AFORIZMI

Vzore ima v preteklosti, zato gre v bodočnost – ritensko.

Konju je vseeno, v katerem zgodovinskem obdobju ga vpregajo.

Da vse progresivno ne more biti tudi prijetno, dokazuje progresivni davek.

Tudi v čelado je moč zasaditi rože. Samo prej je treba napraviti luknjo skozi njo.

D. H.

NEOBIČAJNO – A PRISRČNO ...

V »Ličkih novinah«, ki izhajajo v Gospiću kot glasilo občin Like, smo v noveletni številki prebrali tudi tole uokvirjeno čestitko:

- »Vsem priženjenim ljudem Like in Kor-
● duna čestitam za
● novo leto 1970. Ste
● vilčno stanje priže-
● njenih v tej pokra-
● jini znaša 457. Pred-
● sednik priženjenih
● Martin Anić (Ske-
● vulj), poročen Silo-
● vic. sv. Rok.

»Gotovo si utrujena.«
»Nisem. Sedela sem na onile klopi. Ampak ti si videti izmučena.«

Marija je le skomignila z rameni. Da je v strašni srčni muki iskala v cerkvi samo njega – Gražarja, tega Katka ni mogla uganiti, le slutila je, da si o tem nista nikdar izpregovorili, da je Marija v zakonu nesrečna.

Marija že več nego štirinajst dni ni videla Gražarja. Njeno hrepenenje se je stopnjevalo do nezno- nosti. Zivela je le še v mislih nanj. Dolge ure je stala pri oknu in upala, da stopi čez samostanski prag. Vsak dan, včasih po dvakrat, je hodila k maši – a strežniško službo so opravljali drugi fratri. Po kosilu je – ker je bila v pristavovi hiši takšna navada – redno pripravljala menihom posladke, ki jih je dostikrat sama nosila čez cesto v samostan. Upala je, da vidi Gražarja, a ni ga videla nikdar ...

Marija in Katka sta se obrnili proti ograji k iz-
hodu.
Zdajci je Mariji nemirno vztrepotalo srce in skrivnostna sila ji je okrenila glavo – za njo je stal on – Gražar. Od samostanskih vrat se je bil priril k njima proti izhodu malega predvorja. Gne-

Mirno je stal. Nobenega strahu ni bilo v njem. Stisnil je ustne, ko je opazil zgoraj na samostanskem oknu svetlo liso – širok, kosčen obraz s svetlo brado in svetlimi lasmi ... Pater Jurij! je uganil.

»Kaj pomeni vse to?« je vprašal gvardijan, ki ga je nekaj časa molče motril.

Gražar je molčal.

»Glede tvoje vedenja so se mi odprle oči.«

Gražarjev pogled je posmehljivo oplazil široko liso na oknu. Vedel je, kdo je predstojniku »odprl oči«.

Gvardijan je opazil pogled in nevolja ga je pogrela.

»Frater Inocenc! To je moja – admonitio prima.«
»Trdo so padle besede. Gvardijan se je okrenil in odšel proti poslopju. Gražar za njim.

x x x

Bilo je o svetem Lukežu in v Krškem je bil velik sejem.

Pred samostansko cerkvijo so se gnetli okoličani, moški v dolgih hlačah iz domačega platna, v modrem ali rdečem telovniku, prepasanem okrog ledij s širokim rdečim pasom. Veliki črni klobuki so delali drug drugemu napotje. Ženske pa so se v gneči bale za dolge konce belih peč, ki so jim plahutale po hrbtu in se naphovale v vetru.

Na široki kamniti klopi tik samostanskih vrat je sedelo kmetiško dekle bledga, podolgovatega obraza, z orlovsko povešenim nosom in velikimi črnimi očmi – Katka. Strmel je na vrvenje in vmes pogledovala na cerkveni prag. Čakala je na Marijo.

Naposled jo je ugledala. S težavo se je prerila do nje.

»Ali že dolgo čakaš?«

»Ni bilo sile.«

je vsekakor nekaj pripetilo, kajti iz njegovih prazni oči je svetloba povsem izginila, bleščeče zakrivljeno bodalo mu je padlo iz roke in opiral se je ob steno v otrpljen in neudobnem položaju.

Duh je skočil k njemu in ga pograbil v naročje, toda groza: od strašila je odletela glava, telo pa se mu je brez moči sesedlo na tla. Duh je videl, da stiska k sebi posteljno zaveso iz belega žameta, pred nogami pa mu ležijo omelo, kuhinjski sekač in votla buča. Nikakor ni mogel je prebrati na nji tele grozotne to je z drhtečo roko segel po tablici in v sivi jutranji svetlobi je prebral na nji tele grozotne besede:

OTISOVO STRAŠILO
edini pravi in
neponarejeni duh
Vse drugo so zgolj
falsifikati

Nesrečnemu cantervillskemu duhu je bilo takoj vse jasno: ponorčevali so se iz njega, ga preliščili, ga speljali na led. Zdaj mu je pobilisil v oči stari cantervillski pogled: stisnil je brezzobe dlesni, visoko nad glavo je dvignil koščene roke in prisegel v slikovitem žargonu starodavne frazeologije, da preden bo Petelin dvakrat odprl svoj vesel kljun, bo prišlo do krvavih dogodkov in Umor bo s tihimi koraki obhodil ves grad.

Glavo je imela bleščečo in golo; obraz koščen in napihnjen in čisto bel; zdelo se je, kot da je ostudni smeh spačil njegove poteze v večno rezanje. Iz oči so ji vreli žarki škrlatne svetlobe, usta je prikazen imela podobna zevajočemu ognjenemu breznu, vsa orjaška postava pa je bila zavita v nagubano in ogabno mrtvaško srajco, podobno srajci, kakršno je nosil cantervillski duh. Na prsih je imela prikazen tablico s čudnim napisom iz starinskih črk kot nekak seznam krivd, kot nekakšno naštevajo divjih grehot, kot nekak pošastni seznam hudodelstev, v desni roki pa je prikazen vzdigovala kratek zakrivljen meč iz blešččega jekla.

Ker cantervillsko strašilo še nikoli ni videlo kakega strašila, je povsem razumljivo, da se je strahotno ustrašilo. Še enkrat je s pogledom ošinilo pošastnega fantoma, potem pa na vrat na nos zbežalo proti svoji čumnati. Po hodniku se je med begom spotikalo v svojo dolgo mrtvaško srajco in nazadnje zapčilo svoje zarjavelo bodalo v visok poslanikov škorenj, kjer ga je zjutraj našel komornik. Ko je duh slednjič srečno prišel med varne stene svoje čumnate, se je zgrudil na ozke prične in skril glavo pod odejo. Vendar se mu je spet kmalu prebudil stari cantervillski pogum in je sklenil, da pojde in se pomeni s tem drugim strašilom, brž ko se bo zdanilo.

In res, ko je prva zarja posrebrila gričevje, se je duh vrnil na hodnik, kjer je bil srečal grozopolnega fantoma. Dejal si je, da je na vse zadnje dvojce strašil boljše kot eno samo in da si bo s prihodom drugega strašila lahko brezskrbneje privoščil objestna Otisova dvojčka. Toda ko je prišel na vogal hodnika, se je njegovim osuplim očem odkril presenetljiv prizor. Strašilo se

KAKO SI JE PES ISKAL PRIJATELJA

Pes je nekoč živel v gozdovih. Potem se je naveličal te osamljenosti. In šel je po gozdu iskat prijatelja.

Sel je in šel, tedaj mu je naproti pritekel zajec. Pes mu je rekel:

»Zajec, zajec, dajva živeti skupaj!«
»No, prav,« je rekel zajec. »Pa dajva.«

Poisкала sta v gozdu pravnji kraj in se zvečer ulegla. Zajec je zaspal, psu pa se nikakor niso oči hotele zapreti. Začel je lajati. Zajec se je takoj zbudil, vstal in rekel psu:

»Zakaj pa lajaš? Slišal te bo volk, prišel in naju požrl.«

Pes je utihnil in mislil sam pri sebi: slabega prijatelja sem našel. Zajec je plašne nature. Volk poiščem, ta se gotovo nikogar ne boji...

In pes je zapustil zajca. Šel je iskat volka, našel ga je in mu rekel:

»Poslušaj, volk: dajva živeti skupaj!«

»Prav,« je odgovoril volk. »V dvojce bo bolj kratkočasno.«

Zvečer sta se ulegla k počitku. Volk je zaspal in tudi psu so se zaprle oči, toda opolnoči se je prebudil in zalajal. Volk se je ustrašil, tresel se je ko šiba na vodi in ozmerjal psa:

»Vraga, zakaj pa lajaš? Prišel bo medved in oba potolkel.«

Oh, si je mislil pes, volk vsekakor ni tako močan, če se boji medveda. Gotovo je pravi junak le medved, močnejši od vseh...

Pes je zapustil volka in šel iskat medveda. Hodil je, hodil po gozdu in res srečal medveda. Rekel mu je:

»Hej, medved, junak, dajva živeti skupaj!«

Medved je privolil. Dan sta preživela družno. Zvečer sta zaspala, toda prav o polnoči je pes spet zalajal. Medved se je zbudil in prestrašil, da mu je vsa dlaka vstala.

Ozmerjal je psa:

»Utihi no, zlomka, zakaj lajaš? Slišal bo človek, prišel in naju ubil.«

Lepa reč, si je mislil pes. Tudi medved je strahopetec...

In pes je zapustil medveda.

Tekal je po gozdu, ga predirjal počez in vprek, toda človeka ni našel. Nazadnje jo je ubral na rob gozda in se usedel, da bi se odpočil. Prav tedaj pa je človek šel v gozd po drva. Pes je stekel k njemu in mu rekel:

»Človek, človek, dajva živeti skupaj!«

Človek mu je odgovoril:

»Prav. Pojdi z menoj.«

In človek je odpeljal psa na svoj dom.

Zvečer sta oba zaspala. O polnoči je pes zalajal, vendar človek ni vstal. Potem je zalajal močneje. Človek se je zbudil in zapil:

»Poslušaj, pes: če si lačen, žri. Mene pa nikar ne moti, ker bi rad spal.«

Pes je utihnil, se nažrl in zaspal. Od takrat je pes ostal pri človeku. In še danes živi pri njem.

LJUDSKA MODROST

Dobrota je sirota.

Ena garjeva ovca vso čredo oskruni.

Dokler je drevo mlado, lahko ga pripogneš, kamor hočeš.

Dokler je rosa, reže sama kosa.

Dokler kri po žilah teče, naj se človek domu ne odreče.

Dokler ve eden, ne ve nobeden, če vesa dva, jih ve mnogo, če vedo trije, ve ves svet.

Ena lastovka ne naredi poletja.

Dolga bolezen — gotova smrt.

Dolga ljubezen — gotova bolezen.

Dolga zaroka — mala poroka.

skok v zameystvo

10. Nesreča pa ne bi bila popolna, če ne bi v napad zagalopirala še Klara! Nož v hrbet, kot vedno! si je dejal Paradižnik.

— Moja obleka je fuč, kupil mi boš novo! Pri pričil je Klara pribila.

Ni bilo kaj oporekati. Zgoditi se je moralo prav tisto, kar je Paradižnik tako od srca sovrležil: vstopila sta v najbližjo trgovnico.

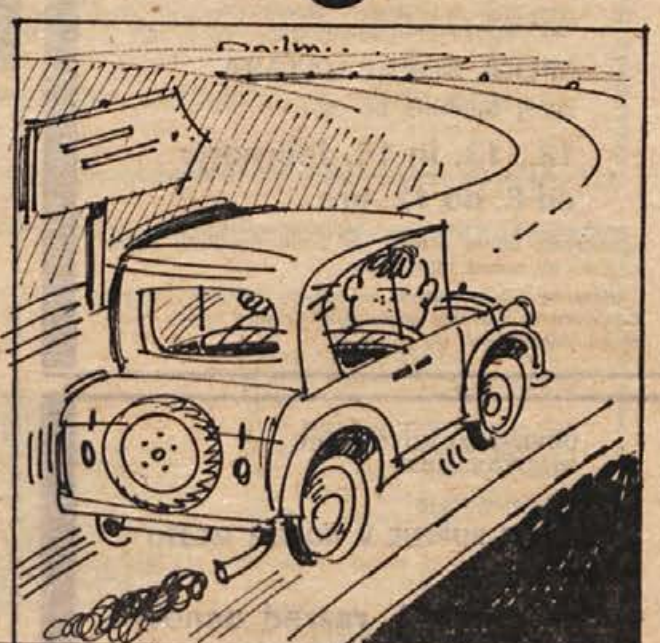
— Tale oblekca iz dralona bo kar prava, je

bila Klara v hipu židane volje. Zabrnala je blagajna in Paradižnik je menil, da je prestal najhujše. Kako se je zmotil!

K rumeni oblecki gre samo in izključno rumena torbica! Blagajna je zabrnala še enkrat. In k torbici — vsi vemo — gredo čevlji enake barve... Da ne govorimo o rokavicah in klobučku!

Blagajna je pela in pela, denarnica je posta-

jala tanjša in tanjša. Paradižnikova sta se v drugo znašla na robu nelikvidnosti. — Dovolj mi je tega! je zaripnil Paradižnik. — Tu imaš denarnico in ključ od avtomobila, pa ti vozi!

— Puščoba! je odvrnila Klara. — Vselej si tak, kadar je treba ženci napraviti drobno veselje. Spravila je denarnico v rumeno torbico, poprijela je za »vajeti« v avtomobilu in zapustila sta mokro mesto po najbližji poti.

UGODNA SEZONSKA PRODAJA

KONSERVIRANEGA SADJA IN ZELENJAVE
od 2. februarja dalje

● slivov kompot »Mercator«	800 gr	3,00 din
● kisle kumarice »Petovica«	800 gr	4,00 din
● kisle kumarice »Vitaminska«	800 gr	4,00 din
● marelični kompot »Grocka«	1 kg	4,00 din
● marelični kompot »Požarevac«	800 gr	4,80 din
● rdeča pesa »Eta«	800 gr	3,10 din
● stročji fižol »Mačva«	500 gr	1,60 din
● fižol v zrnju »Delamariša«	1 kg	4,50 din

V VSEH NAŠIH PRODAJALNAH!

NOVOTEKS

TEKSTILNA TOVARNA
NOVO MESTO

bo na licitaciji 6. 2. 1970 s pričetkom
ob 10. uri prodala

osebni avto

KOMBI IMV-1000

Ogled avtomobila je mogoč vsak dan od 12. do 14. ure.

V kolikor ne bo interesentov družbenega sektorja do te ure, kasneje prodamo interesentom privatnega sektorja.

Kavcija 10 odst. od začetne cene.

Veletrgovina »MERCATOR«, Ljubljana
poslovna enota »STANDARD«
Novo mesto

razglašja
izpraznjeno delovno mesto

POSLOVODJA V PRODAJALNI
»RADULJA« – ŠKOCJAN

POGOJI: visoko kvalificirani delavec ali kvalificirani delavec trgovske stroke z najmanj 3-letno prakso.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene prošnje pošljite do vključno 12. 2. 1970 splošni službi Poslovne enote »STANDARD«, Novo mesto, Glavni trg 3.

VPIS v 1. razred osnovne šole

MILKA ŠOBAR-NATAŠA
(prej Šmihel) bo

12., 13. in 14. februarja
od 8. do 12. ure

Sprejemali bomo otroke, ki bodo dopolnili 6 let starosti do konca junija 1970.

S seboj prinesite izpisek iz rojstne matične knjige. Razpored za obvezni zdravniški pregled otrok bodo dobili starši v šoli ob vpisu.

OBVESTILO NOVOMESKE
OSNOVNE ŠOLE

Na osnovni šoli

KATJE RUPENE V NOVEM MESTU
bo

vpisovanje v 1. razred osnovne
šole za leto 1970/71

dne 12., 13. in 14. februarja 1970 od 8. do 11. ure (v pisarni šolske socialne delavke) za otroke, rojene leta 1963. Pogojno bodo vpisani otroci, rojeni do konca marca 1964.

Starši naj k vpisu prinesejo potrdila o cepljenju in izpisek iz matične rojstne knjige. Razporedi zdravniških pregledov bodo objavljeni pri vpisovanju.

»NOČ NA HAVAJIH!«

Pustovanje v
Šmarjeških Toplicah
v soboto, 7. februarja.

Najoriginalnejša maska bo
nagrajena.

Rezervacije sprejemajo po
telefonu 84-900 in 84-901.

KMETIJSKA ZADRUGA
RIBNICA

razpisuje
prodajo osnovnih
sredstev:

delovnih priprav,
osnovne črede.

Prednost nakupa ima
družbeni sektor.

»ŽIČNICA« – Ljubljana obrat Ribnica

objavlja

zaradi razširitve poslovanja naslednja prosta
delovna mesta za nedoločeno dobo s polnim
delovnim časom:

- A) 1 skladiščnika
- B) 1 elektromehanika —
obratnega električarja
- C) 10 ključavničarjev ali
kleparjev

POGOJI:

- A) — KV delavec trgovske stroke s prakso v železnini ali ustrezno priučen delavec z odsluženim vojaškim rokom.
- B) — elektromehanik ali elektromonter
- C) — ključavničar ali KV klepar ali pa tudi priučen delavec z daljšo prakso.

Za vsa delovna mesta je pogoj uspešno opravljeno
dvomesečno poizkusno delo.

Nudimo opremljene samske sobe.

Vabimo tudi dijake osmega razreda, da se prijavijo za vajence za poklic ključavničarja, strugarja ali ličarja.

Prošnje vložite na naslov:

ŽIČNICA — OBRAT RIBNICA.

Delavski svet organizacije

»GOSTUR«
pri »BETI«, Metlika

razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:

- 1. GLAVNE KUCHARICE ali KUHARJA
v hotelu Bela krajina
- 2. KURJAČA za dobo 3 mesecev

ZAHTEVANI POGOJI:

- pod 1.: KV kuharica s 5-letno prakso;
- pod 2.: izpit za kurjača in eno leto prakse.

Prednost imajo kandidati iz območja Bele krajine.

Interesenti naj se zglasijo osebno na upravi
v 8 dneh po objavi.

NOVOTEHNA
NOVO MESTO

LOKALI PO UGODNI CENI!

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE

proda

- 1. lokal za špecerijsko trgovino
209 m², s skladiščem 44 m²

- 2. lokal za mlekarino
85 m², s skladiščem 27 m²

- 3. lokal za sadje — zelenjavo
38 m², s skladiščem 20 m²

- 4. lokal za uslužnostno dejavnost
38 m²

po ugodni ceni v gosto zazidanem predelu ob Vodovodni cesti
za Bežigradom (v bližini stadiona) v Ljubljani.

Lokali so v pritličju stanovanjskega objekta, ki je dograjen do
IV. gradbene faze. Po želji kupca bodo lahko dograjeni do
junija 1970.

Prodamo tudi

manjši lokal

v velikosti 10 kv. m v pritličju stanovanjske stolpnice v Smo-
letovi ulici v Ljubljani. Lokal je možno takoj uporabljati ozi-
roma opremiti za dejavnost kupca.

Informacije lahko dobe interesenti vsak dan na upravi SGP
GROSUPLJE v Grosupljem, telefon 77-010.

Šolska komisija pri Združenju šoferjev
in avtomekanikov

podružnica v NOVEM MESTU

razpisuje

II. tečaj za kvalifikacijo
voznikov motornih vozil

Na tečaj bodo sprejeti vozniki motornih vozil, ki
imajo enoletni staž voznika »C« kategorije, končano
osemletko ali njej enakovredno šolo. V poštev
pridejo tudi vozniki traktorjev.

Prijave sprejema tov. Darko Prijatelj od 6. 2. 1970
do 13. 2. 1970 v pisarni Gasilskega doma v Novem
mestu. Prijave sprejema navedene dneve od 15. ure
dalje.

LABOD

TOVARNA PERILA
NOVO MESTO

sprejme

na usposabljanje za poklic

industrijske šivilje

V TOVARNI V NOVEM MESTU

večje število žensk

POGOJI:

- 1. izpolnjenih 15 let starosti
- 2. dobro zdravstveno stanje (dober vid)
- 3. stanovanje v bližnji okolici Novega mesta

Kandidatke naj vložijo pismene ponudbe s kratkim
življenjepisom najkasneje do 16. februarja 1970
na naslov:

»LABOD«, tovarna perila, Novo mesto —
splošni sektor.

V naših prodajalnah v Novem mestu, Krškem,
Trebnjem in Metliki prodajamo vse blago na
potrošniški kredit!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 6. FEBRUARJA: 8.04 Opera matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Franc Cimerman: V panjih se spet poraja življenje. 12.40 Gorenjski vokalni kvintet. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Na potki za turiste. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 Rad imam glasbo — studio Maribor. 18.50 Ogladalo našega časa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Zadovoljni Kranjci. 20.00 Poje bolgarski zbor »Guslar« iz Sofije. 20.30 Top-pops 13. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 7. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.35 Cez zasnene travnike. 9.50 »Naš avtopostop«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Maček: Varstvo rastlin v februarju. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.25 Lahka glasba za razvedrilo. 15.40 Poje baritonist Dušan Popović. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Gremo v kino. 17.45 Jezikovni pogovori. 18.45 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Mihe Dovžana. 20.00 Zbavna radijska igra — Rainer Fuchert: Ollie najde čudno ptičko. 21.15 Glasba ne pozna meja. 22.15 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 8. FEBRUARJA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Marjan Ma-

rinc: Ne bom (prva izvedba). 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši... Jože Vidici: Prešernova Vrba med NOB. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.05 »Po domače«. 14.50 Z novimi ansambli domačin. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Pustni krofi in vse kar zraven spada. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica. 20.00 »V nedeljo zvečers«. 22.15 Plesna glasba

PONEDELJEK, 9. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.20 »Cicibanov sveta«. Pesmica za najmlajše in »Pozdravljaj«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Peter Kunstelj: Najpogostnejša napaka in pomankljivost pri reži goveje živine. 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Operni koncert. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja »Interneta 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Stije kovači. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 Za ljubitelje jazz

TOREK, 10. FEBRUARJA: 8.04 Opera matineja. 9.35 Z ansambliom Francija Puharja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Čuden: Kaj lahko storimo za izboljšanje kmečkega gospodarstva. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Pri-

poročajo vam... 14.05 Glasbena udeleževanje mladih. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 V torek na svidenje! 18.45 Narava in človek. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Borisa Kovačiča. 20.00 Prodajalna melodij. 21.30 Lahka orkestralna glasba. 22.15 Jugoslovanska glasba.

SREDA, 11. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.20 Iz glasbenih sol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janez Pogačar: Uporabnost kontrole proizvodnosti za izboljšanje gospodarnosti reje krav. 12.40 Slovenske narodne iz Bele krajine v priredbah Marjana Vodopivca in Matije Tomca. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbena razglednica. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 12. FEBRUARJA: 8.04 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 10.10 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Viktor Repanšek: Siljenje krompirja za seme pod plastično folijo. 12.40 Cez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Pesem iz mladih grle«. 14.40 Lirika za otroke: »Me-hurčiki«. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 »Mor-da vam bo všeč«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambliom Jožeta Kampiča. 20.00 Četrtekovec domačih pesmi in napjevov. 21.00 Večer s slovenskim pisateljem Petrom Božičem. 22.15 Četrtekovec glasbeni večer

17.45 TIKTAK: Zakaj imajo čuki velike oči (Ljubljana).
18.00 GLASBENI CICIBAN: Pustni torek (Ljubljana).
18.15 OBZORNİK (Ljubljana).
18.30 CLOVEK — serijski film (Ljubljana).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 ENKRAT V TEDNU (Ljubljana).
19.20 ZABAVA VAS JERRY LEWIS (Beograd).
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 F. M. Dostojevski: BRATJE KARAMAZOVI (Ljubljana).
21.25 KULTURNE DIAGONALE (Ljubljana).
22.10 ZGODBE ZA VAS — serijski film (Ljubljana).
22.35 POROCILA (Ljubljana).

PETEK, 13. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
11.00 ANGLESCINA (Beograd).
14.45 TV V SOLI — ponovitev (do 16.10) (Zagreb).
16.30 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI — posnetek sialoma za ženske (Ljubljana).
17.45 DAVID COPPERFIELD — serijski film (Ljubljana).
18.15 OBZORNİK (Ljubljana).
18.30 MLADINSKI KLUB (Zagreb).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 SVET NA ZASLONU: Ravno težje strahu (Ljubljana).
19.45 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana).
20.35 KRVAVA KRCMA — francoski film (Ljubljana).
22.05 MALO JAZ, MALO TI — posnetek quiza TV Beograd (Ljubljana).
23.20 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:

17.20 POROCILA (Zagreb).
17.30 KRONIKA (Zagreb).
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
17.50 RISANKA (Zagreb).
18.05 MALI SVET (Zagreb).
18.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
18.35 POSNETEK IZ VAL GARDENE (do 19.20) (Zagreb).
19.20 TV POSTA (Beograd).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TVD (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

SREDA, 11. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
11.00 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd).
16.35 SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO V VAL GARDENI — posnetek sanuka za ženske (Ljubljana).
17.45 TRAHOPOLLO HH 33 — Vojvoda — nadaljevanje (Ljubljana).
18.30 OBZORNİK (Ljubljana).
18.35 NA SEDMI STEZI (Ljubljana).
19.00 MOZAIK (Ljubljana).
19.05 POPULARNA GLASBA (Sko-pje).
19.20 NA FUREZNI DEN — repor-taža (Ljubljana).
19.50 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TVD (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 TEH NAŠIH PETDESET LET (Ljubljana).
22.05 B. Bartok: ČUDEŽNI MAN-DARIN — balet (Ljubljana).
22.35 POROCILA (Ljubljana).

Drugi spored:

17.20 POROCILA (Zagreb).
17.30 KRONIKA (Zagreb).
17.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
17.50 ODDAJA ZA OTROKE (Zagreb).
18.30 TURIZEM (Zagreb).
19.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb).
19.05 POPULARNA GLASBA (Sko-pje).
19.20 POJUDNO ZNANSTVENI FILM (Zagreb).
19.50 TV PROSPEKT (Zagreb).
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb).
21.00 SPORED ITALIJANSKE TV.

CETRTEK, 12. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
10.30 NEMSCINA (Zagreb).
11.00 FRANCOSCINA (Beograd).
14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb).
15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb).
16.10 OSNOVE SPLOSNE IZO-BRAZBE (Beograd).
16.45 Madžarski TV pregled (Pohor-je, Plesivec) (do 17.00) (Be-ograd).

SOBOTA, 14. FEBRUARJA

9.35 TV V SOLI (Zagreb).
11.00 ODDAJA ZA PROSVETNE DELAVCE (do 11.30) (Beograd).
11.50 Selva di Val Gardena: SVETOVNO SMUCARSKO PRVENSTVO — Velesalom za ženske — prenos EVR-Ljubljana.
13.30 Visoke Tatire: SVETOVNO PRVENSTVO NA 70-METR-SKI SKAKALNICI — prenos (do 16.00) (EVR-Ljubljana).
17.40 OBZORNİK (Ljubljana).
17.45 PO DOMACE Z ANSAM-BLOM OTAVIJA BRAJKA IN GORENSKIM KVINTETOM (Ljubljana).
18.15 A. Daudet: TARTARIN V ALPAH — III. nadaljevanje (Ljubljana).
19.15 MOZAIK (Ljubljana).
19.20 S KAMERO PO SVETU (Ljubljana).
19.45 CIKCAK (Ljubljana).
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana).
20.30 3-2-1 (Ljubljana).
20.35 IZBOR PESMI ZA FESTI-VAL »PESEM EVROVIZIJE« (Beograd).
21.35 REZERVIRANO ZA SMEH (Ljubljana).
21.50 DESTROY — serijski film (Ljubljana).
22.40 TV KAZIPOT (Ljubljana).
23.00 POROCILA (Ljubljana).

ZAVAROVALNICA SAVA Poslovna enota NOVO MESTO

SPOROČA ŽALOSTNO VEST,
DA JE PO KRATKI, MUČNI BOLEZNI PREMINIL

DARKO LUTMAN

DIREKTOR POSLOVNE ENOTE

DOBREGA STROKOVNJAKA, TOVARIŠA IN DELAVCA
BOMO OHRANILI V LEPEM SPOMINU.

NOVO MESTO, 2. FEBRUARJA 1970

KOLEKTIV POSLOVNE ENOTE ZAVAROVALNICE
SAVA, NOVO MESTO

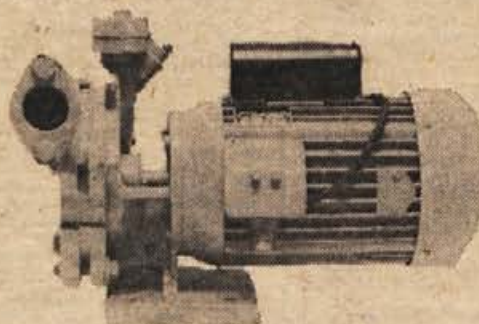
OBRTNIK LJUBLJANA
POSLOVALNICI NOVO MESTO

V naši poslovalnici NOVA MODA na Cesti komandanta Staneta in poslovalnici na Glavnem trgu v Novem mestu smo znatno znižali cene konfekcijskim in drugim izdelkom.

POTROŠNIKI, IZKORISTITE TO UGODNOST!

Izdelujemo električne črpalke, ki vam omogočajo avtomatično oskrbo z vodo z vašega vodnjaka.

Vodna črpalka tip EVC 31

Gospodinj, olajšajte si vsako-dnevno delo s prenašanjem vode! Tudi sodobne gospodinjske naprave (bojler, pralni stroj in stroj za pranje posode) zahtevajo stalno vodo in pritisk. Enkratni nabavni stroški so neznatni v primerjavi z velikimi koristmi, ki vam jih nudijo priprave za avtomatično oskrbo z vodo. Vse potrebne informacije in pro-spekte dobite v našem predstav-ništvu v Ljubljani, Titova 38. te-lefon (061) 320-780 ali v naši tovarni.

ELEKTROKOVINA MARIBOR

MARIBOR, TRŽASKA CESTA 109, TELEFON (062) 32-250

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLENDAR

Petek, 6. februarja — Dora
Sobota, 7. februarja — Ksenija
Nedelja, 8. februarja — Janez
Ponedeljek, 9. februarja — Polona
Torek, 10. februarja — Pavi
Sreda, 11. februarja — Zvezdana
Četrtek, 12. februarja — Damjan

KINIO

Brestanica: 7. in 8.2. angleški barvni film »Kaj je novega, mučnik«.

Brežice: 6. in 7.2. ameriški barvni film »Zakon brez zakona«. 8.2. ameriški barvni film »Sin revolucije«. 10. in 11.2. ameriški barvni film »Veseli rekrute«.

Črnomelj: Od 6. do 8.2. italijansko-španski barvni film »Samomorski komandos«. 10. in 11.2. italijanski barvni film »Agent Sigma 3«.

Kočevje — »Jadransko«: 7. in 8.2. ameriški barvni film »Poljubi me, norčiči«. 9. in 10.2. ameriški barvni film »Korakaj, ne teči«. 11.2. ameriški barvni film »Najlepši šport za moške«. 12.2. ameriški barvni film »Rozemarijin otroci«.

Kostanjevica: 8.2. ameriški barvni film »Dedek za garsonjere«.

Krško: 7. in 8.2. ameriški barvni film »Nasilje v Jerichu«. 11. in 12.2. francoski barvni film »Upornik Matija Sandor«.

Metlika: Od 6. do 8.2. jugoslovanski barvni film »Imam dve mami in dva očeta«. 7. in 8.2. francoski barvni film »Osamljena zver«. 11. in 12.2. angleški barvni film »Živeti svobodno«.

Mirna: 7. in 8.2. italijanski barvni film »Za dolar več«.

Mokronog: 7. in 8.2. francosko-italijanski barvni film »Pardaj nove norčije«.

Novo mesto: Od 7. do 9.2. francoski barvni film »Veliki manevri«. 10.2. ameriški film »Glas v viharju«. 11.2. ameriški film »Plinska luč«. 12.2. ameriški film »Pesek two jimes«.

Ptuj: 7. in 8.2. ameriški film »Dan nevarne pištole«. 11.2. italijansko-francoski film »Glava družine«.

Ribnica: 7. in 8.2. — Predstave odpadejo.

Sevnica: 7. in 8.2. ameriški film »Dan nevarne pištole«. 11.2. italijansko-francoski film »Glava družine«.

Sodražica: 7. in 8.2. ameriški film »Lord Jim«.

Šentjernej: 7. in 8.2. jugoslovanski barvni film »Sarajevski atentat«.

Trebnje: 7. in 8.2. ameriški barvni film »Deset zapovedi« — II. del. 11.2. ameriški barvni film »Pustolovec iz Teksasa«.

ČESTITKE

Dragemu atu in mami Janezu in Pepcu Udvarcu iz Ostroga pri Sentjerneju za 48-letnico poroke in atu za rojstni dan in god želi-jo vse lepo in še mnogo zdravih let otroci Pepca, Tone, Justi, Tončka, Ludvik, Albin, Rudi in 17 vnukov.

PREKLICI

Franc Sašek, Gabrje 68, Brusnice, opozarjam, da nisem plačnik dolgov, ki bi jih naredila moja žena Marija Sašek, Gabrje 68, Brusnice.

Jožefa Huteva, Dol. Lakovnice, prepovedujem pačo kokoši, sušenje perila, igranje nogometa, pobiranje sadja in drugo na moji parceli v Stranjski vasi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Stefka in Anton Skušek iz Ljubljane opozarjajo vsakogar pred nakupom premičnin in nepremičnin, ki jih neupravičeno prodaja najina sestra Cilka Kirn iz Klenovika pri Skočjanu.

Opozarjam vse tiste, ki širijo lažne govorice, posebno pa Marijo Saje, Malenska vas 16, naj s tem prenehajo. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali. Alojz in Ana Slak, Mali vrh 1, Mirna peč.

OBVESTILA

Objava krajevne skupnosti Stara cerkev

Krajevna skupnost Stara cerkev pri Kočevju oddaja v najem najboljšemu ponudniku prostore za gostilniški lokal v Stari cerkvi 40. Prošnje interesov sprejema krajevna skupnost Stara cerkev do 15. februarja 1970. Ogled prostorov je možen do roka razpisa. Vse nadaljnje informacije dobijo zainteresirani pri krajevni skupnosti.

KOTLE ZA ŽGANJEKURHO vseh vrst izdeluje kvalitetno V. Kapelj, bakrokotlarstvo, Ljubljana, Aljaževa c. 4 — Šiška.

EKSPRESNO OČISTI oblačila, vsakovrstno perilo opere Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

TOPLE KOPELI nudi Javno kopališče, Novo mesto, Prešernov trg 5.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

FANT, prost vojaščin, z delnim znanjem ključavničarskega poklica ali sličnega, po možnosti še šofer, dobi službo. Hrana in stanovanje pri hiši. Poizve se na upravi lista (209/70).

PRIDNO, pošteno gospodinjstvo pomočnico — lahko je upoko-jenka — isčemo. Ponudbe na upravo lista pod »Brezice«.

ISČEMO DEKLE za pomoč v gospodinjstvu pri 3-članski družini. Centralno gretje in mehani-zirano gospodinjstvo. Ponudbe pod »Lusina soba«.

ISČEM ZENSKO za nekajurno iz-menično pomoč v gospodinj-stvu pri 4-članski družini. Fer-bar, Nad mlino 2-15.

ISČEM pošteno dekle za pomoč v gostini. Nastop službe takoj. Savka Lčina, gostilna, Gradac v Beli krajini.

SLOVENSKA DRUŽINA z gostilno v Zahodni Nemčiji isče pridno in pošteno žensko moč od 25 do 45 let za vsa hišna dela. In-formacije dobite pri Gabrijel, Pristava 6, Trebnje na Dolenjskem.

SPREJMEM vajenca in kvalificirane delavce za previjanje elektromotorjev in rotacijskih strojev, Janko Drole, elektrome-hanika, Ljubljana, Prešernova 30, telefon 961-310-119.

ISČEM ZENSKO ZA POMOČ v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (245/70).

GOSPODINJSKO POMOČNICO isčemo. Prevec, Roška 21, Lju-bljana. Javite se v nedeljo ali pa pišite!

MANJSA DRUŽINA z otroki isče za gospodinjstvo pomočnico pri-dno in pošteno kmečko dekle, najraje začetrnico. Ponudbe z na-tančnimi podatki na naslov: prof. Kranjec, Ljubljana, Huba-dova 16.

SLOVENSKA ZAKONCA s tremi hčerkami na Opčinah išče sta-rejšo gospodinjstvo pomočnico. Prednost imajo tiste, ki želijo ostati dalj časa. Ponudbe z življenjepisom pošljite na: Danila Levstik, Hermača 13-I, 34016 — Opicina, Trieste.

SPREJMEM mizarskega pomočni-ka za stavbna dela. Stanovanje preskrbljeno. Stražar, Matena 31 a, Ig pri Ljubljani.

POSTENO DEKLE zaposlim takoj kot natakarico. Hrana in stano-vanje preskrbljeno. Naslov v upravi lista (253/70).

GOSPODINJSKA POMOČNICA, la-hko tudi začetrnica, za vodenje gospodinjstva pri dveh osebah dobi takoj stalno zaposlitev. Plača dobra, stanovanje v hiši. Oglasite se osebno ali pismeno na naslov: Marija Černe, Zakot 35, Brežice.

GOSTICE KRAMER pri železniš-ki postaji Dobova sprejme na delo natakarico z najmanj 1 letom prakse. Interesenti se la-hko zgledajo osebno ali javijo pismeno.

SLUŽBO ISČE

PRIDEM enkrat ali dvakrat na teden ali na 14 dni pospravljat na dom. Naslov v upravi lista (235/70).

STANOVANJA

IZOBRAZENEC isče opremljeno ogrevano sobo v centru mesta. Ponudbe pod »Mirena«.

ISČEM opremljeno sobo v centru Novega mesta. Plačam dobro. Franc Turk, NOVOTEKS, Novo mesto.

TAKOJ ODDAM enosobno stano-vanje v Ribnici — Dolenjsko — zakonca brez otrok ali sam-cetna (Slovenec), primerno za obrtnika. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pošljite na naslov: Al-bina Arko, Miklošičeva 7-II., levo steno, Ljubljana.

MOTORNJA VOZILA

PRODAM AVTO Renault I.4, do-bro ohranjen, v voznem stanju. Pirnat, Sentenart 121, Brežice.

KUPIM tovornjak Kipper do 5 ton, znamke »Mare« ali »Merced« — novejši letnik. Plačilo v gotovini. Naslov v upravi lista (237/70).

PRODAM fiat 600 D v voznem sta-nju. Oglasite se pri Marjanu Hrastraju, Smihel, Novo mesto — tel. 21-208.

PRODAM fiat 750, karambolfran. Ogled v Gaslinem domu, Novo mesto, 7. 2. 1970 ob 13. uri — Salmić, Anton Somrak, Dila-čeva 3, Novo mesto.

UGODNO PRODAM Zastavo 750, odlično ohranjen, Viktor Spi-lar, Adamičeva 6, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM kosilnico Alpina s žet-veno napravo v dobrem stanju. Jakše, Uršna sela.

PRODAM dobro ohranjeno kom-bimirano omaro, 2 fotelja in mizico. Peter Martincič, Gor. Straža 87 (blok NOVOLESA).

PRODAM hrastovo kompletno spalnico z vložki, kuhinjsko kredenco, pomivalno mizo in ročni voziček. Breg 5, Novo mesto.

PRODAM pribl. 2,50 m³ suhih češnjavih plohov (5 cm). Mar-jan Uhan, Mokronog.

UGODNO PRODAM 2000 kg sena in 1500 kg rjave. Anton Turk, Gor. Stara vas 10, Sentjernej.

PORINI PRODAM kuhinjsko kre-denco in omaro. Kastrevc, Mu-haber 15, Novo mesto.

PRODAM Dieslov motor Aran od 9 do 11 KS. Tone Kosec, Dru-žinska vas 13, Šmarješke Topli-ce.

PRODAM dobro ohranjeno kosil-nico Pfar z gumijastimi kolesi. Šifra: »Kosilnica«.

NOV 13., 14., 16-članski gumi voz prodam in dostavim na dom. Bulc, Jurčkova pot 73, Ljublja-na.

KUPIM

KUPIM navadno harmoniko. — Branko Gregorič, Selo 7, Oto-čec ob Krki.

SUHE SMREKOVE DESKE in plohe kupim. Stražar, Matena 31 a, Ig pri Ljubljani.

POSEST

PRODAM VINOGRAD s pašnikom na Trški gori. Skupna površina 34 arov. Matija Bojanc, Mala Bučna vas 15, Novo mesto.

PRODAM starejšo hišo, primerno za vikend, dostopno z avtom, in nekaj sadnega vrta. Naslov v upravi lista (220/70).

PRODAM HIŠO, zgrajena pod streho, v Kočevju. Interesenti naj se zgledajo v Tomšičevi 6, Kočevje.

PRODAM vso zemljo, gozd in vi-nograd z zidanimi, Alojz Erpe, Laze 13, Uršna sela. Ogled vsak dan od 15. ure naprej.

PRODAM HIŠO z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje na Gor. Vrhpolju pri Sentjerneju. Naslov v upravi lista (243/70).

TAKOJ ODDAM v najem hišico. Angela Košmrlj, Potovrh 6, No-vo mesto.

PRODAM dve njivi (40 in 30 arov) in travnik na Ratežu. Jo-že Nosan, Ratež 40, Brusnice.

V DOLENJSKIH TOPLICAH prodam zadržalne parcele, pod in seno. Naslov v upravi lista (251/70).

PRODAM parcelo 1700 kv. m, ki je zadržljiva in pripravljena za vsiemi dokumenti, tudi z grad-benim dovoljenjem. Gradbišče je zakoličeno. Parcela je blizu Dolenjskih Toplic (0,5 km) ob cesti na Spodnje Sušice. Polzve se na Rožniku, Drenikov vrh 4, Ljubljana.

PRODAM srednje veliko posestvo z gospodarskim poslopjem 20 minut od Trebnja, travnik na Mirni v Sotli in harmoniji, Ka-lišek, Belšinja vas, Trebnje.

RAZNO

V NOVEM MESTU, Brežicah ali Krškem potrebujem prostor za lokal (frizerski). Ponudbe na uredništvo pod »Nagrada«.

NOVO! — DOMAČI ČAJ TAV-ZENTROZA — čaj za čiščenje in osvežitev: čaj tavzentroza je sestavljen iz dvanajstih vrst poznanih zdravilnih in aromatičnih zelišč. Čaj tavzentroza pri-jetno osvežuje in krepi. Čaj tavzentroza pospešuje prebavo, odganja vetrove, čisti črevesje in odvaja vodo. Čaj tavzentroza se priporoča pri zlati, žili (he-moroidih) in odvečni debelosti. Čaj tavzentroza deluje blago-dajno na celo telo in koristi splošnemu zdravju. Čaj je ana-liziral ZVRSVS Ljubljana. Po želji vam čaj pošljemo po po-šti; osebno pa ga lahko dobite v četrtki, petek, soboto od 8. do 12. in od 15. do 19. ter v nedeljo od 8. do 12. ure. Nazaj k naravi, ki vse zdravi! Jožef Tomazinič, predelovanje zdra-vilnih zelišč, Izola, Plencičeva ul. 4.

STROKOVNO vam razvijem, iz-delam fotografije vseh velikosti, tudi color, stare fotografije pre-fotografiram, povečam. Cene solidne. Prepričajte se o kva-litetni izdelavi, pošljite po po-šti ali prinesite osebno. Foto-graf Erjavec, Ivančna gorica, Dolenjski.

BOLEZNI JETER (zlatenico, vnetja) zdravi rogaški DONAT vrecel. Posvetujte se z zdravni-kom, DONAT ga dobite v No-vem mestu pri STANDARDU (MERCATORJU), HMELJNIKU in pri DOLENJKI.

ZLATO DARILO po najnovejši modi vam izdela zlatar v Go-spodski 5 v Ljubljani (poleg uni-verse).

Februarsko vreme v starih pregovorih

Kaplja če od sveče prej ko od strehe teče, huda zima še niti kakih sedem-dvajset dni...

Svečnica če je zelena, cvetna nedelja snežena.

Oblačna svečnica — pe-sela kmetica.

O svečnici mušice — po-zneje rokavice.

Svet' Matija led razbi-ja, če ga ni, ga pa naredi.

LUNINE MENE

6. 2. ☉ ob 08.13
13. 2. ☾ ob 05.10
21. 2. ☽ ob 09.19

MUZEJI, GALE-RIJE, RAZSTAVE

BELOKRANJSKI MUZEJ v Me-tliki je odprt vsak dan od 8. do 14. ure, ob nedeljah od 9. do 12. ure.

SLOVENSKI GASILSKI MU-ZEJ v metliškem gradu je odprt ob istem času kot Belokranjski muzej.

V GALERIJ V SEVNISKEM GRADU bo 5. februarja odprta samostojna razstava Toneta Zgon-ca, likovnega pedagoga iz Trži-šča.

POSAVSKI MUZEJ V BREZI-CAH je odprt vsak dan od 8. do 12. ure, v popoldanskem času pa ob torkih in v petkih od 14. do 16. ure.

STUDIJSKA KNJIZNICA »MI-RAN JARČ« V NOVEM MESTU: od 1. do 28. februarja razstava »Prešeren v besedi, podobi in glasbi«, odprta vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 13. ure.

DOLENJSKI MUZEJ V NOVEM MESTU s kulturnogospodarskim in arheološkim oddelkom ter od-delkom NOB je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 19. ure.

DOLENJSKA GALERIJA V NO-vem mestu: 6. februarja bo od-prta likovna razstava gimnazijcev ob Prešernovem prazniku pod na-slovom: »Tako mladina pesnika slavila«. Galerija je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 13. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 19. ure.

Sprememba naslova!

Naročniki, ki spreminjajo svoj stari naslov, naj sporočijo oba naslova. Doga je da se sporo-čijo samo novega, ker pa ima-mo pri nas večkrat več naroč-nikov z enakim primkom in imenom seveda ne moremo vedeti, čigav naslov je treba spreminiti!

Oglašajte v Dol. listu!

ZAHVALE

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

MARIJE KRAŠEVEC iz Trnovca 14 pri Metliki

se vsem tistim, ki so nam izrekli sožalje, jo obdarili s cvetjem in pospremili na zadnji poti, iskreno zahvaljujemo. Zahvaljujemo se tudi gospodu kaplanu iz Metlike, še posebno pa dr. Jožetu Benku iz Metlike, ki ji je lajšal bolečine.

Zalujoci: hčerka Mica z družino, sin Ivan z družino, sestra Emica in Reza, brat Jože z družino in drugo sorodstvo

Ob nenadni in boleči izgubi drugega moža in ljubljene očeta

KARLA PERMOSERJA iz Sevnice

se iskreno in iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in v tako velikem številu spremili pokojnika na zadnji poti. Zahvaljujemo se nadalje članom lovske družine Sevnica in ribiške družine Sevnica za nesebično pomoč in spretnost, govornikom za poslovljne besede, duhovniku Lončarju za pogrebni obred ter dr. Juriju Pesjaku in sestri Ivanka Petercel, ki sta mu do zadnjega stala ob strani in mu lajšala trpljenje in bolečine.

Zalujoci: žena Betka, otroci z družinami in drugo sorodstvo

Vsem zdravnikom in ostalemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnice v Novem mestu prisrčna hvala za uspešno zdravljenje, zlasti pa dr. Baragu za vso skrb in požrtvovalnost. Hvala pacien-tka Marija Penca.

V 77. letu starosti nas je nena-doma zapustil dragi mož in oče

JOŽE LOKAR iz Stranske vasi

Ob tej priliki se najlepše zahva-ljujemo vsem sorodnikom, sode-dom in vaščanom, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli po-magali, nam izrazili sožalje in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Lepo se zahvalju-jemo ZB in gasilec. Prisrčna kvala vsem darovalcem vencev in cvetja, dr. Oblaku za lajšanje bo-lečin ter gospodu župniku iz Smihela za spretnost.

Zalujoci: žena Matilda in otroci z družinami

Po dolgi in mučni bolezni nas je zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama in teta

ALOJZIJA KLEVIŠAR, roj. ŠTERK iz Zagrada pri Skočjanu

Lepo se zahvaljujemo vaščanom, prijateljem, sorodnikom in znan-cem. Posebno hvala smo dolžni sosedom Trpinčevim in Prijate-ljevim, ki so nam pomagali ob težki bolezni naše mame. Lepa hvala tudi duhovščini iz Skočjana in kolektivu ELA iz Novega me-sta ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Zalujoci: mož Janez, hčer-ki Slavica in Marija z družinami, sinovi France, Slavko in Tone z družina-mi in drugo sorodstvo

Ob tragični in boleči izgubi naše drage hčerke, sestrice

JOŽICE ŠEGA iz Soteske pri Strazi

se iskreno zahvaljujemo vsem da-rovalcem cvetja in vencev, prija-teljem, znanem in sosedom za vso pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni postaji milice in zdravni-šči iz Dol. Toplice, častiti duhov-ščini za spretnost in vsem, ki so jo spremili do njenega mnogo preranega groba.

Zalujoci: mati Albinna, oče Jože, sestra Sonja z dru-žino, brat Silvo in Fran-ci z družino ter drugo so-rodstvo

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

ANE TURK iz Sel pri Ratežu 9

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna hvala kolektivu KNJIGOTISK iz Novega mesta za obisk in darovana venca. Zahvaljujemo se tudi dr. Oblaku in strofne-mu osebju internega oddelka za lajšanje bolečin. Se enkrat lepa hvala vaščanom za pomoč ter sorod-nikom, znanem in gospodu žu-pniku.

Zalujoci: mož Janez, sino-va Martin in Ivan z ženo, hčerki Tončka in Mariina z družinama, bratje in se-stre ter drugo sorodstvo

DOPOLNILO K ZAHVALI

V zahvali za Julijano Marinšek z Gorenja je po pomoti izostalo, da sta krajevna in občinska orga-nizacija ZB Kočevje poklonili krasna venca v spomin Marín-škove mame. V prispevku s sliko pa je tiskarski škrat zamenjal stitnjasto za šestnajsto divizijo NOV. Sin Ljube je padel v XIV. ob njenem legendarnem pohodu na Štajersko. Prizadejte prosim, naj sprejmejo ta popravek kot moje opravičilo.

Cveto Novak

Ob težki izgubi naše drage mame in stare mame

ANE REGINA z Dol. Kamenc

se zahvaljujemo darovalcem cve-tja in vencev ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo kolektivu podjet-ja NOVOTEKS iz Novega mesta in gospodu župniku.

Zalujoci: sin Franc z dru-žino, hčerki Fani in Milka z družinama in drugo so-rodstvo

Ob bridki izgubi ljubljene

ŠTEFANA PREŠERNA

se žena Marija in drugo sorodstvo iskreno zahvaljuje vsem, ki so ga spremili na zadnji poti ter da-rali cvetja in vence. Posebna zahvala ZB Bršlin, stanovskim kolegom, pevcem in duhovniku.

Dol. Karteljevo, 28. 1. 1970

V 59. letu starosti je umrla naša draga žena, mama in stara mama

NEŽA ŠILC, roj. GORNIK

Lepo se zahvaljujemo osebju On-kološkega inštituta v Ljubljani in vsem za izrečeno sožalje.

Zalujoci: mož Jože, hčer-ka Anica, Nežka z družino, oče, Jože z družino in Minka z družino

Ob nenadomestljivi izgubi našega drugega moža, očeta in strica

FRANCA VRŠAJA iz Bišne vasi

se iskreno zahvaljujemo za števil-ne vence in cvetje, vsem sorodni-kom, prijateljem in znanem za tolažbo v težkih trenutkih. Za-hvaljujemo se tudi pevcem in župniku za poslovljne besede. Po-sebna zahvala pa vsem, ki so ga tako v